

**RAZVOJNA STRATEGIJA
VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE
za razdoblje do 2020. godine**

Sadržaj

0.	SAŽETAK	2
1.	PROSTORNA OBILJEŽJA.....	4
1.1.	Položaj i osnovne prostorne karakteristike Vukovarsko-srijemske županije.....	4
1.2.	Teritorijalni ustroj.....	4
2.	ANALIZA STANJA - SAŽETAK	5
2.1.	Društvo	5
2.1.1.	Demografija	5
2.1.2.	Socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi	6
2.1.3.	Društvena i zdravstvena infrastruktura.....	8
2.1.4.	Obrazovanje	10
2.2.	Gospodarstvo	11
2.2.1.	Opća gospodarska kretanja Vukovarsko-srijemske županije	12
2.2.2.	Tržište rada.....	16
2.2.3.	Poslovno okruženje	18
2.2.4.	Poljoprivreda	23
2.2.5.	Šumarstvo i drvna industrija	26
2.2.6.	Turizam i kultura	28
2.3.	Stanje u okolišu i prostoru	35
2.3.1.	Kvaliteta okoliša, izloženost ekološkim rizicima i klimatskim opasnostima.....	35
2.3.2.	Primarna infrastruktura.....	38
2.3.3.	Infrastruktura za mobilnost i internetsku povezanost.....	42
2.4.	Upravljanje razvojem	49
3.	REZULTATI PROVOĐENJA PRIJAŠNJIH STRATEGIJA	51
4.	PREPOZNAVANJE RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA.....	53
4.1.	Razvojni potencijali i razvojne potrebe	53
4.2.	SWOT analiza.....	58
5.	STRATEŠKI OKVIR.....	65
6.	POLITIKA ŽUPANIJE PREMA TERITORIJALNOM I URBANOM RAZVOJU.....	141
7.	PROVEDBA.....	143
7.1.	Financijski okvir za provedbu strategije	143
7.2.	Provedbeni mehanizmi	145
7.3.	Popis strateških projekata županije	147
8.	PRAĆENJE I VREDNOVANJE STRATEGIJE	155
8.1.	Uspostava sustava praćenja i vrednovanja	155
9.	ŽUPANIJSKO PARTNERSTVO.....	155
10.	HORIZONTALNA NAČELA.....	157
11.	IZVJEŠĆE O PROVEDENOM PRETHODNOM VREDNOVANJU – SAŽETAK.....	158
12.	IZVJEŠĆE O PROVEDENOJ STRATEŠKOJ PROCJENI UTJECAJA NA OKOLIŠ – SAŽETAK	160
	POPIS TABLICA.....	165
	POPIS SLIKA	165
	POPIS GRAFIKONA.....	165

0. SAŽETAK

Vukovarsko-srijemska županija izradila je **Razvojnu strategiju Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje do 2020. godine (ŽRS VSŽ 2020.)**, sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17) i **Smjernicama za izradu županijskih razvojnih strategija, praćenje i vrednovanje njihove provedbe** (u daljnjem tekstu Smjernice) te predstavlja temeljni strateški planski dokument u kojem se određuju ciljevi i prioritete razvoja za područje županije, u svrhu jačanja njenih razvojnih potencijala, s posebnim naglaskom na ulogu velikih gradova i gradova sjedišta županija u poticanju razvoja, te na razvoj slabije razvijenih područja.

Nositelj izrade ŽRS VSŽ 2020. bio je Upravni odjel za gospodarstvo i regionalni razvoj Vukovarsko-srijemske županije, dok je Razvojna agencija Vukovarsko-srijemske županije bila stručni izrađivač i koordinator sukladno **Smjernicama** u kojima je detaljno opisan proces izrade i pripreme pojedinih dijelova. Izrađivala se po načelu partnerstva i suradnje svih dionika važnih za razvoj Županije, kao što su javni, privatni i civilni sektor, te su sukladno tome imenovani članovi **Partnerskog vijeća za područje VSŽ** (u daljnjem tekstu PV VSŽ) kao i članovi **Radne skupine** za izradu ŽRS VSŽ 2020.

Osnovni dijelovi ŽRS VSŽ 2020. su:

1. Analiza stanja – osnovne analize uz definirane razvojne potrebe i razvojne probleme;
2. SWOT analiza (razvojne snage, slabosti, mogućnosti i prijetnje);
3. Vizija, strateški ciljevi, prioritete i mjere;
4. Financijski i institucionalni okvir;
5. Okvir za praćenje, vrednovanje i izvještavanje;
6. Akcijski plan;
7. Komunikacijska strategija.

Analiza stanja obuhvaća **4 Tematske skupine**:

1. Društvo;
2. Gospodarstvo;
3. Prostor i okoliš;
4. Upravljanje razvojem.

Temeljem Analize stanja i SWOT analize utvrđena je vizija, strateški ciljevi, mjere i prioritete Vukovarsko-srijemske županije. Strategija ostvarenja vizije te ispunjenje i strateških ciljeva dani su kroz postavljene prioritete unutar svakog pojedinog cilja te definirane mjere unutar pojedinih prioriteta.

Vizija Vukovarsko-srijemske županije je: „Mjesto vrijedno življenja“.

STRATEŠKI CILJ 1: Održivo gospodarstvo

- Prioritet 1.1. Jačanje poduzetništva i privlačenje ulaganja
- Prioritet 1.2. Razvoj gospodarstva temeljenoga na znanju i tehnologiji
- Prioritet 1.3. Povećanje konkurentnosti poljoprivrede
- prioritet 1.4. Održivi razvoj prehrambenog i drvnog sektora
- prioritet 1.5. Razvoj i unapređenje kulture i turizma
- prioritet 1.6. Razvoj tržišta rada

STRATEŠKI CILJ 2: Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života

- Prioritet 2.1. Razvoj sustava odgoja i obrazovanja
- prioritet 2.2. Razvoj visoko-kvalitetnih zdravstvenih usluga
- prioritet 2.3. Razvoj društvene kohezije
- prioritet 2.4. Upravljanje razvojem
- prioritet 2.5. Razvoj ruralnog područja

STRATEŠKI CILJ 3: Moderna infrastruktura i zaštita okoliša

- Prioritet 3.1. Unapređenje gospodarske infrastrukture
- prioritet 3.2. Integracija i modernizacija prometne infrastrukture
- prioritet 3.3. Cjelovito i učinkovito gospodarenje vodama
- prioritet 3.4. Korištenje obnovljivih izvora energije i poticanje energetske učinkovitosti
- prioritet 3.5. Očuvanje okoliša i zaštita prirode

Kao posebni provedbeni dokumenti izrađeni su Akcijski plan i Komunikacijska strategija. **Akcijski plan** je podloga za sustavnu kontrolu i nadzor provedbe i time postaje alat za razvojno upravljanje. Kroz Akcijski plan potrebno je povezati prioritete i mjere, razraditi provedbu mjera te ih povezati sa strateškim ciljevima politike regionalnog razvoja. Donosi se za trogodišnje razdoblje, te se usklađuje svake godine. **Komunikacijska strategija ŽRS VSŽ 2020.** donosi se radi informiranja javnosti te podizanja svijesti o ulozi i značaju ŽRS-a za razvoj županije i lokalnih jedinica s područja županije. Opći cilj Komunikacijske strategije usmjeren je na promicanje važnosti politike regionalnog razvoja u kontekstu poticanja ravnomjernog i održivog razvoja Republike Hrvatske te povećanju i optimalnom korištenju razvojnog potencijala slabije razvijenih područja.

Za ŽRS VSŽ 2020. proveden je i postupak strateške procjene utjecaja na okoliš uključujući i Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu. Naime, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike je u ožujku 2018. godine dostavilo mišljenje o provedenom postupku strateške procjene utjecaja Razvojne strategije Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje do 2020. godine na okoliš čime je predmetni postupak završen. U opisima mjera u okviru ŽRS VSŽ 2020. uključene su preporuke utvrđene na osnovi provedene strateške procjene utjecaja na okoliš, a vezano uz utjecaj ŽRS VSŽ 2020. na pojedine sastavnice okoliša.

Prilikom izrade ŽRS VSŽ 2020. provedeno je njezino prethodno vrednovanje. Temeljem provedenog postupka prethodnog vrednovanja konačna je ocjena da Razvojne strategije Vukovarsko-srijemske županije do 2020. godine zadovoljava minimalne kriterije metodološke utemeljenosti, opravdanosti izrade strategije, relevantnosti pokazatelja, te konzistentnosti i koherentnosti ciljeva, prioriteta i mjera.

1. PROSTORNA OBILJEŽJA

1.1. Položaj i osnovne prostorne karakteristike Vukovarsko-srijemske županije

Vukovarsko-srijemska županija (u daljnjem tekstu VSŽ) je najistočnija županija u Republici Hrvatskoj ukupne površine 2.448 km², što čini 2,8% ukupne površine, odnosno 4,3% kopnenog teritorija Hrvatske.

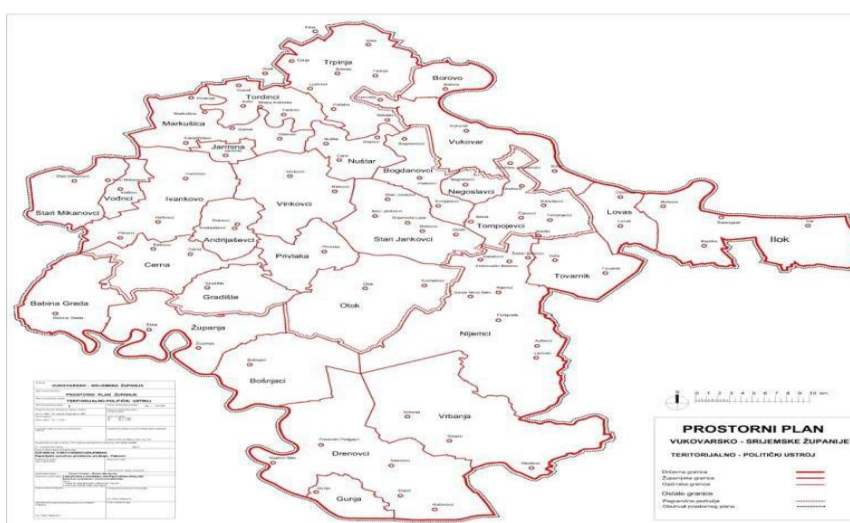
VSŽ ima izvrstan geografski položaj, jer graniči s dvije države, na istoku s Republikom Srbijom, a na jugu s Bosnom i Hercegovinom te je lako dostupna svim prijevoznim oblicima (cestovni, željeznički, plovni, zračni promet) što je čini i važnim transportnim središtem. Izgradnjom autoceste do Lipovca uključena je u međunarodni pravac, kao i željeznički međunarodni pravac (Ljubljana) – Zagreb – Vinkovci – Tovarnik - (Beograd), bivši paneuropski koridor X, koji spaja istočnu sa zapadnom Europom, a njezin regionalni značaj ostvaruje se u boljoj prometnoj povezanosti VSŽ sa središnjom Hrvatskom i glavnim gradom, Zagrebom.

Položaj uz međunarodni plovni vodni put, rijeku Dunav, čini Vukovar značajnim prometnim čvorištem magistralnih pravaca, te najvećom hrvatskom riječnom lukom. Realizacijom strateških projekata Republike Hrvatske, točnije izgradnjom plovnih putova i luka, Županija bi bila izravno uključena u međunarodni intermodalni logistički lanac Jadran – Dunav, koji se dalje Dunavom nastavlja prema središnjoj i jugoistočnoj Europi i Crnom moru. Blizina zračne luke Klisa, 20-ak km zapadno od Vukovara, omogućuje povezivanje Županije i zračnim linijama.

1.2. Teritorijalni ustroj

VSŽ sastoji se od 31 jedinice lokalne samouprave (u daljnjem tekstu JLS), od čega je 5 gradova (Vinkovci, Vukovar, Županja, Ilok, Otok) te 26 općina (Andrijaševci, Babina Greda, Bogdanovci, Borovo, Bošnjaci, Cerna, Drenovci, Gradište, Gunja, Ivankovo, Jarmina, Lovas, Markušica, Negoslavci, Nijemci, Nuštar, Privlaka, Stari Jankovci, Stari Mikanovci, Štitar, Tompojevci, Tordinci, Tovarnik, Trpinja, Vođinci i Vrbanja) s 84 pripadajuća naselja. Upravno i administrativno, sjedište Županije je u Vukovaru dok su Vinkovci najveći grad prema broju stanovnika i najveće gospodarsko središte.

Slika 1. Administrativno-teritorijalni ustroj VSŽ

Izvor: Prostorni plan Vukovarsko-srijemske županije

Kao zemlja članica Europske unije, Hrvatska je uključena u nomenklaturu prostornih jedinica za statistiku (NUTS)¹. Na temelju članka 43. Zakona o službenoj statistici NN (103/03, 75/09, 52/12), Državni zavod za statistiku određuje nacionalnu klasifikaciju prostornih jedinica za statistiku 2012. (NKPJS 2012.²). U kolovozu 2012. godine Europska komisija prihvatila je prijedlog podjele Republike Hrvatske na dvije NUTS 2 regije, odnosno na Kontinentalnu Hrvatsku i Jadransku Hrvatsku. Korištenje nove klasifikacije za potrebe Kohezijske politike započelo po stupanju Hrvatske u članstvo u EU, odnosno od 1. srpnja 2013. godine.

Kontinentalna Hrvatska obuhvaća prostor na kojem živi 2,96 milijuna stanovnika, pri čemu BDP po stanovniku ove regije čini 64,1% prosjeka EU. VSŽ je svrstana u Kontinentalnu Hrvatsku što je znatno otežalo njen položaj i ograničilo apsorpcijski kapacitet u povlačenju sredstava iz fondova EU jer je uvrštavanjem Grada Zagreba koji je iznad prosjeka EU umjetno povećana i razvijenost same VSŽ te samim tim i povećan udio vlastitih sredstava u sufinanciranju projekata na 40, 50 pa i 60% ukupne vrijednosti.

2. ANALIZA STANJA - SAŽETAK

2.1. Društvo

Društvena analiza obuhvaća analizu demografskih kretanja, socijalnu, zdravstvenu, obrazovnu i ostalu društvenu infrastrukturu te analizu dostupnosti različitih usluga krajnjim korisnicima.

2.1.1. Demografija

Prema službenim rezultatima Popisa stanovništva iz 2011. godine na području VSŽ živi **179.521 stanovnika**. Podaci Popisa iz 2011. nisu neposredno usporedivi s podacima Popisa iz 2001. godine kao ni s podacima prijašnjih popisa jer se statistička definicija ukupnog stanovništva primijenjena u Popisu iz 2011. godine razlikuje od onih koje su primijenjene u prijašnjim popisima. Unatoč tomu prikazan je indeks usporedbe s prethodnim popisom koji ukazuje na **znatno smanjenje ukupnog broja stanovnika od čak 12,3%** u odnosu na stanje iz 2001. godine kada je Županija imala 204.768 stanovnika. Prema istim je podacima, VSŽ, **županija s najlošijim demografskim pokazateljima**. Podaci **Procjene stanovništva sredinom 2016. ukazuju na nastavak negativnog trenda**, točnije vidljivo je smanjenje ukupnog broja stanovnika od 7,64% u odnosu na 2011. godinu. Negativni demografski trendovi su karakteristični za većinu slavonskih županija čime se VSŽ uklapa u širi trend smanjenja broja stanovništva na području istočne Hrvatske.

Županija bilježi **gustoću naseljenosti od 73,2 st/km²** u 2011. godini, po čemu se nalazi na jedanaestom mjestu od 20 županija. Prosječna gustoća naseljenosti u Republici Hrvatskoj iznosi 75,7 st/km² u istoj godini. Od slavonskih županija Brodsko-posavska i Osječko-baranjska županija bilježe nešto veću gustoću naseljenosti od VSŽ.

Prema demografskim izračunima krajem 2011. godine 49,1% ukupnoga broja stanovnika živjelo je u pet županijskih gradova, dok je preostalih 50,9% stanovnika živjelo u 26 općina. Udio gradskog stanovništva u ukupnome stanovništvu, u odnosu na prosjek Republike Hrvatske gdje je udio gradskog stanovništva 70,4%, potvrđuje njezin **izrazito ruralni karakter**. Prema broju i udjelu stanovnika 48% lokalnih jedinica ima između 3.000 i 10.000 stanovnika, koje čine 42,13% ukupnog stanovništva VSŽ. Povoljna je činjenica da vrlo mali udjel imaju jedinice s manje od 1.500 stanovnika (6,5%) i po tome je VSŽ puno bolja od nacionalne razine na kojoj taj udjel iznosi 14,24%. Podaci o promjeni broja stanovnika pokazuju da su **najugroženije najmanje**

¹ NUTS regije u Hrvatskoj ili NKPJS- Nacionalna klasifikacija prostornih jedinica za statistiku Državnog zavoda za statistiku RH odnosi se na teritorijalnu podjelu Hrvatske za statističke potrebe, prema europskoj „Nomenklaturi prostornih jedinica za statistiku“ (NUTS – fr.: *Nomenclature des unités territoriales statistiques*).

² NKPJS prestaje važiti danom primjene NKPJS 2012 odnosno 1.1.2013.

JLS, jer najbrže gube stanovništvo. Međutim, za Županiju je poseban problem što i veliki urbani centri gube stanovništvo, a što se onda odražava na ukupni rezultat cijele Županije.

Prirodni prirast kao razlika živorođenih i umrlih osoba u VSŽ je kontinuirano **negativan posljednjih sedam godina**, s time da se u tom razdoblju s -521 povećao na -871. Što je vidljivo i kroz smanjenje vitalnog indeksa (broj živorođenih na 100 umrlih) sa 77,7 u 2010. na 62,2 u 2016. godini.

Pored negativnoga prirodnog prirasta VSŽ kontinuirano bilježi i **negativni saldo migracije**, što znači da se više stanovništva odseljava nego doseljava. Glavni čimbenik negativnog salda migracija su migracije u druge županije u kojima broj odseljenih značajno nadmašuje broj doseljenih osoba. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku VSŽ u 2016. godini bilježi negativan saldo migracije među županijama (-1257 osoba) kao i **najveći negativan saldo ukupne (unutarnje i vanjske) migracije stanovništva** (-3526 osoba).

Pokazatelji dobne strukture stanovništva ukazuju na **trend postupnog starenja stanovništva**, što je u skladu s trendom na nacionalnoj razini. Iako prosječna starost stanovništva VSŽ iznosi 40,6 godina, ubraja se u županije s prosječno najmlađim stanovništvom, indeks starenja koji iznosi 98,3% te koeficijent starosti od 23,0% pokazuju da je stanovništvo VSŽ ušlo u proces starenja. Svi korišteni demografski pokazatelji samo potvrđuju da je **situacija jako loša** te da bi u slučaju nastavka negativnih trendova demografska struktura mogla postati ozbiljna zapreka budućem razvoju županije. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku za 2015. godinu, **očekivano trajanje života u VSŽ niže je za dvije godine od prosjeka RH** te iznosi 75,5 godina. Razlika je izraženija za muškarce nego za žene, gdje na razini RH iznosi 74,3 a na razini Županije 71,9. Žene u VSŽ mogu očekivati u prosjeku 7 godina duži životni vijek od muškaraca.

ZAKLJUČAK:

- Iako je u međuvremenu dolazilo do promjena u statističkoj definiciji ukupnog stanovništva, usporedba rezultata popisa stanovništva iz 1991. i 2001. s rezultatima popisa stanovništva 2011. godine potvrđuje da je ovo **područje ukupne i prirodne depopulacije kao dominantnih dinamičkih demografskih procesa u VSŽ**.
- Prema Prof. dr. sc. Draženu Živiću s Instituta Ivo Pilar "Proces demografskog starenja najvažniji je strukturno-demografski proces u VSŽ, koji implicira značajne poremećaje u funkcionalnim dobnim skupinama, naročito u domeni biodinamike i ekonomske aktivnosti stanovništva. Osnovni dinamički i strukturni procesi ukazuju na slabljenje (regresiju) i krizu u formiranju vlastitih demografskih (naročito demo-reproduktivnih) potencijala neophodnih za poticanje stabilnog društvenog razvoja i ekonomskog napretka ovoga područja. Stoga je **potrebno definiranje i provedba mjera poticajne populacijske politike** na lokalnoj razini u domeni reprodukcije i prostorne pokretljivosti stanovništva" (Živić; 2012.).

2.1.2. Socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi

Pokazatelji o siromaštvu se temelje na konceptu relativnog siromaštva koji uzima u obzir raspoloživi dohodak kućanstva, broj članova u kućanstvu i distribuciju dohotka unutar populacije. Stopa rizika od siromaštva je postotak osoba koje imaju raspoloživi ekvivalentni dohodak ispod praga rizika od siromaštva i ona ne pokazuje koliko je osoba stvarno siromašno, nego koliko njih ima dohodak ispod praga rizika od siromaštva. Prag rizika od siromaštva postavljen je na 60% od srednje vrijednosti (medijana) ekvivalentnoga raspoloživog dohotka svih kućanstava. Prema podacima, stopa rizika od siromaštva u 2016. iznosi 19,5%, prag rizika od siromaštva u 2016. za jednočlano kućanstvo iznosi 26.156 kuna na godinu, dok za kućanstvo s dvije odrasle osobe i dvoje djece mlađe od 14 godina iznosi 54.928 kuna na godinu.

Stopa teške materijalne deprivacije prikazuje postotak osoba koje žive u kućanstvima koja si ne mogu priuštiti najmanje četiri od devet stavaka materijalne deprivacije, a u 2016. ta stopa iznosila je 12,5%.

Stopa rizika od siromaštva određena prema pragu rizika od siromaštva iz 2012. jest pokazatelj koji uzima u obzir promjene u troškovima života i izračunata je na temelju deflacioniranog praga rizika od siromaštva iz 2012. Ta je stopa u 2016. iznosila 17,3% i upozorava na smanjenje životnog standarda i veći broj osoba u riziku od siromaštva u 2016. u odnosu na 2012. godinu, kad je stopa rizika od siromaštva bila 20,4%.

Stopa rizika od siromaštva prema dobi i spolu u 2016. najviša je u osoba u dobi 65 ili više godina te iznosi 26,5%. U toj je dobnoj skupini razlika prema spolu najveća - stopa rizika od siromaštva kod žena iznosi 29,5%, a kod muškaraca 21,9%. Najniža stopa rizika od siromaštva bilježi se za osobe u dobi od 25. do 54. godine i iznosi 15,8%. Kod muškaraca te dobi iznosi 16,7%, a kod žena 14,8%.

U 2016. stopa rizika od siromaštva prema najčešćem statusu u aktivnosti najviša je za nezaposlene osobe i iznosi 43,6%. Za nezaposlene muškarce iznosi 50,2%, a za nezaposlene žene 36,9%. Stopa rizika od siromaštva prema najčešćem statusu u aktivnosti najmanja je za zaposlenike, 4,9%. Za žene iznosi 3,8%, a za muškarce 5,8%.

Stopa materijalne deprivacije prikazuje postotak osoba koje žive u kućanstvima koja si ne mogu, isključivo zbog financijskih razloga, priuštiti najmanje tri od devet stavki materijalne deprivacije. Stopa materijalne deprivacije u Republici Hrvatskoj u 2016. iznosi 30,1%.

U VSŽ veliki je broj korisnika zajamčene minimalne naknade (ZMN). Prema podacima Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u listopadu 2017. godine, VSŽ ima 2.940 korisnika.

Na području VSŽ djeluje 11 ustanova socijalne skrbi (Centri za socijalnu skrb Vinkovci, Vukovar (pri Centru socijalne skrbi Vukovar kao podružnica djeluje Obiteljski centar i podružnica Ilok) i Županja, Domovi za starije i nemoćne osobe Vinkovci, Vukovar, Ilok, Dom za odrasle osobe Nuštar, Centar za rehabilitaciju «Mala Terezija» u Vinkovcima i Dječji dom Sveta Ana u Vinkovcima). U svim ustanovama socijalne skrbi izražen je nedostatak stručnog kadra (socijalni radnici, fizioterapeuti, medicinske sestre, njegovatelji/ce). Većina ustanova posluju u primjerenim uvjetima.

Rezultat projekta **Reforme sustava socijalne skrbi** su ostvareni **pozitivni pomaci** u izvaninstitucionalnim oblicima pružanja socijalne skrbi na području Županije. To je vidljivo u rastu broja udomljene djece i mladeži te zbrinjavanju štíćenika dječjih domova nakon navršene punoljetnosti. Sukladno odredbama UNICEF-a da svako dijete treba obitelj nastoji se što više djece udomiti, pogotovo do 7. godine života. Dječji dom Sv. Ana raspolaže s dva stana u te svrhe, a Centar za rehabilitaciju "Mala Terezija" s jednim. Za pomoć i njegu u kući starijim osobama otvorena su tri dnevna boravka za starije osobe: u Vukovaru, Otoku i Županji (pri Crvenom križu). Pojedine općine i udruge na području županije također pružaju različite socijalne usluge poput Pomoći u kući putem programa preko Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku ili putem programa koji su financirani EU sredstvima, prijevoz osoba s invaliditetom i starijih osoba i sl. Smještaj starijih i nemoćnih osoba osiguran je i u 13 obiteljskih domova, a pojedine općine također planiraju izgradnju doma za starije i nemoćne ili prostora za poludnevni boravak starijih i nemoćnih (Općina Vrbanja, Općina Drenovci).

U suradnji s udrugom B.a.B.e. u Vukovaru je otvoreno **Sklonište za djecu i žene žrtve obiteljskoga nasilja** smještajnog kapaciteta za 20 osoba. Za žrtve obiteljskoga nasilja također postoji i Udruga žena Vukovar koja pruža pravno i psiho-socijalno savjetovanje žrtvama nasilja. Tijekom 2016. godine, kao i ranijih godina, primijećen je **porast broja prijavljenih slučajeva nasilja u obitelji**, a u skladu s tim, povećava se i broj osoba (odraslih i djece) kojima je priznato pravo na privremeni smještaj u skloništa za žrtve obiteljskog nasilja. Tijekom 2016. godine nastavljen je trend porasta broja djece i mladeži koja pokazuju različite oblike poremećaja u ponašanju. U porastu je i broj mlađih punoljetnih osoba koje se pojavljuju kao počinitelji kaznenih djela ili prekršaja, osobito prekršaja protiv javnog reda i mira te prometnih prekršaja.

Na području PU VSŽ 2016. godine evidentirano je 1.946 kaznenih djela. U odnosu na 2015. bilježi se **smanjenje broja kaznenih djela** za 88 ili 4,3%. Po poznatim počiniteljima evidentirano je 730 kaznenih djela

ili 37,5% (od toga su počinitelji 177 kaznenih djela uhvaćeni na djelu), a po nepoznatim počiniteljima evidentirano je 1.216 kaznenih djela ili 62,5%. Operativnim radom naknadno su otkriveni počinitelji 599 kaznenih djela i počinitelji 18 kaznenih djela iz prethodnog razdoblja, dok su počinitelji 617 kaznenih djela ostali nepoznati. Tijekom 2016. evidentirano je 62 kaznena djela protiv života i tijela (s maloljetnicima). U odnosu na 2015. godinu bilježi se smanjenje broja kaznenih djela za 8,8%.

ZAKLJUČAK:

- Na području VSŽ se bilježi povećana stopa rizika od siromaštva u odnosu na 2012. godinu i smanjenje životnog standarda stanovništva.
- Stopa rizika od siromaštva je veća kod žena i u životnoj dobi od 65 ili više godina, a najniža se bilježi za osobe u dobi od 25. do 54. godine.
- Pozitivan trend očituje se kod broja udomljene djece i mladeži te zbrinjavanje štíćenika dječjih domova nakon navršene punoljetnosti, pri čemu je zabilježen nedovoljan broj udomiteljskih obitelji za osobe s mentalnim oštećenjem, kao i nedostatak stručnih radnika i edukacija za pomažuće profesije.
- Za pomoć i njegu u kući starijim osobama otvorena su tri dnevna boravka za starije osobe, a pojedine općine planiraju izgradnju istih.
- Smještaj starijih i nemoćnih osoba osiguran je i u 13 obiteljskih domova s kapacitetom do 20 korisnika, s tendencijom porasta izgradnje takvih objekata.
- Niz je razvojnih problema s kojima je suočena VSŽ, ponajprije nerazvijenom izvaninstitucionalnom socijalnom skrbi i deficitom stručnih kadrova u pružanju socijalne skrbi uz stalan porast korisnika usluga socijalne skrbi, posebno nepokretnih osoba.
- Nedovoljno je razvijen sustav pružanja specifične skrbi osobama s posebnim potrebama i osobama s invaliditetom kao i mehanizmi djelovanja civilnog društva u funkciji socijalne skrbi (nepostojanje registra socijalnih korisnika, izostanak umrežavanja i postojanja baze podataka ostalih socijalnih dionika, primjerice civilnih udruga).
- Razvojne potrebe VSŽ u području socijalne skrbi su brojne, među kojima je unaprjeđenje standarda socijalnih usluga i stvaranje jedinstvene baze podataka korisnika sustava uz implementaciju standarda kvalitete, prevencija institucionalizacije osoba s invaliditetom i razvoj i promocija udomiteljstva.
- U području pružanja socijalnih usluga naglasak je na razvoju izvaninstitucionalne skrbi i pružanje novih oblika socijalnih usluga.

2.1.3. Društvena i zdravstvena infrastruktura

Društvena infrastruktura

U djelokrug društvenih aktivnosti spadaju aktivnosti udruga koje sudjeluju u podizanju kvalitete života na području VSŽ. U Registru udruga RH na području VSŽ registrirano je 1.745 udruga u različitim područjima djelovanja, a najviše u području sporta (451) te kulture i umjetnosti (267). Od ostalih područja djelovanja udruga zastupljena su područja: branitelji i stradalnici (73 udruge), demokratska politička kultura (81), duhovnost (14), gospodarstvo (153), hobistička djelatnost (23), ljudska prava (139), međunarodna suradnja (83), nomenklatura sportova (254), obrazovanje, znanost i istraživanje (95), održivi razvoj (46), socijalna djelatnost (177), tehnička kultura (44), zaštita i spašavanje (70), zaštita okoliša i prirode (89), zaštita zdravlja (50) te ostala područja djelovanja (4) (Registar udruga u RH). Također, važno je istaknuti kako na području VSŽ djeluju tri lokalne akcijske grupe (skraćeno: LAG): Bosutski niz, Srijem i Šumanovci koje su registrirane kao udruge, a djeluju u cilju promicanja održivog razvoja i poboljšanja kvalitete života na ruralnom području. LAG-ovi svojim djelovanjem osiguravaju kontinuirano korištenje sredstava iz različitih fondova, s posebnim naglaskom na Program ruralnog razvoja.

Na području VSŽ djeluje devet vatrogasnih zajednica, tri javne vatrogasne postrojbe te 53 dobrovoljna vatrogasna društva (Hrvatska vatrogasna zajednica). Poštanske usluge u VSŽ vrše se u 55 poštanskih ureda

široj (Hrvatska pošta). Veterinarske usluge u VSŽ pružaju se u 23 veterinarske stanice (Upisnik veterinarskih stanica).

Ostala područja koja spadaju pod temu društvene infrastrukture detaljnije su obrađena u sektorima Zdravstvena infrastruktura, Obrazovanje te Kultura i turizam.

ZAKLJUČAK:

- U VSŽ postoji inicijativa i želja stanovništva za aktivnim uključivanjem u život lokalne zajednice čime doprinose kvaliteti života svoje sredine. Međutim, brojni su izazovi s kojima se moraju suočiti kako bi mogli proaktivno djelovati (neodgovarajući prostorni uvjeti, manjak financijskih sredstava za svakodnevno djelovanje i daljnji razvoj) te su primorani osloniti se na lokalnu i regionalnu vlast kako bi mogli opstati.
- S obzirom i na limitirane financijske kapacitete kako jedinica lokalne tako i regionalne samouprave, veliki broj organizacija i udruženja bori se za egzistenciju te se gasi. Stoga je potrebno pronaći načine i modele putem kojih će se pomoći rad istih.
- Jedan od načina je ulaganje u razvoj ljudskih potencijala s posebnim naglaskom na dodatno obrazovanje ljudi u pisanju i provedbi projekata kako bi vlastitim angažmanom i ulaganjem u jačanje svojih potencijala mogli doći do drugih izvora za financiranje, a ne samo da funkcioniraju na sredstvima iz državnog/regionalnog/lokalnog proračuna.
- U pojedinim područjima VSŽ potrebno je osigurati i uvesti dodatne sadržaje te razviti društvenu infrastrukturu (domove kulture, knjižnice, ambulante) koji će doprinijeti kvaliteti života i u onim dijelovima VSŽ gdje nisu dostupni.

Zdravstvena infrastruktura i socijalna skrb

Osnovni ciljevi strategije razvoja i unaprjeđenja zdravstvenog sustava Vukovarsko-srijemske županije usklađeni su s ciljevima Nacionalne strategije razvoja zdravstva 2012.–2020. (NN 116/12).

Zdravstvena zaštita na području Županije organizirana je na primarnoj i sekundarnoj razini zdravstvene djelatnosti. Primarna zdravstvena zaštita provodi se kroz županijske ustanove (**tri doma zdravlja (Vinkovci, Vukovar i Županja), Zavod za javno zdravstvo i Zavod za hitnu medicinu**), privatnu praksu i dodijeljene koncesije. Sekundarna zdravstvena zaštita provodi se kroz bolničku zdravstvenu zaštitu (**Opća županijska bolnica Vinkovci i Opća županijska bolnica Vukovar i bolnica hrvatskih veterana**) i izvanbolničku specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu kroz specijalističke ordinacije domova zdravlja i specijalističke ordinacije, poliklinike i ustanove za zdravstvenu njegu u privatnoj praksi. Temeljem rješenja o kategorizaciji županijske opće bolnice Vinkovci i Vukovar su razvrstane u kategoriji Županijska bolnica III A. Županijski Zavod za hitnu medicinu nema vlastiti prostor i privremeno djeluje u prostorima triju županijskih domova zdravlja ili rjeđe u prostoru u vlasništvu JLS.

Na području VSŽ ukupno 2.874 osobe su korisnici usluga zdravstvene njege u kući koju provode registrirane i ovlaštene ustanove za njegu u kući kao zdravstvenu djelatnost na primarnoj razini. Također, dio općina i udruga na području VSŽ organizira pružanje usluga pomoći i njege u kući u sklopu svojih socijalnih programa kako je i navedeno u sektoru Socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi.

Na području VSŽ u ožujku 2017. godine **udio osoba s invaliditetom je 10.5%** (18.844 osoba) od kojih su većina muškarci (66%). Najveći broj osoba s invaliditetom (54%) je u radno aktivnoj dobi. Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja VSŽ, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), su oštećenja lokomotornog sustava te duševni poremećaji. U VSŽ 29,8% osoba s invaliditetom ima višestruka oštećenja koja pridonose funkcionalnom oštećenju osobe s invaliditetom.

ZAKLJUČAK:

- Potrebe za uslugama zdravstvene zaštite uvijek premašuju raspoloživa sredstva pa je nužno odrediti prioritete u raspodjeli raspoloživih resursa pri čemu se ne misli samo na financijske, nego i ljudske, infrastrukturne i druge resurse.
- Iako se u posljednje vrijeme u VSŽ ulažu određena financijska sredstva u područje zdravstva, i dalje je izražena potreba za izgradnjom, rekonstrukcijom i opremanjem zdravstvenih ustanova.
- S obzirom na nedovoljan broj kako liječnika obiteljske medicine, tako i liječnika specijalista, stomatologa, ortodonta i oralnog kirurga u cijeloj županiji, posebice je bitno zadržati postojeći te privući novi stručni kadar osiguravanjem adekvatnih uvjeta rada, edukacija, specijalističkog i stručnog usavršavanja.

2.1.4. Obrazovanje

VSŽ bilježi ispod prosječni udio obrazovanog stanovništva, odnosno stanovništva s formalnim obrazovanjem koje je starije od 15 godina (VSŽ 59,2%, RH 69%, Popis 2011.). Jednako tako, Županija bilježi niži udio više i visokoobrazovanog stanovništva u odnosu na nacionalni prosjek, što dodatno potvrđuje lošu obrazovnu strukturu stanovništva. Posebno zaostaje prema udjelu osoba sa specijalističkim studijem i doktoratom znanosti u odraslom stanovništvu u odnosu na nacionalni prosjek (koji iznosi 0,24%, što je osjetno niže od 0,85%, odnosno hrvatskog prosjeka, Popis 2011.). Razlike u obrazovnoj strukturi stanovništva starijeg od 15 godina među općinama i gradovima u VSŽ i dalje su prisutne. Tako je obrazovna struktura u lokalnim jedinicama s visokim udjelom poljoprivrednog stanovništva znatno niža. Gradovi bilježe najbolju obrazovnu strukturu, kao i lokalne jedinice koje su u neposrednoj blizini gradova.

Visokoškolsko obrazovanje

Ukupni broj studenata s prebivalištem u VSŽ u akademskoj godini 2015./2016. bio je 5.123 što je za gotovo 1% manje u odnosu na 2014./2015. (RH bilježi porast broja studenata za 7,2% u istom razdoblju). Ukupni broj studenata s prebivalištem u VSŽ koji su diplomirali 2015. godine je 1.124, što je manje u odnosu na prethodne godine, ali sveučilišni specijalisti i doktori znanosti bilježe porast. Sveučilišni specijalisti bilježe minimalan rast, dok doktori znanosti bilježe rast od čak 27,8% u usporedbi s 2014. godinom.

Zatvaranjem visoke poslovne škole Višnjan u Vinkovcima značajno se smanjio broj studenata koji studiraju na području Županije. Pad upisanih studenata u zadnjih pet godina ima i Veleučilište Lavoslav Ružička u Vukovaru. Prema podacima ustanove u četiri postojeća programa (Fizioterapija, Trgovina, Upravni studij te stručni diplomski studij Preventivna fizioterapija) u akademskoj godini 2016./2017. upisalo se 828 studenata (čak 14,5% manje u odnosu na akademsku godinu 2011./2012.) dok se na Poljoprivredni fakultet u Vinkovcima prema podacima ustanove u akademsku 2016./2017. godinu upisalo 102 studenta u dva postojeća programa (Agrarno poduzetništvo i Mehanizacija u poljoprivredi) što je nakon niza godina smanjivanja upisanih studenata rast u odnosu na prethodnu akademsku godinu od 0,4%.

Predškolski odgoj i obrazovanje

Na početku pedagoške godine 2016./2017., u VSŽ 59 ustanova provodilo je programe predškolskog odgoja i naobrazbe, od kojih je 40 dječjih vrtića te 19 drugih pravnih osoba (osnovne škole, igraonice u knjižnici, druge ustanove ili udruge). Ukupan broj djece koja su bila obuhvaćena programima predškolskog odgoja i naobrazbe na početku pedagoške 2015./2016. godine bio je nepromijenjen u odnosu na pedagošku 2014./2015. godinu dok broj djece u pedagoškoj 2016./17. bilježi rast od 3,8%. Unatoč tom porastu broj predškolske djece u dobi od 5 i više godina smanjio se za 2,7% u odnosu na prethodnu pedagošku godinu, a taj trend smanjenja se nastavlja i u osnovnom i srednjoškolskom obrazovanju.

Osnovno obrazovanje

Na području VSŽ osnovnoškolsko obrazovanje provodi se u 55 osnovnoškolskih ustanova (48 ustanova osnivač je VSŽ, a preostalih sedam Grad Vinkovci) te 36 područnih škola. U proteklih pet godina na području VSŽ broj osnovnih i područnih škola nije se mijenjao dok se broj učenika u školskoj godini 2016./2017.

smanjio za 4,8% u odnosu na prethodnu školsku godinu, pa se i broj razrednih odjeljenja smanjio. Svake školske godine vidljiv je trend smanjenja broja učenika u osnovnim školama, pogotovo u ruralnim područjima VSŽ, što dovodi u pitanje održivost postojeće mreže škola u budućnosti. Jedna od osnovnih škola (*Osnovna škola Josip Matoš iz Vukovara*) jedina je osnovnoškolska ustanova koja je registrirana kao ustanova čija je djelatnost odgoj i osnovno školovanje *djece i mladih s poteškoćama u razvoju*, naobrazba i skrb o djeci predškolske dobi, kao i osnovno obrazovanje odraslih s teškoćama u razvoju. Također, *još tri osnovne škole* na području VSŽ imaju *razredna odjeljenja* gdje se provodi nastava za učenike s posebnim potrebama. U *17 osnovnih škola* nastava se provodi na jednom od modela odgoja i *obrazovanja nacionalnih manjina* (Model A, Model B ili Model C) gdje su zastupljena djeca različitih nacionalnosti (srpske, mađarske, rusinske, slovačke, albanske, itd.).

Srednjoškolsko obrazovanje

U *srednje škole* na području VSŽ u školskoj godini 2016./2017. upisano je 7.101 učenik (6,49% manje u odnosu na prethodnu školsku godinu). *Četiri srednje škole* na području VSŽ imaju posebna razredna odjeljenja gdje se provodi nastava za *učenike s posebnim potrebama*. U *četiri srednje škole* nastava se provodi prema Modelu A odgoja i obrazovanja za *djecu srpske nacionalnosti*.

Cjeloživotno učenje i obrazovanje odraslih

Na području VSŽ postoje *22 ustanove* koje pružaju formalne i neformalne programe obrazovanja i osposobljavanja odraslih osoba koje imaju potrebu za prekvalifikacijom i cjeloživotnim učenjem, a putem kojih se omogućava veća konkurentnost radne snage na tržištu rada.

ZAKLJUČAK:

- S obzirom na višegodišnji negativan trend pada broja djece svih dobnih skupina u VSŽ postoji potreba za rješavanjem glavnih problema u obrazovnom sustavu, osiguravanjem boljih mogućnosti i pristupa usluga u obrazovanju na svim razinama kako bi se taj trend zaustavio. Stoga je potrebno uložiti napor na razinama lokalnih jedinica samouprave, županije, ali i države.
- Omogućavanjem više sredstava za sufinanciranje JLS povećala bi se dostupnost obrazovnih usluga u ruralnim krajevima i time omogućilo bolje uvjete obrazovanja.
- Potrebna su ulaganja u nove objekte, a postojeće je potrebno proširiti i prostorno i stručnim osobljem kako bi se uskladili s nacionalnim obrazovnim standardima koji teže unaprijeđenju nastave izvođenjem u jednoj smjeni, modernizaciji strukovnog obrazovanja i njegovim usklađivanjem s potrebama tržišta rada.
- Kada govorimo o osnovnom i srednjoškolskom obrazovanju, u VSŽ postoji mreža ustanova koje zadovoljavaju trenutne potrebe u županiji, ali je potrebno kontinuirano razvijati postojeću mrežu srednjoškolskih ustanova i sustav prilagođavati potrebama tržišta rada i gospodarstva te uvjetima života i rada lokalnog stanovništva, kojemu je nužno osigurati bolje uvjete pristupa srednjoškolskom obrazovanju. Dio postojećih ustanova raspolaže zastarjelom opremom i neadekvatnim prostornim uvjetima.
- U srednjim školama je potrebno uskladiti nastavne programe s potrebama gospodarstva kako bi se izbjeglo nagomilavanje nepotrebne radne snage koja ostaje nezaposlena ili napušta županiju u potrazi za poslom.
- Visoko obrazovanje je nerazvijeno, a time i teže dostupno, što je uzrok niskog broja visoko obrazovanih osoba u Županiji.
- Postoji dobro razvijen sustav cjeloživotnog učenja, ali zbog masovnih neverificiranih programa stvara se velik broj radne snage upitne kvalitete.
- Na svim razinama školovanja postoji potreba za usklađivanjem s pedagoškim standardima i osiguravanjem istih mogućnosti koje su važne za kvalitetno obrazovanje i razvoj Županije.

2.2. Gospodarstvo

U proteklih nekoliko godina hrvatsko gospodarstvo obilježilo je nekoliko važnih događaja kao što je **globalna ekonomska kriza** koja je prouzrokovala značajan pad gospodarske aktivnosti, ali i **pristupanje Europskoj uniji** (1. srpnja 2013.). Posljedice ekonomske krize nastale u financijskom sektoru koja je potom prešla na realan sektor još uvijek se osjete u gospodarstvu Vukovarsko-srijemske županije. S druge strane pristupanje Europskoj Uniji otvorilo je procese **liberalizacije i integracije gospodarstva** i stvorilo brojne mogućnosti za zaokret u pozitivnom smjeru. Iz tog razloga napravljena je detaljna analiza gospodarstva s naglaskom na najznačajnije sektore. Najznačajniji ekonomski pokazatelji na razini Županije uspoređivat će se s pokazateljima statističke regije (Kontinentalna Hrvatska), prosjekom Republike Hrvatske, ali i prosjekom EU.

2.2.1. Opća gospodarska kretanja Vukovarsko-srijemske županije

Bruto društveni proizvod

Područje VSŽ prije Domovinskog rata bilo je gospodarski vrlo razvijeno s visokoproduktivnom poljoprivredom i snažnom prerađivačkom industrijom, dok je 20 godina nakon mirne reintegracije na začelju ljestvica razvijenosti i konkurentnosti Hrvatske jer su globalni i tranzicijski procesi učinili nekonkurentnim pretežiti dio stare industrijske osnove.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku na području VSŽ u 2014. godini ostvaren je BDP u iznosu od 1,02 mil. € (7.784 mil. kn), što je 2,4% ukupno ostvarenog BDP-a u Republici Hrvatskoj i 3,5% ukupno ostvarenog BDP-a u statističkoj regiji NUTS-2 razine, Kontinentalnoj Hrvatskoj. BDP po stanovniku u 2014. godini iznosio je 5.897 € (44.993 kn) što je na razini 58% prosjeka Republike Hrvatske, po čemu je Županija zauzela sedamnaesto mjesto u Hrvatskoj i 57% prosjeka Kontinentalne Hrvatske. Bitno je za naglasiti da je u promatranoj godini Republika Hrvatska bila na 58%, a VSŽ 36% prosjeka BDP-a po glavi stanovnika Europske unije.

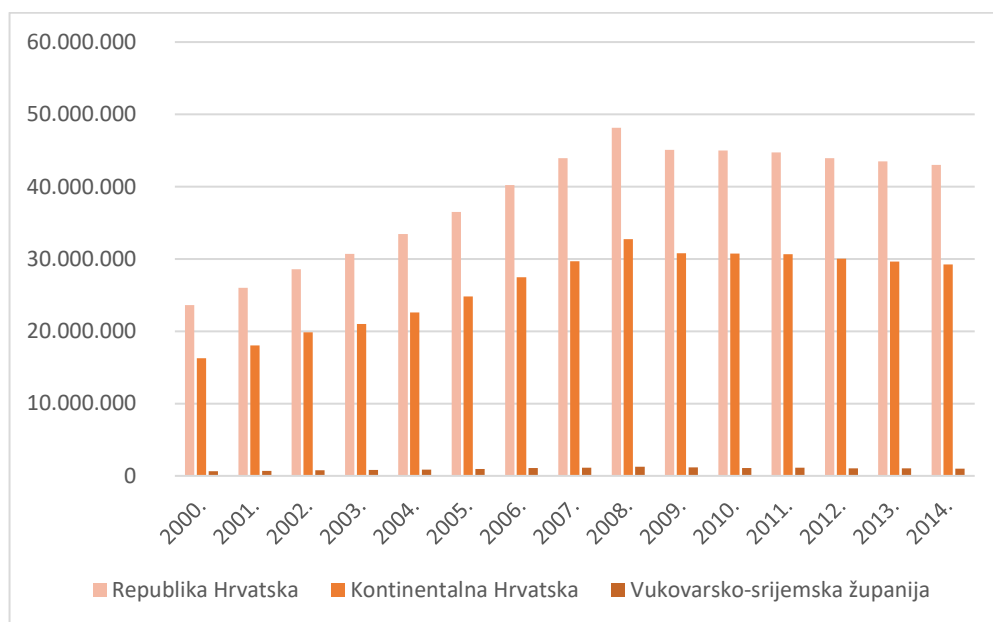
Tablica 1. Osnovni gospodarski pokazatelji, 2014.

	Republika Hrvatska	Kontinentalna Hrvatska	Vukovarsko-srijemska županija
BDP mil. kn	328.109	223.101	7.784
BDP mil. EUR	43.002	29.240	1.020
Hrvatska = 100	100,0	68,0	2,4
BDP po stanovniku, kn	77.456	78.779	44.993
BDP po stanovniku, EUR	10.152	10.325	5.897
Hrvatska = 100	100,0	101,7	58,1

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

U promatranom razdoblju ostvareni BDP na razini VSŽ, Kontinentalne Hrvatske i RH bio je najviši u 2008. godini (VSŽ – 1.273 mil. €; Kont. Hrv. – 32.741 mil. €; RH – 48.135 mil. €), nakon kojeg je, zbog vrhunca gospodarske krize, došlo do pada BDP-a. Naime BDP RH, BDP Kontinentalne Hrvatske i BDP VSŽ u razdoblju nakon 2008. godine je u blagom padu (grafikon 1).

Grafikon 1. Ukupno ostvareni BDP VSŽ, RH i Kontinentalne Hrvatske u razdoblju od 2000.-2014. (tis. EUR)

Izvor: Državni zavod za statistiku RH, obrada autora

Bruto dodana vrijednost

VSŽ je u 2014. godini ostvarila bruto dodanu vrijednost od 7.417 milijuna kuna, što je rast od 6% u odnosu na 2007. godinu kada je ostvarena BDV iznosila 6.994 milijun kuna.

Tablica 2. Ukupna BDV VSŽ po djelatnostima, struktura te udio djelatnosti VSŽ u BDV-u RH, Kontinentalne Hrvatske u 2014. (mil. kn)

NKD	VSŽ	Udio djelatnosti u ukupnom BDV-u županije	Republika Hrvatska	Udio VSŽ u RH (%)	Kontinentalna Hrvatska	Udio VSŽ u Kont. Hrv. (%)
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1.018	13,73%	11.484	8,86%	9.302	10,94%
Prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje te ostale industrije	1.153	15,54%	59.264	1,94%	43.150	2,67%
Prerađivačka industrija	841	11,34%	40.620	2,07%	32.521	2,58%
Građevinarstvo	470	6,34%	14.546	3,23%	8.557	5,49%
Trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane	985	13,29%	59.024	1,67%	35.567	2,76%
Informacije i komunikacije	95	1,28%	12.159	0,78%	9.990	0,95%
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	126	1,70%	18.254	0,69%	14.423	0,87%
Poslovanje nekretninama	918	12,38%	28.982	3,17%	16.236	5,65%
Stručne, znanstvene, tehničke, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	201	2,70%	22.539	0,89%	16.253	1,23%

Javna uprava i obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1.462	19,71%	42.189	3,46%	29.456	4,96%
Ostale uslužne djelatnosti	148	1,99%	8.782	1,68%	5.566	2,65%
BDV VSŽ (ukupno)	7.417	100,00%	317.843	2,33%	221.021	3,35%

Izvor: Državni zavod za statistiku RH, Priopćenje broj 12.1.3. od 15. veljače 2017. godine, obrada autora

Bruto dodana vrijednost je 2014. godine u VSŽ bila **najveća u javnoj upravi i obrani, obrazovanju, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi** te je iznosila 19,71% ukupne BDV u Vukovarsko-srijemskoj županiji. Slijede djelatnosti prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje te ostale industrije s 15,54%, poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo sa 13,73%, trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane s 13,29%, te poslovanje nekretninama s 12,38% udjela u ukupnoj BDV na razini Županije. Ostale djelatnosti ostvarile su bruto dodanu vrijednost manju od 10% ukupne bruto dodane vrijednosti VSŽ.

Značenje gospodarstva VSŽ u gospodarstvu Kontinentalne Hrvatske proizlazi i iz udjela (više od 10%) pojedinih djelatnosti Županije u djelatnostima na razini Kontinentalne Hrvatske. Promatrajući udjele svih djelatnosti po NKD-u VSŽ u Kontinentalnoj Hrvatskoj, **skupina djelatnosti poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo ostvaruje najveći udjel od 10,94%** (u 2014. godini). To ujedno znači da poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo u preostalih četrnaest županija Kontinentalne Hrvatske sudjeluje s manje od 90% u ukupnoj vrijednosti na razini Kontinentalne Hrvatske. Ostale djelatnosti VSŽ koje se ističu s visokim udjelom (manjim od 10%) u djelatnostima Kontinentalne Hrvatske su poslovanje nekretninama od 5,65%, te građevinarstvo od 5,49%

Kada je u pitanju udjel gospodarstva Županije u gospodarstvu Republike Hrvatske on iznosi svega 2,33%, a najzastupljenije djelatnosti su **Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo od 8,86%**, Javna uprava i obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi od 3,46%, Građevinarstvo od 3,23%, Poslovanje nekretninama od 3,17%, dok je primjerice Prerađivačka industrija tek na 5. mjestu sa udjelom od 2,07% (tablica 2).

Vanjskotrgovinska bilanca

Prema posljednjim dostupnim podacima VSŽ ima negativan saldo vanjskotrgovinske razmjene u 2016. godini u iznosu od 1.271 mil. kn. Ako promatramo srednjoročno razdoblje od 2012. do 2016. godine bilježi se negativan saldo u svim godinama. U promatranoj 2016. godini pokrivenost uvoza izvozom je 51,70% i za 21,88% je manja od one u 2012. godini.

Posljednjih godina izvoz kontinuirano raste i veći je za 14% u 2016. godini u odnosu na 2012. godinu. Podaci o rastu izvoza ne oslikavaju realno stanje. Naime, rast izvoza se temelji na evidenciji koja je uključila rezultate tvrtke sa sjedištem na području županije, ali koja u njoj nema poslovnih aktivnosti. Ipak, čak i nakon što bi se isključili nerealni podaci i dalje se može govoriti o oporavku izvoza, premda i s puno umjerenijim stopama.

Udio izvoza VSŽ u izvozu RH u zadnje dvije godine bilježi trend pada i u 2016. godini bio je 1,47%, a za 11% je manji od udjela u 2012. godini. Udio uvoza VSŽ u uvozu RH u 2016. godini je 1,77% i bilježi rast u odnosu na 2012. godinu i to za 33%. Ako uspoređujemo podatke u razdoblju od 2012. i 2016. godine možemo reći da rast izvoza bilježi manje stope, a rast uvoza veće stope na području Županije od onoga na području cijele države, što rezultira povećanju njihovih udjela na nacionalnoj nivou. Vanjskotrgovinska razmjena Županije godinama je bila nešto povoljnija od one na razini RH te je pokrivenost uvoza izvozom roba 2012. godine dosegla 74%. U razdoblju između 2014.-2016. godine, prije svega zahvaljujući recesiji i globalnoj krizi pokrivenost uvoza izvozom značajno je pala i više nije iznad nacionalnoga prosjeka. Ovakav trend pokazuje izuzetno visoku osjetljivost izvoza na poremećaje u globalnoj trgovini te slabu prilagodljivost novonastalim okolnostima, koje su obilježene snažnim padom potražnje na tradicionalnim izvoznim tržištima.

Saldo VTB VSŽ ima negativan trend rasta uvoza nad izvozom u promatranom vremenskom razdoblju, s tim da je u 2014. godini ostvario najveću negativnu vrijednost (-1.807 mil. kn). U 2016. godini negativni saldo VTB se značajno smanjio u odnosu na 2015. godinu, kao posljedica smanjenog uvoza Županije (uvoz u 2016. godini iznosi 2.632 mil. kn).

Najznačajniji izvoznik na području VSŽ je prehrambena industrija, a pri tome se najviše misli na tvrtku Sladorana Županija d.d. Diverzificiranost izvoznih proizvoda vrlo je niska. Uglavnom se izvoze poljoprivredni proizvodi (šećer) i proizvodi od drva.

Tablica 3. Vanjskotrgovinska razmjena RH i VSŽ u razdoblju od 2012. do 2016. godine (000 kn)

Stavka		2012	2013	2014	2015	2016	2016. (2012=100)
RH	Izvoz	72.380.725	72.594.640	79.099.297	87.772.423	92.763.217	128
	Uvoz	121.899.361	125.051.938	130.673.196	140.747.763	148.474.542	122
	Bilanca	-49.518.636	-52.457.298	-51.573.899	-52.975.340	-55.711.325	112
VSŽ	Izvoz	1.197.064	1.237.696	1.404.030	1.426.110	1.361.336	114
	Uvoz	1.626.813	2.105.897	3.211.495	3.027.813	2.632.845	162
	Bilanca	-429.749	-868.201	-1.807.465	-1.601.703	-1.271.509	296
Udio VSŽ u RH	Izvoz	1,65%	1,70%	1,77%	1,62%	1,47%	89
	Uvoz	1,33%	1,68%	2,46%	2,15%	1,77%	133
Pokrivenost uvoza izvozom u VSŽ		73,58%	58,77%	43,71%	47,10%	51,70%	70

Izvor: Državni zavod za statistiku

Potpomognuto područje

U skladu sa **Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske** (Narodne novine br. 147/14, 123/17) (u daljnjem tekstu: Zakon), Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije provodi postupak ocjenjivanja i razvrstavanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj **prema indeksu razvijenosti**. Indeks razvijenosti³ je kompozitni pokazatelj koji se računa kao prilagođeni prosjek standardiziranih vrijednosti društveno gospodarskih pokazatelja:

- prosječni dohodak po stanovniku,
- prosječni izvorni prihodi po stanovniku,
- prosječna stopa nezaposlenosti,
- opće kretanje stanovništva i
- stupanj obrazovanosti stanovništva (tercijarno obrazovanje)
- indeks starenja.

S vrijednošću indeksa razvijenosti od 91,992 (prosječni prag razvijenosti - indeks 100), **VSŽ zauzima devetnaesto mjesto od svih županija** uključujući i grad Zagreb, što ju svrstava u I. skupinu JP(R)S prema vrijednosti indeksa te sukladno članku 36. Zakona ima status potpomognutog područja. Iza nje su samo Sisačko-moslavačka i Virovitičko-podravska županija. Nizak plasman VSŽ potvrđuje da trenutno, prema stupnju razvijenosti, **znatno zaostaje za prosječnim pragom razvijenosti**. Prema rezultatima rangiranja lokalnih jedinica najbolje je plasirana jedinica grad Vinkovci, a najlošija je Gunja.

Tablica 4. Rangiranje JLS VSŽ prema indeksu razvijenosti (2017.)

Grad/Općina	Razvojna skupina	Indeks razvijenosti	Grad/Općina	Razvojna skupina	Indeks razvijenosti
-------------	------------------	---------------------	-------------	------------------	---------------------

³ Detaljniji opis metodologije izračuna indeksa razvijenosti nalazi se u Uredbi o indeksu razvijenosti (NN 131/17).

Vinkovci	6	103,966	Gradište	2	93,95
Županja	4	99,833	Nijemci	2	93,81
Vukovar	4	99,455	Bošnjaci	2	93,354
Nuštar	4	97,828	Bogdanovci	2	93,042
Tovarnik	4	97,813	Vrbanja	2	92,807
Andrijaševci	3	97,701	Borovo	2	92,771
Jarmina	3	97,445	Privlaka	2	92,72
Vođinci	3	96,992	Negoslavci	1	92,403
Ivankovo	3	96,521	Trpinja	1	91,996
Ilok	3	95,863	Tompojevci	1	91,711
Cerna	3	95,861	Štitar	1	91,683
Lovas	3	95,605	Babina Greda	1	91,256
Stari Mikanovci	3	95,593	Drenovci	1	90,536
Tordinci	3	95,516	Markušica	1	89,824
Otok	2	94,814	Gunja	1	87,394
Stari Jankovci	2	94,286			

Izvor: www.mrrfeu.hr

Rezultati potvrđuju priličnu homogenost u pogledu stupnja razvijenosti. Osim grada Vinkovaca, sve ostale jedinice bilježe indeks razvijenosti manji od 100. To je i očekivano, s obzirom na sličnu strukturu gospodarskih aktivnosti manjih jedinica, koja je obilježena vrlo visokim udjelom poljoprivrede, odnosno vrlo slabo razvijenom industrijom, uslužnim sektorom, slabim proračunskim prihodima te relativno visokom stopom nezaposlenosti.

ZAKLJUČAK:

- Gospodarska kretanja u 2014. godini u RH ukazuju na blagi oporavak nakon višegodišnje gospodarske krize, realno je za očekivati da će u budućnosti doći do rasta gospodarstva VSŽ.
- VSŽ je 2014. godine imala stopu pada BDP-a od -2,9%, negativan saldo vanjskotrgovinske razmjene u iznosu od 1.271 mil. kn, dok je pokrivenost uvoza izvozom 51,70%.
- Nizak BDP po stanovniku u odnosu na prosjek Republike Hrvatske i Kontinentalne Hrvatske uzrokovan lošim poslovnim rezultatima, smanjenjem investicija te padom zaposlenosti u proteklih nekoliko godina.
- Loši makroekonomski pokazatelji u proteklih nekoliko godina vrlo brzo se mogu preokrenuti u pozitivnom smislu korištenjem postojećih potencijala i resursa.
- Zbog kumuliranog pada gospodarstva Županije, potrebno je duže vrijeme rasta po relativno visokim stopama, kako bismo se vratili na intenzitet gospodarskih aktivnosti iz vremena prije krize.
- U strukturi gospodarstva prevladavaju djelatnosti primarne proizvodnje i djelatnosti sa niskim stupnjem dodane vrijednosti, te trgovina i građevinarstvo kao djelatnosti koje je kriza osobito pogodila.
- Pred gospodarstvom VSŽ veliki su izazovi, jer njegova postojeća struktura nije u korelaciji sa željenim stopama rasta.
- U VSŽ postoji značajna potreba za obnovom gospodarskog rasta u svrhu stvaranja novih radnih mjesta, a posebice u svrhu otvaranja mogućnosti za zapošljavanje mladih ljudi.

2.2.2. Tržište rada

Zaposleno stanovništvo

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje 31. ožujka 2017. godine, u VSŽ zaposleno je

ukupno **39.106 osoba** (od čega 21.604 muškarca i 17.502 žene), odnosno **0,55% više nego istog mjeseca 2016. godine**. U odnosu na 2011. godinu broj zaposlenih smanjio se za 9,16% odnosno za 3.582 osobe.

U 2016. prema podacima Državnog zavoda za statistiku⁴, VSŽ bilježi porast broja zaposlenih u pravnim osobama za 1,7% u odnosu na 2015. godinu. Prema djelatnostima, najveći broj zaposlenih je u prerađivačkoj industriji (5.175) potom u obrazovanju (4.198) te javnoj upravi i obrani (4.148). Najmanji broj zaposlenih je u rudarstvu (44) te poslovanju s nekretninama (114).

Tijekom 2015. na području VSŽ poslodavci su prijavili potrebe za ukupno **7.303 slobodna radna mjesta** što je u odnosu na 2014. godinu, **povećanje za 36,5%**. Temeljem informacija o zaposlenju tijekom 2015., iz evidencije Zavoda na području VSŽ zaposleno je 11.955 osoba odnosno 1,9% manje nego tijekom 2014. godine. U ukupnom broju zaposlenih, žene imaju udjel od 49,1% (5.864). **Sezonsko zapošljavanje u turizmu** na moru predstavlja znatan udjel u ukupnom zapošljavanju, kako u Republici Hrvatskoj, tako i u VSŽ. U sezoni 2015. s područja VSŽ zaposlio se 2.761 radnik, što u odnosu na 2014. godinu čini **porast od 18,3%**.

Kada je riječ o prostornom kretanju s obzirom na zapošljavanje, podaci Državnog zavoda za statistiku govore kako je 17.256 dnevnih migranata od čega 76,2% svakodnevno putuje na posao i s posla u drugi grad ili naselje unutar županije, 12,76% u drugu županiju te 0,76% u inozemstvo. U ukupnom broju dnevnih migranata žene imaju udjel od 36,42%.

Nezaposlenost

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područnog ureda Vukovar, na dan 31. prosinca 2015. godine, u VSŽ, nezaposlene su ukupno **16.722 osobe**, a stopa nezaposlenosti je iznosila 30,3%. Uspoređujući s prethodnom godinom **stopa nezaposlenosti** smanjena je, ali još uvijek **značajno viša od nacionalnoga prosjeka** (2015. godine 19,3% u RH). Točnije rečeno, VSŽ je, uz Brodsko-posavsku, Virovitičko-podravsku i Sisačko-moslavačku, županija s najvećom stopom nezaposlenosti u RH.

Prema istom izvoru, VSŽ je tijekom 2015. **prosječno mjesečno bilježila 17.047 nezaposlenih osoba**, što u odnosu na 2014. godinu čini **prosječno smanjenje od 15,6%**. U ukupnoj nezaposlenosti Republike Hrvatske, VSŽ je tijekom 2015. godine prosječno mjesečno participirala sa 6,0%. Najveći broj nezaposlenih osoba na području VSŽ, zabilježen je u veljači, kada je bilo 19.900 nezaposlenih osoba, dok se krajem rujna bilježi najmanji broj nezaposlenih odnosno 15.213 osoba.

Na području VSŽ su tijekom 2015. prosječno mjesečno zabilježene **1.464 novoprijavljene osobe** odnosno **0,5% manje u odnosu na 2014. godinu**. Žene čine udjel od 50,7% u ukupnom godišnjem broju novoprijavljenih osoba. Najviše novoprijavljenih zabilježeno je krajem listopada (2.170 osoba) dok je najmanji broj novoprijavljenih zabilježen krajem svibnja (903 osobe).

U ukupnom prosječnom broju nezaposlenih osoba u razdoblju od 2004. do 2015. godine, **najveći udio** imaju **nezaposlene osobe sa završenom srednjom školom** za zanimanja u trajanju do 3 godine i školom za KV i VKV radnike (38,9%), slijede osobe sa završenom osnovnom školom (27,4%), zatim osobe sa završenom srednjom školom za zanimanja u trajanju od 4 i više godina (22,5%), osobe bez škole i sa nezavršenom osnovnom školom (3,8%), osobe sa završenim prvim stupnjem fakulteta, stručnim studijem i višom školom (2,6%), osobe sa završenom gimnazijom (2,6%) dok osobe sa završenim fakultetom, akademijom, magisterijem, doktoratom imaju najmanji udio (2,3%).

⁴ Podaci o broju zaposlenih dobiveni su na temelju godišnjeg istraživanja DZS koje se provodi jedanput na godinu sa stanjem 31. ožujka. Tim istraživanjem obuhvaćene su pravne osobe svih oblika vlasništva, tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Republike Hrvatske. U podatke je uključena procjena broja zaposlenih u pravnim osobama koje imaju manje od 10 zaposlenih, a za koje nisu primljeni izvještaji. Podacima nisu obuhvaćeni ni zaposleni u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija ni zaposleni osiguranici poljoprivrednici.

U istom razdoblju, najveće prosječno godišnje smanjenje nezaposlenih osoba bilježi se kod osoba bez škole i s nezavršenom osnovnom školom (-6,4%), zatim kod osoba sa završenom srednjom školom za zanimanja u trajanju do 3 godine i školom za KV i VKV radnike (-3,6%), kod osoba sa završenom gimnazijom (-2,4%) te kod osoba sa završenom osnovnom školom (-2,1%). Porast broja nezaposlenih zabilježen je kod osoba sa završenim fakultetom, akademijom, magisterijem, doktoratom (8,3%), zatim osoba sa završenim prvim stupnjem fakulteta, stručnim studijem i višom školom (7,8%) te kod osoba sa završenom srednjom školom za zanimanja u trajanju od četiri i više godina (2,0%).

Od ukupnog broja nezaposlenih krajem 2015. godine čak je 46,2% osoba dugotrajno nezaposleno odnosno, 7.726 osoba nalazi se u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje duže od 12 mjeseci.

Udio mladih (15-29 godina) u ukupnom broju nezaposlenih u VSŽ nalazi se među četiri najlošije županije u Hrvatskoj (u prosincu 2015. iznosio je 33,4%).

Nezaobilazan partner u planiranju razvoja ljudskih potencijala i razvoja tržišta rada VSŽ, kao i aktivne politike zapošljavanja na regionalnoj razini i razvoja lokalne zajednice uopće je Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Vukovarsko-srijemske županije. Partnerstvo daje preporuke i mišljenja iz područja rada, zapošljavanja i obrazovanja, unaprjeđuje suradnju dionika na tržištu rada, promovira partnerstvo kao kvalitetan način rješavanja problema usklađivanja ponude i potražnje na tržištu rada te donosi i prati provedbu Strategije razvoja ljudskih potencijala Vukovarsko-srijemske županije. Partnerstvo, kao tijelo, ali i njegovi pojedini članovi, potiču i sudjeluju u projektima usmjerenim na razvoj ljudskih potencijala.

ZAKLJUČAK:

- Tržište rada u VSŽ obilježava velika nezaposlenost, ali tijekom 2015. imamo pozitivan trend povećanja zaposlenosti i smanjenja nezaposlenosti u odnosu na 2014. godinu.
- Nezaposlenost je još uvijek puno veća od prosjeka države, a mladi ljudi bez radnog iskustva teško nalaze odgovarajući posao u struci i postoji veliki broj dugotrajno nezaposlenih osoba.
- Nužno je uvesti potrebne promjene u obrazovnoj politici na temelju preporuka relevantnih institucija koje će pridonijeti usklađivanju obrazovanja s potrebama tržišta rada, što će direktno pridonijeti konkurentnijom ponudom radne snage usklađenom sa potrebama tržišta.
- Gospodarstvo VSŽ ima male stope rasta sa nedovoljnom potražnjom za radnom snagom u odnosu na postojeću ponudu, što pridonosi činjenici da je stopa nezaposlenosti znatno viša od prosjeka RH.
- Neadekvatan sustav obrazovanja, te njegova neusklađenost s potrebama tržišta rada uz trenutno stanje u gospodarstvu, smatra se ključnim uzrocima velike stope nezaposlenosti.

2.2.3. Poslovno okruženje

Poslovno okruženje

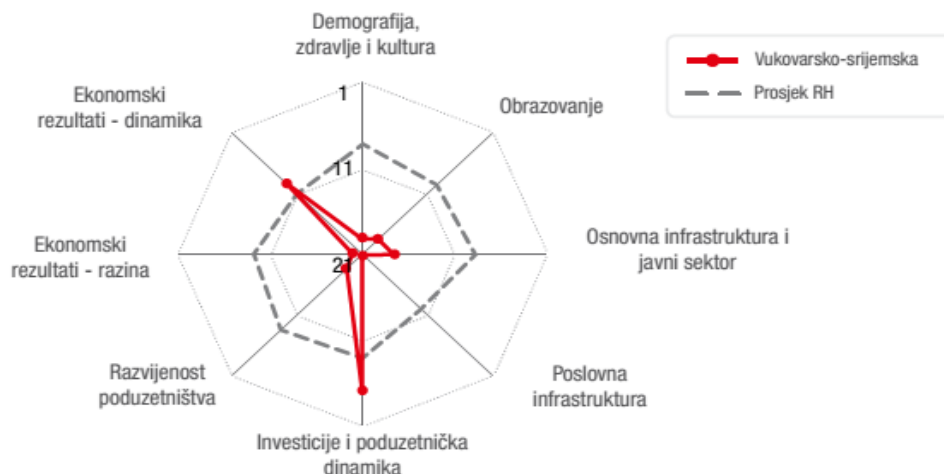
Analiza prema veličini poduzeća i njihovim financijskim pokazateljima

Prema nalazima istraživanja koja su prezentirana u publikaciji Regionalni indeks konkurentnosti Hrvatske 2013. godine, vidljive su promjene u profilu konkurentnosti županija, ali najmanje konkurentne županije to su i ostale, a najkonkurentnije su zadržale prijašnji status. VSŽ se i dalje nalazi na pretposljednem, 20. mjestu među 21 županijom, uključujući i Grad Zagreb.

Tako nizak rang proizašao je kao rezultat niskih vrijednosti niza statističkih i anketnih pokazatelja. Prema „čvrstim“ odnosno statistički prikupljenim podacima i pokazateljima konkurentnosti, VSŽ u odnosu na nacionalni prosjek ima razvijeniju dinamiku ekonomskih rezultata, investicijsku aktivnost i dinamiku

poduzetništva. Međutim, ispodprosječno je razvijena prema svim drugim indikatorima, a posebice kada je u pitanju poslovna infrastruktura, razina ekonomskih rezultata, obrazovanje, razvijenost poduzetništva, demografija, zdravlje i kultura.

Grafikon 2. Profil konkurentnosti Vukovarsko-srijemske županije – „čvrsti“ (statistički) indikator

Izvor: Regionalni indeks konkurentnosti Hrvatske 2013.

Prema posljednjim podacima Financijske agencije u 2016. godini na razini Republike Hrvatske ostvaren je ukupan prihod od 633,1 mlrd kn, ukupni rashodi od 602,1 mlrd kn i postignut je pozitivan konsolidirani financijski rezultat od 24,0 mlrd kn. Naime, ostvarena je dobit u iznosu od 38,7 mlrd kn i gubitak u vrijednosti od 14,7 mlrd kn. Unatoč velikim problemima u gospodarstvu prouzročnim restrukturiranjem gospodarstva i dugogodišnjem padu gospodarske aktivnosti ostvarili su se prihodi veći od rashoda, što je rezultiralo većim dobitkom od gubitka te je ostvaren pozitivan financijski rezultat. Jedna od osnovnih karakteristika gospodarstva Hrvatske je velika razlika u razvijenosti županija i još veća razlika u razvijenosti pojedinih gradova i općina.

Poduzetnici Vukovarsko-srijemske županije u gospodarstvu Republike Hrvatske ne zauzimaju značajno mjesto u odnosu na broj poduzetnika i broj zaposlenih. Od ukupno 21 županije VSŽ je po broju poduzetnika na 17., po broju zaposlenih na 12., po prosječnoj mjesečnoj plaći na 20. i po ukupnom prihodu na 8. mjestu. Godišnje financijske izvještaje za 2016. godinu s područja Vukovarsko-srijemske županije predalo je u Registar ukupno 1.755 poduzetnika, koji zapošljavaju ukupno 17.438 radnika, a prosječna plaća bila je 3.783,00 kn. Udjel poduzetnika Vukovarsko-srijemske županije u ukupnom broju poduzetnika u RH iznosi 1,53%. Udjel broja zaposlenih Vukovarsko-srijemske županije u odnosu na broj zaposlenih u RH iznosi 2,04%. U ukupnim prihodima Hrvatske udjel poduzetnika VSŽ iznosi 2,05%, u dobiti razdoblja udjel poduzetnika iznosi 2,04%, a u gubitku razdoblja iznosi 1,83%. Ukupno ostvareni financijski rezultat VSŽ u 2016. je iznosio dobitak od 520 milijuna kuna.

U Republici Hrvatskoj u 2016. godini na 10 000 stanovnika bilo je 257 poduzeća, dok u Vukovarsko-srijemskoj županiji samo 92 poduzeće što je 2,8 puta manje od nacionalne razine. U promatranoj godini u Republici Hrvatskoj imali smo 2 poduzeća na km², a Vukovarsko-srijemskoj županiji 0,66 poduzeća.

U odnosu na 2015. godinu, broj poduzetnika povećan je za 9%, broj zaposlenih na području Vukovarsko-

srijemske županije povećan je za 1,3%, ukupni prihodi smanjeni za 6,7%, ukupni rashodi smanjeni su za 2,84%.

Tablica 5. Financijski rezultati poslovanja poduzetnika i VSŽ u 2016. godini

Naziv	RH 2016.	VSŽ 2016.	UDIO VSŽ u RH %	Indeks VSŽ 2016/15
Broj poduzetnika	114.483	1.755	1,5	107,4
Broj zaposlenih	853.110	17.438	2,0	106,3
Ukupni prihodi (mil. kn)	633.109	12.936	2,0	101,8
Ukupni rashodi (mil. kn)	602.064	12.318	2,04	101,3
Dobit razdoblja (mil. kn)	38.696	788	2,0	126,1
Gubitak razdoblja (mil. kn)	14.661	268	1,8	160,3
Broj poduzeća na 10 000 stanovnika	256,9	92,1	-	-

Izvor: FINA, Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Republike Hrvatske po županijama u 2016. Zagreb, srpanj 2017., obrada autora

Promatramo li rezultate poslovanja poduzetnika na razini VSŽ možemo zaključiti da se prema kriteriju broja poduzetnika, broja zaposlenih i ukupnih prihoda posebno ističu poduzetnici gradova Vinkovaca i Vukovara, a osim njih se prema istim kriterijima ističu i poduzetnici grada Županje. Na rang listi gradova i općina VSŽ poduzetnici grada Vinkovaca u 2016. godini zauzimaju 1. mjesto po broju poduzetnika (563 poduzetnika) i po broju zaposlenih (7.294), dok grad Vukovar zauzima 1. mjesto po ukupnom prihodu (5,3 mlrd. kuna), po dobiti razdoblja (483,2 mil. kuna) i po neto dobiti (402,3 mil. kuna).

Od ukupno 31 JLS VSŽ, negativno su poslovali i iskazali neto gubitak, poduzetnici grada Iloka, te poduzetnici u 5 općina: Andrijaševci, Drenovci, Stari Mikanovci, Stari Jankovci i Trpinja. Prvih pet poduzetnika u Županiji prema veličini ukupnog prihoda u 2016. godini su: Prvo plinarsko društvo d.o.o. (3,3 mlrd. HRK), Sladorana d.o.o. (554 mil. HRK), Boso d.o.o. (552 mil. HRK), SAME DEUTZ-FAHR Žetelice d.o.o. (379 mil. HRK) i Cezareja d.o.o. (344 mil. HRK).

U VSŽ aktivno je 1.755 poduzetnika, od kojih je 1.497 mikro, 215 malih, 37 srednjih i samo 6 velikih poduzeća što čini 0,34% ukupnog broja poduzetnika u VSŽ. Najveći udio poduzetnika sa područja VSŽ u njihovom ukupnom broju na razini Republike Hrvatske imaju srednji poduzetnici sa 2,74%, zatim mali sa 2,14%, veliki 1,83%, a najmanji mikro sa svega 1,45%.

Tablica 6. Poslovni subjekti u VSŽ i RH, lipanj 2016. godine

Stavka	Ukupno svi poduzetnici	Mikro	Mali	Srednji	Veliki
VSŽ	1.755	1.497	215	37	6
RH	114.483	102.764	10.045	1.347	327
Udio VSŽ u RH (%)	1,53%	1,45%	2,14%	2,74%	1,83%

Izvor: FINA, Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Republike Hrvatske po županijama u 2016. Zagreb, srpanj 2017.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku u Republici Hrvatskoj u 2016. godini ukupno je registrirano 248.148 pravnih subjekata, od kojih je 137.319 aktivnih i ukupno 82.873 obrta i slobodnih zanimanja. U VSŽ u 2016. godini imamo 5.418 registrirane pravne osobe, a njih 2.504 ili 46,22% je aktivno, od toga 68,97% trgovačkih društava, 2,99% zadruga, 28,04% ustanova, tijela, udruga, fondova i organizacija. Osim toga postoji i 2.331 obrta i slobodnih zanimanja što je udio od 2,69% od njihovog ukupnog broja u Republici Hrvatskoj.

Obrtništvo

Obrtništvo u VSŽ ima dugu tradiciju, a Područna obrtnička komora VSŽ kao strukovna organizacija zajedno sa udruženjima obrtnika u Vukovaru, Vinkovcima, Županji i Iloku okuplja i promiče interes svih obrtnika sa područja županije. Obrtništvo ima značajnu ulogu u razvoju gospodarstva, a najviše je zastupljeno u djelatnostima uslužnog zanatstva, trgovine, ugostiteljstva i turizma, poljoprivrede i ribarstva, te proizvodnog zanatstva.

Pod utjecajem gospodarske krize u proteklih sedam godina primjetno je da sve veći broj obrtnika zatvara svoje obrte što rezultira padom ukupnog broja zaposlenih u obrtničkoj djelatnosti. Naime, na kraju 2016. godine bilježi se značajan pad broja zaposlenih u obrtima za 25,54 % i broja aktivnih obrta za 26,98 % u odnosu na 2010. godinu. Radi se o zabrinjavajućem trendu koji još nije zaustavljen unatoč izlasku gospodarstva iz krize tijekom 2016. godine.

Tablica 7. Broj zaposlenih u obrtu na području VSŽ u razdoblju od 2010.-2016. godine

Godina	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Ukupan broj zaposlenih u obrtima	5.110	4.655	4.248	4.312	3.991	3.788	3.805
Broj aktivnih obrta	2.910	2.804	2.633	2.414	2.346	2.208	2.125
Prosječan broj zaposlenih po obrtu	1,76	1,66	1,61	1,79	1,70	1,72	1,79

Izvor: Obrtnička komora VSŽ

Trend smanjenja broja obrta najprisutniji je u Udruženju obrtnika Vinkovci (18,42%), zatim Županja (16,75%), Vukovar (14,51%), te Ilok (13,94%). Postojeći trendovi govore nam o ubrzanom propadanju obrta, ali i pojavi procesa preregistracije obrtničkih djelatnost u druge oblike poslovanja najvećim dijelom trgovačka društva.

Tablica 8. Stanje obrta po udruženjima obrtnika u razdoblju od 2012. - 2016. godine

R. br.	Udruženje obrtnika	Br. obrta 31.12.2012.	Br. obrta 31.12.2013.	Broj obrta 31.12.2014.	Broj obrta 31.12.2015.	Broj obrta 31.12.2016.
1	Vinkovci	1.178	1.100	1.037	977	961
2	Vukovar	634	600	594	574	542
3	Županja	621	598	560	527	517
4	Ilok	122	116	108	108	105
	Ukupno	2.555	2.414	2.299	2.186	2.125

Izvor: Obrtnička komora VSŽ

Izravna strana ulaganja

VSŽ je **certificirana za privlačenje ulaganja** uz mogućnost korištenja certifikacijskog logotipa "Croatian Investor Friendly Region (CIFR)" koje ulagačima jamči učinkovit proces ulaganja, od brzog poslovnog odgovora na početni upit ulagača do besplatnih usluga vođenja projekta. Na aktivnostima privlačenje investicija i poboljšanja investicijske klime, te promociji VSŽ kao poželjne investicijske destinacije radi županijska razvojna agencija, ali i lokalne razvojne agencije sa njenog područja.

Strana ulaganja su važan čimbenik poticanja gospodarskog rasta i razvoja svake zemlje. Potencijalni su izvor znanja, novih suvremenih tehnologija, a time i veće inovativnosti i konkurentnosti gospodarstva.

Promatrajući razdoblje od 1993. pa do 2015. godine, Republika Hrvatska s 29.107,8 milijuna eura ima izrazito nepovoljnu strukturu izravnih stranih ulaganja. U strukturi izravnih stranih ulaganja po djelatnostima u Republici Hrvatskoj prevladavaju djelatnosti financijskog posredovanja s 23,02%, zatim ostale poslovne djelatnosti (9,32%), trgovina na veliko i posredovanje u trgovini (9,04%) dok se ulaganja u proizvodne djelatnosti nalaze tek na 7. mjestu (proizvodnja koksa i naftnih derivata s 4,48 %), 8. mjestu (proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda s 4,80%) te 10. mjestu (proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda s 3,29%).

Izravna strana ulaganja u VSŽ u razdoblju od 1993.- 2015. godine s 74,4 milijuna eura čine tek 0,25% ukupnih izravnih ulaganja u Republici Hrvatskoj te se sukladno tome nalazi na 17. mjestu od ukupno 20 županija i grada Zagreba. Nejednaka raspoređenost izravnih stranih ulaganja na području Republike Hrvatske se očituje i u činjenici da se gotovo 67% izravnih stranih ulaganja odnosi samo na grad Zagreb, a gotovo 90% je koncentrirano na grad Zagreb i još četiri županije.

Nadalje, ako se promatra struktura izravnih stranih ulaganja u VSŽ prema djelatnostima, u istom razdoblju, može se zaključiti kako su ona koncentrirana tek na nekoliko djelatnosti i to prvenstveno na djelatnost proizvodnje strojeva i uređaja (60%), zatim djelatnost opskrbe električnom energijom, plinom, parom i toplom vodom (21,6%), proizvodnje kemikalija i kemijskih proizvoda (17,7%), proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda (17,1%) te djelatnost prerade drva i proizvoda od drva (2,8%). Izravnih stranih ulaganja u ostale djelatnosti gotovo da i nema.

Prema zemljama, najveća ulaganja su se odnosila na susjedne zemlje: Italiju (71,7%), Mađarsku (21,6%) i Austriju (16,8%).

Ovakvi nepovoljni pokazatelji i neusklađenost ulaganja između pojedinih županija rezultira nejednakom gospodarskom razvijenosti županija, a time i pojedinih regija Republike Hrvatske. Sukladno navedenom, promjena investicijskog okruženja postaje nužnost kada je u pitanju gospodarski razvoj VSŽ.

Županija je odavno prepoznala važnost privlačenja stranih ulaganja za ubrzani gospodarski razvoj županije, pa je poduzela i brojne konkretne aktivnosti u cilju promocije Vukovarsko-srijemske županije kao poslovne lokacije budućnosti, odnosno privlačenja što većeg broja ulagača. Uz različite aktivnosti kojima se kontinuirano nastoje olakšati ulaganja, kako stranim, tako i domaćim investitorima, održane su i brojne prezentacije o mogućnostima ulaganja.

Poduzetnička infrastruktura

Osnivači i upravitelji poduzetničke infrastrukture su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su registrirane za djelatnosti koje unapređuju razvoj poduzetničke infrastrukture, ali i inovacije i tehnološki razvoj u poslovnom sektoru. Sukladno nacionalnom registru poduzetničke infrastrukture u VSŽ djeluje županijska razvojna agencija, Razvojna agencija Vukovarsko-srijemske županije, četiri lokalne razvojne agencije i to: Lokalna razvojna agencija Vjeverica d.o.o., Agencija za razvoj i investicije grada Vinkovaca VIA d.o.o., Razvojna agencija Vukovar d.o.o., Otočka razvojna agencija ORA i jedan tehnološki park, Tehnološki park Vinkovci d.o.o. Osim navedenih u registru postoje još dvije lokalne agencije Ured za međunarodnu suradnju TINTL i Projekt centar Negoslavci, te dva novoizgrađena poduzetnička inkubatora i to Poslovno-inovacijski centar BIC Vukovar i Poljoprivredni Poduzetnički Inkubator Drenovci. Uloga ovih institucija važna je za poticanje poduzetničke aktivnosti i ekonomskog rasta, ali i pripremu razvojnih projekata financiranih iz nacionalnih i fondova Europske unije.

Poduzetnička infrastruktura u VSŽ čini i deset infrastrukturno opremljenih poduzetničkih zona ukupne površine 162 hektara u kojima je 41% površine slobodan za prijem investitora, a radi se o sljedećim poduzetničkim zonama: Poslovna zona Ambarine, Poslovna zona Drenovci, Gospodarska zona Ivankovo,

Poslovna zona Lovas, Poduzetnička zona Otok, Poslovna zona Jošine, Gospodarska zona Vukovar, Gospodarska zona Zagrađe, Poduzetnička zona Sječine i Poslovna zona Nijemci. Postoji još određeni broj poduzetničkih zona koje nisu u potpunosti komunalno opremljene, a predstavljaju veliki potencijal za prijem novih investicija u budućnosti. VSŽ pokrenula je aktivnosti glede osnivanja Poduzetničke zone Vuka i to u svrhu daljnjeg razvoja poduzetničke infrastrukture i nastavka aktivnog poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva na području Županije.

ZAKLJUČAK:

- Prema ljestvici regionalnog indeksa konkretnosti županija u Republici Hrvatskoj, VSŽ ostala je u 2013. godini na pretposljednem 20. mjestu, kao i 2010. godine što nas svrstava u grupu najmanje konkurentnih županija koje nisu napravile pozitivne pomake.
- Unatoč niskoj konkurentnosti gospodarstva VSŽ, bilježi se prisutnost pozitivnih pokazatelja poslovnog sektora (ulaganja u poduzetničku infrastrukturu, te pozitivni trendovi u poslovnim rezultatima gospodarskih subjekata).
- Razvijati ključne grane prerađivačke industrije sa proizvodima veće dodane vrijednosti.
- Gospodarstvo županije se još uvijek suočava s problemima kao što su restrukturiranje gospodarstva i poduzetnički razvoj, što je osobito naglašeno u njenim ruralnim područjima.
- Poduzetnici VSŽ su u 2016. godini uspješnije poslovali i ostvarili bolje poslovne rezultate te iskazali dobit razdoblja koja je za 26,1% veća od neto dobiti u 2015. godini, ali istodobno je došlo do povećanja broja zaposlenih za 6,3% i investicija za 70,1%.
- Smanjenje broja aktivnih obrtnika i zaposlenih u obrtima uzrokovano prvenstveno gospodarskom krizom i slabim pravnim položajem obrtnika.
- Uspostavljen one stop service centre za ulagače koji djeluje kao partnerstvo glavnih dionika u poduzetništvu pod vodstvom razvojne agencije uz daljnje jačanje promotivne aktivnosti pri privlačenju stranih ulagača.
- Nedostatak strategije razvoja poduzetničkih zona i određivane koje se djelatnosti žele poticati u kojim zonama županije.
- Jačati poduzetničku infrastrukturu u funkciji razvoja gospodarstva VSŽ.

2.2.4. Poljoprivreda

Poljoprivredna proizvodnja u Republici Hrvatskoj je organizirana na način da se svi poljoprivredni proizvođači koji žele biti u sustavu državnih potpora moraju upisati u **Upisnik poljoprivrednih gospodarstava u Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju**. Takvih gospodarstava na državnoj razini ima 176.092, a na VSŽ otpada 4,3% odnosno **7.546 gospodarstava**.

Ukupna površina VSŽ iznosi 244.775 hektara dok na poljoprivredne površine otpada 149.703 hektara od čega se 93,01% odnosi na oranice, 2,90% na pašnjake, 0,65% na livade, 1,38% na vinograde i 1,72% na voćnjake. U strukturi poljoprivredne proizvodnje najčešće su prisutne slijedeće kulture: **kukuruz, pšenica, soja, šećerna repa, suncokret, uljana repica, ječam, zob, krumpir, krmne kulture i povrće**. Koliko će kojih kultura biti zastupljeno u strukturi sjetve ovisi o više čimbenika, a prvenstveno o tržištu – cijeni proizvoda, organizaciji otkupa i rokovima plaćanja, plodoredi i tradicionalnoj zastupljenosti pojedinih kultura.

Na području VSŽ značajan je trend smanjenja svih tipova poljoprivrednih gospodarstava, a **najveća promjena je u broju OPG-a** gdje im je broj smanjen za 1.750 što je gotovo **20%**.

Smanjuju se i ostali tipovi PG-a među kojima treba primijetiti **smanjenje broja trgovačkih društava i zadruga**. Taj trend nije dobar jer govori o sve lošijoj organizaciji poljoprivrednih proizvođača, a znamo da je uspješna poljoprivredna proizvodnja temeljena u zemljama našeg okruženja na jakom i stabilnom udruživanju što na prostoru Županije nije slučaj. Dok se nešto značajnije ne poduzme po pitanju poticanja udruživanja u razne organizacijske oblike neće biti ozbiljnijeg pomaka u razvoju poljoprivrede. Ono što je **pozitivno** u razvoju

poljoprivredne politike je činjenica da ipak ima pokazatelja koji upućuju na **okrupnjavanja posjeda**, međutim još uvijek je problem veliki broj malih gospodarstava i onih koji uopće nemaju zemlju i upitan im je opstanak jer se nisu preorijentali na dohodovnije kulture.

U strukturi poljoprivredne proizvodnje u Županiji u posljednjih desetak godina došlo je do određenih promjena. Međutim, još uvijek se premalo uzgajaju dohodovnije i radno intenzivnije poljoprivredne kulture poput voćarskih, vinogradarskih i povrtlarskih kultura, tako da je još uvijek najvažniji problem najvećega dijela poljoprivrednih gospodarstava nedostatan broj radnih sati.

U 2016. godini prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju u VSŽ i Savjetodavne službe (SS) pod **dugogodišnjim nasadima voća** intenzivne proizvodnje nalazi se **1.511,99 ha**. U strukturi proizvodnje na **prvom je mjestu jabuka** i čini oko **27,55%** od **ukupnih nasada**, na drugom mjestu je **višnja**, koja čini **19,65%** od ukupnih nasada, a treća je **šljiva**, koja čini **17,86%** od ukupnih nasada. Tijekom 2016. vidljiva je **tendencija smanjenja površina pod višegodišnjim voćnim nasadima** u odnosu na 2015. godinu, a iznosi ukupno 41,34 ha. Nasadi oraha i lijeske se povećavaju, dok je kod vodećih vrsta voćne proizvodnje Županije, odnosno jabuke i višnje, vidljivo smanjenje površina. Smanjenje nasada jabuka u odnosu na 2015. godinu iznosi 52,2 ha, dok smanjenje nasada višanja iznosi 20,1 ha. Kod šljive, kao treće voćne vrste prema zastupljenosti u proizvodnji VSŽ, vidljivo je smanjenje površina i iznosi 18,06 ha.

Prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju u VSŽ i SS pod nasadima vinove loze u 2016. godini nalazilo se 1.686,99 ha, s ukupno 7.600.387 trsova. **Ukupno je 45 podnositelja izjava o proizvodnji vina u VSŽ**. Prema površini **dominira** vinska sorta **graševina - 58,9%**, zatim sorta **traminac - 8,8%**, **frankovka - 8,6%**, **rajnski rizling - 7%**, dok su ostale sorte (chardonnay, cabernet sauvignon, pinot sivi, pinot bijeli, merlot, ružica crvena, silvanac zeleni i dr.) zastupljene u manjem postotku. Prema istom izvoru, u VSŽ, prema podacima APPRRR, **ukupni broj PG-a proizvođača grožđa je 519**. Od ukupnog broja samo 20 PG-a (3,76%) posjeduje 10 ili više ha pod vinogradima, dok je 96,24% malih proizvođača grožđa. Navedenih 20 PG, koji posjeduju 10 i više ha pod vinogradima, proizvodi na 56,24% od ukupne površine pod vinogradima, odnosno posjeduju ukupno 930,78 ha.

Govedarstvo - Kriza poljoprivrede najzornije se oslikava u **krizi mliječnoga govedarstva**: broj krava u 2017. u VSŽ iznosi 10.529 grla sa tendencijom smanjivanja, a sukladno tome opada i proizvodnja mlijeka. Uzrok tome je opća gospodarska kriza (u smislu financiranja proizvodnje i tržišta stočne hrane i mlijeka), pojavnost aflatoksina i izostanak poticaja i potpora iz javnih proračuna, kao i vrlo skromno korištenje EU fondova. Kad govorimo o veličini stada u govedarstvu još uvijek nas zabrinjava relativno velik broj stada do 5 krava, pa i onih do 10 krava jer je za uspješno gospodarenje ipak potrebna proizvodnja većeg stada.

Svinjogojstvo - Broj uzgajatelja i veličina stada matičnih krmača pokazuju vrlo **zabrinjavajući trend**: u Županiji samo 41 poljoprivredno gospodarstvo drži umatičene krmače, a broj uvezenih nazimica u Hrvatsku u 2013. godini je 9.481.

Ovčarstvo - Broj ovaca s kojima se provodi selekcijski rad **vrlo je skroman** kako na nacionalnoj tako i na županijskoj razini.

Pčelarstvo - Prema podacima Hrvatskog pčelarskog saveza, u Republici Hrvatskoj je registrirano 11.000 pčelara koji imaju 550.000 košnica. U prosjeku je to 50 košnica po pčelaru, što je iznad prosjeka u Europskoj uniji, gdje je u prosjeku po pčelaru manje od 20 košnica. Hrvatski pčelari na godišnjoj razini proizvedu između 7.000 i 8.000 tona meda. U VSŽ postoji 10 pčelarskih udruga i 400 pčelara koji imaju više od 12.000 košnica i svaka košnica godišnje donese u prosjeku 20 kilograma kvalitetnog meda.

Za razvoj konkurentne poljoprivrede **neophodno je optimizirati troškove proizvodnje**. Poljoprivrednici u Europi to čine putem udruživanja (zadruga i klasteri) i zajedničkom uporabom strojeva i traktora (strojni prsteni). Uvođenje ovakvog načina poslovanja poljoprivrednici mogu realizirati putem mjere 9. Uspostava proizvođačkih grupa i organizacija iz **Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014-2020**.

Također treba spomenuti da je u VSŽ otvoren prvi specijalizirani poduzetnički inkubator u sektoru poljoprivrede u Republici Hrvatskoj koji je izgrađen, opremljen i uspostavljen u okviru projekta Poljoprivredni poduzetnički inkubator Drenovci financiranog iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

Na temelju Nacionalnog projekta navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u Republici Hrvatskoj, ili kraće NAPNAV (iz 2005.), 2006. godine Županija je izradila Plan navodnjavanja VSŽ, što jest strateški dokument za izradu dokumentacije detaljne razine. Osnovni ciljevi Plana navodnjavanja su borba protiv suše, povećanje proizvodnje, veća konkurentnost poljoprivredne proizvodnje na domaćem i stranom tržištu, povećanje vrijednosti poljoprivrednog sektora u ukupnom gospodarstvu i racionalnije gospodarenje vodnim resursima izgradnjom infrastrukture za sustavnu primjenu navodnjavanja sukladno potrebama i mogućnostima. Na području Županije nalaze se dva od ukupno četiri nacionalna pilot projekta navodnjavanja, Opatovac (cca 700 ha) i Biđ-Bosutsko polje (cca 2.000 ha). Pored toga na temelju iskazanog interesa poljoprivrednih proizvođača izrađuje se projektna dokumentacija za sustave navodnjavanja na cca 6.000 ha.

Kod navodnjavanja postoji temeljni problem osiguranja potrebne količine vode. Dok Županiju oplahuju rijeke Dunav i Sava kojima protječu značajne količine vode, vodotocima u unutrašnjosti Županije gdje su najkvalitetnije poljoprivredne površine nedostaje vode za navodnjavanje. Problem je djelomično riješen završetkom izgradnje melioracijskog kanala Biđ-Bosut, a tek bi se izgradnjom crpnih stanica na Dunavu i Savi u potpunosti osigurale potrebne količine vode za navodnjavanje u unutrašnjosti Županije. Izgradnjom melioracijskog kanala Biđ-Bosut stvorili su se uvjeti za kandidiranje sustava navodnjavanja, za koje je izrađena projektna dokumentacija i ishođene građevinske dozvole na mjere iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020., mjerom M04 – „Ulaganje u fizičku imovinu“, podmjera 4.3. Potpore za ulaganje u infrastrukturu povezanu s razvojem, osuvremenjivanjem ili prilagodbom poljoprivrede i šumarstva.

Dodatan problem predstavlja **nerazvijeno i neorganizirano tržište proizvodima te slaba logistička infrastruktura**, (poput hladnjača-veletržnica), koji bi proizvođačima omogućili bolje uvjete poslovanja. Razvoj regionalnih Logističko-distribucijskih centara u Županiji čiji je cilj povezivanje dviju strana vrijednosnog lanca, s jedne strane prilagoditi distribuciju proizvoda s poljoprivrednih gospodarstava do tržišta (udaljenost, visoki troškovi), a s druge povećati protok novca i informacija s tržišta do poljoprivrednih gospodarstava (neprikladno tržište proizvodnje, pogrešan proizvod u pogrešno vrijeme). Također, dodatan problem s kojim se suočava sve veći broj proizvođača je **nedostatak radne snage za sezonske poslove**, što može, ako se nepovoljni trendovi nastave, ozbiljno ugroziti daljnji razvoj poljoprivrede. Kao problem se i javlja razvidno nizak udjel mladih poljoprivrednika (do 40 godina) koji sudjeluju sa svega 14% u udjelu nositelja gospodarstava, dok je udjel nositelja gospodarstava od 60 i više godina 40% što govori o slaboj generacijskoj vitalnosti OPG-a.

ZAKLJUČAK:

- Većina poljoprivredne proizvodnje se zasniva na primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, a u kojoj prevladavaju „klasične“ nisko dohodovne poljoprivredne kulture.
- Prisutan je nedostatak međusobne povezanosti poljoprivrednih proizvođača (nedostatak snažnijih i učinkovitih organizacijskih oblika kao što su zadruge i klasteri) te nedovoljna zainteresiranost OPG-a i ostalih gospodarskih subjekata za umrežavanjem i okrupnjavanjem posjeda.
- Sustavno je potrebno raditi na diversifikaciji poljoprivredne proizvodnje na način da se potiče proizvodnja dohodovnijih kultura i osigura logistička potpora proizvođačima.
- Potrebno educirati poljoprivrednike radi stjecanja novih znanja i vještina kako bi se povećala razina prinosa koja je kod pojedinih gospodarstava upitna.
- Potrebno je poticati osnivanje i primjenu novih organizacijskih oblika u proizvodnji (modernih zadruga i klastera), a posebno onih koji su usmjereni prema većem stupnju obrade poljoprivrednih proizvoda te proizvodnji dohodovnijih kultura.
- Potrebno je i unaprijediti programe ulaganja u razvoj poljoprivredne infrastrukture te sustavno pripremati projektnu dokumentaciju za izgradnju sustava navodnjavanja te osiguranje dostatnih i kvalitetnih količina voda za navodnjavanje kao i melioracijsko uređenje zemljišta.

2.2.5. Šumarstvo i drvna industrija

Drvni klaster SLAVONSKI HRAST koji je osnovan 2010. godine na inicijativu župana Bože Galića ključan je razvojni čimbenik drvnog sektora VSŽ. Okuplja 35 članova, od kojih je 24 drvoprerađivača na čelu s tvrtkom Spačva d.d. Prema triple helix konceptu u klasteru su aktivne znanstveno-istraživačke i obrazovne institucije: Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatski šumarski institut iz Jastrebarskog i Drvodjeljska tehnička škola iz Vinkovaca; jedinica područne (regionalne) samouprave - VSŽ, razvojna agencija, Centar kompetencija, kao i JLS. Kroz primjenu strategija i direktiva Europske komisije i Republike Hrvatske, kao i naprednih ekonomskih teorija, Drvni klaster SLAVONSKI HRAST djeluje s misijom održivog razvoja, zaštite okoliša i povećanja konkurentnosti šumarstva i drvne industrije prijenosom znanja i tehnologija.

Šumarstvo

Spačvanski bazen, na području Županije, najveća je šuma hrasta u Europi, s 96% zastupljenosti čuvenog slavonskog hrasta - hrasta lužnjaka (lat. quercus robur). Šumama na prostoru Županije upravlja **Uprava šuma podružnica Vinkovci** (u daljnjem tekstu UŠP) jedna je od 16 Uprava šuma koja djeluje u sastavu tvrtke „Hrvatske šume“ d.o.o. Zagreb, s vizijom da budu ekološki, odgovorno, ekonomski uspješno i profitabilno šumarsko trgovačko društvo. Upravljanje HŠ je **centralizirano**, posebno u kupoprodajnom segmentu poslovanja, što znači da se uvjeti prodaje i ugovaranje prodaje drvnih sortimenata određuju i obavljaju u Zagrebu, s vrlo malim utjecajem lokalne UŠP Vinkovci.

Aktivnosti Hrvatskih šuma

Biološka obnova šuma

Ukupna vrijednost biološke obnove šuma, u razdoblju od 2003. do 2014. godine iznosi 547.427.316,00 kn, a godišnji prosjek se kreće oko 45 milijuna.

Struktura izvršene proizvodnje

U razdoblju od 2005. do 2014. godine, ukupno je posječeno 3.649.400 m³, prosječno po godini cca. 300.000 m³.

Proizvodnja drvnih sortimenata

U razdoblju od 2003. do 2014. godine ukupna proizvodnja drvnih sortimenata iznosi 4.272.630 m³ ili cca. 350.000 m³ prosječno po godini.

Šumski doprinos kao prihod JLS

U razdoblju od 2003. do 2014. godine, ukupno je naplaćeno 79.483.868,00 kn, tj. preko 6 milijuna kn prosječno po godini.

Razminiranje šumskih površina

U razdoblju od 2005. do 2014. godine utrošeno je ukupno 60.122.602,00 kn u razminiranje ukupne površine u iznosu od 6.679.722 m².

Izvršene investicije

U razdoblju od 2003. do 2014. godine, vrijednost svih investicija ja 200.236.610,00 kn, tj. preko 16 milijuna godišnje, a tome najviše doprinosi veliki val investicija u 2007., 2008. i 2010. godini.

Privatne šume

U VSŽ ima između 1.300 i 1.400 hektara šume u više od 4.000 parcela koje se nalaze u vlasništvu više od 5.000 osoba, a prosječna veličina parcele šume 0,23 hektara što je samo malo iznad zakonskog minimuma koji kaže da se šumom smatra površina obrasla šumskim drvećem koja je veća od 1.000 četvornih metara. Tek nešto više od 50-tak vlasnika šuma koji su vlasnici 1/1, a da je šuma veća od 1 ha.

Lokalno dostupna sirovina, kad je riječ o tehničkoj oblovinu, odnosno trupcima, u 2014. **nije se koristila lokalno** kao što je to bio slučaj 2008. godine (75%) već se izvozila van županije, dok je za lokalne drvoprerađivače ostala znatno manja količina kvalitetne sirovine (38%). Dodatni troškovi transporta sirovine i povećanje emisija CO₂ uslijed transporta su nepoželjni učinci trenutnog stanja koji se mogu lako riješiti raspodjelom lokalne sirovine lokalnim drvoprerađivačima koji prema postojećim analizama za

preradu iste imaju dovoljne preradbene kapacitete. Analizom dostupnih podataka, primjetan je nerazmjer između planirane dobiti za 2014. godinu i realizirane dobiti, koja premašuje 60 milijuna kuna, što je blizu polovine ukupne dobiti Hrvatskih šuma na nacionalnoj razini. Dobit Hrvatskih šuma je u istoj toj 2014. iznosila 151,3 mil. kuna, a dobit UŠP Vinkovci 62,6 mil. kuna.

Dok je samo 38% lokalne kvalitetne sirovine (tehničke oblovine) bilo dodijeljeno lokalnim drvoprerađivačima koji imaju višestruko veće preradbene kapacitete (samo pilanski kapaciteti su prema istraživanju tri puta veći od dodijeljenih količina sirovine), UŠP Vinkovci je kao jedna od šesnaest Uprava šuma pod HŠ ostvarila gotovo polovinu (41%) ukupne dobiti na nacionalnoj razini. Slavonski hrast sudjeluje s 44% u prihodima od trupaca Hrvatskih šuma na nacionalnoj razini i s 33% u ukupnim prihodima na nacionalnoj razini. Navedeni podaci jasno pokazuju veliku ekonomsku vrijednost Spačvanskog bazena i slavonskog hrasta, ne samo za VSŽ, već i za gospodarstvo RH.

Drvena industrija

Ukupno su prihodi od izvoza u ukupnim prihodima u drvnjoj industriji VSŽ u djelatnostima C16 i C31 u 2013. godini 42%, a u 2014. 46%, što ukazuje na povećanje izvoza, a na što ukazuje i podatak o povećanju izvoza 2014./2013. od 7%. I u situaciji nedostatka sirovine, u djelatnostima C16 i C31 je na prostoru VSŽ izvoz kontinuirano rastao.

Udio uvoza u drvnjoj industriji VSŽ u 2013. je bio 1,7%, a u 2014. godini 4,7% u odnosu na ukupni prihod. Porast uvoza u 2014. odnosi se uglavnom na investicije koje je pokrenula i realizirala tvrtka Spačva d.d.. Uvoz drvne industrije VSŽ u 2013. iznosi svega 4% od izvoza, a u 2014. iznosi 10,1% od izvoza, što jasno ukazuje na veliki neto izvoz ove djelatnosti. Ovi su podaci jasan pokazatelj male ovisnosti drvne industrije o uvozu, u kojem su zastupljeni uglavnom oprema i rezervni dijelovi. Drvena industrija u RH je izvozno orijentirana gospodarska grana, s vrlo malom potrebom za uvozom repromaterijala i jakim domaćom sirovinskom bazom, što ju čini neovisnom i jedinstvenom zbog kompletne kontrole proizvodnih procesa od stabla u šumi, pa sve do finalnog proizvoda u prodajnom salonu.

Na osnovu istraživanja i analiza preradbenih kapaciteta u trupcima i dodijeljene količine trupaca za 2016. godinu, može se primijetiti da postoje velike neujednačenosti između potrebne količine sirovine za proizvodnju i dodijeljene količine za proizvodnju kroz ugovore s HŠ. Velika razlika upućuje na neiskorištene preradbene kapacitete lokalnih tvrtki. Dok preradbeni kapaciteti samo značajnijih drvoprerađivača s područja VSŽ prelaze 200.000 m³ godišnje, HŠ su za 2016. drvoprerađivačima s prostora VSŽ dodijelile sveukupno manje od 90.000 m³ - iako je raspoloživa količina trupaca predviđena za isporuku u 2016. na lokalnom području UŠP Vinkovci blizu 200.000 m³ (HŠ; 2015.).

Iz zaključnog potencijala drvne industrije slijedi da proizvodnja električne i toplinske energije iz biomase, odnosno obnovljivih izvora energije, ima potencijal zapošljavanja više od 100 radnika s ukupnim prihodom blizu 20 milijuna eura. Ujedno će doprinijeti zaštiti okoliša i smanjenju emisije CO₂, jeftinijoj energiji i povećanju energetske neovisnosti VSŽ, RH i EU.

Proizvodnja visokokaloričnih i ekološki prihvatljivih proizvoda za grijanje (peleti i briketi) iz sekundarne drvne mase (drvo i drvni ostaci niže vrijednosti) i omogućavanje lokalnog korištenja drvnih energenata ima potencijal prihoda preko 15 mil. eura i zapošljavanja 150 radnika. Ukupan prihod je moguće ostvariti u iznosu od gotovo 180 mil. eura (1,35 mlrd. kuna), što je povećanje prihoda drvne industrije 3,6 puta. Moguće je i udvostručenje broja zaposlenih u drvnjoj industriji na 2.368 radnika (otvaranje oko 1.200 novih radnih mjesta).

Na lokalnom području postoji znatna količina kvalitetne sirovine koja se ne koristi na pametan, učinkovit i održiv način (62% izlazi iz VSŽ u obliku proizvoda niske dodane vrijednosti, uz povećanje troškova transporta i emisije CO₂, unatoč postojanju lokalnih preradbenih kapaciteta). U situaciji kad samo 38% lokalne sirovine ostaje lokalnoj drvnjoj industriji, ista ostvaruje povećanje prihoda, izvoza i zaposlenosti. Sve to ukazuje na

visoki razvojni potencijal drvne industrije VSŽ i na potrebu primjene novih znanja i novih tehnologija u cilju pametnog, održivog i učinkovitog rasta.

ZAKLJUČAK:

- Pozitivna obilježja: raspoloživa lokalna sirovina visoke kvalitete kao sirovinska osnova, veliki prerađivački potencijali u primarnoj proizvodnji, raspoloživa radna snaga, izvozna orijentiranost i potražnja za finalnim proizvodima na EU tržištu.
- Negativna obilježja su svakako odljev sirovine izvan županije i izvan RH, nedovoljni kapaciteti za sušenje, izvoz peleta, briketa i biomase, nedovoljan marketing i brendiranje, relativno niska razina finalizacije, slab udio razvoja, istraživanja i inovacija, nedostatak znanja i novih tehnologija.
- Potrebno poticati aktivnosti Drvnog klastera finalizacije i internacionalizacije: razvoj novih proizvoda, promovirati korištenje lokalno raspoloživog izvora obnovljive energije - peleta, marketing i brendiranje slavonskog hrasta i jačanje suradnje šumarstva i drvne industrije prema modelu kružne ekonomije i bioekonomije.
- Potrebno je pojačati kapacitete za sušenje drva i razvoj novih i ostvariti prijenos znanja i tehnologija od znanstveno-istraživačkih institucija ka poduzetnicima kroz uspostavu Centra za prijenos znanja i tehnologija - Centra kompetencija sve u svrhu pametnog, održivog i uključivog rasta.

2.2.6. Turizam i kultura

Turizam

Prikaz turističkog sektora uz analizu segmenata i niša županijskog turističkog tržišta, njihovih svojstava i sezonskih kretanja

Razvoj turizma VSŽ temelji se na očuvanim prirodnim resursima (šume Spačvanskog bazena, brojnih zaštićenih područja na županijskoj razini, te biljnih i životinjskih vrsta), ponudi kvalitetne i autohtone hrane, vinogradarstvu, iznimno vrijednim kulturno-povijesnim resursima (Vučedol, Sopot, stara jezgra grada Iloka), manifestacijama te etnografskoj zanimljivosti.

Tržište kulturnog turizma i baštine

Valorizacijom prapovijesnih arheoloških nalazišta, djelovanjem osam muzeja te održavanjem brojnih manifestacija na području Županije, **od kojih su Vinkovačke jeseni jedna od najpoznatijih na razini cijele RH**, njeguje se bogato kulturno-povijesno nasljeđe.

Vjerski turizam

U ovom još nedovoljno razvijenom segmentu, ali s velikim potencijalom, na području Županije ističu se svetišta Gospe na Vodici u Ilači, Majke dobre nade u Šumanovcima te Pomoćnice kršćana u Sotinu, u koja hodočasnici, ponajprije iz Srijema i Slavonije, dolaze tijekom cijele godine, a osobito u blagdane Velike i Male Gospe. Crkva Gospe Ilačke izgrađena je i posvećena 1870. godine te je oko crkve uređen liturgijski prostor za hodočasnička slavlja, ispovjedaonice, križni put, nadstrešnice za hodočasnike te kuća za svećenike. Svetište u Šumanovcima najstarije je na području VSŽ, a datira iz 14. stoljeća. Crkva sv. Marije Pomoćnice kršćana u Sotinu, 2001. godine ponovo je revalorizirana nakon Domovinskog rata, kada je stradala cijela unutrašnjost, kao i glavni oltar, koji je u vrijeme izgradnje smatran najljepšim u Slavoniji i Srijemu. Potrebno je istaknuti i bogatu sakralnu, kulturnu i spomeničku baštinu poput crkvi sv. Ivana Kapistrana u Iloku, sv. Antuna Padovanskog u Otoku, Blažene Djevice Marije u Bapskoj, sv. Ilije na Meraji u Vinkovcima, sv. Katarine u Nijemcima, sv. Luke - Lučica u Lipovcu, sv. Martina Biskupa u Privlaci, Pohoda Blažene Djevice Marije u Soljanima, te mnogih drugih. U sklopu Franjevačkog samostana i crkve sv. Filipa i Jakova, treće crkve po veličini u Hrvatskoj, uskoro će se otvoriti muzej i samostanska knjižnica koja je zbog svog iznimno bogatog knjižnog fonda knjiga i spisa prije Domovinskog rata jedna od najvrjednijih starih knjižnica u Hrvatskoj.

Tržište samostalno organiziranih putovanja

To je vjerojatno **jedno od najunosnijih tržišta za promatrano područje** s obzirom na niz zanimljivih, premda rasutih, atrakcija širom područja i slabo poznavanje regije. Posjetiteljima koji prvi put dolaze, primarni čimbenik privlačnosti mogla bi biti ugodna vožnja kroz prirodu i otkrivanje lijepih gradova i slikovitih sela, te ostataka utvrda, primjerice u **Šaregradu i Iloku**.

Tržišta autohtonih proizvoda

Plasman autohtonih proizvoda mora biti jedan od **značajnih ciljeva razvoja turizma na ruralnom području**. Autohtoni proizvodi se štite zemljopisnim oznakama zbog stvaranja identiteta i prepoznatljivosti i više cjenovne kategorije. Osim promocije i prodaje autohtonih proizvoda direktna su pomoć proizvođačima u jačanju tržišta. Autohtoni proizvodi značajni su za društvenu zajednicu i imaju ulogu u očuvanju kulture i baštine. U tom smjeru treba nastaviti sa zaštitom autohtonih proizvoda (Slavonski domaći kulen-kulin, Slavonski med). Postoji već niz manifestacija i događanja na kojima sudjeluju proizvođači autohtonih proizvoda i koje im omogućuju trženje proizvoda. Potrebno im je osigurati još novih susreta i događaja kojima bi se značajno povećao plasman.

Tržište lovstva i lovnog turizma

Na području VSŽ formirana su 53 zajednička lovišta i 20 državnih lovišta. 2017. izlaze zakupi za 18 lovišta i ulaskom u zadnju godinu zakupa i od 1. travnja 2016. godine pokreće se postupak davanja u zakup lovišta. Lovački savez Vukovarsko-srijemske županije ima 66 članica i to 62 lovačka društva, odnosno lovačkih udruga i četiri zakupnika državnog lovišta, sa ukupno 1872 lovca. Lovišta se ustanovljuju prema vrsti divljači koja prirodno obitava ili se uzgaja na površinama zemljišta, prema broju divljači koja se prema mogućnostima staništa može uzgajati na tim površinama i namjeni lovišta. Nije rijetkost da zbog vrlo dobrih količina divljači u lovištima, što se vidi i kada se radi odstrjel bude mnogo divljači s visokim ocjenama što sigurno može privući veliki broj lovaca iz drugih država. Uz enorman potencijal lovstva kroz prirodne prednosti nije iskorišten ni najmanje, a ponajviše poradi nedostataka infrastrukture. Definitivno najveći je nepostojanje infrastrukture smještaja lovaca, a pogotovo stranih koji žele luksuz i smještaj upravo u prirodnom okruženju. Sam potencijal dva doma Hrvatskih šuma je solidan, ali nikako nije funkcionalan upravno zbog činjenice da lovci kao turisti dolaze u većem broju i žele komotan smještaj. Drugi problem je neprepoznavanje potencijala lovnog turizma kroz institucije države na prvom mjestu radi zakonodavnih okvira, te regionalne i lokalne samouprave koji jednostavno zbog velikih zakonskih ograničenja ne mogu i ne smiju pružati transparentnu potporu svima u lovstvu, a pritom se najviše to odnosi na lovačke udruge, koji su na dobrovoljnoj bazi. Preduvjet postojanja snažne prisutnosti lova kao aktivnosti na ovom području je činjeničan, razvijanjem turističke infrastrukture u svim sektorima na području VSŽ postiže se privlačenje turista, povoljan geografski položaj i kvalitetnim kadrovima moguće je dati jaki impuls lovnom turizmu koji počiva više na kvaliteti nego na kvantiteti. Priroda je ovim prostorima dala raznovrsne i bogate uvjete za život divljači, šumski predjeli su veliki i dobro su povezani, a lovna infrastruktura je poprilično dobro izgrađena.

Ribolovno tržište

Trenutno postoji 38 ribičkih udruga koje egzistiraju u Športsko ribolovnom savezu Vukovarsko-srijemske županije, koje imaju 2.515 članova u svim dobnim kategorijama. Broj ribiča ovog područja u 2015. bilježi pad broja članstva u najmlađim kategorijama.

Biciklističko tržište

Južno područje VSŽ sa njenim sjeveroistočnim dijelom povezuje **Biciklistička ruta Srijem**, a nadovezuje se na postojeću međunarodnu Dunavsku biciklističku rutu koja je dio puta Eurovelo 6. Rekreativni biciklisti planiraju vožnju biciklom u vrijeme boravka u destinaciji i trebaju im dobre informacije i zemljopisne karte. Njihov glavni motiv je uživanje u ljepotama i istraživanje prirodnih i kulturnih atrakcija uz biciklističke staze.

Tržište vinskog turizma

Vinski turizam je rastuće tržište u svijetu premda u Hrvatskoj, čija su vina slabo poznata izvan njezinih granica, nije konkurentno u međunarodnom vinskom turizmu (bar ne do sada). Slavonija i Srijem vodeće

su destinacije za vinska iskustva, osobito vinorodne regije Ilok, Kutjevo i Baranja. Većinu Hrvata Slavonija neće privući zbog vinskih turističkih proizvoda, ali ako je već riječ o vinskoj destinaciji, tada su na prvom mjestu Ilok i Kutjevo. One koji traže vinski turistički doživljaj **Srijem će privući proizvodima malih obiteljskih vinarija, paket-aranžmanima (smještaj i obilazak vinarija), festivalima hrane, vinskim cestama i vinskim informativnim centrima.** U zadrugu "Vukovarska vina" udružilo se sedam vinara koji nude vina, voćne likere i rakije u sklopu vinoteke te kušaonice vina smještene u baroknoj jezgri Vukovara.

Riječni kruzing

Riječni kruzing u VSŽ započeo je izgradnjom dva putnička pristaništa u Vukovaru i Iloku te posljednjih nekoliko godina prati trend rasta koji se pojavio u ovoj vrsti turizma. Godišnje preko ovih pristaništa na područje VSŽ uđe oko 35 000 gostiju koji se zadržavaju na ovom području uglavnom u poludnevnim izletima koji je već uključen u itinerer njihovog aranžmana. Obzirom na velik broj turista koji ovim putem uđu na područje VSŽ, postoji veliki neiskorišteni potencijal u turističkoj ponudi, a koji nije iskorišten u dovoljnoj mjeri te u budućnosti treba osmisliti programe i prilagoditi ih potrebama ove vrste turizma kako bi se veći postotak ove vrste gostiju zadržao na prostoru Županije. Obzirom na porast dolazaka riječnih kruzera koji je osobito zabilježen u Vukovaru, Lučka uprava Vukovar planira proširenje kapaciteta putničkog pristaništa neposredno uz postojeću lokaciju izgradnjom dodatnog veza te se u 2017. godini kreće s izradom projektne dokumentacije. Prema podacima Lučke uprave Vukovar za 2015., najviše turista dolazi iz Sjedinjenih Američkih Država, njih čak 46,95%, potom iz Velike Britanije 9,74%, Kanade 7,65%, Francuske 7,17%, Njemačke 7,01% te Australije 4,87%.

Promatranje ptica

To je **brzo rastuće tržište** premda u Hrvatskoj još nije razvijeno. Na području VSŽ postoji samo **Centar za promatranje ptica u Nijemcima.**

Trenutno stanje ponude ugostiteljskih objekata

Smještajni kapaciteti

Na području VSŽ ukupno djeluje devet hotela, od toga je pet hotela s tri zvjezdice, dva hotela s četiri zvjezdice te dva hotela s dvije zvjezdice. Osim hotela, ponudu smještajnih kapaciteta nudi i osam hostela, osam seljačkih domaćinstava, sedam prenoćišta, osam privatnih smještaja, tri lovačke kuće, pet kuća za odmor, pansion, kamp, apartman, te nekoliko soba za iznajmljivanje i soba u domaćinstvu i u naselju. Prema izvješću o radu Turističke zajednice Vukovarsko-srijemske županije za 2016. godinu, stanje ponude smještajnih kapaciteta iznosi **1.915 postelja**, od čega 46% ponude čine hostelski kapaciteti, 35% hotelski kapaciteti te 19% ostale vrste smještajnih kapaciteta (prenoćišta, privatni smještaj, lovačke kuće i dr.).

Gastronomija

Gastronomsku ponudu VSŽ čini trideset i četiri restorana od kojih šesnaest s autohtonom ponudom hrane, trideset i dva vinska podruma i kušaonica, deset proizvođača i kušaonica rakije te četrnaest proizvođača kulena.

Stopa popunjenosti i sezonska kretanja

Prosječna godišnja popunjenost u 2016. godini na području Županije iznosi 56 dana, od čega najveću prosječnu godišnju popunjenost (u danima) bilježi TZ Vukovar, zatim TZ Županja, TZ Vinkovci, TZ Nijemci pa potom TZ Ilok. Najveći broj smještajnih kapaciteta predstavlja hostelski smještaj (46,92%), koji ujedno ostvaruje najveći broj noćenja. Kao i kod većine kontinentalnih regija, sezonska kretanja nisu izražena jer ponuda postoji tijekom cijele godine.

Turistički tokovi

Prema podacima Turističke zajednice Vukovarsko-srijemske županije, na području VSŽ ostvareno je u 2016. godini 111.036 noćenja. Prema istom izvoru za 2016. u odnosu na 2015. godinu, vidljiv je porast broja

dolazaka za 17,92%, te porast broja noćenja za 0,47%. Detaljnija analiza prikazuje porast dolazaka domaćih turista za 24,07%, a stranih turista za 1,84%. Zabilježen je i porast noćenja stranih turista za 10,32% dok je vidljiv pad noćenja domaćih turista za gotovo 3%. Od ukupnog broja svih noćenja ostvarenih u 2016. godini, 39,41% realizirano je u Vinkovcima, 42,7% u Vukovaru, 5,8% u Iloku, 3,3% Županji, 6,6% u Nijemcima te 2,19% u ostalim dijelovima Županije.

Podrijetlo turista

Analizirajući strukturu turista, može se zaključiti da je većina posjetitelja domaćeg podrijetla (68,62%) no uočen je porast broja stranih turista u 2016. (17.061), nakon pada u 2015. (16.754) u odnosu na 2014. godinu (15.683). Najviše stranih posjetitelja dolazi iz Njemačke, Italije, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Srbije i Austrije.

Inicijative brendiranja i promidžbe

Promidžba VSŽ kao turističke destinacije realizira se uglavnom uz potporu Glavnog ureda HTZ-a. Unatoč nedovoljnim financijskim sredstvima ulažu se veliki napori za marketing i promociju koja se odvija kroz sustav turističkih zajednica, ali i na razini cijele Županije kao destinacije pod radnim nazivom „Srijem i Slavonija“. Na razini Županije promocija se odvija kroz oglašavanje, sajmove te posebne prezentacije, a u inozemstvu putem sajмова i posebnih prezentacija gdje Županija nastupa isključivo kroz klaster Slavonija s ostalim slavonskim županijama. Nadalje, Lučka uprava Vukovar izradila je jedinstveno vizualno obilježje za riječni kruzing koje će biti postavljeno na sva putnička pristaništa na hrvatskom dijelu Dunava i koristiti se u promidžbenim materijalima. Isto tako zajedno s TZ VSŽ, Lučka uprava Vukovar nastupa na specijaliziranim sajmovima za kruzing s ciljem privlačenja interesa za Hrvatsko Podunavlje. Također, Grad Vukovar je pokrenuo inicijativu brendiranja lokalnih proizvoda pod nazivom “Vrhunsko vukovarsko” te je u fazi izrade Pravilnik za dodjelu oznake kvalitete “Vrhunsko vukovarsko”.

Turistička infrastruktura

VSŽ ima veliki broj atrakcija lokalnog značaja. Važne su za turiste i mogu biti vrlo popularne, a bitne su kod animiranja turista u samoj destinaciji. Turisti ih posjećuju kada borave u destinaciji. No, potrebno je spomenuti da se percepcija turista o važnosti atrakcije razlikuje, i to s obzirom na želje, hobije i osobne potrebe turista. Takvih atrakcija Županija ima i značajne su za postavljanje koncepta razvoja turizma, od kojih **posebno treba izdvojiti:**

1. Arheološka nalazišta
2. Arheološki park Vučedol
3. Vinkovci najstarije naselje u Europi
4. Iločka srednjovjekovna jezgra
5. Dvorac Eltz
6. Iločki vinogradi
7. Vinkovačke jeseni
8. Festival glumca
9. Šokačko sijelo
10. Vukovar film festival

Sve navedene atraktivnosti potrebno je dodatno turistički valorizirati za što je potrebna adekvatna organizacija, planiranje i provođenje planova, ali i prihvatljiv marketinški koncept koji će naglašavati najznačajnije i najjače strane tog područja.

Za razliku od prirodnih atrakcija i kulturno-povijesne baštine, VSŽ siromašna je u novostvorenim turističkim atrakcijama kao što su tematski i/ili zabavni parkovi, suvremeno opremljeni kongresni centri, centri za posjetitelje, te slični sadržaji turističke ponude bez kojih je izuzetno teško uspostaviti pretpostavke turističkog aktiviranja kontinentalnog prostora.

Kultura

VSŽ ima **iznimno bogato kulturno i povijesno naslijeđe** koje datira iz pretpovijesnog razdoblja. Posjeduje bogatstvo kulturnih i povijesnih resursa i ima sve preduvjete na kojima može dugoročno graditi kulturnu turističku ponudu te imidž destinacije kulturnog turizma, čime bi se osigurala dodatna sredstva za održavanje i razvoj. Prostor današnje VSŽ, kontinuirano naseljavan preko 8.000 godina (od neolitika do danas **najstariji je kontinuirano naseljavan prostor u Europi**). Tomu u prilog idu brojni arheološki lokaliteti VSŽ (prapovijest, neolitik, eneolitik, brončano, željezno doba, antičko razdoblje i srednji vijek). Jedan od najrazvijenijih arheoloških lokaliteta s infrastrukturom jest **Vučedol**, gdje se nalazi **Muzej vučedolske kulture** izgrađen kao podloga projektu Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Ministarstva turizma RH i Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova EU kojim se na Vučedolu počinje ostvarivati arheološki park.

Nezaobilazni dio kulturno povijesnog naslijeđa Županije čine sakralna baština srednjovjekovnog postanka, svjetovna baština srednjovjekovnog postanka, sakralna baština novovjekovnog postanka i svjetovna baština novovjekovnog postanka. Većina ovih spomenika kulture nužno zahtijeva obnovu, konzervaciju i restauraciju, a samim tim nužna je i izrada određenog programa zaštite spomenika kulture na području cijele Županije koji bi imao stratešku važnost.

Bogatstvo kulturne i povijesne baštine sačuvano je u **osam muzeja**. Riječ je o Gradskom muzeju Vukovar, Muzeju grada Iloka, Muzeju vučedolske kulture, Zavičajnome muzeju Stjepana Grubera u Županji, Gradskom muzeju Vinkovci, Šumarskom muzeju Bošnjaci, Zavičajnom muzeju Luka Natali u Nijemcima te novoosnovanom Muzeju Cvelferije u Drenovcima (u početnoj fazi izgradnje zgrade Muzeja i prikupljanja muzejske građe). Važni spomenici kulture su i arheološki parkovi na Vučedolu, u staroj jezgri Iloka, arheološki park Sopot, arheološko nalazište „Zvizdan-grad“ Soljani i prapovijesni arheološki lokalitet „Purić-Ljubanj“ u Vrbanji. Nedostatak spremišta za muzejsku i galerijsku građu, neusklađenost prostornih uvjeta sa zakonskim standardima i lokacije od strateškog značaja s neriješenim imovinsko-pravnim statusom evidentni su u nekim muzejima (Gradskom muzeju Vinkovci i Zavičajnom muzeju Stjepana Grubera u Županji). Usprkos tome muzeji bilježe visoku razinu aktivnosti kroz vlastite ili partnerske projekte, brojne izložbe, predavanja, promocije, manifestacije i sl.

Tijekom 2016., u odnosu na 2015. godinu, analizom broja posjetitelja u muzejima kulture na području VSŽ, smanjenje bilježe Gradski muzej Vinkovci za 53,23%, Zavičajni muzej "Stjepan Gruber" Županja za 80,33% te Muzej grada Iloka za 23,67%. Povećanje broja posjetitelja ima Muzej vučedolske kulture od 183,75%, a slijedi ga Gradski muzej Vukovar od 22,50%. Potom Šumarski muzej Bošnjaci koji bilježi blag porast broja posjetitelja za 13,62%.

Na području Županije djeluje **9 narodnih knjižnica**: u 5 gradova i 4 općine: Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci, Ogranak Nuštar (Narodna knjižnica i čitaonica sv. Benedikta Nuštar); Gradska knjižnica Vukovar, Ogranak Borovo Naselje, Ogranak Sotin, Ogranak Lovas (Narodna knjižnica Lovas); Gradska knjižnica Županja; Gradska knjižnica i čitaonica Ilok; Gradska knjižnica Otok; Općinska narodna knjižnica i čitaonica Drenovci, Ogranak Račinovci, Ogranak Rajevo Selo (ogranak je osnovan, uskoro će uslijediti službeno otvorenje); Općinska narodna knjižnica Babina Greda; Narodna knjižnica Gradište (ne radi). Pri Gradskoj knjižnici i čitaonici Vinkovci, koja je i Županijska matična knjižnica djeluje bibliobusna služba. **Bibliobus** (pokretna knjižnica) je tijekom 2015. godine obilazio područja 16 općina i 1 grada VSŽ s ukupno 58 stajališta. Od toga, u 15 općina bibliobus je jedini oblik djelatnosti narodne knjižnice.

U Županiji djeluje **55 knjižnica osnovnih škola** i **14 knjižnica srednjih škola**.

Općina Nuštar je osigurala prostor za spremište Narodne knjižnice i čitaonice sv. Benedikt Nuštar i u tijeku je opremanje spremišta: u Općini Gunja (područje zahvaćeno katastrofalnom poplavom u svibnju 2014. godine) izgrađen je Društveni centar Gunja u sklopu kojega će biti narodna knjižnica. Prostor knjižnice treba urediti, opremiti namještajem i računalnom opremom te pripremiti početni, inicijalni fond.

Sagledavajući ukupno stanje narodnih knjižnica u VSŽ, možemo zaključiti da su unazad nekoliko godina učinjeni bitni pomaci u pogledu proširenja i uređenja novih prostora nekoliko knjižnica, širenja knjižnične

mreže putem Bibliobusa, cjeloživotnog učenja knjižničara putem redovite organizacije stručnih seminara i radionica, primjene novih tehnologija i dr.. No unatoč tome, u nekim knjižnicama još uvijek nisu dosegnuti Standardi u temeljnim infrastrukturnim pretpostavkama, a to je prostor i broj djelatnika što je u neposrednoj ingerenciji osnivača, odnosno općina i gradova. Trenutno je u fazi provedba projekta „Spajalica“ financiranog sredstvima EU fondova, a koji predviđa proširenje Gradske knjižnice Vukovar s polivalentnim Odjelom za mlade.

Pored spomenutih ustanova i institucija na području VSŽ djeluju **Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar** (koji povezuje memorijalne lokacije u Vukovaru: Spomen-dom Ovčara, Spomen-dom hrvatskih branitelja na Trpinjskoj cesti, Dom ratnika Lužac), dok ostale memorijalne lokacije djeluju samostalno (Spomen obilježje Vodotoranj Vukovar, Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata, Masovna grobnica Ovčara, Mjesto sjećanja-Vukovarska bolnica 1991., Spomenik na Trgu žrtava Ovčare, Hangari u Veleprometu, Središnji križ na ušću Vuke u Dunav, Spomen-obilježje „Kukuruzni put“, Spomen-obilježje u Sotinu (Skendra), Spomen obilježje u Borovu selu, Spomen-obilježje masovne grobnice „Nova ulica“, Spomen-obilježje „Bogdanovci, Križ na Lušcu). Najveći porast broja posjetitelja u 2016. u odnosu na 2015. godinu, bilježe Memorijalni centar Domovinskog rata - vojarna (112,16%), Memorijalno groblje (67,13%), Spomen dom Trpinjska cesta (46,92%), te Mjesto sjećanja - VU bolnica (13,54%).

Tu su još i **Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vukovaru**, **Javna ustanova u kulturi Hrvatski dom Vukovar**, **Državni arhiv u Vukovaru**, **Centar za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vinkovcima**, **Konzervatorski odjel u Vukovaru – Ministarstva kulture RH**, **Institut društvenih znanosti Ivo Pilar – Područni centar Vukovar** kao i veliki broj kulturnih udruga koje aktivno sudjeluju u kulturnim aktivnostima u VSŽ.

Na području Županije postoji **potreba za izgradnjom kulturnih centara** u kojem će biti gradske knjižnice i čitaonice, multimedijalni centri, centri za mlade, muzejsko izložbeni prostori, koncertne dvorane i sl., npr. projekt „Hrvatski dom“ u Vinkovcima. **Hrvatski dom Vukovar** djeluje u primjerenom prostoru, dok **Gradsko kazalište Županja**, **Kazalište Joza Ivakić Vinkovci** i veći broj amaterskih kazališnih grupa koje postižu zavidne rezultate na kazališnim smotrama djeluju u neadekvatnim prostorima (**Kazalište Mika Živković Retkovci** i drugi).

Nematerijalnu kulturnu baštinu, između ostalog, obuhvaća i **bogata folklorna tradicija** koju predstavlja više od **80 kulturno-umjetničkih društava** registriranih na području VSŽ, a većina njih djeluje unutar **Zajednice amaterskih kulturno-umjetničkih djelatnosti ZAKUD**. Cilj ZAKUD-a je očuvanje i unapređenje tradicijske kulture VSŽ. Utemeljena je 70-ih godina prošlog stoljeća kao zajednica KUD-ova s vinkovačkog područja. Dugogodišnji je organizator **Vinkovačkih jeseni** i 20-ak manifestacija tradicijskog karaktera na području županije. Trenutačno okuplja 71 folklornu skupinu. Najznačajniji i najveći folklorni festival u Hrvatskoj i jedan od najvećih u Europi su Vinkovačke jeseni. U VSŽ se tijekom cijele godine odvija veliki broj urbanih kulturnih manifestacija i sadržaja poput **Festivala glumaca**, **Lutkarskog proljeća**, **Festivala komorne glazbe**, **Salona fotografije**, **Festivala dokumentarnog rock filma DORF**, **Vukovar film festivala**, **Šokačkog sijela**, **Raspjevane Cvelferije**, **Pjesničkih susreta**, **Rimskih dana** i brojnih drugih.

Rekreacijski sadržaji

Sportsko-rekreacijski turizam VSŽ može postati značajan segment gospodarskog razvoja i povećati svoj izravni doprinos lokanom gospodarstvu, te doprinijeti revitalizaciji ukupnog gospodarstva. Dodatna ulaganja u infrastrukturu (izgradnja sportskih objekata, komunalna, ugostiteljska, kadrovska infrastruktura i drugo) ujedno povećava kvalitetu života stanovništva i sadržaja turističkog boravka. Sportsko-rekreacijska ponuda temelji se većim dijelom na prirodnim resursima VSŽ, a odnosi se na šetališne staze, izletišta, lokacije s teniskim terenima te sportsko-rekreacijski centar sa bazenima. Prepreke su u nepripremljenosti za prihvati i kvalitetan smještaj, kao i boravak gostiju. Za uspješno poslovanje te pružanje kvalitetnih usluga potreban je i stručni kadar koji će osim programiranja, provoditi određene programe.

Izletišta:

- Sopot, Vinkovci
- Adica, Vukovar
- Vukovarska ada
- Spačvanska šuma, Općina Nijemci
- Bošnjački, Otočki i Županjski virovi
- Poloji u Županji
- Izletišta na obali rijeke Save u Račinovcima i Rajevom selu
- Studva, Soljani
- Spačva, Vrbanja

Šetnice:

- Uz Savu, Županja
- Uz Dunav, Vukovar
- Uz Vuku, Vukovar
- Uz Bosut, Vinkovci
- Uz Dunav, Ilok

Tenis:

- Tenis klub Vinkovci
- Teniski klub Borovo Naselje
- Teniski klub Vukovar
- Teniski klub Županja 1881
- Teniski klub Ilok
- Teniski klub Cvelferija, Račinovci
- Teniski klub Rokovci-Andrijaševci

Jahanje:

- OPG Dunavski raj
- Udruga „Potkova“
- Konjički klub „Maestoso“
- Konjogojska udruga Stari Graničar
- Markovi kućari
- Konjička Udruga „Kadij“
- Adam Adžić
- Konjički klub „Satir“
- Konjički klub „Vinkovci“
- Konjički klub „Eohippus“
- Konjogojska udruga „Dorat“
- Konjički klub „ Satir 2003“

Golf:

- Turističko naselje Principovac ****

Fitness centri:

- Zdravstveno rekreacijski centar ZARA, Vinkovci
- Apello, Vinkovci
- FIT FOR FUN, Županja
- Tanga, Vukovar
- Teretana u sklopu Veleučilište L. Ružička, Vukovar
- VUgym u sklopu Plivališta, Vukovar

Soft ball :

- Braniteljska zadruga „Perun“

Rekreativno letenje:

- Aeroklub „Borovo“
- Zrakoplovni klub „Vrabac“ Vinkovci

Aktivnosti na vodi :**Kupališta / plivališta:**

- Vinkovačko dvoransko plivalište „Lenije“
- Plivalište Vukovar
- Vukovarska ada
- Gradska plaža Vukovar
- Gradska plaža Ilok
- Banja u Vinkovcima

Lov:

- 73 državna i zajednička lovišta

Ribolov:

- Sportsko – ribolovni savez VSŽ
- Zajednica sportsko-ribolovnih udruga Vukovar

Vožnja brodom:

- Brod na Spačvi i Bosutu
- Brod na Dunavu u Iloku
- Vodeni bus „Bajadera“

ZAKLJUČAK:

- Razvoj turizma Županije temelji se na očuvanim prirodnim resursima, ponudi kvalitetne i autohtone hrane, vinogradarstvu, iznimno vrijednim kulturno-povijesnim resursima, manifestacijama te etnografskoj zanimljivosti.
- Županija posjeduje bogatstvo kulturnih i povijesnih resursa i ima sve preduvjete na kojima može dugoročno graditi kulturnu turističku ponudu te imidž destinacije kulturnog turizma.
- Unatoč nedovoljnim financijskim sredstvima ulažu se veliki naponi za marketing i promociju koja se odvija kroz sustav turističkih zajednica, ali i na razini cijele Županije kao destinacije pod radnim nazivom „Srijem i Slavonija“.
- Županija ima veliki broj atrakcija lokalnog značaja, no potrebno ih je dodatno turistički valorizirati putem adekvatne organizacije, planiranje i provođenje planova, ali i prihvatljivog marketinškog koncepta koji će naglašavati najznačajnije i najjače strane konkretnog područja.
- Postoji veliki neiskorišteni potencijal lovstva i lovnog turizma, riječnog krizinga, riječnog nautičkog turizma, vjerskog turizma i sl., te je potrebno osmisliti programe i prilagoditi ih potrebama navedenim oblicima turizma.
- Potreba za izgradnjom novih i obnove starih muzejskih zgrada i ustanova u kulturi, višenamjenskih kulturno-poslovnih centara i kina, izgradnja arheoloških parkova s pripadajućim muzejskim zgradama i drugom infrastrukturom.
- Postoji potreba za novim sportsko-rekreacijsko turističkim objektima i sadržajima, pogotovo u ruralnim prostorima, s ciljem revitalizacije ukupnog gospodarstva Županije.

2.3. Stanje u okolišu i prostoru

2.3.1. Kvaliteta okoliša, izloženost ekološkim rizicima i klimatskim opasnostima

Onečišćenje zraka

U Županiji ne postoji kontinuirano praćenje kakvoće zraka, međutim prema rezultatima mjerenja u susjednim županijama može se zaključiti da je zrak zadovoljavajuće kvalitete. Pretpostavlja se da su najveća onečišćenja uzrokovana grijanjem prostorija i postrojenja emisijama iz procesnih tehnologija (Dilj – Vinkovci, PIK – Vinkovci, Plinacro – pogon Slavonija, itd.), emisijama iz industrijskih postrojenja (Sladorana – Županja, PIK – Vinkovci, Cestorad – Vinkovci, itd.), prometom (ispušni plinovi teretnih vozila), neuređenima odlagalištima (npr. deponij Bazjaš u Privlaci i Petrovačka dola u Vukovaru, gdje povremeno dolazi do zapaljenja otpada), stočarskim farmama (neugodni mirisi, amonijak i dušik) i septičkim jamama. Na području Županije **nema kontinuiranog mjerenja količine peludi u zraku**, a evidentirana je raširenost alergene ambrozije (*Ambrosia artemisiifolia* L.). Karta raširenosti ambrozije izrađena je samo za Vinkovce.

Onečišćenje vode

Županija ima **izrazito razvijenu hidrografsku mrežu** omeđenu Savom i Dunavom) te ispresijecano mnogim vodotocima i razgranatom kanalskom mrežom od I. do IV. reda. Stanje površinskih voda prati se na 12 postaja. Glavni su razlozi onečišćenja površinskih voda ispusti nepročišćenih komunalnih otpadnih voda u vodotoke, nepredviđena onečišćenja s farmi, onečišćenja s neuređenih odlagališta otpada, onečišćenja s prometnih i poljoprivrednih površina te prekogranična onečišćenja. **Kanalizacijski sustav je nerazvijen**. Samo 52% stanovništva ima javni kanalizacijski sustav. Ta je razina priključenosti na sustav nezadovoljavajuća. U Vukovaru cca 5% gradskog područja nema odvodnju, a 50 km postojeće mreže treba sanirati. Otpadna se voda ispušta izravno u recipijente (kanale i rijeke), osim u Vinkovcima, Otoku i Nuštru. **Javni je sustav odvodnje nedostatan**. Na području županije izgrađeno je pet uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, a u tijeku je izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i u Vukovaru (42000 ES, III stupanj pročišćavanja), te uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Sotin (858 ES, II stupanj pročišćavanja).

Zavod za javno zdravstvo Vukovarsko-srijemske županije odgovoran je za praćenje ispravnosti vode za ljudsku potrošnju. Voda u 72 javna bunara i 15-ak izvorišta u velikom broju slučajeva ne zadovoljava kemijsku ispravnost, prvenstveno zbog geološkog sastava podzemlja i zbog intenzivne uporabe pesticida i umjetnih gnojiva. Planiranom izgradnjom višenamjenskih akumulacija namjera je zaštititi od štetnog djelovanja voda s mogućnošću korištenja akumulacije u svrhu navodnjavanja, športa, ribolova i turističkih sadržaja.

Onečišćenje tla

Na županijskom području nema sustavnoga praćenja kakvoće tla. Analize, koje su provedene 2004. godine na preko 4.000 ha poljoprivrednih površina pokazuju da je 45% uzoraka prekiselo, a preko 90% slabo humozno. Individualna mjerenja pokazuju onečišćenost bakrom, kromom, niklom i kobaltom. Osnovni izvori onečišćenja su sredstva za zaštitu i gnojidbu u poljoprivredi, neuređena odlagališta otpada, prometni koridori, neobrađene otpadne vode naselja i industrije, požari, eksploatacija mineralnih sirovina i loše gospodarenje melioracijskim sustavom.

Zaštićena područja, prirodna baština i bioraznolikost

U VSŽ, zaštićena područja prirode sastoje se od tri posebna rezervata, dva spomenika prirode, jedne park šume i dva spomenika parkovne arhitekture. Spačvanski bazen je s oko 42.000 ha ušao u Natura 2000 područja 1. srpnja 2013. g. Također, desna obala Dunava i lijeva obala Save su u Natura 2000 područjima. Na inicijativu Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Vukovarsko-srijemske županije i u suradnji s dionicima, napravljena je lista područja za prijedlog buduće zaštite. Predviđena područja zaštite biti će u kategoriji značajnog krajobraza, park šume, spomenika prirode i spomenika parkovne arhitekture. S proglašenjem novih zaštićenih područja, postotak zaštićenih područja u odnosu na ukupnu površinu županije trebao bi dostići hrvatski prosjek.

Područja koja su u Ekološkoj mreži Natura 2000:

Područja očuvanja značajna za ptice (POP)

HR1000006 Spačvanski bazen

Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)

HR2000372 Dunav-Vukovar, HR2001045 Trpinja, HR2001088 Mala Dubrava-Vučedol, HR2001311 Sava nizvodno od Hrušćice, HR2001414 Spačvanski bazen, HR2001415 Spačva JZ, HR2001500 Stepska staništa kod Bapske, HR2001501 Stepska staništa kod Opatovca, HR2001502 Stepska staništa kod Šarengrada.

Očuvanjem prirodne baštine bavi se Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Vukovarsko-srijemske županije, koja je počela s radom u ožujku 2008. godine.

Gospodarenje otpadom

VSŽ ima izrađen Plan gospodarenja otpadom (2008.). U Županiji postoji organizirano prikupljanje otpada koje obavlja 15 komunalnih poduzeća i koncesionara. Otpad se odlaže na 6 službenih odlagališta. Sustav odvojenog sakupljanja otpada još je u fazi uspostavljanja. U Županiji je evidentirano 35 divljih odlagališta, s procijenjenom ukupnom količinom otpada od 1.000.000 m³ koja se povremeno saniraju, međutim odlaganje se otpada na sanirane lokacije nastavlja. Planirani Županijski centar za gospodarenje otpadom – Stari Jankovci je stavljen u stanje mirovanja odlukom od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Prema odluci Vlade Republike Hrvatske Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske predviđena je izgradnja zajedničkog Regionalnog centra za gospodarenje otpadom s pretovarnim stanicama Vukovarsko-srijemske i Osječko-baranjske županije, na lokaciji Orlovnjak u Antunovcu.

Sustav reciklažnih dvorišta još uvijek nije u potpunosti uspostavljen. Ozbiljna prepreka razvoju su potrebne izmjene u prostorno-planskoj dokumentaciji, a koje JLS još uvijek nisu usvojile. Stupanj provedbe usvojenih planova gospodarenja otpadom na lokalnoj je razini vrlo nizak. Dobar primjer pružaju pojedine općine VSŽ, poput Općine Vrbanja koja je, sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, 2016. godine izgradila i opremila reciklažno dvorište.

Izloženost prirodnim rizicima i klimatskim opasnostima

Poplave - Prema odredbama **Državnog plana obrane od poplava** na području Županije nalazi se dijelovi branjenog područja 1.- mali sliv Biđ-Bosut (sektor D – srednja i donja Sava), branjenog područja 15.- mali sliv Vuke (sektor B-Dunav i donja Drava) i branjenog područja 34. međudržavne rijeke Drava i Dunav na području malog sliva Vuka. **Mali sliv „Biđ-Bosut“ ima visok stupanj izgrađenosti sustava obrane** putem regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina. Riječ je o 1.028,22 km građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju (kanal I. i II. reda) i 4.936,91 km građevina za detaljnu melioracijsku odvodnju (kanali III. i IV. reda). Intenzivnim ulaganjem u obnavljanje i osposobljavanje do 2012. godine uređeno je 2.150,26 km (43,6%) građevina za detaljnu i osnovnu melioracijsku odvodnju. **Od velikih savskih voda** izgrađeni sustav se **brani nasipom** izgrađenim na lijevoj obali rijeke Save od granice sa Republikom Srbijom do granice sa Brodsko-posavskom županijom u dužini 67,72 km. Od zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Branjenog područja, 15 je Zaštićeni prirodni krajobraz „Vuka“ ukupne površine 694,81 ha, smješten na prostoru općina Markušica i Tordinci.

Hidrometeorološki uvjeti (oborine) - Veći dio područja na **nadmorskim visinama manjim od stotinu metara** ima godišnje količine oborine u rasponu od 600 do 700 mm, dok područja 100-200 m nadmorske visine te područje uz rijeku Savu imaju 700-800 mm oborine godišnje. **Najkritičniji mjeseci u godini za poplavu rijeke Save su travanj i svibanj**, zbog jakih kiša i topljenja snijega. **Najveći protok vode na rijeci Savi, zabilježen je 17.05.2014.** kada je DHMZ izmjerio protok od **6.008 kubika u sekundi**. Srednja godišnja količina oborine na osnovu podataka mjerenja za sliv rijeke Bosut je 745 mm. Na rijeci **Vuki su najčešće proljetne poplave**. Kroz Republiku Hrvatsku, Dunav ima karakteristike nizinske rijeke s najvišim vodostajem od travnja do lipnja. **Visoki vodostaji Dunava** uvjetuju i uspore u rijeci Vuki i Bobotskom kanalu.

Led - Led je redovita pojava u zimskim mjesecima godine, a osim na Savi i Dunavu ne prijete nikakva opasnost od ledenih poplava. Pojava leda na rijeci Savi događa se tijekom najhladnijeg perioda godine, a **lokacije kritične za formiranje ledenih barijera u utjecaju na plovnost su željeznički i cestovni mostovi Gunja –Brčko te cestovni most Županja–Orašje**. Cjelokupna dužina **Dunava u Hrvatskoj vrlo je pogodna za stvaranje leda i ledenih barijera**. Pojava leda na hrvatskom dijelu Dunava može se očekivati 5 do 6 dana poslije naglog zahlađenja. **Najkritičnija točka je Daljska krivina**.

Potres - Dilj gora je po broju jakih potresa i po intenzitetu **seizmički najaktivnije područje Slavonije** i ima utjecaja na neposredno blisku VSŽ. Najjači potres dogodio se na Dilj gori 1964. i iznosio je VIII° MSC. Procjene iskazuju kako je **moguće očekivati potres maksimalnog intenziteta VII° MSC**, a istočno od **Općine Borovo** maksimalnog intenziteta VIII° MSC.

Suša - **najčešća nepogoda** sve jačeg intenziteta. Kritični mjeseci za pojavu suša podjednaki su od srpnja do ožujka kada bude i do 90 sušnih dana, ali je prosječno trajanje oko 20-30 dana.

Tuča - U prosjeku najveći broj dana s tučom i/ili sugradicom za vrijeme sezone obrane od tuče zabilježen je na području između **Gradišta, Županje i Babine Grede**, na području između **Vrbanje i Soljana** i na području oko sela **Srijemske Laze**. U usporedbi s drugim atmosferskim pojavama, **tuča je uz sušu najvjerojatnija**. Tuča, čiji bi intenzitet imao karakteristike elementarne nepogode, prouzročila bi najveće štete na poljoprivrednim kulturama, voćarstvu, vinogradarstvu i šumarstvu, te manja oštećenja osobne imovine i infrastrukture.

Olujno i orkansko nevrijeme - **Vjetar olujne i orkanske jačine nije karakterističan za područje Županije**.

Klizišta - Na području Županije klizišta koja imaju elemente katastrofe, nema, ali su **moгуći odroni**. Posebno su ugrožene praporne grede u naseljima **Vukovar i Ilok**. Izradom katastra klizišta potrebno je izvršiti kategorizaciju terena prema stupnju stabilnosti i rajoniranje terena prema pogodnosti za gradnju.

Snježne oborine - U prosjeku godišnje se može očekivati oko **22 dana s padanjem snijega** i to u razdoblju od studenog do travnja. **Maksimalne visine** novog snijega izmjerene su od studenog do veljače podjednakih visina - **21 do 24 cm**.

Poledica - Godišnje, **broj povoljnih dana za poledicu** u prosjeku iznosi **35 dana**. Poledica može prouzročiti velike štete na poljoprivrednim usjevima i objektima infrastrukture.

Zapuštena/neiskorištena (brownfield) zemljišta

Na području VSŽ ne postoji jedinstveni registar vojnih ili industrijskih prostora koji bi se mogli prenamijeniti za gospodarske ili društvene svrhe. Prema podacima Upravnog odjela za gospodarenje gradskom imovinom i mjesnu samoupravu Grada Vinkovaca na području Vinkovaca vojni objekti zauzimali su 862.240 m².

Kao potencijalna brownfield područja u gradu Iloku locirana je nekadašnja Tvornica opekarskih proizvoda Razvitak d.d. Ilok, zapušteni i devastirani prostori tvrtke Vino Ilok d.o.o., devastirani prostori tvrtke Iteks, napuštena, devastirana i u ruševnom stanju tvornica namještaja Zvijezda Ilok predviđena za zonu Ilok 2 te prostor Luke Ilok. Područje nekadašnje tvornice namještaja Zvijezda nalazi se na ukupnoj površini od 29.904 m² uz državnu cestu i posjeduje komunalnu infrastrukturu. Kao potencijalna brownfield područja u Gradu Županji locirani su bivši ured narodne obrane kao napušteni objekt smješten u strogom centru grada te brojni napušteni gospodarski objekti u gospodarskoj zoni poput Fooder d.o.o. tvornica stočne hrane, bivša tvornica opekarskih proizvoda, Zeleni trg, nedovršena i napuštena klaonica te skladište tvrtke Posavina.

ZAKLJUČAK:

- Potrebno je uspostaviti sustave praćenja kakvoće zraka i tla.
- Potrebno je razvijati i unaprjeđivati sustave obrane od poplava te urediti sustav kanalske mreže.
- Potrebno je izgraditi novi i razviti postojeći sustav navodnjavanja.
- Nepostojanje svih potrebnih planskih dokumenata.
- Nezadovoljavajući sustav odvodnje te razina ispuštanja neobrađene otpadne vode.
- Nezadovoljavajući broj uređaja za pročišćavanje vode i dotrajali mješoviti kolektorski sustavi.
- Potrebno je sanirati onečišćene lokacije i sustavno sprječavati eroziju.
- Neuređena odlagališta i način gospodarenja otpadom predstavljaju značajan problem.
- Postojeća službena odlagališta su ograničenih kapaciteta.
- Neophodna je izgradnja centra za gospodarenje otpadom.
- Potrebno razviti sustav odvojenog prikupljanja i reciklaže.
- Potrebno je osigurati resurse koji će omogućiti sustavno praćenje stanja biološke raznolikosti.
- Mora se provesti cjelovita inventarizacija vrsta i staništa i osigurati postupke praćenja stanja.

2.3.2. Primarna infrastruktura

Potrošnja vode po stanovniku

Na području Županije 2015. godine, prema podacima Ministarstva zdravstva, Uprave za sanitarnu inspekciju bilo je ukupno 25 zona opskrbe vodom te je dnevno isporučivano 31.642 prostorna metra vode odnosno dnevna potrošnja vode iznosila je 175 litara po stanovniku. Trenutno, sukladno Planu monitoringa vode za ljudsku potrošnju za 2018. godinu, postoji 16 zona opskrbe vodom.

Pokrivenost vodoopskrbnim sustavima

Površinski tokovi ne mogu zadovoljiti vodoopskrbne zahtjeve jer su u većem djelu godine niskog vodostaja, a padaline su male i sezonski ograničene. Stanovništvo ove županije najvećim se dijelom opskrbljuje vodom za ljudsku potrošnju iz javnih vodoopskrbnih sustava (42), ali i iz individualnih bunara (72). Za ovu Županiju karakterističan je velik broj javnih izvorišta, što rezultira njihovom težom zaštitom. Opskrbom vode u Županiji upravljaju uglavnom Vodovod gradova Vinkovaca, Vukovara, Županje i Iloka. Vukovar i okolna naselja opskrbljuju se vodom direktno iz Dunava (prethodno se pročišćava) i nemaju alternativna rješenja u slučaju većeg onečišćenja rijeke.

Postojeća crpilišta osiguravaju oko 3000 l/s (Jelas: 400 l/s, Sikirevci - Kopanica – B. Greda: 2000 l/s, Županja–Bošnjaci: 300 l/s, Vukovar – Trpinja 200 l/s, Lovas – Ilok 100 l/s, Vinkovci – Kanovci i Vinkovci – Cerna: 100-150 l/s), ali pojedine općine nemaju dobru opskrbljenost vodom zbog čega je potrebno povećanje

kapaciteta (Vukovar – Cerić, Bošnjaci – Cerna, V. Kapanica – Babina Greda).

U pogledu priključenosti naselja na vodoopskrbnu mrežu situacija je relativno zadovoljavajuća (**većina općina ima priključenost iznad 80% površine općine**). Iako je pokrivenost vodoopskrbom relativno **dobra**, ona ne govori o stanju infrastrukture. Naime, u opskrbi vode postoje veliki **gubici vode** najvećim dijelom kao **posljedica ratnih razaranja i velikih šteta** koje je sustav pretrpio na osnovnoj i sekundarnoj mreži pa su **gubici u nekim naseljima i 70%, primjerice u Vukovaru**. Osim ratnih razaranja unutar sustava registrirani su i **brojni drugi nedostaci**.

Gradovi i naselja Županije postepeno se priključuju na **regionalni vodovod Istočne Slavonije**, s izvorištem kvalitetne vode na području kat. **općine Sikirevci u Brodsko-posavskoj županiji** (kapacitet izvorišta Sikirevci sa sedam bunara iznosi 2000 l/sec, a trenutno se koriste tri bunara ukupnoga kapaciteta 600 l/sec). **Regionalni vodoopskrbni sustav Istočne Slavonije ima trenutnu dužinu oko 165 km**, s planom završetka I. etape sukladno financijskim mogućnostima. Crpljenje vode vrši se iz vodocrpilišta Sikirevci koje ima kapacitet 2x1000 l/s. Ukupno se pitkom **vodom iz vodocrpilišta Sikirevci opskrbljuje oko 100.000 ljudi**. Uvedeni sustav za nadzor i upravljanje vodoopskrbnim objektima (NUS) pruža mogućnost kontinuiranog praćenja nivoa podzemnih voda, izlaznih tlakova i protoka na zdencima, crpnim stanicama, stanja nivoa vode u vodospremnicima, količinama rezidualnog klora te drugim parametrima vezanim za sigurnost pogona kao i upravljanje glavnim magistralnim cjevovodima odnosno sustavom vodoopskrbe.

Stanje vodoopskrbne infrastrukture je loše. Vodovodna mreža je uglavnom **starija od 30 godina** i neprimjerena (ne zadovoljava protupožarnu zaštitu minimalno potrebnim tlakovima i profilima), potkapacitirana i dotrajala (starost, loša kvaliteta cijevi, neadekvatni materijali cjevovoda - azbestne cijevi) zastarjela vodovodna oprema (mnogi postojeći zasuni, odzračni ventili, muljni ispusti, hidranti su u lošem stanju ili uopće ne funkcioniraju). Sve to uzrokuje velike gubitke vode. Najveći dio postojeće novije vodoopskrbne mreže izgrađen je od PVC, PE HD i ductil vodovodnih cijevi, a postoje i stari cjevovodi od ostalih materijala (ljevano željezo, AC). Gubici u mreži RVSIS približno su jednaki državnom prosjeku koji iznosi cca 44%.

Kvaliteta vode za ljudsku potrošnju

Kvaliteta vode za ljudsku potrošnju na Regionalnom vodovodu Istočna Slavonija (RVSIS) izuzetne je kvalitete a zdravstvena ispravnost utvrđuje se provedbom monitoringa i službenim kontrolama koje provodi sanitarna inspekcija Ministarstva zdravstva te izvješća o zdravstvenoj ispravnosti vode za ljudsku potrošnju objavljuju se na mrežnim stranicama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Za određene manje vodoopskrbe sustave na području VSŽ pravna osoba koja obavlja djelatnost javne vodoopskrbe ishodila je rješenje Ministarstva zdravstva o prekoračenju M.D.K. (maksimalno dopuštena koncentracija) vrijednosti za određene parametre te se voda kao takva koristi za ljudsku potrošnju jer odobrena odstupanja ne predstavljaju opasnost za život.

U pogledu ispravnosti vode za ljudsku potrošnju valja spomenuti da je najbolja kvaliteta vode ona koja proizlazi iz uređaja za obradu sirove vode. Problemi s opskrbom u Županiji najčešće su vezani uz kemijsku neispravnost vode za ljudsku potrošnju zbog čega je sanitarna inspekcija u nekim mjestima i zabranila vodovodnu vodu za ljudsku potrošnju. Osnovni razlog za kemijsku neispravnost vode je prvenstveno geološko obilježje tla, odnosno prirodni sastav vode koja se crpi. Naime, područje je poznato po visokim koncentracijama arsena, željeza i drugih metala u tlu, što govori da nije riječ o antropogenom onečišćenju vode. Antropogena onečišćenja proizlaze iz intenzivne uporabe pesticida i umjetnih gnojiva koji ispiranjem tla dospijevaju kako u površinske, tako i u podzemne vode. Problem predstavlja i neadekvatna ili nikakva prerada sirove vode u manjim vodovodima, dotrajalost vodovodne mreže, neadekvatno uklanjanje tekućih otpadnih tvari, a u ruralnim sredinama često i pretvaranje pojedinih bunara u septičke jame. Zbog katastrofalnih poplava 2014. godine na području naselja Đurići i Račinovci evidentirani su kontinuirani problemi s kvalitetom vode za ljudsku potrošnju.

Broj stanovnika priključen na vodoopskrbni sustav

Na Regionalni vodovod Istočne Slavonije (RVSIS) do sada su priključeni gradovi Vinkovci i Županja te naselja Babina Greda, Cerić, Cerna, Šiškovci, Andrijaševci, Rokovci, Ivankovo, Prkovci, Retkovci, Stari Mikanovci, Novi Mikanovci, Jarmina, Gaboš, Antin, Antinska Mlaka, Korođ, Ostrvo, Tordinci i Vođinci, Rajevo Selo, Posavski Podgajci, a u tijeku je i priključenje i ostalih s intencijom okrupnjavanja vodoopskrbnog sustava tj. daljnjeg razvoja RVSIS. Naselja Račinovci i Đurići opskrbljuju iz postojećeg bunara odnosno crpne stanice. Preko 95% stanovništva Županije opskrbljuje se vodom za ljudsku potrošnju iz javnih vodoopskrbnih sustava. Uz RVSIS dio se stanovništva opskrbljuje vodom iz manjih vodoopskrbnih sustava, koji su u ranijim razdobljima imali status „lokalnih vodovoda“, a kojima danas upravlja pravna osoba registrirana za obavljanje djelatnosti vodoopskrbe te se isti smatraju javnim vodovodima. Ovoj skupini naselja pripadaju Jarmina, Gaboš, Ostrvo, Markušica, Podrinje, Mirkovci, Nuštar, Marinci, Vrbanja, Soljani, Strošinci, Tordinci, Korođ, Antinska Mlaka, Privlaka, Otok, Komletinci, Slakovci, Srijemske Laze, Stari Jankovci, Novi Jankovci, Orolik, Vinkovački Banovci, Banovci, Đeletovci, Nijemci, Donje Novo Selo, Ilača i Tovarnik. Voda za ljudsku potrošnju kojom se dijelovi Županije opskrbljuju iz navedenih vodoopskrbnih sustava sadrži povišene koncentracije arsena, željeza, mangana i amonija koji su prirodno prisutni zbog geoloških karakteristika tla na tom području. Pravna osoba koja upravlja takvim sustavima ishodila je rješenja Ministarstva zdravstva o odstupanju M.D.K. (maksimalno dopuštena koncentracija) vrijednosti u razdoblju od srpnja 2013. do srpnja 2019. godine sukladno članku 22. stavak 1. Zakona o vodi za ljudsku potrošnju (NN 56/13, 64/15 i 104/17). Treću skupinu predstavlja vodoopskrbni sustav Lipovac s uređajem za proizvodnju pitke vode „Barbine“ kojim se opskrbljuju naselja Lipovac, Podgrađe, Apševci, granični prijelaz Bajakovo i POU Spačva.

Javni sustav grijanja, pokrivenost i karakteristike

Na području županije postoji više toplinskih sustava za opskrbu toplinskom energijom, čije stanje uglavnom nije zadovoljavajuće. Sustav opskrbe toplinskom energijom omogućuje zagrijavanje oko 5.400 stanova i poslovnih prostora (Vukovar ~3.650, Vinkovci ~1.700). Distribuciju toplinske energije na području VSŽ obavljaju tvrtke s dozvolom za obavljanje te energetske djelatnosti i to GTG d.o.o. Vinkovci i Tehno stan d.o.o. Vukovar.

Stanje toplinskih sustava u Vukovaru je obnovom nakon domovinskog rata uglavnom dovedeno u zadovoljavajuće funkcionalno stanje dok je u Vinkovcima sustav opskrbe toplinskom energijom u vrlo lošem stanju. Kotlovnice i toplovodi su značajno ugroženi zbog korozije i starosti, sustav je rađen prije 30 do 40 godina, a pojedini dijelovi toplovoda nisu prema današnjim standardima niti zadovoljavajuće izolirani. Sve to doprinosi značajnim toplinskim gubicima i velikoj neekonomičnoj potrošnji energenta (prirodni plin) što ima za posljedicu relativno visoku cijenu grijanja. Najveća kotlovnica u Vinkovcima još uvijek kao osnovni energent koristi mazut što uzrokuje onečišćenje dimnim plinovima te je potrebno što prije pronaći rješenje za prelazak na drugi ekološki prihvatljiv energent (prirodni plin, biomasa) ili prijeći na neke potpuno nove sustave (kogeneracije, energana na biomasu).

Nužno je uložiti značajna sredstva u saniranje i rekonstrukciju kotlovnica, toplinskih stanica, podstanica i toplovoda, te za uvođenje daljinskog sustava kontrole i upravljanja i racionalizaciju broja malih kotlovnica izgradnjom većih energetske učinkovitijih sustava. Ne postoje individualna mjerenja potrošnje toplinske energije u zgradama kolektivnog stanovanja koja bi potaknula veću štedljivost u potrošnji energije.

Infrastruktura za distribuciju plina

Distribuciju i opskrbu plinom provode Plinara istočne Slavonije d.o.o. Vinkovci i Prvo plinarsko društvo d.o.o. Vukovar. U distributivnom je području Plinare istočne Slavonije 44.816 kućanstava (Gradovi Vinkovci, Otok, Ilok, Županja i 17 općina) što čini 43,10% priključaka na sustav opskrbe plinom. Na distribucijskom području Prvoga plinarskog društva-distribucija plina d.o.o. (Grad Vukovar i devet općina) plinska distribucijska mreža je izgrađena u cijelosti u dužini od 595 km. Na tom području živi 55.949 stanovnika, odnosno 19.160 kućanstava, a priključeno je 65% kućanstava, dok plin stalno koristi cca 55%. Dio kućanstava indirektno koristi plin preko sustava opskrbe toplinskom energijom (toplane) koje su na području PPD-a sve plinificirane osim jedne manje. Distribucijsko područje je većim dijelom plinificirano, a u narednom periodu naglasak će biti na ulaganju u opremu za daljinsko očitavanje plinomjera i općenito

povećanje informatizacije u smislu veće dostupnosti podataka u što kraćem vremenu. Tržište plina je otvoreno za krajnje kupce osim kategorije u obvezi javne usluge (kućanstva) i trenutno na distribucijskom području PIS-a ima 12 opskrbljivača plinom krajnjih kupaca. Od 1. travnja 2017. godine u planu je otvaranje tržišta plina za krajnje kupce u obvezi javne usluge ukoliko se ne odgodi primjena važeće zakonske regulative. Zaustavljen je negativan trend porasta cijene prirodnog plina i za očekivati je u sljedećem periodu sve veći pad cijena.

Infrastruktura za proizvodnju i distribuciju električne energije

Kroz Županiju prolaze važni energetske koridori: trasa Jadranskog naftovoda, magistralni plinovod Slavonski Brod-Vinkovci (Opatovac) i Osijek-Vinkovci; 400 kV prijenosna elektroenergetska mreža (Ernestinovo-Ugljevik i Ernestinovo-Srijemska Mitrovica) i skladišta naftnih derivata Opatovac i Vinkovci (trenutno se ne koriste). U istočnom dijelu Županije, na eksploatacijskim poljima na području općina Nijemci i Tovarnik, Stari Jankovci kod Đeletovaca, Ilače, Orolika, Srijemskih Laza i Novih Jankovaca vade se nafta i plin.

Osnovni preduvjet za osiguravanje potrebnih količina električne energije stabilne naponske razine ispunjen je dovršetkom TS 400/220/110 kV Ernestinovo kao ključnog elektroenergetskog postrojenja ovog dijela Republike Hrvatske. Distributer električne energije na području VSŽ je HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. Elektra Vinkovci. Na području Elektre Vinkovci nalaze se četiri pojne transformatorske stanice TS 110/35 kV koje svojom snagom udovoljavaju potrošnji električne energije. Promatrajući godišnji porast opterećenja kao i prosječno opterećenje TS 110/35, gledajući kratkoročno, radi se o potrebi izgradnje 1 pojne TS 110/35 kV (Babina Greda). Dugoročno, radi se o potrebi izgradnje pojmih TS 110/35 kV na još 4 potencijalne lokacije.

Nova srednjenaponska (SN) mreža kao i rekonstrukcija postojeće SN mreže 10(20) kV izvodi se opremom izolacijskog nivoa 20 kV. Na taj način, stvara se dobra podloga za lakši prelazak na način rada sa 20 kV pogonskim naponom. Zbog povećanja potrošnje i priključaka novih kupaca el. energije, manji dijelovi postojeće niskonaponske mreže ne zadovoljava propisane norme. U dugoročnom je planu prelazak cijelog područja Elektre Vinkovci na razinu od 20 kV, čime će se značajno povećati prijenosna moć srednjenaponske mreže i uglavnom riješiti probleme dugačkih vodova 10kV.

Potrošnja energije – plin i električna energija

Sukladno podacima HEP ODS-a iz Godišnjeg izvješća za 2016. godinu, potrošnja električne energije po distribucijskom području Elektra Vinkovci iznosila je 457.773.791 kWh.

Sukladno podacima Plinare istočne Slavonije d.o.o. (Godišnje izvješće o stanju društva, 27. veljače 2017.) u 2016. godini na distributivnom području PIS-a isporučeno je ukupno 400.074.305 kWh plina.

Korištenje obnovljivih izvora energije i postojeća infrastruktura

Preliminarna istraživanja geotermalnog potencijala (INA) na području općine Babina Greda indicirala su postojanje značajnog geotermalnog potencijala na toj lokaciji i znatno proširila saznanja o njemu (protok geotermalne vode oko 200 m³/h i temperatura vode oko 120 °C). 2013. godine VSŽ i Općina Babina Greda zajednički osnivaju tvrtku Geotermalni izvori d.o.o. koja je poduzela niz aktivnosti u smislu prikupljanja postojeće dokumentacije vezane uz bušotinu, a u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, poduzetništva i obrta RH, Rudarsko-geološko-naftnim fakultetom u Zagrebu, stručnjacima iz INA-e i neovisnim stručnjacima, utvrđeno je da je za početak eksploatacije nužno provođenje dodatnih istražnih radova sukladno važećem Zakonu o rudarstvu (NN 56/13, 14/14). Međutim, prije početka bilo kakvih istražnih aktivnosti nužno je uskladiti prostorno-plansku dokumentaciju (što je u završnoj fazi) te riješiti imovinsko-pravne odnose (zemljište u Poduzetničkoj zoni "Krčevine" gdje se planiraju provoditi istražni radovi je u državnom vlasništvu što otežava daljnje provođenje projekta).

Isto tako, Grad Vukovar planira provoditi istraživanje geotermalne energije na području grada s detaljnim istraživanjima na području postojećih toplana (Olajnica bb i Domovinskog rata 3). Nakon istraživanja i određivanja potencijalnih lokacija planira se bušenje istražno-eksploatacijske bušotine za crpljenje

geotermalne vode.

Na županijskom području ne postoje izvori električne energije u HEP-ovom vlasništvu, no postoji **niz malih elektrana (mE) spojenih na distribucijsku mrežu**. Zaključno s 2015.g., u paralelnom pogonu s distribucijskom mrežom HEP ODS Elektre Vinkovci je 98 mE, ukupno instalirane snage od približno 29.11 MW, od toga je **91 elektrana u trajnom pogonu, dok je 7 elektrana u pokusnom radu**.

ZAKLJUČAK:

- Veliki gubici u opskrbi vodom
- Stanje vodoopskrbne infrastrukture je loše zbog dotrajalosti mreže
- Visoka kvaliteta vode za ljudsku potrošnju na Regionalnom vodovodu Istočna Slavonija
- Kotlovnice i toplovodi ugroženi su zbog korozije i starosti te pojedini dijelovi nisu zadovoljavajuće izolirani
- Potrebno razvijati i unaprjeđivati sustav vodoopskrbne infrastrukture
- Potrebno ulaganje u razvoj adekvatnih tehnologija obrade vode
- Potrebna ulaganja u opremu za daljinsko očitavanje plinomjera
- Potrebna obnova postojeće ili izgradnja nove niskonaponske mreže
- Potrebo je snažnije poticati izgradnju obnovljivih sustava energije s posebnim naglaskom na OIE uključujući i korištenje potencijala evidentiranih geotermalnih izvora (preduvjet je usklađivanje prostorno-planske dokumentacije i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa)

2.3.3. Infrastruktura za mobilnost i internetsku povezanost

Duljina, gustoća i kvaliteta cestovne mreže

Kroz područje Županije prolaze **međunarodni prometni pravci, koridor Rajna-Dunav (TEN-T, bivši Paneuropski koridor VII)** i međunarodni cestovno-željeznički pravac (Salzburg-Solun (bivši **Paneuropski koridor X**), s tim da kroz Hrvatsku prolazi dionica Zagreb-Bajakovo). Dok je cestovni pravac u vrlo dobrom stanju, željezničkom je potrebno daljnje unaprjeđenje prije nego što njegova kvaliteta bude na razini europskih standarda. U skladu s pokrenutom inicijativom istočno i južnoeuropskih zemalja u razdoblju 2015.-2020. **EU će posvetiti posebnu pažnju razvoju bivšeg koridora X i bivšeg Vc koridora**, što bi trebalo dati dodatni potencijal razvoju sektora i logistike na području Županije. Za sada, naša Županija je trenutno samo na koridoru Rajna-Dunav (prema jedinstvenoj Transeuropskoj mreži prometnica (Trans - European Network – Transport, TEN-T).

Područjem Županije prolazi autocesta A3, koja ima četiri izlaza (Babina Greda, Županja, Spačva, Lipovac). Gradovi (Ilok, Otok, Vinkovci, Vukovar i Županja) su međusobno povezani državnim cestama, a ostala naseljena mjesta unutar Županije povezana su državnim, te županijskim i lokalnim cestama. Na području Županije je 278,258 km državnih cesta kojima upravlja društvo Hrvatske ceste d.o.o.

Prema podacima Uprave za ceste Vukovarsko-srijemske županije, koja upravlja razvrstanim javnim cestama na svom području, a sukladno Odluci o razvrstavanju javnih cesta iz 2016. godinu na popisu je 40 županijskih cesta ukupne duljine 425,720 km i 42 lokalne ceste ukupne duljine 198,458 km.

Do 1998. godine svim javnim cestama u Hrvatskoj upravljala je Hrvatska uprava za ceste, koja je imala prioritet održavanja državnih cesta dok su županijske i lokalne ceste bile zapostavljene. Stoga je zatečena zapuštena mreža županijskih i lokalnih cesta bez projektne dokumentacije, sustavne odvodnje, s nedovoljnom širinom i nosivošću kolničke konstrukcije, a 60% mreže bilo je potrebno sanirati kroz rekonstrukcije i izvanredno održavanje.

U proteklom razdoblju najznačajnija ulaganja u rekonstrukciju i izvanredno održavanje bila su na dionicama ŽC 4170 Vinkovci – Cerna – Gradište – Županja, ŽC 4218 dionica B. Greda – Štitar – Županja, ŽC 4221 Cerna – B. Greda, ŽC 4224 Otok – Nijemci, ŽC 4167 Ivankaovo – Retkovci – Prkovci – Šiškovci, ŽC 4196 Berak –

Čakovci – Mikluševci, ŽC 4137 Nuštar – Bogdanovci – Vukovar, a kod lokalnih cesta rekonstrukcije LC 46028 Svinjarevci – Slakovci i LC 46053 Rajevo Selo – Gunja.

Temeljem Odluke Vlade RH tj. donesenim Programom obnove i saniranja posljedica katastrofe na području Županijske Posavine u protekle dvije godine izvršena je kvalitetna obnova županijskih cesta u duljini od 19,5 km i lokalnih cesta u duljini 16,7 km, što će pridonijeti boljoj prometnoj povezanosti tog prostora s ostalim dijelovima Županije.

Kod projekata izgradnje županijskih cesta u proteklom razdoblju vrijedno je spomenuti izgradnju dionice ŽC 4172 od Otoka do Spačve s izlaskom na autocestu A3 i izgradnju mosta na rijeci Brežnici na navedenoj dionici, zatim izgradnju dionice ŽC 4150 od Petrovaca do Starih Jankovaca i dionice ŽC 4218 od B. Grede do Štitara.

Unatoč ulaganjima u mrežu županijskih i lokalnih cesta u proteklom razdoblju kvaliteta cesta i dalje je lošija nego u drugim razvijenijim dijelovima Hrvatske, te je potrebno izgradnjom preostalih dionica županijskih i lokalnih cesta povećati udio, odnosno postotak asfaltiranih kolnika u ukupnoj duljini cestovne mreže u Županiji, a istovremeno osigurati sredstva za ulaganje u dionice asfaltiranih cesta koje zahtijevaju rekonstrukciju i modernizaciju.

Kod državnih cesta također je potrebna rekonstrukcija i izvanredno održavanje određenih dionica. Već ranije je naglašen problem prolaska koridora državnih cesta kroz središta gradova, što je dovelo do povećanja prometa teretnih vozila, pa je zbog brže protočnosti vozila u tranzitu i povećanja sigurnosti prometa potrebno izmještanje trase državnih cesta kroz izgradnju obilaznica gradova Vinkovaca i Vukovara. Pojedine dionice obilaznica su već izgrađene (pretežiti dio Južne obilaznice grada Vinkovaca), neke su spremne za izgradnju, a određene dionice su u fazi projektiranja ili ishođenja potrebne dokumentacije, odnosno dozvola za gradnju.

Problem također predstavlja loša prometna povezanost rubnih dijelova Županije (naročito grada Iloka) sa županijskim središtima i autocestom, pa je potrebna izgradnja brzih cesta (Srijemska granična transverzala), koje bi smanjile vrijeme putovanja, a ujedno predstavljale i obilaznice naselja u općinama kroz koje prolaze.

Sukladno stanju cestovne infrastrukture na području VSŽ i iskazanom potrebom možemo definirati da su prioritetni projekti u cestovnom prometu izgradnja sljedećih državnih cesta⁵:

- Srijemska granična transverzala Ilok - Šaregrad - Bapska - Tovarnik - Nijemci - Lipovac - Strošinci,
- Podravska brza cesta Virovitica - Osijek - Ilok s utvrđenim priključnim pravcem Osijek- Vukovar - Vinkovci – Županja i dionicom Nuštar - Vukovar,
- Obilaznica grada Vukovara,
- izmještanje trase državne ceste D55 - Istočna obilaznica grada Vinkovaca
- izmještanje trase državne ceste D46 - Južna obilaznica grada Vinkovaca (nastavak izgradnje),
- izgradnja i rekonstrukcija državne ceste D537, dionica Slakovci - Otok.

Javni je prijevoz organiziran autobusima (130 aktivnih županijskih linija), a na području Županije registrirano je ukupno osam taksi-prijevoznika (po tri u Vukovaru i Vinkovcima te dva u Županji).

Gustoća cestovne mreže 1999. godine u Županiji iznosila je 420 m/km², što je za 40% istovrsne vrijednosti za zemlju u cjelini.

Podaci o nesrećama i sigurnosti na cestama

⁵ Izvor: Hrvatske ceste d.o.o. i Uprava za ceste VSZ,2016.

Intenzitet prometa državnih i lokalnih cesta je **slab do umjeren** (s izuzetkom auto-cesta). Takav je intenzitet posljedica smanjivanja važnosti Županije kao transportnog središta i manjeg intenziteta individualnog prometa u odnosu na prosjek Hrvatske. U 2015. godini je na području Županije bilo **registrirano 61.347 osobnih vozila** što je manje od prosjeka u Hrvatskoj, pa je i individualni promet manji nego u ostalim dijelovima Hrvatske. Ipak, postupno povećanje broja vozila povećava problem prometa u mirovanju, osobito u stambenim zonama kolektivnog stanovanja u gradovima, pa su u gradovima uvedeni sustavi naplate parkiranja. Sukladno podacima PU VSŽ, na istom području, **ukupan broj nesreća** unazad tri godine, **bilježi rast**. Broj nesreća u 2016. godini povećao se za 1,27% u odnosu na 2015. godinu. Rast u razdoblju od 2014. do 2016. godine je za 6,8%. U isto vrijeme na području VSŽ, **broj ukupno nastradalih** je **smanjen** u odnosu na prethodne tri godine za 10,5%. Broj nastradalih u 2016., manji je za 22,04% u odnosu na 2015. godinu.

Duljina, svojstva i kvaliteta željezničke mreže

Povoljan geografski položaj Županije omogućio je **brzi razvoj željezničkog prometa** i razvoj Grada **Vinkovaca** kao **putničkog i teretno-ranžirnog čvorišta**. Međutim, Vinkovci još uvijek nisu dostigli predratnu važnost usprkos napretku i ulaganjima u obnovu infrastrukture. Kroz Županiju prolazi **međunarodni željeznički koridor**, a procjenjuje se da je 2015. godine otpremljeno oko 311.000 putnika s kolodvora na Županije. S obzirom da se provode i planiraju znatna ulaganja u obnovu pruge na trasi koridora, za očekivati je daljnji porast prometa i jačanje Županije kao željezničkog i logističkog središta. Tome bi trebala pridonijeti i jača integracija željeznice i korištenja Dunava za transport roba, odnosno intermodalni oblici transporta. Također treba istaknuti postojanje RO-LA terminala (terminal za prijevoz kamionskih tegljača na željezničkim vagonima) u Spačvi, koji su Hrvatske željeznice otvorile 2007. godine.

Kroz Županiju su izgrađene sljedeće **željezničke pruge**, koje predstavljaju građevine od važnosti za RH i razvrstane su, sukladno Odlukom o razvrstavanju željezničkih pruga (Narodne novine, br. 3/14):

- Željeznički Koridor RH1 (bivši X. paneuropski koridor) DG-Savski Marof-Zagreb-Dugo Selo-Novska-Vinkovci-Tovarnik-DG (državna granica sa Srbijom), oznaka pruge M104 (Novska – Vinkovci – Tovarnik – Državna granica – (Šid)) ;
- Željeznička pruga Vinkovci – Vukovar-Borovo naselje – Vukovar, oznaka pruge M601, pripada u ostale željezničke pruge za međunarodni promet
- Željeznička pruga Vukovar-Borovo Naselje – Dalj – Erdut – Državna granica – (Bogojevo), oznaka pruge R104, pripada u željezničke pruge od značaja za regionalni promet;
- Željeznička pruga Vinkovci – Drenovci – Državna granica – (Brčko), oznaka pruge R105, pripada u željezničke pruge od značaja za regionalni promet;
- Željeznička pruga Vinkovci – (Gaboš) – Osijek, oznaka pruge L208, pripada u željezničke pruge od značaja za lokalni promet;
- Željeznička pruga Vinkovci – Županja, oznaka pruge L209, pripada u željezničke pruge od značaja za lokalni promet.

Otvaranje obnovljene pruge **Vinkovci – Osijek** 2008. godine dodatno je poboljšalo kvalitetu željezničkog prijevoza. Trenutno se **željeznički promet** na području Županije odvija u **sedam smjerova** (Vinkovci-Zagreb, Osijek, Vukovar, Tovarnik, Drenovci, Županja, Slavonski Šamac). Budući da ne postoje podaci o udjelu željeznice u javnom prometu na razini županije, teško je procijeniti stvarnu ulogu željeznice u ukupnome transportu na tom području. Završena je i obnova magistralne željezničke pruge **Zagreb-Tovarnik** na dionici Vinkovci-Tovarnik-državna granica sa Srbijom u dužini 33,4 kilometra, u čiju je obnovu uloženo 442 mil. kuna. U razdoblju od 2012. do 2015. godine u obnovu željezničke infrastrukture uloženo je 80,5 milijuna kuna što je 362 mil. kuna manje od razdoblja od 2009. do 2012. godine. U planovima HŽ infrastrukture do 2020. godine **namjerava se uložiti 558 milijuna kuna** za modernizaciju, obnovu i elektrifikaciju pruge **Vinkovci-Vukovar**, kao i modernizaciju i obnovu pružne dionice **Okučani-Vinkovci**.

Prioriteti u Županiji po pitanju željezničkog prometa su rekonstrukcija i elektrifikacija pruge **Vinkovci-Vukovar**, **rekonstrukcija kolodvora Vinkovci (revitalizacija bivšeg teretnog kolodvora)**, unaprjeđenje razine usluge željezničkog prijevoza putnika kako u segmentu gradsko-prigradskog tako i regionalnog prometa, modernizacija i obnavljanje lokalnih i regionalnih pruga posebnim programom s ciljem stvaranja preduvjeta prije svega za razvoj integriranog javnog prijevoza, modernizacija željezničko-cestovnih i pješačkih prijelaza preko pruge, gradnja LDC (logistički-distributivnog centra) Vinkovci-Vukovar, gradnja Cargo centra Vinkovci-Vukovar, istraživanje mogućnosti i prostornih uvjeta za preuređenje i proširenje postojećeg **kolodvora Vukovar** u funkciji prijevoza tereta, uvođenje novih tehnologija kombiniranog prijevoza na izgrađenoj i rekonstruiranoj željezničkoj mreži u postojećim koridorima sukladno Nacionalnom programu željezničke infrastrukture za razdoblje od 2016. do 2020. godine (NN 103/15) i njegovim operativnim ciljevima.

Podaci o vremenu putovanja do najbližih gradova⁶

Procijenjeno vrijeme putovanja Vinkovci - Vukovar je 23 minute, Vinkovci - Županja 26 minuta, Vinkovci - Ilok 59 minuta, Vinkovci - Otok 22 minute, Vukovar - Županja 47 minuta, Vukovar - Ilok 38 minuta, Vukovar - Otok 35 minuta, Županja - Ilok 1 sat i 22 minute, Županja - Otok 29 minuta i Ilok - Otok oko 1 sat.

Zračne luke – lokacije i količine prometa

Na području Županije nema primarnih zračnih luka (najbliža je zračna luka Osijek). U blizini Vinkovaca je tercijarna **zračna luka Bok** planirano letjelište "Bok" kod **Vinkovaca** (poljoprivredno uzletište), **uzletište Borovo u Vukovaru** i **zračno pristanište Sopot**, čiji je operator zrakoplovni klub Vrabac, te planirana poljoprivredna letjelišta Drenovci i Račinovci koja su uvrštena u prostorno plansku dokumentaciju. Zračno pristanište Bok Sopot namijenjeno je za prihvat i otpremu zrakoplova u povremenom zračnom prometu i školovanje za koje je proizvođač predvidio mogućnost slijetanja na travnatu uzletno-sletnu stazu (USS) i MTOM (engl. Maximum Take-Off Mass, tj. najveća dopuštena uzletna masa) do 5.700 kg. Zračno pristanište posjeduje hangar za prihvat i smještaj letjelica, kontrolni toranj opremljen radio-vezom kao i vlastitom meteorološkom postajom. Postojeće letjelište "Borovo" moguće je preseliti na novu lokaciju kod ekonomije "Orlovača" u trenutku kada se nova lokacija opremi sadržajima i potrebnom infrastrukturom za funkcioniranje letjelišta, a minimalno kao na postojećem letjelištu "Borovo".

Unutarnji vodni putevi – kanali i rijeke

Luke unutarnjih voda koje su smještene na europskim vodnim putovima imaju posebno značenje s obzirom na jedinstvenost prometno - transportnog i ukupnog gospodarskog tržišta na kojem djeluju.

Na području Županije nalaze se **два međunarodna vodna puta - Dunav i Sava**. **Dunav** je **plovan cijelom duljinom** kroz Hrvatsku i prema Europskom ugovoru o glavnim unutarnjim plovnim putovima od međunarodnog značaja (AGN) klasificiran je klasom plovnosti VIc. Dunavom se odvija međunarodni, regionalni i lokalni promet. **Sava je uvjetno plovna**, odnosno uz velika je ograničenja povezana s neuređenim plovnim putem (nedovoljan gaz na pojedinim sektorima, kritične točke itd.). Postojeći promet ovisi o sezonskim uvjetima vodostaja i uglavnom je lokalnog i regionalnog karaktera.

Najvažniji projekti vezani su uz korištenje potencijala Dunava i Save. Realizacija ovih projekata mogla bi biti od velikog značenja za razvoj poljoprivrede, odvodnje, navodnjavanja, vodnog gospodarstva, obrane od poplave, riječnog i kombiniranog prometa.

Infrastrukturni objekti na vodnim putovima unutar Županije su **malobrojni**. Osim Luke Vukovar i dva putnička pristaništa (Vukovar i Ilok) tu je i tovarište u Iloku koje je bilo privremenog karaktera i služilo je servisiranju potreba lokalnog industrijskog postrojenja, no nije više u funkciji. Raspoloživi kapaciteti unutar luke Vukovar postojećih koncesionara su Vupik d.d., Luka Vukovar, Nautica Vukovar, LUKOIL Croatia. Pretovarna luka Vupik d.d. za utovar i istovar žitarica i uljarica u Vukovaru, investicija od 530 milijuna kuna je realizirana 2012. godine, a sastoji se od riječnog privezišta duljine 205 m osposobljenog za prihvat riječnih

⁶ Izvor: www.putovnica.net

brodova i barži do 3.000 t nosivosti i 120 m dužine. Utovar i istovar brodova i barži moguć je 24 sata dnevno. Terminal je kompletno povezan sa silosom i utovarno-istovarnim kapacitetima na željeznici, kao i s kamionskim utovarno-istovarnim kapacitetima.

Promet luke Vukovar je značajno oscilirao nakon rata. Nakon perioda pada teretnog prometa na vodnim putevima, uzrokovanog globalnom gospodarskom krizom, u sljedećem srednjoročnom razdoblju očekuje se rast prometa i vraćanje na razinu dostignutu 2006. godine. S obzirom na nepredvidljivost kretanja robnih tokova kao i stanje u kojemu se nalazi cjelokupno gospodarstvo, nije poznato kada će doći do rasta prekrcaja u riječnim lukama. Putnički je promet tijekom krize zadržao visoku razinu potražnje (promet tzv. riječnim kruzerima) pa se očekuje njegov daljnji rast u sljedećem razdoblju. Najveći dio roba u Luci čine umjetna gnojiva i sirovine za umjetna gnojiva, željezna roba, ugljen, žitarice i uljarice.

Od većih projekata vezanih za daljnji razvoj lučke infrastrukture, treba naglasiti da se već nekoliko godina ulažu sredstva iz domaćih i međunarodnih izvora u izradu tehničke dokumentacije i ishođenje potrebnih dozvola za potrebe proširenja Luke Vukovar (nova Luka Istok).

Planira se izgradnja županijske luke Ilok za koju je izrađeno idejno rješenje. Izrada idejnog i glavnog projekta i dinamika same izgradnje Luke ovisit će o dostupnim financijskim sredstvima. U Republici Hrvatskoj nema niti jednog zimovnika u koji bi se brodovi sklanjali u periodu pojave leda, pa se poduzimaju aktivnosti za ishođenje dozvola koje su potrebne za izgradnju takvog zimovnika u Opatovcu. Planira se i izgradnja riječnih lučica u Županji, te dvije lučice u Vukovaru (Otok sportova i tzv. Marina). Isto tako, Lučka uprava od iduće godine počinje s izradom projektne dokumentacije za proširenje kapaciteta putničkog pristaništa u Vukovaru na postojećoj lokaciji u centru grada.

Budući razvoj luka unutarnjih voda će se kretati u skladu sa Srednjoročnim planom razvitka vodnih putova i luka unutarnjih voda RH 2009. - 2016. kojeg je izradilo Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture.

Tablica 9. Preporuke Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture 2009.-2016.

Preporuke	Odgovornost za provedbu	Prioritet
1. Promovirati industrijsko-gospodarska područja uz vodne putove	Državne i regionalne institucije Lokalna samouprava	+++
2. Uvoditi tehnološke inovacije kod opremanja luka	Lučke uprave Državne institucije	++
3. Formulirati i koordinirati nacionalne planove razvitka luka	Državne institucije Lučke uprave	++
4. Unaprijediti trimodalno povezivanje luka	Lučke uprave	+++
5. Razvoj efikasnih multimodalnih terminala na dunavskim lukama i proširenje suhim dokovima – spajanje unutarnjih plovnih puteva sa željeznicom i cestovnim prometom	Lučke uprave u suradnji sa lokalnom i regionalnom samoupravom	+++

Izvor: Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

Prioriteti u riječnom prometu na području Županije su: korištenje potencijala Dunava i Save; luke posebne namjene; industrijska luka uz gospodarske i proizvodne sadržaje; modernizacija i izgradnja dodatnih kapaciteta luke Vukovar na postojećem lučkom području, terminali tekućih i rasutih tereta i sl. za naftnu i kemijsku industriju; Plovni put rijeke Save; Plovni put rijeke Dunav kod Sotina; Zimovnik Opatovac i riječna pristaništa: Županja, Gunja, Ilok, Račinovci i Rajevo Selo.

Bazenska luka Vukovar

Vukovarsko-srijemska županija, predložila je Vladi Republike Hrvatske uvrštenje projekta Bazenske luke Vukovar u projekte od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku.

Razvoj logističkog sustava VSŽ

Kvalitetna prometna infrastruktura i prometna povezanost je **osnovni preduvjet** za razvoj suvremene logistike. Dok je bivši cestovni **koridor X** u vrlo dobrome stanju, željezničkome je potrebno daljnje unaprjeđenje prije nego što njegova kvaliteta bude na razini europskih standarda.

Povoljan geografski položaj VSŽ omogućio je brzi razvoj željezničkoga prometa, te razvoj Vinkovaca kao putničkoga i što je posebno značajno s logističkog gledišta teretno-ranžirnog čvorišta. Međutim, obzirom na promijenjene okolnosti u okruženju tijekom Domovinskog rata i poslije njega kada je pruga Zagreb-Beograd bila blokirana, kao i nedovoljno inzistiranje prilikom definiranja EU koridora kroz istočnu Hrvatsku, potrebno je da se Vinkovci definiraju kao logističko-distributivni centar kroz koji će teći promet i prema jugu (kroz Bosnu i Hercegovinu, prema luci Ploče). Do sada, **Vinkovci još uvijek nisu dostigli predratnu važnost usprkos napretku i ulaganjima u obnovu infrastrukture.**

Kroz Županiju prolazi međunarodni **željeznički koridor RH1**, a s obzirom na provedena i planirana ulaganja u obnovu pruge na trasi koridora za očekivati je daljnji porast prometa i općenito, jačanje Županije kao željezničkog i logističkog središta. Tome bi trebala pridonijeti i jača integracija željeznice te korištenja Dunava za transport roba, odnosno intermodalni oblici transporta. Ovdje **treba istaknuti postojanje RO-LA terminala** (terminal za prijevoz kamionskih tegljača na željezničkim vagonima) u Spačvi, koji su Hrvatske željeznice otvorile 2007. godine, ali do sada nije bio adekvatno iskorišten.

Općenito, na Hrvatskim je željeznicama prijeko potrebno obnoviti kontejnerski prijevoz i uspostaviti ga u prvoj fazi na između ostalih i na pruzi (Ljubljana) - Zagreb - Vinkovci – Tovarnik- (Beograd). Temeljno pitanje razvoja kombiniranog prometa u sadašnjoj fazi jest **izgradnja mreže prekrcajnih terminala u Republici Hrvatskoj**. Terminali, zbog svoga primarnog zadatka i prevladavajuće tehnologije i organizacije rada, mogu biti željeznički, lučki, cestovni, zračni, poštanski i specijalni, vezani za određenu vrstu tereta (rasuti tereti, naftni i kemijski i sl.). Prema do sada obavljenim analizama, u Hrvatskoj je potrebno izgraditi prekrcajno-robne terminale u Zagrebu, Varaždinu, Osijeku, Vukovaru, Slavanskom Brodu, Sisku, Karlovcu, **Vinkovcima (LDC-logističko-distributivni centar).**

TLC Vukovarsko-srijemske županije u Vinkovcima

Veliki strateški projekt razvoja **poduzetničke infrastrukture** svakako je planirano formiranje suvremenog **distributivno-logističkog centra** u skladu s europskim standardima i kvalitetom izvedbe u cilju osiguranja okvira za ekonomski isplativo i dugoročno samoodrživo funkcioniranje. Transportno-logistički centar Vukovarsko-srijemske županije u **Vinkovcima** će biti centar (Hub) za područje šire regije u ovom dijelu **Istočne Europe**, u kojem će se odvijati sve aktivnosti koje se odnose na **prijevoz, logistiku i distribuciju robe** (za nacionalni i međunarodni tranzit), za najraznovrsnije subjekte/korisnike usluga, na komercijalnoj osnovi.

Pokrivenost širokopojasnom infrastrukturom

Stanje **širokopojasne mreže** na području Županije je na **zadovoljavajućoj razini**. Ipak, postojeći priključci izvedeni su zastarjelom tehnologijom bakrenih parica, preko 90% (stanje 2011.). Isti moraju biti zamijenjeni novom svjetlovodnom tehnologijom. Izgrađena infrastrukturna mreža, u vlasništvu Republike Hrvatske i javnih tvrtki, omogućava priključak distribucijske mreže po gradovima i većim naseljima – koju bi izgradile lokalne samouprave u suradnji s teleoperaterima, drugim društvenim subjektima i javno-privatnim partnerstvom.

Kućanstva s pristupom Internetu/širokopojasnom Internetu

Prema podacima za 2011. godinu, na području Županije od 62.673 kućanstava njih 27.292 je imalo širokopojasni priključak u nepokretnoj mreži što daje gustoću od 15,15%. Iako postoje određeni podaci (neažurirani) o dužini ulica za gradove za ostala naselja oni nisu pouzdani. Zbog toga je na temelju nekompletnih podataka o dužini ulica i dužini vodovodne i elektroenergetske mreže izvršena i procjena moguće dužine distributivnih svjetlovoda koja za VSŽ iznosi 29,9 kilometara. Prema podacima HAKOM-a za 2015. godinu, sva naselja u Županiji su pokrivena širokopojasnom mrežom, no postoji velika neujednačenost u brzini mreže. Isto tako, površinski gledajući, cijela Županija je pokrivena širokopojasnom mrežom osim šumskih predjela na jugoistoku i na jugozapadu Županije. U većini naselja dostupna je nedovoljno i neravnomjerno razvijena mreža brzine do 30Mbit/s i pokrivenost mrežama pokretnih komunikacija s većim brzinama tako da na tom području postoji alternativa. Veliki broj naselja posjeduje mrežu brzine do 100 Mbit/s koja je samo parcijalno razvijena unutar naselja, dok mreže pokretnih komunikacija istih brzina pokrivaju samo veća naselja izuzev grada Iloka. Mreža brzine veće od 100 Mbit/s dostupna je u određenim dijelovima Vinkovaca, Županje i Vukovara.

Učestalost pristupa internetu

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku u 2015. godini, u kućanstvima i kod pojedinaca, 66,6% ispitanika u VSŽ koristilo je internet u posljednja 3 mjeseca, 0,3% u posljednjih godinu dana, 2,3% prije više od godinu dana dok 30,7% ispitanika nikada nije koristilo internet. Među ispitanicima koji su koristili internet u posljednja 3 mjeseca, 73,4% njih koristilo ga je svaki ili gotovo svaki dan, 19,6% najmanje jednom tjedno (ali, ne svaki dan) te 7% manje od jednom tjedno.

ZAKLJUČAK:

- Unatoč ulaganjima u mrežu županijskih i lokalnih cesta u proteklom razdoblju kvaliteta cesta i dalje je lošija nego u drugim razvijenijim dijelovima Hrvatske, te je potrebno izgradnjom preostalih dionica županijskih i lokalnih cesta povećati udio, odnosno postotak asfaltiranih kolnika u ukupnoj duljini cestovne mreže u Županiji, a istovremeno osigurati sredstva za ulaganje u dionice asfaltiranih cesta koje zahtijevaju rekonstrukciju i modernizaciju.
- Kod državnih cesta također je potrebna rekonstrukcija i izvanredno održavanje određenih dionica (izgradnja obilaznica gradova Vinkovaca i Vukovara).
- Problem također predstavlja loša prometna povezanost rubnih dijelova Županije (naročito grada Iloka) sa županijskim središtima i autocestom, pa je potrebna izgradnja brzih cesta (Srijemska granična transverzala), koje bi smanjile vrijeme putovanja, a ujedno predstavljale i obilaznice naselja u općinama kroz koje prolaze.
- Prioriteti u Županiji po pitanju željezničkog prometa su rekonstrukcija i elektrifikacija pruge Vinkovci-Vukovar, rekonstrukcija kolodvora Vinkovci (revitalizacija bivšeg teretnog kolodvora), unaprjeđenje razine usluge željezničkog prijevoza putnika kako u segmentu gradsko-prigradskog tako i regionalnog prometa, modernizacija i obnavljanje lokalnih i regionalnih pruga posebnim programom s ciljem stvaranja preduvjeta prije svega za razvoj integriranog javnog prijevoza, modernizacija željezničko-cestovnih i pješačkih prijelaza preko pruge, gradnja LDC (logistički-distributivnog centra) Vinkovci-Vukovar, gradnja Cargo centra Vinkovci-Vukovar, istraživanje mogućnosti i prostornih uvjeta za preuređenje i proširenje postojećeg kolodvora Vukovar u funkciji prijevoza tereta, uvođenje novih tehnologija kombiniranog prijevoza na izgrađenoj i rekonstruiranoj željezničkoj mreži u postojećim koridorima sukladno Nacionalnom programu željezničke infrastrukture za razdoblje od 2016. do 2020. godine (NN 103/15) i njegovim operativnim ciljevima. Potrebna je obnova željezničke pruge Vinkovci-Drenovci-Gunja-BiH s uređenjem međunarodnog graničnog prijelaza Stari Drenovci.
- Prioriteti u riječnom prometu na području Županije su: korištenje potencijala Dunava i Save; luke posebne namjene; industrijska luka uz gospodarske i proizvodne sadržaje; modernizacija i izgradnja dodatnih kapaciteta luke Vukovar na postojećem lučkom području, terminali tekućih i rasutih tereta i sl. za naftnu i kemijsku industriju; Plovni put rijeke Save; Plovni put rijeke Dunav kod Sotina; Zimovnik Opatovac i riječna pristaništa: Županja, Gunja, Ilok, Račinovci i Rajevo Selo.

- S ciljem poticanja razvoja i boljeg povezivanja Županije potrebno je izgraditi nove riječne granične prijelaze prema BiH a sukladno prostorno planskoj dokumentaciji VSŽ.
- Cestovni granični prijelazi na području VSŽ (Račinovci - Jamnea i drugi)
- Potencijal za razvoj širokopojasne mreže je na zadovoljavajućoj razini iako su postojeći priključci izvedeni su zastarjelom tehnologijom bakrenih parica, preko 90% i moraju se zamijeniti novom svjetlovodnom tehnologijom.
- Infrastrukturnu mrežu koja je u vlasništvu države i javnih tvrtki potrebno je staviti u službu lokalne zajednice

2.4. Upravljanje razvojem

Osnovne ustrojstvene jedinice Županije su: **Županijska skupština** kao predstavničko tijelo, **Župan** kao izvršno tijelo, **Tajništvo županije** i **Upravni odjeli**. Županija u svom vlasništvu ima i više javnih ustanova i trgovačkih društava. U kontekstu upravljanja razvojem posebno treba istaknuti:

1. **Razvojna agencija Vukovarsko-srijemske županije** osnovana je 2017. godine kao javna ustanova, a započela je s djelovanjem 1. siječnja 2018. godine nakon prijenosa gospodarske cjeline Agencije za razvoj Vukovarsko-srijemske županije Hrast d.o.o., osnovane od strane Vukovarsko-srijemske županije u cilju gospodarskog i sveukupnog razvoja županije, u njeno vlasništvo. Javna ustanova Razvojna agencija Vukovarsko-srijemske županije (u daljnjem tekstu: RA VSŽ) djeluje s ciljem učinkovite koordinacije i poticanja regionalnog razvoja. Također, RA VSŽ vrlo je aktivna u pripremi projektnih aplikacija za natječaje financirane iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova. Trenutno zapošljava 20 djelatnika.
2. **Poduzeće Eko-sustav d.o.o.** osnovano je s ciljem uspostavljanja sustava gospodarenja otpadom na području Županije te obavljanja poslova koji su vezani za obnovljive izvore energije, osobito kad je riječ o biomasi. Trenutno zapošljava 38 djelatnika.
3. **Zavod za prostorno uređenje Vukovarsko-srijemske županije** izrađuje i prati provedbu dokumenata prostornog uređenja područne (regionalne) razine, izrađuje izvješća o stanju u prostoru, vodi registre podataka u okviru informacijskog sustava prostornog uređenja, priprema polazišta za izradu, odnosno stavljanje izvan snage prostornih planova užih područja, izdaje mišljenja u postupku izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju. Trenutno zapošljava 10 djelatnika.
4. **Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima** obavlja djelatnost zaštite, upravljanja, održavanja i promicanja zaštićenih područja i prirodnih vrijednosti s ciljem zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanje neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara. Javna ustanova zapošljava 8 djelatnika.

Upravljanje ljudskim potencijalima

Ukupan broj zaposlenih u županijskim upravnim tijelima iznosi 105. Sukladno Zakonu o službenicima i namještenicima postoji sustav ocjenjivanja rada zaposlenika koji se provodi od 2010., a u cilju poticanja što kvalitetnijeg i učinkovitijeg rada. Također, **plan razvoja ljudskih resursa županijske uprave još uvijek nije usvojen, što otežava sustavno obrazovanje i usavršavanje zaposlenika**. U sadašnjoj organizacijskoj strukturi ne postoje posebne jedinice za upravljanje ljudskim potencijalima, što u konačnici dodatno otežava kvalitetno planiranje razvoja ljudskih resursa.

Unutarnja i vanjska koordinacija i suradnja

Zbog redovitih koordinacijskih sastanaka pročelnika upravnih odjela i Župana kvaliteta komunikacije i

koordinacije rada pojedinih odjela je zadovoljavajuća. Prepreku u poboljšavanju suradnje predstavlja činjenica da su Upravna tijela Županije smještene na dvije lokacije (Vukovar i Vinkovci).

Suradnja Županije s njenim gradovima i općinama može se ocijeniti zadovoljavajućom. Tajništvo Županije nadležno je za vođenje Koordinacije župana, gradonačelnika i načelnika Vukovarsko-srijemske županije. Koordinaciju saziva Župan, a na sastancima se raspravlja o aktualnim problemima, mogućnostima za suradnju, aktivnostima Županije i sl.

VSŽ ima **dobru suradnju s ostalim županijama** Republike Hrvatske. Dok je s nekim županijama suradnja isključivo protokolarne prirode, suradnja sa slavonskim županijama je puno intenzivnija što se očituje u redovitim koordinacijskim sastancima čiji je rezultat priprema i provedba zajedničkih razvojnih projekata.

Županija ima dobru suradnju i sa središnjim državnim tijelima. Ipak kvaliteta komunikacije i koordinacije prilično ovisi o sposobnosti pojedinca koji bi trebali održavati kontakte s odgovarajućim predstavnicima državnih tijela.

Suradnja s civilnim društvom

Prema podacima iz nacionalnog Registra udruga na području Županije djeluje oko 1200 udruga, od čega je najviše sportskih, kulturnih, gospodarskih i socijalnih. Primjetan je mali broj ekoloških i zdravstvenih udruga. Županija aktivno podupire rad civilnog društva, prije svega financijski. Suradnja se prvenstveno ostvaruje na području osmišljavanja i pripreme razvojnih projekata, razmjeni informacija i provedbi zajedničkih projekata.

Strateško planiranje i praćenje rezultata

Županija je usvojila cijeli niz važnih sektorskih dokumenata koji su pomogli u stvaranju jasnije slike razvojnih problema i potreba te situacije u okruženju. Kod pitanja **prostornog uređenja uspostavljen je cjeloviti informacijski sustav** uz postojeće prostorne i katastarske podatke olakšava praćenje stanja u prostoru i buduće razvojno planiranje.

U županijskoj bazi razvojnih projekata primjetan je **manjak projekata iz područja poticanja konkurentnosti gospodarstva**, što pokazuje da županija još uvijek nema dovoljno kapaciteta za iskorak u smjeru osmišljavanja kvalitetnih i međusobno diverzificiranih projekata koji će biti izravnije usmjereni na razvoj gospodarstva.

Korištenje IT tehnologija

Županija je ostvarila značajne rezultate u pogledu razvoja IKT rješenja za građane i poduzeća, prije svega u području prostornog uređenja (IZAK sustav – izdavanje akata iz područja prostornog uređenja i gradnje, GIS karta Županije, digitalni prostorni plan Županije i lokalnih jedinica).

Međutim, županija **nedovoljno koristi mogućnosti IKT tehnologije** za poboljšanje učinkovitosti rada zaposlenika. Zaposlenici nedovoljno koriste naprednije oblike komuniciranja koji se temelje na IKT rješenjima, a informacijski sustav Intranet vrlo je slabo razvijen.

Međunarodna i međuregionalna suradnja

Međunarodna i međuregionalna suradnja iznimno je važna za Županiju osobito zbog njenog geostrateškog položaja na međunarodnim pravcima, a prvenstveno na rijeci Dunav. Poticanjem međunarodne i međuregionalne suradnje Županija nastoji doprinijeti razmjeni znanja i iskustava te primjera dobre prakse čime se pruža mogućnost predstavljanja vlastitih postignuća, stvaranja i razvijanja mreža, stvaranja preduvjeta za povezivanje gospodarstva, raznih zainteresiranih institucija i organizacija, stručnjaka i slično s ciljem gospodarskog i društvenog razvoja županije. Dugogodišnjom provedbom međunarodnih aktivnosti VSŽ znatno je ojačala vlastite administrativne i institucionalne kapacitete kroz sudjelovanje u raznim organizacijama u zemlji i inozemstvu.

Županija je prepoznala važnost povezivanja kako sa stranim državama i regijama tako i s hrvatskim

županijama s kojima je pristupila potpisivanju niza Sporazuma i Protokola o suradnji.

Županija je aktivna u slijedećim međuregionalnim i regionalnim organizacijama: Hrvatska zajednica županija, Euroregionalna suradnja Dunav-Drava-Sava, Radna zajednica podunavskih regija i Institut regija Europe.

Suradnja s ostalim županijama

Županija već dugi niz godina snažno podupire i razvija suradnju s drugim županijama te JLS (iz drugih županija). Suradnja se odvija ponajprije kroz razne oblike razmjene iskustava te zajedničkog usklađivanja djelovanja županija, gradova i općina u odnosu na tijela državne vlasti, a posebno o pitanjima od značenja za razvoj, zajedničke inicijative i projekte.

Svjesni činjenice da se oblikovanje i provođenje politike razvoja sve više vezuje uz pripremu i provedbu razvojnih projekata radi povlačenja sredstava iz fondova Europske Unije slavonske županije su izrazile spremnost na međusobnu suradnju u promišljanju, pripremi, provedbi i zastupanju razvojnih projekata.

ZAKLJUČAK:

- U kontekstu upravljanja razvojem županija aktivno i koordinirano surađuje kako sa svojim JLS tako i sa razvojnim dionicima s područja županije, a rezultat toga je priprema i provedba zajedničkih razvojnih projekata iz raznih sektora.
- Uočena je potreba da se jačanje uloge regionalnih koordinatora za proces programiranja i provedbe regionalne politike potakne sa središnje razine.
- Županija aktivno podupire rad civilnog društva, a suradnja se prvenstveno ostvaruje na području osmišljavanja, pripreme i provedbe zajedničkih projekata.
- Pozitivno je da je Županija usvojila cijeli niz važnih sektorskih dokumenata koji su pomogli u stvaranju jasnije slike razvojnih problema i potreba te situacije u okruženju dok nam je cilj kod prostornog uređenja uspostaviti cjelovit informacijskih sustav koji bi olakšao praćenje stanja u prostoru i buduće razvojno planiranje.
- Dugogodišnjom provedbom međunarodnih aktivnosti VSŽ znatno je ojačala vlastite administrativne i institucionalne kapacitete kroz sudjelovanje u raznim organizacijama u zemlji i inozemstvu.
- Potpisan veliki broj Sporazuma i Protokola o suradnji kako sa stranim državama i regijama tako i s hrvatskim županijama.
- Novom ŽRS namjerava se pridonijeti utvrđivanju prioriteta aktivnosti usmjerenih prema jačanju razvojnog potencijala županije, smanjenju teritorijalnih razlika te jačanju i izgradnji razvojnog potencijala slabije razvijenih dijelova županije.

3. REZULTATI PROVOĐENJA PRIJAŠNJIH STRATEGIJA

Županijska razvojna strategija 2007.-2013. izrađena je po metodologiji tadašnjih regionalnih operativnih programa (ROP) i predstavljala je njegovu nadogradnju. Sastojala se od razrađene hijerarhije razvojnih ciljeva – od vizije, preko strateških ciljeva, do prioriteta i mjera – s jedne strane, te od skupa više manje razrađenih projekata, svaki sa svojim željenim/namjeranim učincima, s druge. Međutim u metodologiji izrade ROP-ova, nisu bili razrađeni ključni elementi za praćenje provedbe: provedbeni mehanizmi, financijski okvir, procedure za redovito ažuriranje te akcijski plan provedbe.

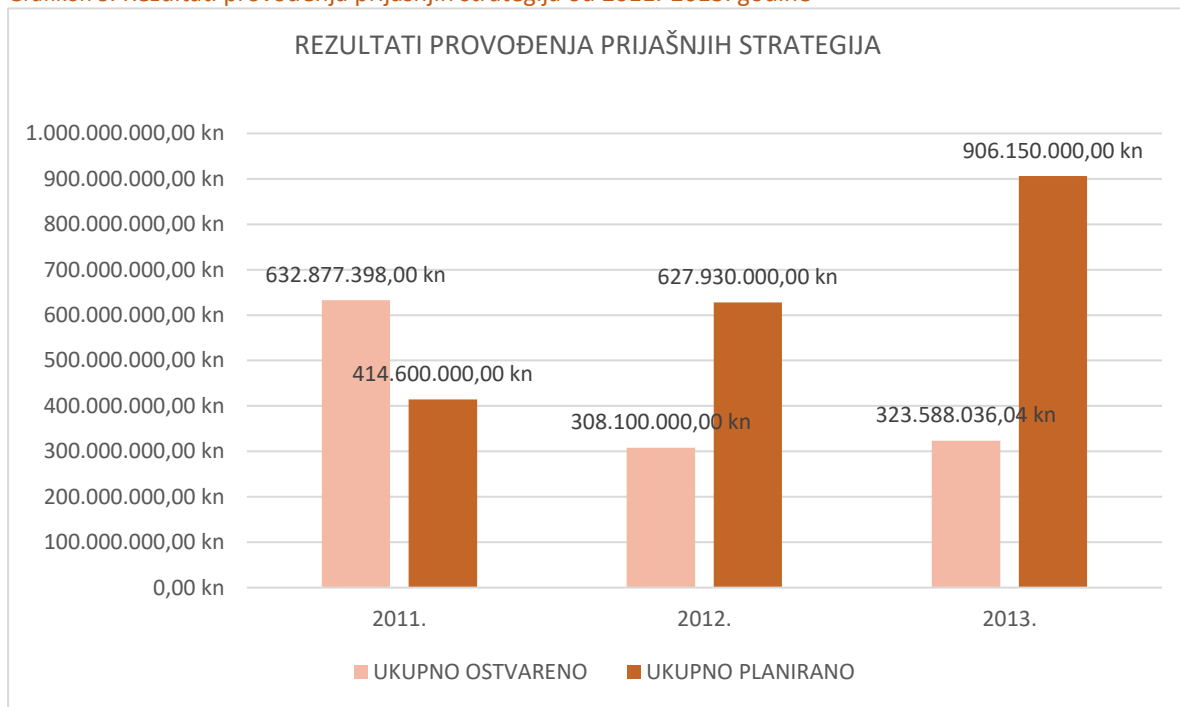
Sustavni proces strateškog planiranja pokrenut je usvajanjem Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 153/2009., dalje u tekstu Zakon), Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske 2011.-2013., te Pravilnika o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (Pravilnika). Razvojna strategija Vukovarsko-srijemske županije 2011.-2013. (ŽRS VSŽ) izrađena je i prihvaćena 2011. godine, a temeljem naputka MRRFEU produženo je njeno trajanje na 2017. godinu, odnosno do donošenja nove.

Sukladno članku 30. Zakona, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU) godišnje izvještava Vladu Republike Hrvatske o provođenju regionalne razvojne politike, a člankom 12. Pravilnika o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija utvrđeno da županije izvještavaju MRRFEU o provedbi ŽRS-a.

Sukladno Uputama o izradi i sadržaju izvještaja županija o provedbi županijskih razvojnih strategija, Razvojna agencija Vukovarsko-srijemske županije, kao regionalni koordinator, redovno podnosi izvještaje o rezultatima i učincima provedbe strategije za područje VSŽ.

Sukladno Uputama, područja razvoja grupirana su u sedam područja (gospodarstvo, komunalna infrastruktura, društvene djelatnosti, zaštita okoliša, prostor i priroda, ljudski potencijali, institucije te ostala područja).

Grafikon 3. Rezultati provođenja prijašnjih strategija od 2011.-2013. godine

Izvor: Razvojna agencija Vukovarsko-srijemske županije

U promatranom razdoblju od 2011. do 2013. godine, prema podacima dostavljenima od strane dionika uključenih u ŽRS VSŽ, navedena su ukupno planirana i ukupno utrošena sredstva prijašnjih strategija. Najviše sredstava planirano je i ostvareno za provedbu mjera vezanih za komunalnu infrastrukturu, potom gospodarstvo te zaštitu okoliša, prostora i prirode. Kako je vidljivo iz grafikona u 2011. godini ukupna ostvarena sredstva premašuju planirana za 52,65% (od toga je najviše utrošeno u područje komunalne infrastrukture, zatim gospodarstvo, ljudske potencijale, zaštita okoliša, prostora i prirode, potom u društvene djelatnosti te u institucije), dok u 2012. i 2013. godini utrošena sredstva ne izlaze iz okvira planiranog.

U 2012. utrošeno je 51% manje od ukupno planiranog, ali taj podatak nije relevantan s obzirom da je navedeno samo područje komunalne infrastrukture dok za ostala područja nema podataka. Tijekom 2013. godine utrošeno je 64,30% manje od ukupno planiranog. Najviše uloženo je u područje komunalne infrastrukture (73%), gospodarstvo (13%), zaštita okoliša, prostor i priroda (11%), ljudski potencijali (2%), društvene djelatnosti i institucije (1%).

Za 2014. i 2015. godinu izostavljen je prikaz ulaganja te ostalih izvora financiranja zbog poteškoće oko prikupljanja cjelovitih podataka.

Prema podacima dostavljenima od strane dionika uključenih u provedbu Županijske razvojne strategije, tijekom 2014. godine u komunalnu infrastrukturu uloženo je (78%), u područje gospodarstva (13%), zaštita okoliša, prostora i prirode (4%), ljudski potencijali (3%), te društvene djelatnosti i institucije (2%). Nadalje, u 2015. godini najviše uloženo je u područje zaštite okoliša, prostora i prirode (27%), zatim u društvene djelatnosti (25%), komunalnu infrastrukturu (18%), gospodarstvo (16%), te ljudske potencijale i institucije (14%).

ZAKLJUČAK:

Potrebno je dodatno osnažiti suradnju s JLS i javnim poduzećima te ostvariti maksimalne napore kako bi ih se što više uključilo u pripremu ŽRS, pogotovo u dijelu planiranja aktivnosti i projekata te maksimalnog usklađivanja njihovih razvojnih planova sa ŽRS.

4. PREPOZNAVANJE RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA

4.1. Razvojni potencijali i razvojne potrebe

DRUŠTVO	
Razvojni potencijali	<ul style="list-style-type: none"> • Razvijen i aktivan sustav cjeloživotnog obrazovanja • Mreža obrazovnih ustanova • Dostupnost zdravstvene zaštite i dobra pokrivenost različitim vrstama socijalnih usluga • Aktivne udruge civilnog društva • Dostupnost sredstava EU fondova • Postojeći strateški sektorski dokumenti na nacionalnoj razini
Razvojne potrebe	<ul style="list-style-type: none"> • Poticajne mjere za zaustavljanje negativnog prirodnog prirasta i iseljavanja stanovništva • Izrada i provedba cjelovite kurikularne reforme • Povećati razinu obrazovanja stanovništva • Izgradnja, sanacija i opremanje društvene infrastrukture, posebice u ruralnim područjima • Zaustavljanje odljeva stručnog kadra u društvenim djelatnostima kroz osmišljavanje mjera za zadržavanje postojećih i privlačenje novih kadrova • Povećati broj pomoćnika u nastavi za učenike s poteškoćama • Osiguravanje dodatnih financijskih sredstava za stipendiranje učenika i poticanje cjeloživotnog obrazovanja • Jačanje kapaciteta, educiranje i osposobljavanje OCD-a za razvoj društvenog poduzetništva • Osnivanje županijske ustanove za palijativnu skrb i pružanje podrške civilnom sektoru u programima koji nude takvu vrstu usluge • Opremanje/osnivanje istraživačkog sektora u zdravstvenim ustanovama • Potpora razvoju smještajnih kapaciteta - prenoćišta za beskućnike/osnivanje poludnevnih boravaka za djecu i starije osobe, organizirano stanovanje za osobe sa

invaliditetom/osiguranje smještajnih kapaciteta za roditelje čija su djeca na dugotrajnijem liječenju u bolnici

- Unaprjeđenje standarda socijalnih usluga, sustava kontrole pružanja usluga i stvaranje jedinstvene baze podataka korisnika sustava
- Poticanje i razvoj izvaninstitucionalne skrbi, a posebice udomiteljstva i obiteljskih domova
- Destigmatizacija osoba s mentalnim oštećenjem i općenito osoba s invaliditetom (afirmativno prikazivanje osoba s mentalnim oštećenjem u medijima na lokalnoj razini, „Vinkovački list“, VTV i dr.), zaštita i promicanje ljudskih prava i zabrana, odnosno suzbijanje diskriminacije
- Prevencija isključenosti osoba starije životne dobi, projekti za osnaživanje (umirovljenje, žalovanje, savjetovanje, podrška pomagačima i skrbnicima starijih osoba) te optimalizacija usluga pomoći u kući starijim i nemoćnim osobama, posebice u ruralnim područjima

GOSPODARSTVO

Razvojni potencijali

- Kvalitetno tlo i dostupnost drvne sirovine, prerađivački kapaciteti i ljudski potencijali za razvoj prehrambenog, drvnog i poljoprivrednog sektora
- Odličan geoprometni položaj
- Postojeći kapaciteti poduzetničkih potpornih institucija i poduzetničkih zona s tendencijom daljnjeg jačanja
- Bogata kulturna baština (arheološka nalazišta, manifestacije, spomenička baština, itd.) i snažna tradicijska osnova prostora
- Aktivne ustanove u kulturi
- Lokalno partnerstvo za zapošljavanje
- Postignuta kvalitetna suradnja s partnerima iz susjednih i drugih država
- Mogućnost uzgoja kultura kratkih ophodnji na neobrađenim površinama (vrba i bagrem)
- Korištenje obnovljivih izvora energije (sunce, biomasa, pelet)
- Geotermalni izvori u funkciji razvoja konkurentnosti gospodarstva (razvoj turizma i poljoprivrede veće dodane vrijednosti)
- Rijeka Dunav kao turistički resurs
- Lovni i ribolovni turizam
- Međunarodna biciklistička ruta EuroVelo 6

Razvojne potrebe

- Popularizacija deficitarnih zanimanja strukovnih škola
- Poticati edukaciju šumoposjednika s ciljem udruživanja, unaprjeđenja gospodarenja privatnim šumama te korištenja bespovratnih sredstava iz dostupnih fondova (OKFŠ, EAFRD)
- Uvođenje olakšica za potencijalne investitore zbog statusa slabije razvijenog područja
- Usklađivanje obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada
- Razvoj proizvoda visoke dodane vrijednosti u proizvodnim djelatnostima (poljoprivreda, prehrambena i drvoprerađivačka industrija)
- Jačanje suradnje znanosti i gospodarstva kroz projekte istraživanja, razvoja i inovacija
- Jačanje unutar-sektorske i među-sektorske suradnje kroz umrežavanje (zadruga, klasteri)
- Decentralizacija upravljanja strateškim resursima (poljoprivredno zemljište, vode, šume itd.)
- Okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta i stavljanje u funkciju nekorištenog i zapuštenog državnog poljoprivrednog zemljišta
- Poticanje investicijske klime i privlačenje investicija
- Primjena naprednih (KET) tehnologija
- Primjena direktiva Europske komisije i strategije bioekonomije i strategije kružne ekonomije
- Poticati razvoj distribucijskih kanala te zajedničkog nastupa na tržištu

- Povećati ulaganja u razvoj županijskih, odnosno regionalnih brendova.
- Poticati primjenu novih organizacijskih oblika u proizvodnji (modernih zadruga i klastera), a posebno onih koji su usmjereni prema većem stupnju obrade poljoprivrednih proizvoda te proizvodnji dohodovnijih kultura
- Ekološka proizvodnja
- Razvoj posebnih oznaka kvalitete
- Poticati razvoj tehnološke infrastrukture, poticati nove tehnologije i stimulirati razvijanje inovativnih proizvoda i rješenja
- Povezivanje proizvođača poljoprivrednih proizvoda (sirovina) i stranih i domaćih proizvođača finalnih proizvoda u poljoprivredi
- Istraživanje i praćenje razvoja gospodarstva u EU i svijetu
- Socijalno poduzetništvo
- Podizanje prepoznatljivost područja (brendiranje)
- Valorizacija, zaštita i održivo gospodarenje prirodno-kulturnom baštinom i resursima
- Izgradnje novih i obnove starih muzejskih zgrada, višenamjenskih kulturno-poslovnih centara i kina, izgradnja arheoloških parkova s pripadajućim muzejskim zgradama i drugom infrastrukturom
- Ulaganje u vanjske pozornice, multifunkcionalne prostore
- Međusektorsko povezivanje u kulturi (gospodarstvo, poljoprivreda, šumarstvo, znanost, obrazovanje i turizam)
- Privlačiti i zapošljavati dodatne stručne kadrove u kulturi te poticati razvoj, edukaciju i zadržavanje postojećih
- Povećati ulaganja u izgradnju i održavanje sportske infrastrukture i ulaganja u kadrove
- Dostupnost rekreativnih i profesionalnih sportskih sadržaja u ruralnim područjima
- Novi modeli financiranja športa
- Pomoći i poticati otvaranje knjižnica u JLS-u gdje još ne postoje.
- Promocija manjih zbirki (privatnih)
- Uvođenje i definiranje minimalnih kriterija (mjerljivih ciljeva) te rezultata rada za udruge, za održavanje kulturnih manifestacija i događaja (sprječavanje efekta rasplinjavanja) u cilju podizanja kvalitete postojećih (uvođenje nadzora) veća otvorenost javnih institucija u kulturi i športu prema NGO sektoru, poticanje interaktivnog djelovanja i međunarodnih projekata i suradnje
- Jednaka primjena postojećih zakonskih propisa za sve subjekte u turizmu
- Pojednostavljenje postupka registracije novih pružatelja usluga u turizmu
- Razvoj cikloturizma, razvoj biciklističkih ruta
- Stvaranje preduvjeta za razvijanje kruzerskog turizma (uključujući ostvarenje prometnih, infrastrukturnih preduvjeta)
- Razvoj riječnog nautičkog turizma s potrebom razvoja riječnih marina
- Razvoj turističke ponude kao dopunske aktivnosti na poljoprivrednim gospodarstvima (plasman poljoprivrednih proizvoda kroz turizam)
- Stvaranje uvjeta za dodatne sadržaje u seoskom turizmu putem radionica tradicijskih obrta, uređenja okoliša, obnovu rekreativnih sadržaja
- Veća povezanost svih turističkih dionika u županiji te veći protok informacija
- Poticanje poduzetnika za ulaganja u turizam, osobito ulaganje u očuvanje tradicionalne baštine
- Razvoj kreativnih/kulturnih industrija i povezivanje baštine i proizvodnje

- Odličan geoprometni položaj
- Kvalitetno poljoprivredno tlo
- Visoko vrijedna drvena sirovina (slavonski hrast)
- Rudna bogatstva (geotermalni potencijal, nafta i plin)
- Obnovljivi izvori energije (sunčeva energija, energija vjetra, geotermalni izori, biogorivo)
- Bogata fauna (divljač i slatkovodna riba)
- Plovnost rijeka
- Prekogranična suradnja u zaštiti okoliša i prirode

Razvojne potrebe

- Decentralizacija upravljanja prirodnim resursima (poljoprivredno zemljište, vode, šume itd.)
- Izgradnja plovnih putova i luka
- Podizanje standarda plovnosti vodnih putova
- Ulaganja u učinkovite sustave navodnjavanja, uređenost kanalske mreže i akumulacija u funkciji obrane od poplava i povećanja biološke održivosti
- Poticanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije (sunčeva energija, snaga vjetra, biomasa, pelet, geotermalni izvori)
- Razvoj sustava učinkovitog gospodarenja otpadom
- Razvoj infrastrukture za informacijsko-komunikacijske tehnologije (širokopojasni pristup internetu)
- Izrada Master plana prometa za područje Županije
- Razvoj cestovne infrastrukture - Povezivanje rubnih dijelova županije sa središtem i glavnim transportnim koridorima; Razdvajanje gradskoga i regionalnoga prometa na županijskim cestama (izgradnja obilaznica; brzih cesta); Rekonstrukcija lokalnih i županijskih cesta; Nastavak izgradnje tzv. Šokačke magistrale; Povezivanje grada Iloka i okolnog područja VSŽ s autocestom; Izgradnja brze ceste Vinkovci i Vukovar i spajanje Nove luke Vukovar s istom; Izgradnja cestovnog mosta na rijeci Savi prema BIH (granični cestovni prijelaz k.o. Račinovci, k.o. Đurići - Brčko); izgradnja otresnica
- Kvalitetnija povezanost putničkim linijama; izgradnja, obnova i označavanje autobusnih stajališta
- Korištenje ekološki prihvatljivih vozila u prometu
- Izgraditi pješačko-biciklističke staze uz županijske i državne ceste
- Izgradnja industrijskih kolosijeka na području logističkih centara i povezivanje s javnom željezničkom mrežom (prugom za međunarodni prijevoz M601)
- Unaprjeđenje carinskih i tehničko-operativnih poslova na pograničnom dijelu međunarodnih željezničkih koridora RH1 između Tovarnika i Šida te između Starih Drenovaca-Brčko
- Modernizacija lučke infrastrukture
- Izgradnja zimovnika za smještaj brodova u slučaju pojave leda (Opatovac)
- Izgradnja navoza za popravak brodova
- Popravak uništenih pruga i izgradnja kolodvora u Vukovaru
- Rekonstrukcija telekomunikacijskih, signalno-sigurnosnih i ostalih željezničkih sustava
- Elektrifikacija željezničke pruge M601 uvođenje direktnih brzih putničkih vlakova na relaciji Vinkovci- Zagreb
- Spajanje željezničkim kolosijecima bazenske luke Vukovar s prugom Vinkovci-Vukovar
- Bolja uređenost u pogledu pružnih prijelaza i izgradnja novih na mjestima gdje ne postoje
- Poticanje na integrirani prijevoz putnika u Slavoniji i Srijemu (integrirani taktni vozni red) kao i gradnja logističko-distributivnog centra za teretni prijevoz

- Izgradnja novih stajališta/kolodvora za putnike u željezničkom putničkom prometu koje će biti u funkciji kod integriranog prigradskog putničkog taktnog prometa u Slavoniji i Srijemu
- Razvoj sektora logistike
- Gradnja LDC Vinkovci-Vukovar (LDC-logističko-distributivni centar, sukladno Nacionalnom programu željezničke infrastrukture za razdoblje od 2016. do 2020. godine – NN 103/15)
- Gradnja Cargo centra Vinkovci-Vukovar (sukladno Nacionalnom programu željezničke infrastrukture za razdoblje od 2016. do 2020. godine – NN 103/15)
- Korištenje alternativnih goriva u prometu
- Ulaganje u komunalnu i energetska infrastrukturu
- Praćenje stanja u okolišu (kvalitete tla, vode, zraka, itd.) i informiranje javnosti
- Podizanje svijesti javnosti o važnosti zaštićenih područja, staništa, biljnih i životinjskih vrsta
- Izgradnja posjetiteljske i turističke infrastrukture zaštićenih područja prirode i dijelova ekološke mreže NATURA 2000 Vukovarsko-srijemske županije
- Poticanje obavljanja gospodarskih djelatnosti na području ekološke mreže NATURA 2000 i u skladu s njom
- Izrada stručnih podloga za eksploataciju rudnog bogatstva i geotermalnog potencijala
- Izrada Županijske energetske strategije
- Osiguravanje dovoljno sirovine
- Istraživanje i zaštita prirodnih posebnosti

UPRAVLJANJE RAZVOJEM

Razvojni potencijali

- Kvalitetna koordinacija rada županije, JLS-a i razvojnih dionika VSŽ
- Dobra međuzupanijska suradnja i horizontalna koordinacija (posebice između 5 slavonskih županija i regionalnih koordinatora)
- Učinkovito pravosuđe s relativno malim brojem neriješenih predmeta vezanih za uknjižbu vlasništva
- Razvijena prekogranična i međunarodna suradnja – institucionalno povezivanje, zajednička priprema projekata itd.
- EU fondovi kao prilika za nove investicije i nova zapošljavanja
- Središnja elektronička baza razvojnih projekata (SEBRP)

Razvojne potrebe

- Karta regionalnih potpora
- Fiskalna decentralizacija
- Decentralizacija upravljanja EU fondovima i donošenje regionalnih operativnih programa
- Učinkovita primjena zakonskih propisa o regionalnom razvoju i provedba strateških dokumenata nacionalne razine
- E-javna uprava
- E-savjetovanje
- Aktiviranje državne imovine u funkciji lokalnog i regionalnog razvoja
- Unapređenje sustava upravljanja kritičnom infrastrukturom
- Primjena IT alata u procesu planiranja i provedbe razvojnih programa i projekata
- Podizanje svijesti javnosti o potrebi uključivanja u strateško planiranje
- Pojednostavljenje administrativnih postupaka javnih institucija
- Stručni kadar i stalno stručno usavršavanje
- Osiguranje sredstava za inicijalni razvoj projekata (idejna rješenja, studije, prostorno planiranje i dr.)

4.2. SWOT analiza

DRUŠTVO	
SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Postojanje Veleučilišta Lavoslava Ružičke u Vukovaru • Postojanje Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar, Područni centar Vukovar • Dobra mreža osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova • Razvijen sustav stipendiranja u općinama, gradovima i županiji • Razvijen sustav obrazovanja odraslih • Provođenje projekata koji podupiru cjeloživotno učenje • Postojanje programa i mogućnosti za prekvalifikaciju, dodatno školovanje i stručno usavršavanje • Visoka razina teritorijalne dostupnosti primarne zdravstvene zaštite • Dobra pokrivenost različitim vrstama socijalnih ustanova • Kratkoročno dobra pokrivenost JLS programom pomoći i njege u kući za starije osobe • Veliki broj aktivnih udruga civilnog društva za rješavanje problema marginaliziranih skupina društva te općenito podizanje kvalitete života svih društvenih skupina 	<ul style="list-style-type: none"> • Demografsko starenje stanovništva i negativan prirodni prirast • Povećan broj iseljavanja u razvijenije županije i ostale zemlje EU • Konstantno smanjenje broja djece i mladih • Nedovoljna usklađenost obrazovnih programa s potrebama gospodarstva • Ograničene fiskalne mogućnosti lokalnih jedinica za sufinanciranje rada vrtića • Manjak predškolskih ustanova u ruralnim sredinama • Nedovoljni prostorni uvjeti i neodgovarajuća opremljenost obrazovnih ustanova • Rad u više smjena u osnovnim i srednjim školama • Nedostatak školskih športskih objekata i zapuštenost postojećih • Nedostatak stručnih kadrova u obrazovnim ustanovama (pojedini predmeti i programi, defektolozi i dr.), a posebno u ruralnim područjima • Nepovoljna obrazovna struktura stanovništva • Nedostatna međusektorska suradnja u području cjeloživotnog učenja i kontinuiranog usavršavanja stručnjaka u pojedinim sektorima • Nedovoljno praktično znanje nakon završenog obrazovanja/prekvalifikacije/osposobljavanja • Nedostatak specijaliziranog stručnog kadra i odljev zdravstvenih djelatnika u zemlje EU otežava pružanje zdravstvenih usluga (preopterećenost zaposlenika u zdravstvu) • Nedostatna opremljenost i prostorni kapaciteti zdravstvenih ustanova • Nedostatni kapaciteti za promicanje zdravog načina života i prevencije bolesti • Nedovoljni kadrovski kapaciteti za provedbu programa palijativne skrbi i nepostojanje ustanova za palijativnu skrb • Stalni deficit stručnih kadrova u socijalnoj skrbi, posebno u centrima socijalne skrbi • Nerazvijena izvaninstitucionalna socijalna skrb i pružanje novih oblika socijalnih usluga za marginalizirane skupine društva, posebice u ruralnim područjima • Nedostatna financijska sredstva OCD-a te velika ovisnost o financiranju iz javnih izvora
PRILIKE	PRIJETNJE

- Poticajne mjere za zaustavljanje negativnog prirodnog prirasta i iseljavanja stanovništva
- Unaprjeđenje sustava obrazovanja – izrada i provedba cjelovite kurikularne reforme
- Dostupna sredstva EU fondova za izgradnju, sanaciju i opremanje društvene infrastrukture te podizanje kvalitete života općenito
- Educiranje i osposobljavanje OCD-a za razvoj društvenog poduzetništva kao odgovor na nastale društvene potrebe i izazove koje država niti tržište ne mogu zadovoljiti
- Provedba postojećih sektorskih strateških dokumenata na nacionalnoj razini
- Mogućnost osnivanja preddiplomskih/ diplomskih/specijalističkih/ diplomskih studijskih programa u okviru Veleučilišta Lavoslava Ružičke sa dislociranom nastavom u ostalim gradovima i općinama županije
- Područje ukupne i prirodne depopulacije kao dominantnih dinamičkih demografskih procesa
- Nedostatna financijska sredstva i ulaganja u sustav obrazovanja
- Prevelika centralizacija u sustavu socijalne skrbi otežava vođenje kvalitetne politike socijalne skrbi.
- Neprimjeren nacionalni sustav socijalne pomoći koji nije poticaj za prekvalifikaciju nezaposlenih i aktivno traženje posla
- Starenje stanovništva povećava pritisak na zdravstveni sustav i sustav socijalne skrbi

GOSPODARSTVO

SNAGE

- Veliki razvojni potencijali u drvnom i prehrambenom sektoru (dostupnost sirovine, prerađivački kapaciteti, ljudski potencijali)
- Odličan geoprometni položaj (pogranična županija, europski koridori, riječni pravci Dunav i Sava) pruža velike mogućnosti razvoja gospodarstva, a posebno u segmentu transporta i logistike
- Niži troškovi poslovanja u odnosu na druga područja RH (niža cijena radne snage, porezne olakšice, itd.)
- Postojeći kapaciteti poduzetničkih potpornih institucija i poduzetničkih zona s tendencijom daljnjeg jačanja
- Bogata kulturna baština (arheološka nalazišta, manifestacije, spomenička baština, prva nogometna lopta, itd.) i snažna tradicijska osnova prostora u funkciji turizma
- Prirodna resursna osnova u funkciji održivog turizma
- Postojeći smještajni kapaciteti
- Lokalno partnerstvo za zapošljavanje

SLABOSTI

- Niska tehnološka razina i produktivnost, posebice u strateškim razvojnim sektorima (drvni i prehrambeni)
- Niska razina dodane vrijednosti u proizvodnim djelatnostima
- Slabo razvijeno poduzetništvo i tradicionalno obrtništvo (nedostatak kvalitetnih menadžera, nedostatak poduzetničke klime)
- Teškoće s pristupom kapitalu (visoka cijena kapitala, problemi s osiguranjem odgovarajućih jamstava) što uzrokuje nisku razinu ulaganja u gospodarstvo
- Slabija kupovna moć stanovništva kao rezultat nižih plaća u odnosu na prosjek plaća u RH
- Vrlo slaba unutar-sektorska i među-sektorska integriranost poljoprivrede
- Nedovoljno praćenje i usvajanje modernih pristupa i tehnologije u poljoprivrednoj proizvodnji, posebno kod malih proizvođača
- Nedovoljna povezanost znanosti i gospodarstva
- Nedovoljno ulaganje u istraživanje, razvoj i inovacije
- Neusklađenost obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada
- Nedostatak stručne radne snage i povećan broj deficitarnih zanimanja

- Odlazak stručne radne snage (a posebno visokoobrazovane) u druge županije i inozemstvo zbog nepostojanja radnih mjesta
- Programi koji omogućuju lakši pristup tržištu rada osobama s invaliditetom i socijalno isključenih skupina su vrlo malo zastupljeni
- Loše upravljanje poduzetničkim zonama (nedostatak strategija upravljanja, nedostatak menadžera, nedostatak investitora...)
- Nedovoljna korištenje obnovljivih izvora energije i ovisnost o uvoznim fosilnim gorivima
- Nedovoljna stručna educiranost i spremnost na edukaciju poljoprivrednih proizvođača
- Nedostatak turističkih kapaciteta i koherentnih, povezanih turističkih proizvoda
- Slaba poduzetnička inicijativa u turizmu
- Otežano financiranje kulture i športa (visoka ovisnost o javnim izvorima čije su financijske mogućnosti jako ograničene)
- Nerazvijena infrastruktura u kulturi i športu (manjak kulturnih i športskih objekata, loše stanje postojećih objekata)
- Nedovoljni prostorni uvjeti i neodgovarajuća opremljenost ustanova u kulturi
- Manjak stručne radne snage u kulturnim i športskim djelatnostima
- Slaba suradnja između dionika u kulturi (kulturne institucije, uprava, udruge)
- Nedovoljna financijska sredstva za marketing i promociju proizvoda (poljoprivrednih, turističkih, drvno-prerađivačkih itd.)
- Nedovoljna turistička valorizacija dijela kulturne baštine
- Manjak kvalitetnih turističkih programa
- Nedovoljno iskorišten turistički potencijal
- Nedostatak kvalitetnih smještajnih kapaciteta i nepostojanje smještaja u pojedinim područjima VSŽ

PRILIKE

- Postignuta kvalitetna suradnja s partnerima iz susjednih i drugih država otvara daljnje mogućnosti za pripremu i provedbu zajedničkih aktivnosti i projekata te transfer znanja i iskustava
- Uvođenje olakšica za potencijalne investitore zbog statusa slabije razvijenog područja
- Mogućnosti uključivanja u program subvencija kamata na poduzetničke kredite koje županija provodi

PRIJETNJE

- Centralizacija upravljanja strateškim resursima (poljoprivredno zemljište, vode, šume itd.)
- Povećana prisutnost na tržištu poljoprivrednih i industrijskih proizvođača iz EU-a i susjednih zemalja može usporiti razvoj gospodarstva
- Neodgovarajući nacionalni sustav poticaja u poljoprivredi s obzirom na specifičnosti pojedinih županija (prirodni uvjeti, prinos)
- Neiskorišten potencijal poljoprivredne proizvodnje zbog usitnjenosti poljoprivrednog zemljišta i

- Velike mogućnosti za razvoj poljoprivrednog, prehrambenog i drvnog sektora
- Mogućnost uzgoja kultura kratkih ophodnji na neobrađenim površinama (vrba i bagrem)
- Velike mogućnosti za navodnjavanje daju odličnu osnovicu za razvoj poljoprivrede
- Unaprjeđenjem postojeće i uspostavljanjem nove poduzetničke potporne infrastrukture stvoriti nove mogućnosti razvoja za poduzetnike, obrtnike i poljoprivrednike na području županije
- Velike mogućnosti za razvoj obnovljivih izvora energije
- Geotermalni izvori u funkciji razvoja konkurentnosti gospodarstva (razvoj turizma)
- Velik potencijal razvoja kulturnog turizma i turizma temeljenog na lokalnoj tradiciji i prirodnim vrijednostima
- Sve veći interes turista za turizam posebnih interesa te ostale oblike turizma u kojima županija ima znatne mogućnosti razvoja
- Mogućnost korištenja očuvanih prirodnih vrijednosti kao temelja turističke ponude
- Promocija bogate kulturne baštine i tradicije
- Jedinствeni domaći proizvod
- Rastuća potražnja za uslugama i infrastrukturom u području športa i rekreacije (sportski tereni, rekreativni letovi, itd.)
- Učinkovito korištenje rijeke Dunav kao turističkog resursa
- Međunarodna biciklistička ruta EuroVelo 6
- nedovoljnog korištenja državnog poljoprivrednog zemljišta
- Propadanje poljoprivrednog zemljišta zbog zapuštenosti
- Neodgovarajuća fiskalna i monetarna politika države otežava privlačenje investicija, posebice stranih (veliki broj parafiskalnih nameta, stalna promjena poreznih zakona)
- Izostanak kvalitetne podrške s nacionalne razine u pripremi i provedbi razvojnih projekata može otežati provedbu planiranih projekata u županiji
- Komplicirana i dugotrajna zakonska procedura za greenfield ulaganja (administrativne barijere)
- Tendencija pada cijena poljoprivredno-prehrambenih proizvoda na globalnom tržištu;
- Neplaćanja i kašnjenje u plaćanjima te nedjelotvornost institucija u sprečavanju i kažnjavanju neplaćanja
- Nedostatna financijska sredstva i ulaganja u kulturu, turizam, šport i rekreaciju
- Financijski kapacitet lokalnih poduzetnika, barijere pristupa kreditnim sredstvima i sredstvima EU potpora
- Negativni utjecaj migrantske krize na gospodarstvo

PROSTOR I OKOLIŠ

SNAGE

- Odličan geoprometni položaj (pogranična županija, riječni pravci Dunav i Sava) pruža velike mogućnosti razvoja gospodarstva, a

SLABOSTI

- Nedovoljno navodnjavanje poljoprivrednih površina, nedovoljna uređenost kanalske mreže i nedostatak akumulacija u funkciji obrane od poplava i povećanja biološke održivosti

- posebno u segmentu transporta i logistike
- Plovnost rijeka
 - Velike površine osobito vrijednog poljoprivrednog tla za razvoj poljoprivrede, voćarstva i vinogradarstva
 - Visoko vrijedna drvena sirovina (slavonski hrast) pruža odličnu osnovu za razvoj drvne industrije te za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora
 - Rudna bogatstva (geotermalni potencijal, nafta i plin)
 - Potpuno očišćeno područje VSŽ od mina
 - Dobra pokrivenost prostornim planovima na svim razinama i napredak u sustavu informiranja u prostornom planiranju (ISPU)
 - Učinkovit sustav uknjižbe vlasništva
 - Učinkovit postupak dobivanja građevinskih dozvola (e-dozvola, IZAK, WEB GIS)
 - Usklađenost katastra i zemljišnih knjiga
 - Bogata flora i fauna predstavlja značajan potencijal prirode
 - Povoljni ekološki uvjeti i biološka raznolikost zaštićenih područja
 - Unaprijeđeni sustavi pitke vode
 - Uspostavljen sustav zaštite i očuvanja prirodne baštine
 - Očuvani okoliš kao pretpostavka zdravlja stanovništva i okoline ugodne za život
 - Mogućnost korištenja obnovljivih izvora energije (sunce, snaga vjetra, biomasa, geotermalni izvori)
 - Zrakoplovni klub Vrabac, Aeroklub Borovo
 - Slaba cestovna povezanost rubnih dijelova županije sa glavnim transportnim koridorima te loše stanje cesta
 - Nedostatak javnog prijevoza i neprilagođenost teže pokretnim osobama
 - Ukidanje željezničke povezanosti grada Vukovara sa magistralnim željezničkim pravcem
 - Loše stanje željeznica
 - Nedostatak pješačkih i biciklističkih staza
 - Nedostatak integriranog putničkog prijevoza u gradskom, prigradskom i regionalnom prijevozu
 - Nedovoljno razvijen sektor Transportne logistike
 - Nedovoljna iskorištenost plovnih putova, postojećih luka i nepovezanost Dunava i Save
 - Nedostatak financijskih sredstava za razvoj infrastrukture
 - Nedovoljna suradnja sektora poljoprivrede, šumarstva, vodnog gospodarstva u fazi planiranja i provođenja resornih strategija i upravljanja prostorom
 - Nedovoljan stručni i administrativni kapacitet JLS-a za prostorno planiranje i zaštitu okoliša
 - Nepostojanje registra nekretnina na razini Županije i JLS
 - Neriješeni imovinsko-pravni odnosi
 - Visoki gubici u prijenosu kod pojedinih oblika komunalne infrastrukture (vrelovodi, vodovodi, električna energija)
 - Nezadovoljavajući sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda
 - Nedovoljna izgrađenost i mali broj priključaka na postojeću kanalizacijsku mrežu
 - Zastarjela vodoopskrbna infrastruktura
 - Nezadovoljavajući sustav gospodarenja otpadom
 - Problem nerazvrstavanja i zbrinjavanje različitih vrsta otpada
 - Nedostatno razvijeni mehanizmi praćenja stanja u okolišu (praćenje kvalitete tla, voda, zraka, itd.) i informiranja javnosti
 - Neusklađenost administrativnog stanja sa stvarnim stanjem na terenu (npr. biološki vrijedna staništa, bare i trstici, tretiraju se kao poljoprivredne površine)
 - Nedostatak IKT infrastrukture (širokopojasni pristup internetu)
 - Slaba razina aktivnosti na području energetske učinkovitosti (manjak konkretnih projekata i nedostatak financijskih sredstva)
 - Nepostojanje stručnih podloga za eksploataciju rudnog bogatstva i geotermalnog potencijala
 - Mali udio korištenja energije iz obnovljivih izvora energije

PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja plovnih putova i luka • Ulaganja u učinkovite sustave navodnjavanja • Mogućnost razvoja ekološke poljoprivrede • Sve veće potenciranje i porast ulaganja na državnoj i europskoj razini u razvoj željezničkog prometa znače dodatne mogućnosti za razvoj županije • Mogućnost integriranog prijevoza (putničkog i teretnog (npr. projekt TLC VSŽ (Vinkovci)) • Prekogranična suradnja u zaštiti okoliša i prirode • Velike mogućnosti za razvoj obnovljivih izvora energije (odlična prirodna osnova za dobivanje energije iz biomase, geotermalni izvori, sunčeva energija, snaga vjetra) • Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti na državnoj razini uz sudjelovanje lokalne (regionalne samouprave) • Energetska učinkovitost u području zaštite okoliša i obnovljivih izvora energije korištenjem EU fondova • Ulaganje u izgradnju objekata za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (energija vjetra, solarna energija) • Razvoj regionalnog koncepta gospodarenja otpadom i izgradnja pretovarnih stanica, korištenje zelenih otoka i sortiranje otpada • Razvoj infrastrukture za informacijsko-komunikacijske tehnologije (širokopojasni pristup internetu) • Blizina zračne luke Klisa • Održivo gospodarenje šumama • Velika površina pod NATURA 2000 • Izrada planova upravljanja prirodnom i kulturnom baštinom • Uspostava Registra nekretnina na razini Županije i JLS 	<ul style="list-style-type: none"> • Elementarne nepogode i klimatske promjene • Centralizacija upravljanja prirodnim resursima (poljoprivredno zemljište, vode, šume itd.) • Nekontrolirano iskorištavanje prirodnih resursa može ugroziti okoliš i dugoročno naštetiti razvoju gospodarstva • Prijenos onečišćenja iz okruženja (vodom, zrakom) • Nemogućnost realizacije i izgradnje odlagališta otpada, održivog korištenja šumskih površina i geotermalnog potencijala zbog različitih nacionalnih i zakonskih prepreka i stalnih izmjena odluka na nacionalnoj razini • Ljudske djelatnosti i zahvati neprihvatljivi za okoliš i protivni važećim zakonskim propisima. • Neprovođenje zakonskih propisa u pogledu zaštite okoliša i graditeljstva • Česta promjena zakonske regulative • Nedorečenost i neusklađenost zakonske regulative i podzakonskih propisa • Neučinkovito upravljanje državnom i javnom imovinom i nedovoljna briga o napuštenim i nezavršenim objektima • Prometna izoliranost pojedinih dijelova Županije • Neujednačena kvaliteta i zastarjelost prometne infrastrukture • Smanjenje državnih sredstava za financiranje prometne infrastrukture • Zbog izgubljenih europskih prometnih koridora (bivši X i Vc koridor) prijetnja da postanemo izolirana Županija • Negativni utjecaj migrantske krize na promet

UPRAVLJANJE RAZVOJEM	
SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Iskustvo u pripremi i provedbi EU projekata (RA VSŽ, VSŽ, VIA, TINTL, VURA, LAR VJEVERICA, LAG-ovi, ORA) • Kvalitetna koordinacija rada županije, JLS-a i razvojnih dionika VSŽ • Implementiran koncept razvojnih timova • Dobra međužupanijska suradnja i horizontalna koordinacija (posebice između 5 slavonskih županija i regionalnih koordinatora) • Učinkovito pravosuđe s relativno malim broj neriješenih predmeta vezanih za uknjižbu vlasništva • Razvijena prekogranična i međunarodna suradnja – institucionalno povezivanje, zajednička priprema projekata itd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljno korištenje IT alata u procesu planiranja i provedbe razvojnih programa i projekata • Slabi fiskalni kapaciteti JLP(R)S i razvojnih dionika znatno ograničavaju mogućnosti za planiranje, pripremu i provedbu razvojnih projekata • Neučinkovita provedba strateških dokumenata • Nedovoljna uključenost i zainteresiranost javnosti o strateškom planiranju • Složeni administrativni postupci javnih institucija
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • Fiskalna decentralizacija • Decentralizacija upravljanja EU fondovima i donošenje regionalnih operativnih programa • Učinkovita primjena zakonskih propisa o regionalnom razvoju i provedba strateških dokumenata nacionalne razine • Realizacija Plana razvojnih programa u strateškom planiranju i proračunu • Daljnje jačanje međužupanijske, prekogranične, transnacionalne, međuregionalne i međunarodne suradnje • Mogućnosti financiranja razvojnih projekata kroz EU fondove, Programe unije, Regionalne inicijative i Makroregionalne strategije • EU fondovi kao prilika za nove investicije i nova zapošljavanja • Uspostava Središnje elektroničke baze razvojnih projekata (SEBRP) • E-javna uprava • E-savjetovanje • Aktiviranje državne imovine u funkciji lokalnog i regionalnog razvoja • Sudjelovanje državnih i javnih poduzeća u regionalnom razvoju i strateškom planiranju 	<ul style="list-style-type: none"> • Izostanak cjelovitog i transparentnog sustava podrške nacionalnih tijela u pripremi projekata i kandidiranju za EU fondove • Spora provedba regionalne politike (zakon, strategija) • Neučinkovita provedba reformi i restrukturiranja na nacionalnoj razini otežava rad na lokalnoj i županijskoj razini (pravosuđe, državna uprava, zdravstveni i obrazovni sustav, javna poduzeća i dr.) • Stalna promjena kadrova u provedbenim tijelima može otežati provedbu odobrenih projekata • Smanjenje sredstava za pomoć u provedbi projekata uslijed potreba za smanjenjem deficita • Odlazak stručne radne snage (a posebno visokoobrazovane) u druge županije i inozemstvo • Nedostatak komunikacije središnje države i lokalnih dionika • Visok stupanj centralizacije kod donošenja odluka i upravljanja financijskim i prirodnim resursima sa razine države • Podjela RH na dvije statističke regije (Kontinentalna i Jadranska) • Karta regionalnih potpora

- Unapređenje sustava upravljanja kritičnom infrastrukturom

5. STRATEŠKI OKVIR

Vizija Vukovarsko-srijemske županije: „Mjesto vrijedno življenja“.

Imajući na umu depopulaciju kao gorući problem današnjice, posebice Slavonije i Srijema, ali i cijele Republike Hrvatske, VSŽ, ostvarenjem postavljenih razvojnih ciljeva, prioriteta i mjera, želi postići zadovoljavajuću razinu kvalitete života i postati mjesto ugodnog življenja.

STRATEŠKI CILJEVI	PRIORITETI	MJERE
1. Održivo gospodarstvo	1.1. Jačanje poduzetništva i privlačenje ulaganja	1.1.1. Poticanje povezivanja gospodarskih subjekata
		1.1.2. Olakšavanje pristupa izvorima financiranja
		1.1.3. Poticanje investicijske klime i privlačenje investicija
	1.2. Razvoj gospodarstva temeljenoga na znanju i tehnologiji	1.2.1. Jačanje suradnje znanosti i gospodarstva kroz projekte istraživanja, razvoja i inovacija
		1.2.2. Razvoj proizvoda visoke dodane vrijednosti u proizvodnim djelatnostima
		1.2.3. Primjena naprednih (KET) tehnologija i IKT tehnologije
		1.2.4. Poticanje razvoja tehnološke infrastrukture, novih tehnologija i stimuliranje razvijanja inovativnih proizvoda i rješenja
	1.3. Povećanje konkurentnosti poljoprivrede	1.3.1. Poticanje ulaganja u visokodohodovne poljoprivredne kulture
		1.3.2. Poticanje udruživanja poljoprivrednih proizvođača
		1.3.3. Poticanje ekološke proizvodnje
		1.3.4. Unapređenje promocije, distribucije i prodaje poljoprivrednih proizvoda
	1.4. Održivi razvoj prehrambenog i drvnog sektora	1.4.1. Poticanje razvoja distribucijskih kanala i jačanje tržišne pozicije
		1.4.2. Unapređenje prerade
		1.4.3. Stvaranje prepoznatljivih proizvoda
	1.5. Razvoj i unapređenje kulture i turizma	1.5.1. Promocija i razvoj kulturnih i turističkih proizvoda i sadržaja
		1.5.2. Jačanje kapaciteta ključnih subjekata u kulturi i turizmu
		1.5.3. Obnova i izgradnja turističke i kulturne infrastrukture i ustanova u kulturi
1.5.4. Valorizacija, zaštita i održivo gospodarenje kulturnom baštinom		
1.5.5. Unapređenje športske infrastrukture i razvoj športskih programa		

	1.6. Razvoj tržišta rada	1.6.1. Poticanje obrazovanja odraslih
		1.6.2. Unaprjeđenje sustava profesionalnog usmjeravanja
		1.6.3. Razvoj partnerstava i lokalnih inicijativa za razvoj tržišta rada i zapošljavanje
		1.6.4. Poticanje zapošljavanja i uključivanja marginaliziranih skupina na tržište rada
2. Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života	2.1. Razvoj sustava odgoja i obrazovanja	2.1.1. Poticanje razvoja odgojnih i obrazovnih programa povezanih s potrebama gospodarstva
		2.1.2. Unaprjeđenje predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja
		2.1.3. Poticanje razvoja visokog obrazovanja
		2.1.4. Izgradnja, dogradnja i opremanje objekata potrebnih za poboljšanje obrazovnog sustava
	2.2. Razvoj visoko-kvalitetnih zdravstvenih usluga	2.2.1. Izgradnja, dogradnja i opremanje zdravstvenih ustanova
		2.2.2. Zadržavanje postojećeg i privlačenje novog medicinskog kadra
		2.2.3. Razvoj sustava palijativne skrbi
		2.2.4. Promicanje zdravog načina života i suzbijanje svih oblika ovisnosti
	2.3. Razvoj društvene kohezije	2.3.1. Unaprjeđenje uvjeta i kvalitete rada u sustavu socijalne skrbi
		2.3.2. Unaprjeđenje socijalnih usluga za ranjive skupine društva
		2.3.3. Osmišljavanje i provedba programa za djecu, mlade i osobe treće životne dobi
		2.3.4. Unaprjeđenje sustava zaštite i spašavanja ljudi i imovine
	2.4. Upravljanje razvojem	2.4.1. Poticanje nataliteta i osiguranje uvjeta za jačanje pozitivne migracijske bilance
		2.4.2. Jačanje ljudskih resursa u regionalnoj i lokalnoj samoupravi
		2.4.3. Uspostava sustava strateškog planiranja
		2.4.4. Jačanje kapaciteta za korištenje fondova Europske unije
		2.4.5. Jačanje međuzupanijske, prekogranične, transnacionalne, međuregionalne i međunarodne suradnje
		2.4.6. Jačanje OCD-a i njihove uloge u društvu
		2.4.7. Poticanje razvoja potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima
	2.5. Razvoj ruralnoga područja	2.5.1. Podrška radu lokalnih akcijskih grupa
2.5.2. Održivi razvoj lokalne zajednice u ruralnome prostoru		
2.5.3. Potpora očuvanju tradicijskih obrta, djelatnosti i rukotvorstva		
2.5.4. Poticanje proizvodnje, promocije i trženja domaćih proizvoda		
3. Moderna infrastruktura i zaštita okoliša	3.1. Unaprjeđenje gospodarske infrastrukture	3.1.1. Unaprjeđenje komunalne infrastrukture
		3.1.2. Razvoj poduzetničke infrastrukture i infrastrukture PPI
		3.1.3. Razvoj poljoprivredne infrastrukture
		3.1.4. Razvoj IKT infrastrukture

	3.2. Integracija i modernizacija prometne infrastrukture	3.2.1. Održavanje, izgradnja i modernizacija mreže javnih cesta
		3.2.2. Razvoj željezničke i zračne infrastrukture i željezničkog i zračnog prometa
		3.2.3. Održavanje, izgradnja i modernizacija unutarnjih plovnih putova i luka te razvoj vodnog prometa
		3.2.4. Razvoj multimodalne infrastrukture i prometa
	3.3. Cjelovito i učinkovito gospodarenje vodama	3.3.1. Izgradnja, rekonstrukcija, obnova i održavanje sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja voda
		3.3.2. Poboljšanje sustava zaštite od poplava
		3.3.3. Sanacija i izgradnja sustava navodnjavanja i melioracijske odvodnje
	3.4. Korištenje obnovljivih izvora energije i poticanje energetske učinkovitosti	3.4.1. Poticanje proizvodnje i korištenja energije iz obnovljivih izvora
		3.4.2. Poticanje energetske učinkovitosti u javnom i privatnom sektoru
		3.4.3. Poticanje energetske neovisnosti u javnom i privatnom sektoru
	3.5. Očuvanje okoliša i zaštita prirode	3.5.1. Istraživanje, zaštita i održivo gospodarenje prirodnim resursima
		3.5.2. Razvoj sustava za praćenje stanja u okolišu
		3.5.3. Uspostava održivog integralnog sustava gospodarenja otpadom
		3.5.4. Podizanje svijesti javnosti o važnosti zaštićenih područja, staništa, biljnih i životinjskih vrsta i poticanje aktivnosti na zaštićenim područjima
		3.5.5. Podizanje svijesti javnosti o zaštiti okoliša i poticanje aktivnosti zaštite okoliša

STRATEŠKI CILJ 1 - Održivo gospodarstvo

Relevantnost

Nakon šest godina kontinuiranog pada VSŽ je u 2015. godini konačno zabilježila pozitivnu stopu gospodarskog rasta. Ostvarenjem strateškog cilja pridonijeti će se jačanju konkurentnosti i razvoja gospodarstva na području VSŽ.

Očekivani načini ostvarenja

Strateški cilj predstavlja osnovu za pripremu, financiranje i provedbu razvojnih projekata, ključnih za održivo gospodarstvo. Predloženim prioritetima i mjerama planirano je doprinijeti gospodarskom rastu u budućnosti. Nositelji mjera određeni su u skladu sa svojim kompetencijama, djelokrugom i mogućnostima. Svi definirani prioriteti i mjere međusobno su povezani i uzajamno se podupiru u funkciji ostvarivanja cilja.

Dosljednost

Strateški cilj usklađen je sa temeljnim ciljevima strategije Europa 2020. i to: Ciljem 1. Zapošljavanje, Ciljem 2. Istraživanje i razvoj i Ciljem 4. Obrazovanje. Osim toga temelji se na cijelom nizu nacionalnih, regionalnih i lokalnih strateških dokumenata i planova od kojih su najznačajniji: Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske, Strategija ruralnog razvoja Republike Hrvatske, Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske, Strategija razvoja poduzetništva Republike Hrvatske, Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske, Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske, Plan razvoja inovacijske i istraživačke infrastrukture u Republici Hrvatskoj, Strategija razvoja turizma Vukovarsko-srijemske županije 2015.-2020. godine, Strategija pametne specijalizacije, Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014.-2020.

Pokazatelj učinka

Cilj	Pokazatelj učinka			Početna vrijednost		Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
	Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina	Vrijednost	Godina		
1. Održivo gospodarstvo	Rast BDP-a VSŽ	Godišnji % promjene	Realni rast bruto domaćeg proizvoda u VSŽ	2,4	2012.	3,6	2020.	godišnje	DZS

PRIORITET 1.1. Jačanje poduzetništva i privlačenje ulaganja

Cilj prioriteta

Poboljšati uvjete za privlačenje novih ulaganja i poslovanje poduzetnika, jačati njihove pozicije na tržištu i međusobno povezivanje.

Opravdanje

Preduvjet za jačanje poduzetništva, stvaranje poticajnog poduzetničkog okruženja te plodnog tla za nove poduzetničke inicijative je kvalitetna poduzetnička infrastruktura i okruženje. Analiza stanja na području VSŽ pokazuje kako je razina poduzetničke aktivnosti na znatno nižoj razini od hrvatskog prosjeka. Naime, broj aktivnih pravnih osoba na 1000 stanovnika u županiji u 2014. godini bio je 18,37 što je znatno manje od njihovog broja na razini Republike Hrvatske koji iznosi 39,92. Pri tome nužno je omogućiti povezivanje i umrežavanje poduzetnika, razviti kvalitetnu poduzetničku infrastrukturu kao potporu poduzetnicima i potencijalnim ulagačima s ciljem postizanja većih efekata za cjelokupno poduzetničko okruženje. Dodatna otegotna okolnost za razvoj poduzetništva, odnosno malih i srednjih poduzetnika (pogotovo poduzetnika početnika) imaju teškoća u dobivanju financijskih sredstava u ranim fazama životnog ciklusa zbog nedovoljne ponude instrumenata financiranja od strane bankarskog sustava. Osim navedenih problema, istaknuta je potreba u pogledu razvoja svih funkcionalnih razvojnih oblika udruživanja te tehnološke razvijenosti i inovativnog gospodarstva. Naime, nedovoljna usmjerenost na tehnološki i inovacijski razvoj, u uvjetima otvorenog tržišta, čini poduzetničko okruženje izrazito osjetljivim na pojačanu konkurenciju iz Europske unije.

Opis

Budući da je pozitivno poduzetničko okruženje važan čimbenik razvoja gospodarstva svake županije, nužno je kontinuirano ulaganje njegov razvoj. Malo i srednje poduzetništvo jedan je od glavnih pokretača gospodarskog razvitka i generator novih radnih mjesta. Razvojni planovi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave podrazumijevaju postojanje cijelog niza mjera i projekata poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva kao što su: informiranje i savjetovanje poduzetnika, poticanje njihovog razvojnog, inovacijskog, tehnološkog i poslovnog povezivanja, provedba edukativnih i promotivnih aktivnosti, uvođenje financijskih instrumenata i privlačenja investicija. Stvaranje temeljnih pretpostavki za daljnji razvoj poduzetničkog okruženja, poticanje novih poduzetničkih inicijativa, pridonijet će povećanju konkurentnosti poduzetnika na području VSŽ te na taj način utjecati i na povećanje zaposlenosti te opći gospodarski razvoj županije. U svojim aktivnostima dionici unaprjeđenja poduzetničkog okruženja na području VSŽ stavljaju osobiti naglasak na poticanje suradnje poslovnog sektora s obrazovno-istraživačkim sektorom u cilju povećanja konkurentnosti odnosno povećanja korištenja novih znanja i tehnologije u poslovanju. Proaktivnim djelovanjem i pristupom potencijalnim domaćim i stranim investitorima, aktivnostima brendiranja županije, povećanjem kapaciteta institucija koje se bave privlačenjem ulaganja osigurat će se osnovni preduvjeti za privlačenje novih ulaganja u Županiju.

Mjere:

- 1.1.1. Poticanje povezivanja gospodarskih subjekata
- 1.1.2. Olakšavanje pristupa izvorima financiranja
- 1.1.3. Poticanje investicijske klime i privlačenje investicija

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata

Analiza rada postojećih klastera; Stručna i financijska podrška već osnovanim klasterima; Identificiranje segmenata gospodarstva gdje postoji potencijal i ekonomska održivost za formiranje klastera i drugih interesnih udruženja; Izrada programa uspostave klastera i drugih gospodarsko-interesnih udruženja; Edukacija poduzetnika i pružanje informacija o prednostima udruživanja u klasterne i druga gospodarsko-interesna udruženja; Savjetodavna i financijska podrška kod osnivanja i početka rada klastera i drugih gospodarsko-interesnih udruženja; Praćenje rada klastera; Pružanje tehničke pomoći; Informiranje javnosti o izvorima financiranja; Osiguravanje sredstava za sufinanciranje projekata; Promotivne aktivnosti; Izrada plana aktivnosti vezano uz poslove privlačenja ulaganja na području VSŽ; Jačanje kapaciteta One Stop Service Centra; Formiranje savjetodavnog tijela sastavljenog od predstavnika Županije, gradova, općina, gospodarskih interesnih udruženja, lokalnih razvojnih agencija i drugih bitnih dionika u cilju nadzora nad radom OSSC-a definiranja operativnih ciljeva OSSC-a; Izrada plana edukacije referenata za praćenje investitora; Izrada marketinške strategije za privlačenje ulaganja u VSŽ i provođenje njenih aktivnosti; Provedba aktivnosti promicanja ulaganja u VSŽ; Jačanje međusobne suradnje i edukacija zaposlenika Županije, JLS-ova i razvojnih agencija vezano za područje promicanja ulaganja i upravljanja zonama; Izrada i ažuriranje alata za podršku investicijskim promotivnim aktivnostima.

Naziv mjere	1.1.1. Poticanje povezivanja gospodarskih subjekata
Prioritet	1.1. Jačanje poduzetništva i privlačenje ulaganja
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo
Svrha, cilj i obrazloženje	Poticati poslovno povezivanje poduzetnika radi povećanja konkurentnosti kroz potpore za osnivanje i rad klastera te drugih gospodarsko-interesnih udruženja.
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none">• Izrađen program poticanja poslovnog povezivanja gospodarskih subjekata;• Provedena edukacija potencijalnih i postojećih članica klastera i drugih interesnih udruženja;• Kontinuirano pružanje savjetodavne, financijske i druge potpore već osnovanim, kao i novim klasterima;• Pokrenut rad barem 2 nova klastera
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za gospodarstvo i regionalni razvoj VSŽ, RA VSŽ, Upravni odjel za poljoprivredu i infrastrukturu VSŽ
Nositelj	Upravni odjel za gospodarstvo i regionalni razvoj VSŽ, Upravni odjel za poljoprivredu i infrastrukturu VSŽ
Korisnici	RA VSŽ, HGK, HOK, istraživačko-obrazovne institucije, nacionalna tijela uključena u promicanje rada klastera
Ciljne skupine	Poduzetnici, obrtnici, OPG-i, RA VSŽ, HGK, HOK
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none">• Analiza rada postojećih klastera;• Stručna i financijska podrška već osnovanim klasterima;• Identificiranje segmenata gospodarstva gdje postoji potencijal i ekonomska održivost za formiranje klastera i drugih interesnih udruženja;• Izrada programa uspostave klastera i drugih gospodarsko-interesnih udruženja;

	<ul style="list-style-type: none"> Edukacija poduzetnika i pružanje informacija o prednostima udruživanja u klastere i druga gospodarsko-interesna udruženja; Savjetodavna i financijska podrška kod osnivanja i početka rada klastera i drugih gospodarsko-interesnih udruženja; Praćenje rada klastera 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Poticanje povezivanja gospodarskih subjekata	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni poticanju povezivanja gospodarskih subjekata	8	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS

Naziv mjere	1.1.2. Olakšavanje pristupa izvorima financiranja					
Prioritet	1.1. Jačanje poduzetništva i privlačenje ulaganja					
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo					
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je omogućavanje poduzetnicima lakši, brži i povoljniji pristup izvorima financiranja. Cilj je poticanje poduzetnika na daljnji razvoj i zapošljavanje. Provedba ove mjere omogućit će poduzetnicima dostupnost kapitala neophodnog za širenje proizvodnje/usluga, uvođenje novih tehnologija i otvaranje novih radnih mjesta.					
Rezultat i razvojni učinak	Dodatni kapital plasiran u razvoj gospodarstva dovest će do ukupnog jačanja gospodarstva kao temelja svekolikog boljitka Županije.					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za gospodarstvo i regionalni razvoj VSŽ, RA VSŽ, JLS					
Nositelj	VSŽ, JLS, RA VSŽ, lokalne razvojne agencije, resorna ministarstva i agencije					
Korisnici	Poduzetnici, obrtnici, zadruge, udruge, OPG-i, nezaposleni					
Ciljne skupine	Poduzetnici, obrtnici, zadruge, udruge, OPG-i, nezaposleni					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> Pružanje tehničke pomoći zainteresiranima Informiranje javnosti Osiguravanje sredstava za sufinanciranje 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Olakšavanje pristupa izvorima financiranja	Broj	Aktivnosti i mjere olakšavanja pristupa izvorima financiranja	4	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS, razvojne agencije

Naziv mjere	1.1.3. Poticanje investicijske klime i privlačenje investicija
Prioritet	1.1. Jačanje poduzetništva i privlačenje ulaganja
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo
Svrha, cilj i obrazloženje	Cilj je potaknuti interes investitora za investiranjem i ostvarivanjem investicijskih projekata na području VSŽ kroz porast broja promotivnih aktivnosti prema ciljnim skupinama investitora, nastup na investicijskim sajmovima koji obuhvaćaju ciljnu skupinu investitora, ubrzavanje postupka ishodovanja potrebnih dozvola pri realizaciji investicije koje uvjetuju županijska tijela, institucije te zakonodavni okvir JLPS, pružanje ažurnih i vjerodostojnih podataka o uvjetima ulaganja (troškovima kritičnih resursa, infrastrukture, nekretnina, ...). Ukupni cilj je gospodarski rast i konkurentnost VSŽ kroz povećanje priljeva domaćih i stranih investicija te unapređivanje investicijske klime kroz pripremu i provedbu razvojnih projekata s ciljem stvaranja uvjeta za povećanje priljeva domaćih i stranih investicija. Primjena proaktivnog pristupa prema domaćim i stranim investitorima, kroz predstavljanje uvjeta i promocije postojećih lokacija spremnih za ulaganje, a sa svrhom povećanja investicija.
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • Ostvarena suradnja u pripremi i provedbi projekata za financiranje iz fondova EU u svrhu bržeg gospodarskog razvoja županije kroz privlačenje novih investicija • Veći broj uspješno pripremljenih i provedenih projekata • Povećana znanja i kompetencije o privlačenju investicija zaposlenika županije, JLS i razvojnih agencija • Broj ostvarenih prezentacija investicijskih mogućnosti na tržištima koje obuhvaćaju ciljnu skupinu investitora • Broj organizacija koje su potpisale ugovor o suradnji s OSSC-om • Broj potencijalnih ulagača kojima su pružene usluge • Prosječno trajanje angažmana s pojedinim ulagačem • Broj ulagača kao rezultat angažmana • Prosječna brzina obavljanja usluga OSSC-a • Trošak rada OSSC-a po jednom ulagaču • Unapređenje i ubrzavanje postupka ishodovanja potrebnih dozvola pri realizaciji investicije koje uvjetuju županijska tijela, institucije te zakonodavni okvir JLPS
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	RA VSŽ; Upravni odjel za gospodarstvo i regionalni razvoj VSŽ, JLS
Nositelj	VSŽ, JLS, RA VSŽ, lokalne razvojne agencije, HGK
Korisnici	VSŽ, JLS, RA VSŽ, lokalne razvojne agencije, HGK, poduzetnici, investitori
Ciljne skupine	Poduzetnici, investitori
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Izraditi plan aktivnosti vezano uz poslove privlačenja ulaganja na području VSŽ • Jačanje kapaciteta One Stop Service Centra kao središnje točke za potporu ostvarivanju investicija • Formiranje savjetodavnog tijela sastavljenog od predstavnika Županije, gradova, općina, gospodarskih interesnih udruženja, lokalnih razvojnih agencija i drugih bitnih dionika u cilju nadzora nad radom OSSC-a definiranja operativnih ciljeva OSSC-a;

		<ul style="list-style-type: none"> • Izrada plana edukacije referenata za praćenje investitora; • Izrada marketinške strategije za privlačenje ulaganja u VSŽ i provođenje njenih aktivnosti • Provedba aktivnosti promicanja ulaganja u VSŽ • Jačanje međusobne suradnje i edukacija zaposlenika Županije, JLS-ova i razvojnih agencija vezano za područje promicanja ulaganja i upravljanja zonama; • Izrada i ažuriranje alata za podršku investicijskim promotivnim aktivnostima (katalog investicijskih mogućnosti, katalog poduzetničkih zona...); 				
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Poticanje investicijske klime i privlačenje investicija	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni poticanju investicijske klime i privlačenje investicija	20	2020.	Godišnje	JLS, VSŽ, HNB

PRIORITET 1.2. Razvoj gospodarstva temeljenoga na znanju i tehnologiji

Cilj prioriteta

Povećanje konkurentnosti i održivosti gospodarstva primjenom novih znanja i naprednih tehnologija.

Opravdanje

Analiza stanja je pokazala da na prostoru Županije postoje vrijedni sirovinški resursi, na osnovu kojih je moguć razvoj novih proizvoda i usluga visoke dodane vrijednosti i visokog stupnja finalizacije. Za to nedostaju nova znanja i napredne tehnologije. Ovim prioritetom poticati će se primjena novih znanja i naprednih tehnologija u cilju povećanja konkurentnosti i održivosti gospodarstva.

Opis

Razvojni prioritet će biti ostvaren kroz sinergiju navedenih Mjera. Jačanjem suradnje znanosti i gospodarstva kroz projekte istraživanja, razvoja i inovacija ostvarit će se prijenos znanja i tehnologija, što će s poticanjem razvoja tehnološke infrastrukture, novih tehnologija i stimuliranje razvijanja inovativnih proizvoda i rješenja predstavljati platformu za razvoj proizvoda visoke dodane vrijednosti u proizvodnim djelatnostima. Pri tome će presudnu ulogu imati horizontalne teme iz Strategije pametne specijalizacije Republike Hrvatske 2016.-2020. KET i IKT.

Mjere:

1.2.1. Jačanje suradnje znanosti i gospodarstva kroz projekte istraživanja, razvoja i inovacija

1.2.2. Razvoj proizvoda visoke dodane vrijednosti u proizvodnim djelatnostima

1.2.3. Primjena ključnih razvojnih tehnologija (KET) i informacijsko-komunikacijskih tehnologija (IKT)

1.2.4. Poticanje razvoja tehnološke infrastrukture, novih tehnologija i stimuliranje razvijanja inovativnih proizvoda i rješenja

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata

Uspostava centara kompetencija; Uvođenje novih financijskih mehanizama (potpora, programa i poticaja) za projekte istraživanja, razvoja i inovacija; Jačanje kapaciteta centara kompetencija; Mapiranje poduzetničkih potreba za istraživanjem, razvojem i inovacijama; Mapiranje postojećih znanstveno-istraživačkih kapaciteta za istraživanje, razvoj i inovacije; Priprema i provedba zajedničkih projekata

gospodarstva i znanosti za projekte istraživanja, razvoja i inovacija te za razvoj i primjenu IKT-a i KET-a; Međunarodna suradnja u prijenosu znanja i tehnologija te u razvoju i primjeni IKT-a i KET-a; Poticanje interdisciplinarnе primjene IKT-a i KET-a u privatnom i javnom sektoru; Poboljšanje produktivnosti i racionalnosti u privatnom i javnom sektoru uvođenjem novih IKT rješenja; Mapiranje potreba u gospodarstvu za IKT-om i KET-om; Mapiranje kapaciteta za razvoj i primjenu IKT-a i KET-a; Uspostava tehnoloških parkova; Jačanje kapaciteta tehnoloških parkova; Uvođenje novih financijskih mehanizama (potpora, programa i poticaja) za stimuliranje i popularizaciju inovatora i inovacija i njihovu komercijalizaciju; Osiguranje sredstava za financiranje istraživačko-razvojnih aktivnosti; Umrežavanje poduzetnika i znanstvenih institucija; Organizacija “know-how” transfera iz primjera dobre prakse u razvijenim zemljama.

Naziv mjere	1.2.1. Jačanje suradnje znanosti i gospodarstva kroz projekte istraživanja, razvoja i inovacija
Prioritet	1.2. Razvoj gospodarstva temeljenoga na znanju i tehnologiji
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo
Svrha, cilj i obrazloženje	<p>Svrha mjere je primjena istraživanja, razvoja i inovacija u proizvodnom i uslužnom sektoru.</p> <p>Cilj mjere je prijenos znanja i tehnologija povezivanjem postojećih znanstveno-istraživačkih kapaciteta s potrebama gospodarskih subjekata.</p> <p>Održivo i konkurentno gospodarstvo zahtjeva proizvode i usluge više dodane vrijednosti i višeg stupnja finalizacije. Za to su potrebna nova znanja i nove tehnologije. Spajanjem potreba gospodarskih subjekata za istraživanjem, razvojem i inovacijama s postojećim znanstveno-istraživačkim kapacitetima (znanstvenici-istraživači, oprema) ostvarit će se prijenos znanja i tehnologija i ojačati suradnja znanosti i gospodarstva kroz projekte istraživanja, razvoja i inovacija.</p>
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • Osnovan Centar kompetencija na razini Županije. • Primjena novih znanja i novih tehnologija za povećanje konkurentnosti Županije i JLS • Unaprijeđena suradnja između akademske zajednice i gospodarskih subjekata.
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	RA VSŽ, UO za gospodarstvo i regionalni razvoj VSŽ, JLS
Nositelj	Centar kompetencija d.o.o., JLS
Korisnici	Poduzetnici i znanstveno-istraživačke institucije
Ciljne skupine	Poduzetnici, znanstvenici, istraživači, inovatori
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Uvođenje novih financijskih mehanizama (potpora, programa i poticaja) za projekte istraživanja, razvoja i inovacija na razini Županije • Jačanje kapaciteta Centra kompetencija na županijskoj razini kroz zapošljavanje stručnih kadrova za prijenos znanja i tehnologija • Poticanje suradnje gospodarstva sa znanstveno-istraživačkim sektorom • Mapiranje poduzetničkih potreba za istraživanjem, razvojem i inovacijama • Mapiranje postojećih znanstveno-istraživačkih kapaciteta za istraživanje, razvoj i inovacije

<ul style="list-style-type: none"> • Priprema i provedba zajedničkih projekata gospodarstva i znanosti • Međunarodna suradnja u prijenosu znanja i tehnologija 						
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Jačanje suradnje znanosti i gospodarstva kroz projekte istraživanja, razvoja i inovacija	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni jačanju suradnje znanosti i gospodarstva kroz projekte istraživanja, razvoja i inovacija	6	2020.	Godišnje	JLS, VSŽ, FINA

Naziv mjere	1.2.2. Razvoj proizvoda visoke dodane vrijednosti u proizvodnim djelatnostima
Prioritet	1.2. Razvoj gospodarstvo temeljenoga na znanju i tehnologiji
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je podizanje konkurentnosti gospodarstva i proizvodnja dohodovnijih proizvoda. Cilj je uvođenje novih, naprednih tehnologija u proizvodnju te povezivanje znanosti i gospodarstva. Na taj bi se način omogućio održiv rast i razvoj gospodarstva, povećala konkurentnost, osnažila uloga znanosti u proizvodnji te stvorili uvjeti za razvoj novih, inovativnih tvrtki.
Rezultat i razvojni učinak	Rezultat je operativno povezano gospodarstvo sa znanstvenim institucijama, primijenjena nova znanja i tehnologije u proizvodnji konkurentnih proizvoda te stvoreni poticajni uvjeti za rad novih, inovativnih tvrtki čija rješenja se implementiraju u domaćoj industriji. Provedba ove mjere imala bi značajan razvojni učinak u smislu otvaranja novih radnih mjesta, povećanih prihoda gospodarstva i veće konkurentnosti domaćih proizvođača.
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	UO za gospodarstvo i regionalni razvoj VSŽ, RA VSŽ, JLS
Nositelj	UO za gospodarstvo i regionalni razvoj, HGK, HOK
Korisnici	Kupci novih proizvoda, zaposleni u subjektima koji primjenjuju nova znanja i tehnologije, JSL
Ciljne skupine	Poduzetnici, obrtnici, poljoprivrednici, znanstvene institucije
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Osiguranje sredstava za financiranje istraživačko-razvojnih aktivnosti • Umrežavanje poduzetnika i znanstvenih institucija

			<ul style="list-style-type: none"> Organizacija "know-how" transfera iz primjera dobre prakse u razvijenim zemljama 			
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Razvoj proizvoda visoke dodane vrijednosti u proizvodnim djelatnostima	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni razvoju proizvoda visoke dodane vrijednosti u proizvodnim djelatnostima	3	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS

Naziv mjere	1.2.3. Primjena ključnih razvojnih tehnologija (KET) i informacijsko-komunikacijskih tehnologija (IKT)
Prioritet	1.2. Razvoj gospodarstva temeljenoga na znanju i tehnologiji
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo
Svrha, cilj i obrazloženje	Povećanje stupnja korištenja ključnih razvojnih tehnologija (KET) osigurat će tehnološku osnovu i ključne izvore inovacija što će omogućiti široki spektar razvoja i primjene proizvoda i usluga. KET-ovi će stvoriti dodanu vrijednost od materijala za opremu i uređaja do konačnih proizvoda i usluga. Zbog horizontalne prirode i važnosti za cijeli inovacijski sustav, KET-ovi su pokretač razvoja novih industrija. Povećanje stupnja korištenja i primjene informacijsko-komunikacijskih tehnologija (IKT) u gospodarstvu ima za cilj povećanje opće razine obrazovanja, povećanje produktivnosti i kvalitete proizvoda i usluga na regionalnoj i lokalnoj razini.
Rezultat i razvojni učinak	Održivo, konkurentno i tehnološki napredno gospodarstvo.
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	RA VSŽ, UO za gospodarstvo i regionalni razvoj VSŽ, JLS
Nositelj	Centar kompetencija d.o.o.
Korisnici	Poduzetnici, znanstveno-istraživačke institucije, javni sektor
Ciljne skupine	Poduzetnici, znanstveno-istraživačke institucije, javni sektor
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> Poticanje interdisciplinarnе primjene IKT-a i KET-a u privatnom i javnom sektoru Poboljšanje produktivnosti i racionalnosti u privatnom i javnom sektoru uvođenjem novih IKT rješenja Mapiranje potreba u gospodarstvu za IKT-om i KET-om

			<ul style="list-style-type: none"> • Mapiranje kapaciteta za razvoj i primjenu IKT-a i KET-a • Zajednički projekti znanosti i gospodarstva za razvoj i primjenu IKT-a i KET-a • Međunarodna suradnja u razvoju i primjeni IKT-a i KET-a 			
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Primjena naprednih (KET) tehnologija i IKT tehnologije	Broj	Primjena naprednih (KET) tehnologija i IKT tehnologije	3	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS

Naziv mjere	1.2.4. Poticanje razvoja tehnološke infrastrukture, novih tehnologija i stimuliranje razvijanja inovativnih proizvoda i rješenja					
Prioritet	1.2. Razvoj gospodarstva temeljenoga na znanju i tehnologiji					
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo					
Svrha, cilj i obrazloženje	Poticanje razvoja tehnološke infrastrukture, novih tehnologija i stimuliranje razvijanja inovativnih proizvoda i rješenja kroz uvođenje i korištenje novih tehnologija i inovacija u poslovanje i poticanje komercijalizacije inovacija. Planirane aktivnosti dovest će do veće konkurentnosti poduzetnika i samim tim intenzivnijeg razvoja Županije i JLS.					
Rezultat i razvojni učinak	Održivo, konkurentno i inovativno gospodarstvo Županije					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	RA VSŽ, UO za gospodarstvo i regionalni razvoj VSŽ, JLS					
Nositelj	CEKOM, UO za gospodarstvo i regionalni razvoj VSŽ, HGK, HOK, tehnološki parkovi, JLS					
Korisnici	Poduzetnici, inovatori, HOK, HGK, tehnološki parkovi					
Ciljne skupine	Poduzetnici, inovatori, HOK, HGK, tehnološki parkovi					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Jačanje tehnološke infrastrukture kroz uspostavu i jačanje kapaciteta Tehnoloških parkova • Uvođenje novih financijskih mehanizama (potpora, programa i poticaja) na lokalnoj i regionalnoj razini za stimuliranje i popularizaciju inovatora i inovacija i njihovu komercijalizaciju 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Poticanje razvoja tehnološke infrastrukture, novih tehnologija i stimuliranje razvijanja inovativnih	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni poticanju razvoja tehnološke infrastrukture, novih tehnologija i stimuliranje razvijanja	3	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS

proizvoda i rješenja		inovativnih proizvoda i rješenja				
----------------------	--	----------------------------------	--	--	--	--

PRIORITET 1.3. Povećanje konkurentnosti poljoprivrede

Cilj prioriteta

Povećanje konkurentnosti poljoprivrede i povećanje zaposlenosti.

Opravdanje

Na području VSŽ još uvijek se premalo uzgajaju dohodovnije i radno intenzivnije poljoprivredne kulture poput voćarskih, vinogradarskih i povrtlarskih kultura, tako da je još uvijek najvažniji problem najvećega dijela poljoprivrednih gospodarstava nedostatan broj radnih sati. Bitan problem poljoprivredne proizvodnje je nedovoljno planiranje strukture proizvodnje i nepoznavanje regionalnih planskih kvota i sustava potpore što otežava specijalizaciju i unaprjeđenje proizvodnje. Međusobna povezanost poljoprivrednih proizvođača u području nabave, prodaje i promidžbe vrlo je slaba i na niskom stupnju organizacije. Nedostaju snažniji oblici povezivanja (moderne zadruge i klasteri) koji bi posebno onim manjim proizvođačima pružili bolju tržišnu poziciju, jaču pregovaračku moć te nove mogućnosti poslovne suradnje. Dodatan problem predstavlja nerazvijeno i neorganizirano tržište proizvodima te slaba logistička infrastruktura (poput hladnjača), koji bi proizvođačima omogućili bolje uvjete poslovanja.

Opis

Stvaranje nužnih pretpostavki za povećanje, unapređenje i daljnji razvoj postojećih poljoprivrednih aktivnosti pridonijet će povećanju konkurentnosti poljoprivrede u VSŽ te povećanju zaposlenosti. Jačanje konkurentnosti poljoprivrednika imat će pozitivan utjecaj na cjelokupno gospodarstvo u Županiji. Intenziviranje poljoprivrednih aktivnosti u Županiji podržat će se i kroz poticanje razvojnog, inovacijskog, tehnološkog i poslovnog povezivanja poljoprivrednika te kroz poticanje udruživanja.

Mjere:

- 1.3.1. Poticanje ulaganja u visoko dohodovne poljoprivredne kulture
- 1.3.2. Poticanje udruživanja poljoprivrednih proizvođača
- 1.3.3. Poticanje ekološke proizvodnje
- 1.3.4. Unapređenje promocije, distribucije i prodaje poljoprivrednih proizvoda

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata

Pružanje savjetodavne i tehničke podrške zainteresiranima; Organizacija edukacija; Informiranje javnosti; Osiguravanje sredstava za sufinanciranje; Priprema i provedba projekata; Podizanje svijesti gospodarstvenika o prednostima udruživanja; Osposobljavanje profesionalno stručnih osoba za vođenje organizacijskih oblika; Osnivanje poduzetničkih centra i centra podrške obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima; Izgradnja infrastrukture za potrebe privatnih poljoprivrednika i ostalih zainteresiranih strana; Razvoj suvremenih i učinkovitih distribucijskih kanala; Osiguravanje sredstava za sufinanciranje; Promocija, edukacije i marketing eko proizvodnje; Stvaranje robnih marki; Poticanje prerade na poljoprivrednim gospodarstvima; Povezivanje "zelene" i "plave" Hrvatske; Organizacija burze poljoprivrednih proizvoda.

Naziv mjere	1.3.1. Poticanje ulaganja u visoko dohodovne poljoprivredne kulture
Prioritet	1.3. Povećanje konkurentnosti poljoprivrede
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je poticanje visoko dohodovne (voćarske i povrtlarske) proizvodnje, dorade, prerade i skladištenja

	poljoprivrednih proizvoda. Cilj je potaknuti gospodarski rast Županije ulaganjem u poljoprivrednu proizvodnju i stvaranjem dodane vrijednosti poljoprivrednih proizvoda, povećati konkurentnost i profitabilnost poljoprivredno-prehrambenog sektora, potaknuti zapošljavanje u poljoprivredi te spriječiti odlazak ljudi iz ruralnih područja.					
Rezultat i razvojni učinak	Povećanje konkurentnosti malih poljoprivrednih gospodarstava, povećanje kapitala u sektoru poljoprivrede, smanjenje broja nezaposlenih, pokretanje gospodarskog rasta županije.					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za poljoprivredu i infrastrukturu VSŽ, RA VSŽ, JLS, LAG-ovi					
Nositelj	VSŽ, JLS, RA VSŽ, lokalne razvojne agencije, LAG-ovi, resorna ministarstva i agencije					
Korisnici	OPG-i, obrti, trgovačka društva, zadruge, poljoprivredne grupe i organizacije, nezaposleni					
Ciljne skupine	OPG-i, obrti, trgovačka društva, zadruge, poljoprivredne organizacije i nezaposleni					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Pružanje savjetodavne i tehničke podrške zainteresiranima • Organizacija edukacija • Informiranje javnosti • Osiguravanje sredstava za sufinanciranje 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Poticanje ulaganja u visokodohodovne poljoprivredne kulture	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni poticanju ulaganja u visokodohodovne poljoprivredne kulture	7	2020.	Godišnje	VSŽ, Regionalna razvojna agencija, resorno ministarstvo

Naziv mjere	1.3.2. Poticanje udruživanja poljoprivrednih proizvođača
Prioritet	1.3. Povećanje konkurentnosti poljoprivrede
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je potaknuti udruživanje manjih gospodarskih subjekata radi povećanja ekonomske održivosti i konkurentnosti na tržištu malih poljoprivrednih gospodarstava. Cilj mjere je povećati broj funkcionalnih organizacijskih oblika udruživanja poljoprivrednih proizvođača zbog lakše nabave, prodaje i promocije poljoprivrednih proizvoda te mogućnosti sufinanciranja njihovih poslovanja i ulaganja kroz osnovane oblike (zadruge, komore, saveze, klustere...)
Rezultat i razvojni učinak	Veća pregovaračka moć povezanih gospodarskih subjekata i manji troškovi proizvodnje odraziti će se na povećanje prihoda gospodarstava. Osnovati će se novi oblici udruživanja, povećati izvoz i stvoriti nova radna mjesta.
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za poljoprivredu i infrastrukturu VSŽ, RA VSŽ, LAG-ovi, JLS
Nositelj	VSŽ, JLS, RA VSŽ, resorno ministarstvo i agencija, LAG-ovi, lokalne razvojne agencije, HGK, HOK

Korisnici	OPG-i, poljoprivredni obrti, zadruge, klasteri, Proizvođačke grupe i organizacije upisani u Upisnik PG-a, nezaposleni					
Ciljne skupine	OPG-i, Poljoprivredni obrti, zadruge, klasteri, Proizvođačke grupe i organizacije upisani u Upisnik PG-a, nezaposleni					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Informiranje javnosti • Održavanje edukacija i radionica • Podizanje svijesti gospodarstvenika o prednostima udruživanja • Osposobljavanje profesionalno stručnih osoba za vođenje organizacijskih oblika • Osiguravanje sredstava za sufinanciranje 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Poticanje udruživanja poljoprivrednih proizvođača	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni poticanju udruživanja poljoprivrednih proizvođača	10	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS, resorno ministarstvo

Naziv mjere	1.3.3. Poticanje ekološke proizvodnje					
Prioritet	1.3. Povećanje konkurentnosti poljoprivrede					
Strateški cilj	1.Održivo gospodarstvo					
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha mjere je održavanje i povećanje ekološke poljoprivredne proizvodnje, gospodarski rast i razvoj ljudskih kapaciteta za ovaj vid proizvodnje. Cilj je smanjenje negativnog utjecaja poljoprivrede na okoliš, očuvanje prirodnih resursa, povećanje raznolikosti poljoprivredne proizvodnje te povećanje prihoda gospodarstava i stvaranje novih radnih mjesta.					
Rezultat i razvojni učinak	Povećanje broja gospodarstava u sustavu ekološke proizvodnje, povećanje površina pod ekološkom proizvodnjom, veći broj eko proizvoda. Bolje iskorištenje prirodnih resursa i povećanje održivosti gospodarstava te povećanje udjela u županijskom BDP-u					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za poljoprivredu i infrastrukturu VSŽ, RA VSŽ, JLS					
Nositelj	Upravni odjel za poljoprivredu i infrastrukturu VSŽ, RA VSŽ, JLS, LAG-ovi, resorno ministarstvo i agencija, lokalne razvojne agencije, HGK, HOK					
Korisnici	OPG-i, poljoprivredni obrti, zadruge, klasteri, proizvođačke grupe i organizacije upisani u Upisnik PG-a, nezaposleni					
Ciljne skupine	OPG-i, poljoprivredni obrti, zadruge, klasteri, proizvođačke grupe i organizacije upisani u Upisnik PG-a, nezaposleni i šira zajednica VSŽ					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Promocija ekološke proizvodnje i informiranje javnosti • Provedba edukacija o ekološkoj poljoprivredi • Organizacija manifestacija i sajmova • Marketing eko proizvodnje 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		

Poticanje ekološke proizvodnje	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni poticanju ekološke proizvodnje	3	2020.	Godišnje	VSŽ, resorno ministarstvo
--------------------------------	------	---	---	-------	----------	---------------------------

Naziv mjere	1.3.4. Unapređenje promocije, distribucije i prodaje poljoprivrednih proizvoda					
Prioritet	1.3. Povećanje konkurentnosti poljoprivrede					
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo					
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je omogućavanje poljoprivrednicima da se usmjere na proizvodnju čime bi se ista kvalitativno i količinski ojačala. Cilj je pronalazak i otvaranje tržišta za domaće proizvođače, stvaranje kanala distribucije proizvoda te osiguranje naplate proizvedenih roba. Provedbom ove mjere poljoprivrednicima bi se omogućilo prije svega bavljenje samom proizvodnjom, dok bi ih se oslobodilo popratnih aktivnosti plasmana proizvedene robe, koje, uslijed nedostatka potrebnih znanja, vještina i financijskih sredstava, uvelike otežavaju opstanak proizvodnje.					
Rezultat i razvojni učinak	Rezultat provedbe ove mjere je organizirana poljoprivredna proizvodnja s osiguranim plasmanom proizvedenih roba. Time bi se značajno ojačali poljoprivredni proizvođači te stvorili uvjeti za ostanak ljudi na selu i kvalitetan život od poljoprivrede.					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	UO za poljoprivredu i infrastrukturu VSŽ, RA VSŽ, JLS					
Nositelj	UO za poljoprivredu i infrastrukturu VSŽ, OPG-i, JLS, zadruge, udruge, poljoprivrednici, lokalne razvojne agencije, LAG-ovi					
Korisnici	VSŽ, JLS, poljoprivrednici, zadruge, udruge, lokalne razvojne agencije, LAG-ovi					
Ciljne skupine	Poljoprivredni proizvođači					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> Osnivanje subjekata koji bi se bavili nadgradnjom primarne proizvodnje (skladištenje, prerada, promocija, distribucija, prodaja...) npr. agro-tehnološki centar Povezivanje "zelene" i "plave" Hrvatske Organizacija burze poljoprivrednih proizvoda 					
Pokazatelji ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Unapređenje promocije, distribucije i prodaje poljoprivrednih proizvoda	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni unapređenju promocije, distribucije i prodaje poljoprivrednih proizvoda	5	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS

Cilj prioriteta

Povećanje konkurentnosti poduzetnika i zaposlenosti.

Opravdanje

Analiza stanja ukazuju da gospodarska kretanja u RH i VSŽ ukazuju na blagi rast gospodarske aktivnosti, ali po osjetno nižoj stopi nego je ona bila prije gospodarske krize. U strukturi gospodarstva uglavnom prevladavaju djelatnosti primarne proizvodnje i djelatnosti sa niskim stupnjem dodane vrijednosti, te trgovina i građevinarstvo kao djelatnosti koje je kriza osobito pogodila. Također većina prehrambene tj. poljoprivredne proizvodnje se zasniva na primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji a u kojoj prevladavaju „klasične“ nisko dohodovne poljoprivredne kulture. Također vidljiv je i nedostatak međusobne povezanosti poljoprivrednih proizvođača te nedovoljna zainteresiranost OPG-a i ostalih gospodarskih subjekata za umrežavanjem i okrupnjavanjem posjeda. Drvni sektor također obilježavaju negativna obilježja kao što su odljev sirovine izvan županije i izvan RH, nedovoljni kapaciteti za sušenje, izvoz peleta, briketa i biomase, nedovoljan marketing i brendiranje, relativno niska razina finalizacije, slab udio razvoja, istraživanja i inovacija, nedostatak znanja i novih tehnologija.

Cjelokupna prethodno navedena analiza prehrambenog i drvnog sektora ukazuje da je stanje u navedenim sektorima vrlo loše te se može unaprijediti samo kroz poticanje razvoja distribucijskih kanala i jačanje tržišne pozicije. Također trebalo bi poticati prelazak iz primarne proizvodnje u proizvodnju više dodane vrijednosti, kao i ojačati proizvodnju visokokvalitetnih i prepoznatljivih proizvoda u svrhu brendiranja VSŽ i razvoja turizma.

Opis

Pretpostavke za održivi razvoj prehrambenog i drvnog sektora je u stvaranju i razvoju novih inicijativa neophodnih za daljnji razvoj gospodarstva temeljenih na navedenim sektorima. Te inicijative će se provesti kroz provedbu slijedećih mjera: Mjera 1.4.1. Poticanje razvoja distribucijskih kanala i jačanje tržišne pozicije, Mjera 1.4.2. Unapređenje prerade i Mjera 1.4.3. Stvaranje prepoznatljivih proizvoda. Svrha ovih mjera je poticanje razvoja distribucijskih kanala te jačanje tržišne pozicije poduzetnika. Također restrukturiranje prehrambenog i drvnog sektora je potrebno u svrhu poticanja prerade i proizvodnje proizvoda više dodatne vrijednosti, povećanje konkurentnosti poduzetnika i zaposlenosti te uvođenje novih tehnologija. Također na održiv razvoj prehrambenog i drvnog sektora će pozitivno utjecati i proizvodnja karakterističnih i prepoznatljivih proizvoda te brendiranje županije.

Mjere:

Mjera 1.4.1. Poticanje razvoja distribucijskih kanala i jačanje tržišne pozicije

Mjera 1.4.2. Unapređenje prerade

Mjera 1.4.3. Stvaranje prepoznatljivih proizvoda

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata

Razvoj suvremenih i učinkovitih trgovinskih i distribucijskih kanala; Poticanje izgradnje veletržnica poljoprivrednih proizvoda; Poticanje osnivanja burze poljoprivrednih proizvoda; Poticanje povezivanja točaka izravne prodaje na poljoprivrednim gospodarstvima; Pružanje tehničke pomoći zainteresiranima; Informiranje javnosti; Osiguravanje sredstava za sufinanciranje; Priprema i provedba projekta za razvoj drvnog i prehrambenog sektora; Priprema i provedba projekata međunarodne suradnje; Pružanje savjetodavne i tehničke podrške zainteresiranima; Organizacija edukacija; Informiranje javnosti.

Naziv mjere	1.4.1. Poticanje razvoja distribucijskih kanala i jačanje tržišne pozicije
Prioritet	1.4. Održivi razvoj prehrambenog i drvnog sektora
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo
Svrha, cilj i obrazloženje	Stvaranje suvremene trgovinske mreže poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none">• Stvorena suvremena trgovinska mreža

	<ul style="list-style-type: none"> Izrađena studija izvodljivosti za gradnju veletržnice poljoprivrednih proizvoda; Pripremljena projektna dokumentacija za gradnju veletržnice; Osnovana burza poljoprivrednih proizvoda (web); Povezane točke izravne prodaje na poljoprivrednim gospodarstvima 					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	RA VSŽ, CEKOM, Upravni odjel za poljoprivredu i infrastrukturu VSŽ, JLS					
Nositelj	Upravni odjel za poljoprivredu i infrastrukturu VSŽ, CEKOM					
Korisnici	Poljoprivredni proizvođači, Hrvatska poljoprivredna komora, HGK, JLS,					
Ciljne skupine	Poljoprivredni proizvođači, Hrvatska poljoprivredna komora, HGK, JLS,					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> Razvoj suvremenih i učinkovitih trgovinskih i distribucijskih kanala Temeljem prethodno izrađenih studija isplativosti potaknuti izgradnju veletržnice poljoprivrednih proizvoda; Poticanje osnivanja burze poljoprivrednih proizvoda; Poticanje povezivanja točaka izravne prodaje na poljoprivrednim gospodarstvima; 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Poticanje razvoja distribucijskih kanala i jačanje tržišne pozicije	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni poticanju razvoja distribucijskih kanala i jačanje tržišne pozicije	3	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS

Naziv mjere	1.4.2. Unapređenje prerade
Prioritet	1.4. Održivi razvoj prehrambenog i drvnog sektora
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je poticanje prelaska iz primarne proizvodnje i nižih faza prerade u proizvodnju proizvoda više dodane vrijednosti. Cilj je restrukturiranje prehrambenog i drvnog sektora u VSŽ . Provedba ove mjere osnažit će sekundarni sektor, dovesti do uvođenja novih tehnologija i otvaranja novih radnih mjesta.
Rezultat i razvojni učinak	Ojačani prerađivački kapaciteti, uvedena nova tehnologija, povećani prihodi i novootvorena radna mjesta.
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za gospodarstvo i regionalni razvoj VSŽ, JLS, RA VSŽ
Nositelj	VSŽ, JLS, RA VSŽ, lokalne razvojne agencije, resorna ministarstva i agencije
Korisnici	Poduzetnici, obrtnici, zadruge, udruge, OPG-i
Ciljne skupine	Poduzetnici, obrtnici, zadruge, udruge, OPG-i

Mehanizmi provedbe		<ul style="list-style-type: none"> • Pružanje tehničke pomoći zainteresiranima • Informiranje javnosti • Osiguravanje sredstava za sufinanciranje 				
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Unapređenje prerade	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni unapređenju prerade	6	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS, razvojne agencije

Naziv mjere	1.4.3. Stvaranje prepoznatljivih proizvoda					
Prioritet	1.4. Održivi razvoj prehrambenog i drvnog sektora					
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo					
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je jačanje gospodarstva i brendiranje područja. Cilj je jačanje proizvodnje visokokvalitetnih proizvoda karakterističnih za područje županije kao i razvoj turizma. Provedba ove mjere osnažit će prerađivački i turistički sektor, lokalne proizvođače, image županije i otvaranje novih radnih mjesta.					
Rezultat i razvojni učinak	Ojačani prerađivački i turistički kapaciteti, povećani prihodi i novootvorena radna mjesta.					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Odjel za gospodarstvo i regionalni razvoj VSŽ, Odjel za turizam i kulturu VSŽ, JLS, RA VSŽ					
Nositelj	VSŽ, JLS, RA VSŽ, lokalne razvojne agencije, resorna ministarstva i agencije					
Korisnici	Poduzetnici, obrtnici, zadruge, udruge, OPG-i					
Ciljne skupine	Poduzetnici, obrtnici, zadruge, udruge, OPG-i					
Mehanizmi provedbe		<ul style="list-style-type: none"> • Pružanje tehničke pomoći zainteresiranima • Informiranje javnosti • Osiguravanje sredstava za sufinanciranje 				
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Stvaranje prepoznatljivih proizvoda	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti stvaranje prepoznatljivih proizvoda	5	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS, razvojne agencije

PRIORITET 1.5. Razvoj i unapređenje kulture i turizma

Cilj prioriteta

Povećanje atraktivnosti VSŽ i bolje pozicioniranje na tržištu kontinentalnih destinacija kroz dinamičan, kvalitetan i organiziran razvoj turizma na cijelom prostoru Županije, njegovanje održivosti i valorizaciju tradicijsko povijesnog nasljeđa te unapređenje športskih sadržaja.

Opravdanje

Analiza stanja ukazala je na nedostatak turističkih kapaciteta i koherentnih, povezanih turističkih proizvoda, manjak kvalitetnih turističkih programa, slabu poduzetničku inicijativu u turizmu, nedostatak kvalitetnih smještajnih kapaciteta i nepostojanje smještaja u pojedinim područjima VSŽ kao i nedovoljna financijska ulaganja u marketing i turističku promociju. VSŽ posjeduje bogatstvo kulturnih i povijesnih resursa i ima sve preduvjete na kojima može dugoročno graditi kulturnu turističku ponudu te imidž destinacije kulturnog turizma no i dalje izostaju rezultati. Stoga je potrebno dodatno valorizirati, zaštititi i održivo gospodariti prirodno-kulturnom baštinom i resursima, privlačiti i zapošljavati stručne kadrove u kulturi i turizmu te poticati razvoj, edukaciju i zadržavanje postojećih, te uložiti dodatna sredstva u obnovu i izgradnju kulturne, turističke infrastrukture i ustanova u kulturi. Nadalje, športska infrastruktura i športski sadržaji nisu odgovarajući te je potrebno poticati obnovu i korištenje postojeće te izgradnju nove infrastrukture kao i ulagati u razvoj novih športskih sadržaja, a sve s ciljem povećanja izravnog doprinosa ovog sektora razvoju gospodarstva.

Opis

Potrebe za prepoznatljivošću VSŽ kao turističke destinacije, definirane su u mjerama poticanja dinamičnog razvoja turizma, kulture i športa, ponude raznolikih sadržaja i događaja, obnovom infrastrukture i ulaganja u ljudske potencijale.

Mjere:

- 1.5.1. Promocija i razvoj kulturnih i turističkih proizvoda i sadržaja
- 1.5.2. Jačanje kapaciteta ključnih subjekata u kulturi i turizmu
- 1.5.3. Obnova i izgradnja turističke i kulturne infrastrukture i ustanova u kulturi
- 1.5.4. Valorizacija, zaštita i održivo gospodarenje kulturnom baštinom
- 1.5.5. Unapređenje športske infrastrukture i razvoj športskih programa

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata

Jačanje kapaciteta u turističkom i sektoru kulture; Aktivnosti poticanja umrežavanja subjekata u turizmu i kulturi; Priprema i provedba projekata promicanje identiteta Županije putem korištenja kulturno-povijesne baštine i brendiranja; Stavljanje kulturno-povijesne baštine u gospodarsku funkciju; Održavanje edukacija i radionica; Održavanja manifestacija; Osiguravanje sredstava za sufinanciranje; Izgradnja, obnova i uređenje kulturno-promotivnih centara i muzeja; Izgradnja tematskih parkova; Izgradnja biciklističkih, pješačkih i konjičkih staza; Daljnja inventarizacija materijalne i nematerijalne kulturno-povijesne baštine; Kampanje podizanja svijesti o potrebi zaštite kulturno-povijesne baštine; Sanacija i obnova pojedinačnih kulturno-povijesnih građevina; Labelling ruralnih prostora VSŽ; Priprema i provedba projekata razvoja turizma posebnih interesa (lovnog turizma, seoskog itd.); Priprema i provedba projekata međunarodne suradnje; Unapređenje športske infrastrukture; Edukacija i osposobljavanje sportskih trenera.

Naziv mjere	1.5.1. Promocija i razvoj kulturnih i turističkih proizvoda i sadržaja
Prioritet	1.5. Razvoj i unapređenje kulture i turizma
Strateški cilj	Održivo gospodarstvo
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je povećanje razine prepoznatljivosti i atraktivnosti VSŽ što treba doprinijeti povećanju ukupnog turističkog prometa, razvoju turističke infrastrukture te povećanju prihoda od turizma.
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • Snažnije tržišno prepoznavanje specifične ponude VSŽ • Povećanje i raznolikost ponude organiziranih, tematskih putovanja u VSŽ • Povećanje raznolikosti turističkih sadržaja • Povećanje ulaganja u podizanje razine kvalitete postojeće turističke ponude

Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	VSŽ, TZ VSŽ, HGK, RA VSŽ, JLS
Nositelj	TZ VSŽ i sustav TZ s područja VSŽ
Korisnici	Gospodarski subjekti u turizmu, kulturne institucije, sustav TZ, JLS s postojećom i potencijalnom turističkom ponudom
Ciljne skupine	Gospodarstvenici u turizmu, sustav TZ, JLS, javne institucije u kulturi
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Provođenje programskih aktivnosti uključenih dionika • Osiguravanje financiranja putem dostupnih javnih poziva za realizaciju promotivnih aktivnosti (HTZ) • Jačanje kapaciteta u turističkom i sektoru kulture • Edukacija za dionike iz drugih sektora koji svoje poslovanje mogu proširiti i na turističku funkciju • Edukacija za nove gospodarske subjekte u kulturi i turizmu • Brendiranje Županije

Pokazatelj ishoda

Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Promocija i razvoj kulturnih i turističkih proizvoda i sadržaja	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni promociji i razvoju kulturnih i turističkih proizvoda i sadržaja	50	2020.	Godišnje	VSŽ, HGK, JLS

Naziv mjere	1.5.2. Jačanje kapaciteta ključnih subjekata u kulturi i turizmu
Prioritet	1.5. Razvoj i unapređenje kulture i turizma
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je stvaranje pretpostavki za razvoj i unapređenje ključnih subjekata u kulturi i turizmu, koji će u konačnici dovesti do razvoja turističke i kulturne ponude VSŽ.
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • Bolja povezanost javnog i privatnog sektora, te koordinacija svih subjekata koji su posredno ili neposredno vezani za kulturu i turizam radi provođenja edukacija, savjetovanja i politike razvoja kulture i turizma. • Povećan broj djelatnika u kulturi i turizmu. • Umrežavanje turističkih subjekata s ciljem jačanja turističke ponude.
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za turizam i kulturu VSŽ i TZ VSŽ, RA VSŽ, JLS
Nositelj	VSŽ, institucije u kulturi, turističke zajednice s područja VSŽ, resorna ministarstva, JLS
Korisnici	Stanovništvo
Ciljne skupine	Subjekti u turizmu, subjekti u kulturi, turističke zajednice
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Pružanje tehničke pomoći pripreme projekata • Aktivnosti poticanja umrežavanja subjekata u turizmu i kulturi • Informiranje javnosti • Edukacije i savjetovanja • Osiguravanje sredstava za sufinanciranje

Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Jačanje kapaciteta ključnih subjekata u kulturi i turizmu	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni jačanju kapaciteta ključnih subjekata u kulturi i turizmu	20	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS

Naziv mjere	1.5.3. Obnova i izgradnja turističke i kulturne infrastrukture i ustanova u kulturi					
Prioritet	1.5. Razvoj i unapređenje kulture i turizma					
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo					
Svrha, cilj i obrazloženje	Brojne materijalne i nematerijalne kulturne vrijednosti VSŽ potrebno je obnovom i uređenjem postaviti i na turističko tržište te time dodatno podignuti razinu konkurentnosti turističkog proizvoda VSŽ. Iznimne kulturne vrijednosti kakvih nema u okruženju razinom svoje opremljenosti nisu spremne za turističku valorizaciju te ih je potrebno u potpunosti iskoristiti. Očekivano povećanje turističkog prometa mora pratiti razina opremljenosti turističke infrastrukture koja će posjetiteljima osiguravati sigurnost, udobnost i dostupnost informacija.					
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • Snažnije tržišno prepoznavanje specifične ponude VSŽ • Povećanje i raznolikost ponude organiziranih, tematskih putovanja u VSŽ • Povećanje raznolikosti turističkih sadržaja • Povećanje ulaganja u podizanje razine kvalitete postojeće turističke ponude 					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za turizam i kulturu VSŽ, TZ VSŽ, HGK, JLS, RA VSŽ					
Nositelj	TZ VSŽ i sustav TZ s područja VSŽ, VSŽ, JLS, institucije u kulturi					
Korisnici	Gospodarski subjekti u turizmu, kulturne institucije, sustav TZ, JLS s postojećom i potencijalnom turističkom ponudom, sektorska udruženja					
Ciljne skupine	Gospodarstvenici u turizmu, sustav TZ, JLS, javne institucije u kulturi					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • provođenje programskih aktivnosti uključenih dionika • međusektorska suradnja i financiranje • osiguravanje financiranja putem dostupnih javnih poziva • jačanje kapaciteta u turističkom i sektoru kulture • edukacija za dionike iz drugih sektora koji svoje poslovanje mogu proširiti i na turističku funkciju 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Obnova i izgradnja turističke i	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti obnove i izgradnje turističke i	80	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS, HGK

kulturne infrastrukture i ustanova u kulturi		kulturne infrastrukture i ustanova u kulturi				
--	--	--	--	--	--	--

Naziv mjere	1.5.4. Valorizacija, zaštita i održivo gospodarenje kulturnom baštinom
Prioritet	1.5. Razvoj i unapređenje kulture i turizma
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je očuvanje kulturno-povijesne baštine. Ciljevi: održivo upravljanje i zaštita kulturno-povijesne baštine putem različitih namjena, njezino gospodarsko korištenje i jačanje njezinoga razvojnog potencijala.
Rezultat i razvojni učinak	Zaštita i povećanje gospodarskog korištenja kulturno-povijesne baštine
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za turizam i kulturu VSŽ, TZ VSŽ, RA VSŽ, JLS
Nositelj	VSŽ, JLS, institucije u kulturi, resorna ministarstva
Korisnici	JLS, institucije u kulturi, stanovništvo
Ciljne skupine	JLS, stanovništvo, turisti
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Povezivanje institucija koje upravljaju i štite kulturno-povijesnu baštinu • Daljnja inventarizacija materijalne i nematerijalne kulturno-povijesne baštine • Izobrazba stanovništva i kampanje podizanja svijesti o potrebi zaštite kulturno-povijesne baštine • Promicanje identiteta Županije putem korištenja kulturno-povijesne baštine • Sanacija i obnova pojedinačnih kulturno-povijesnih građevina • Promicanje objekata materijalne kulturne baštine kao središta kreativnog i društvenog života zajednice • Promicanje nematerijalne kulturne baštine kao žive tradicije otvorene suvremenim interpretacijama • Stavljanje u gospodarsku funkciju (turizam)

Pokazatelj ishoda

Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Valorizacija, zaštita i održivo gospodarenje kulturnom baštinom	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni valorizaciji, zaštiti i održivom gospodarenju kulturnom baštinom	5	2020.	Godišnje	VSŽ, DZS

Naziv mjere	1.5.5. Unapređenje športske infrastrukture i razvoj športskih programa					
Prioritet	1.5. Razvoj i unapređenje kulture i turizma					
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo					
Svrha, cilj i obrazloženje	Ulaganjem u izgradnju i obnovu sportske infrastrukture osigurati kvalitetne uvjete za bavljenje sportom i rekreacijom domaćeg stanovništva, sa ciljem poboljšanja zdravstvenog stanja i tjelesno zdravstvenih sposobnosti stanovništva, a pogotovo djece i mladih. Ulaganje u obrazovanje i edukaciju sportskih trenera u cilju edukacije stanovništva o zdravom načinu življenja.					
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • zdravije stanovništvo • izgrađeni i moderni sportski objekti • stanovništvo motivirano za bavljenje sportom, posebice djeca i mladi • obrazovan stručni kadar u sportu 					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za obrazovanje, sport, mlade i demografiju VSŽ, RA VSŽ, JLS					
Nositelj	Resorna ministarstva, VSŽ, JLS, sportske udruge, sportska društva i savezi na području VSŽ					
Korisnici	Sve dobne skupine stanovništva na području VSŽ					
Ciljne skupine	Djeca, mladi i ostalo stanovništvo VSŽ					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Ulaganje u izgradnju novih i modernizaciju • postojećih sportskih objekata • Ulaganje u edukaciju i osposobljavanje sportskih trenera 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Unapređenje športske infrastrukture i razvoj športskih programa	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni unapređenju športske infrastrukture i razvoj športskih programa	25	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS, DZS

PRIORITET 1.6. Razvoj tržišta rada

Cilj prioriteta

Povećanje zaposlenosti i smanjenje stope nezaposlenosti kroz unaprjeđenje i usklađenje obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada te razvoj sistema profesionalnog usmjeravanja postojeće i buduće radne snage.

Opravdanje

Tržište rada u VSŽ obilježava velika nezaposlenost, mladi ljudi bez radnog iskustva teško nalaze odgovarajući posao u struci, a na tržištu postoji veliki broj dugotrajno nezaposlenih osoba. Neadekvatan sustav obrazovanja i neusklađenost s potrebama tržišta rada, uz trenutno stanje u gospodarstvu, smatraju se ključnim uzrocima velike stope nezaposlenosti. Nadalje, uz neusklađenost obrazovnog sustava i potreba gospodarstva, na tržištu rada ne postoji sustavno planiranje potreba za radnom snagom kao niti sustav profesionalnog usmjeravanja.

Opis

Prioritet je usmjeren na usklađivanje obrazovnog sustava s potrebama na tržištu rada kako bi se povećala zaposlenost, odnosno smanjila stopa nezaposlenosti. Poticanjem obrazovanja odraslih te unaprjeđenjem sustava profesionalnog usmjeravanja omogućiti će se bolja usklađenost s tržištem rada, a razvojem partnerstava i lokalnih inicijativa će se pridonijeti većoj mogućnosti zapošljavanja.

Mjere:

Mjera 1.6.1. Poticanje obrazovanja odraslih

Mjera 1.6.2. Unaprjeđenje sustava profesionalnog usmjeravanja

Mjera 1.6.3. Razvoj partnerstava i lokalnih inicijativa za razvoj tržišta rada i zapošljavanje

Mjera 1.6.4. Poticanje zapošljavanja i uključivanja marginaliziranih skupina na tržište rada

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata

Jačanje kapaciteta ustanova za obrazovanje odraslih; Podizanje svijesti o važnosti cjeloživotnog obrazovanja; Financiranje i sufinanciranje obrazovanja odraslih; Promidžba mobilnosti i priprema projekata o mobilnosti u obrazovanju, radu i poduzetništvu; Poticanje razvoja i provedbe cjelovitih programa razvoja ljudskih potencijala usklađenih s potrebama tržišta unutar poduzetničkih potpornih institucija s naglaskom na transfer znanja i sustav mentoriranja; Razvoj poduzetničkih kompetencija i stvaranje pretpostavki rasta i razvoja potencijalnih poduzetnika i njihovih zaposlenika s naglaskom na poduzetništvo žena, poduzetništva mladih i ostalih osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada; Osposobljavanje osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada i stjecanje novih kompetencija prilagođenih potrebama tržišta rad te osoba koje rade s istima; Promocija ideje socijalnog/društvenog poduzetništva te podrška pri osnivanju i upravljanju gospodarskih subjekta socijalnog/društvenog poduzetništva; Umrežavanje, razmjena znanja i iskustava dionika tržišta rada s obrazovnim sustavom na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini; Daljnji razvoj Lokalnog partnerstva za zapošljavanje, aktivnosti i projekata s ciljem razvoja ljudskih potencijala i poticanje zapošljavanja; Analiza tržišta rada i razvijanje usluga CPU-a prema potrebama tržišta rada i gospodarstva; Povezivanje i suradnja nadležnih institucija/pružatelja usluga CPU-a radi definiranja uloga; Osnivanje centara za CPU koji će omogućiti pristup uslugama i informacijama u svim dijelovima županije (nezaposlenima, zaposlenima, učenicima...); Organiziranje javnih i društveno korisnih radova; Promicanje volonterstva; Promicanje dostupnosti obrazovanja i zapošljavanja osoba iz marginaliziranih skupina.

Naziv mjere	1.6.1. Poticanje obrazovanja odraslih
Prioritet	1.6. Razvoj tržišta rada
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha je bolja prilagodljivosti i pokretljivosti na tržištu rada, te konkurentnost poslovnih subjekata. Cilj mjere je razvijanje i usvajanje novih znanja i vještina koje <ul style="list-style-type: none">• povećavaju zapošljivost nezaposlenih,• usavršavanje zaposlenih i• inovativnost upravljačke strukture .
Rezultat i razvojni učinak	Planirane aktivnosti pridonijet će <ul style="list-style-type: none">• povećanje konkurentnosti radne snage• povećanje kompetencija (specifičnih i općih znanja) zaposlenih• kvalitetnije poslovne odluke i uspješnije upravljanje.
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za obrazovanje, sport, mlade i demografiju VSŽ, RA VSŽ, JLS
Nositelj	VSŽ, obrazovne ustanove, JLS
Korisnici	Poduzetnici, zaposlene i nezaposlene osobe, stanovništvo
Ciljne skupine	Nezaposlene i zaposlene osobe

Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Sustavno praćenje potreba za novim zanimanjima, te osobnim kompetencijama svih aktera na tržištu rada (nezaposlenih, zaposlenih, upravljačke strukture); • Jačanje kapaciteta obrazovnih ustanova; • Razvoj ponude obrazovnih programa koji prate suvremene tehnološke i upravljačke trendove. • Podizanje svijesti o važnosti cjeloživotnog obrazovanja; • Financiranje i sufinanciranje obrazovanja odraslih. 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Poticanje obrazovanja odraslih	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni poticanju obrazovanja odraslih	3	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS, razvojne agencije

Naziv mjere	1.6.2.Unapređenje sustava profesionalnog usmjeravanja (CPU-a)
Prioritet	1.6. Razvoj tržišta rada
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo
Svrha, cilj i obrazloženje	<p>Svrha je racionalno i kvalitetno zadovoljene potrebe za radnicima (usklađeno s ponudom i potražnjom na tržištu rada)</p> <p>Cilj mjere</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uspostava kvalitetnog i svima dostupnog sustava za CPU • Razvijena svijest o važnosti CPU-a i uključivanje ciljanih kupina što će dovesti do povećanja stope zaposlenosti, smanjenja broja osoba koje napuštaju školovanje, povećanje broja osoba koje sudjeluju u tercijarnom obrazovanju
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • Definirane uloge i nadležnosti svih institucija /pružatelja usluga CPU-a radi kvalitetne uspostave institucionalnog modela • Razvijen učinkovit način analize i predviđanja znanja i vještina koje se traže i će se tražiti na budućem tržištu rada • Omogućen pristup uslugama i informacijama CPU • Uspostavljen sustav kontinuirane kampanje i promotivnih aktivnosti koji doprinose promociji i važnosti CPU-a
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	VSŽ, JLS, HZZ, RA VSŽ
Nositelj	Osnovne i srednje škole, HZZ
Korisnici	Osobe koje donose odluke o obrazovanju ili zapošljavanju, te razvoju karijere, obrazovni sektor, poslovni sektor i njihovi korisnici, HZZ i drugi dionici na tržištu rada
Ciljne skupine	Učenici osnovnih i srednjih škola, studenti, doktorandi, odrasle osobe koje trebaju savjet o karijeri (nezaposleni, zaposleni, samozaposleni...), poslodavci, sindikati, te zainteresirani dionici (škole, sveučilišta, ustanove za obrazovanje odraslih, i drugi dionici na tržištu rada...).
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Povezivanje i suradnja nadležnih institucija/pružatelja usluga CPU-a radi definiranja uloga; • Uspostaviti i razviti sustav osiguravanja praćenja vrednovanja pružanja usluga CPU-a;

	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza tržišta rada i razvijanje usluga CPU-a prema potrebama tržišta rada i gospodarstva; • Osnivanje centara za CPU koji će omogućiti pristup uslugama i informacijama u svim dijelovima županije (nezaposlenima, zaposlenima, učenicima...) • Promoviranje CPU-a na satovima razrednika (osnovna i srednja škola); brošure, medijski program 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Unaprjeđenje sustava profesionalnog usmjeravanja	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni unaprjeđenju sustava profesionalnog usmjeravanja	3	2020.	Godišnje	VSŽ, HZZ, JLS

Naziv mjere	1.6.3. Razvoj partnerstava i lokalnih inicijativa za razvoj tržišta rada i zapošljavanje
Prioritet	1.6. Razvoj tržišta rada
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je poticanje lokalnog djelovanja te kreativne i inovativne suradnje lokalnih dionika s ciljem poboljšanja lokalnog tržišta rada. Cilj mjere je provedba inovativnih te krojenih inicijativa, projekata i aktivnosti koji će doprinijeti kvalitetnijem umrežavanju lokalnih institucija sa poduzetnicima na području VSŽ, u svrhu stvaranja preduvjeta za pravovremeno odgovaranje na potrebe i promjene na tržištu rada te povećanju zapošljavanja. Lokalno tržište rada odnosno lokalni dionici na području VSŽ imaju ključnu ulogu u borbi protiv nezaposlenosti sukladno prepoznatim strateškim potrebama i prioritetima u zapošljavanju i obrazovanju. Poznavanje lokalnih potreba i slabosti te umreženost i bliska suradnju sa lokalnim poduzetnicima omogućava relevantnim lokalnim dionicima točnije usmjeravanje mjera i aktivnosti, sukladno definiranim potrebama
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetnije umrežavanje poduzetnika i potpornih institucija na području VSŽ • Pravodobnije reagiranje lokalnog tržišta rada na potrebe poslodavaca • Povećanje broja partnerskih razvojnih projekata namijenjenih razvoju tržišta rada
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Tajništvo Lokalnog partnerstva za zapošljavanje VSŽ – RA VSŽ, HZZ
Nositelj	RA VSŽ, HZZ
Korisnici	Nezaposlene osobe, korisnici Centra za socijalnu skrb, mladi, učenici i studenti
Ciljne skupine	Poslodavci, poduzetničke potporne institucije, HZZ, udruge poslodavaca, obrazovne ustanove, poduzetnici, nevladine udruge i ostali članovi Lokalnog partnerstva za zapošljavanje.

Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Osmišljavanje i pružanje novih usluga, uvođenje prilagođenih metoda ili pristupa ciljnim skupinama temeljenih na partnerskoj suradnji • Provedba aktivnosti koje doprinose jačanju kapaciteta lokalnih dionika • Provedba aktivnosti koji doprinose jačanju suradnje i partnerstva • Provedba projekata vezanih za zapošljavanje, razvoj ljudskih potencijala i tržište rada • Provođenje aktivnosti osposobljavanja i prekvalifikacije temeljenih na partnerskom pristupu, a sukladno potrebama tržišta rada • Organiziranje javnih i društveno korisnih radova • Promicanje volonterstva kao korisnog oblika stjecanja radnog iskustva te društveno-korisnog rada
---------------------------	---

Pokazatelj ishoda

Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Razvoj partnerstva i lokalnih inicijativa za razvoj tržišta rada i zapošljavanje	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni razvoju partnerstva i lokalnih inicijativa za razvoj tržišta rada i zapošljavanje	1	2020.	Godišnje	Razvojne agencije, VSŽ, JLS, HZZ

Naziv mjere	1.6.4. Poticanje zapošljavanja i uključivanja marginaliziranih skupina na tržište rada
Prioritet	1.6. Razvoj tržišta rada
Strateški cilj	1. Održivo gospodarstvo
Svrha, cilj i obrazloženje	Povećati zapošljivost i uključenost osoba iz marginaliziranih skupina na tržište rada
Rezultat i razvojni učinak	Glavni očekivani rezultat jest porast broja zaposlenih pripadnika marginaliziranih skupina Izravni rezultati provedbe mjere.
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb, centri za socijalnu skrb, RA VSŽ
Nositelj	Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb, centri za socijalnu skrb, HZZ
Korisnici	Obrazovne institucije, HZZ, HGK, JLS, LPZ, centri za socijalnu skrb, udruge
Ciljne skupine	Marginalizirane skupine
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Promicanje dostupnosti obrazovanja i zapošljavanja osoba iz marginaliziranih skupina • Senzibilizacija svih dionika na tržištu rada • Provođenje preventivnih mjera sprječavanje ulaska osoba u marginalizirane skupine (npr. rano napuštanje škole); • Razvoj i implementacija mjera u svrhu poticanja zapošljavanja marginaliziranih skupina;

				<ul style="list-style-type: none"> Osnaživanje osoba iz marginaliziranih skupina za lakši ulazak na tržište rada i zapošljavanje 		
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Poticanje zapošljavanja i uključivanja marginaliziranih skupina na tržište rada	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni poticanju zapošljavanja i uključivanja marginaliziranih skupina na tržište rada	6	2020.	Godišnje	CZS, VSŽ, JLS

STRATEŠKI CILJ 2. RAZVIJENI LJUDSKI POTENCIJALI I VISOKA KVALITETA ŽIVOTA

Relevantnost

Ovaj strateški cilj usmjeren je na osiguranje kvalitetnih uvjeta za život na području cijele VSŽ s posebnim naglaskom i fokusom na razvoj ljudskih resursa kao jedne od glavnih okosnica razvoja županije. Glavne komponente ovog strateškog cilja obuhvaćaju najznačajnije sektore i segmente u društvu (obrazovanje, zdravstvena i socijalna zaštita, društvena kohezija, demografska obnova, civilna zaštita, civilno društvo, tradicijska proizvodnja, poticanje različitih oblika suradnje, ruralno područje, lokalne i regionalne samouprave, strateško planiranje, potpomognuta područja, itd.) čijim će se razvojem i/li ostvarenjem doprinijeti stvaranju ujednačene kvalitete života i jednakih mogućnosti za sve stanovnike u županiji.

Očekivani načini ostvarenja

Očekivani način postizanja cilja utvrđen je u zajedničkom osmišljavanju, pripremi i provedbi niza mjera koje su usmjerene na razvoj obrazovne, zdravstvene i socijalne infrastrukture i usluga, unaprjeđenje društvene kohezije, mjerama koje se odnose na upravljanje razvojem te razvojem ruralnog područja koji je u VSŽ izražen.

Dosljednost

Cilj je povezan s i utemeljen u nizu strategija i operativnih programa na različitim razinama: Europa 2020 – Strategija za pametan, održiv i uključiv rast, Europska platforma za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti, Operativni program Razvoj ljudskih potencijala 2014.-2020., Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014.-2020.), Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine, Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012.-2020., Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2012. do 2016. godine; Operativni plan deinstytucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2014.-2016., Akcijski plan provedbe Strategije razvoja ljudskih potencijala Vukovarsko-srijemske županije 2016.-2020.

Pokazatelj učinka

Cilj	Pokazatelj učinka			Početna vrijednost		Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
	Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(6)	(7)	(8)	(9)

Razvijeni ljudski potencijali I visoka kvaliteta života	Vitalni indeks	Broj	Broj živorođenih na 100 umrlih	62,2	2016.	70,00	2020	Godišnje	DZS
---	----------------	------	--------------------------------	------	-------	-------	------	----------	-----

PRIORITET 2.1. Razvoj sustava odgoja i obrazovanja

Cilj prioriteta

Razvoj svih razina i oblika obrazovanja podizanjem kvalitete uvjeta za rad, modernizacijom postojećih te uvođenjem novih aktivnosti/programa u obrazovnim institucijama

Opravdanje

U VSŽ postoji potreba za rješavanjem glavnih problema u obrazovnom sustavu putem osiguravanja boljih mogućnosti i pristupa usluga u obrazovanju na svim razinama i u svim područjima županije.

Potrebna su ulaganja u nove objekte, a postojeće je potrebno proširiti i prostorno i stručnim osobljem kako bi se uskladili s nacionalnim obrazovnim standardima koji teže unaprjeđenju nastave izvođenjem u jednoj smjeni, modernizaciji strukovnog obrazovanja i njegovim usklađivanjem s potrebama tržišta rada. Kada govorimo o osnovnom i srednjoškolskom obrazovanju, u VSŽ postoji mreža ustanova koje zadovoljavaju trenutne potrebe u županiji, ali dio tih ustanova raspolaže zastarjelom opremom i neadekvatnim prostornim uvjetima. Nadalje, dostupnost obrazovnih usluga u ruralnim krajevima je ograničena. Također, u srednjim školama je potrebno uskladiti nastavne programe s potrebama gospodarstva kako bi se izbjeglo nagomilavanje nepotrebne radne snage koja ostaje nezaposlena ili napušta županiju u potrazi za poslom. Nadalje, visoko obrazovanje je nerazvijeno, a time i teže dostupno, što je uzrok niskog broja visoko obrazovanih osoba u županiji. Također postoji dobro razvijen sustav cjeloživotnog učenja, ali zbog masovnih neverificiranih programa stvara se velik broj radne snage upitne kvalitete. Dakle, na svim razinama školovanja postoji potreba za usklađivanjem s pedagoškim standardima i osiguravanjem istih mogućnosti koje su važne za kvalitetno obrazovanje i razvoj županije.

Opis

Mjere iz ovog prioriteta usmjerene su na cjelokupni obrazovni sustav: predškolsko, osnovnoškolsko, srednjoškolsko, visokoškolsko te cjeloživotno obrazovanje. Ostvarenjem navedenih mjera osigurat će se potrebna infrastruktura i kvalitetniji uvjeti za rad, povezat će se obrazovni i odgojni sustav s potrebama gospodarstva, uvest će se nove usluge, programi i kurikulumi. Provedbom mjera obrazovni sustav će adekvatno odgovoriti na različite izazove te će se osigurati jednaki uvjeti za obrazovanje svim dionicima i na svim razinama što će pridonijeti razvoju ljudskih potencijala i povećanje kvalitete života stanovnika u VSŽ.

Mjere:

Mjera 2.1.1. Poticanje odgojnih i obrazovnih programa povezanih s potrebama gospodarstva

Mjera 2.1.2. Unaprjeđenje predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja

Mjera 2.1.3. Poticanje razvoja visokog obrazovanja

Mjera 2.1.4. Izgradnja, dogradnja i opremanje objekata potrebnih za poboljšanje obrazovnog sustava

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata

Osiguranje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva; Osiguranje pomoćnika učenicima sa teškoćama u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama; Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih kurikuluma usklađenim s potrebama tržišta rada na svim razinama obrazovanja (kroz primjenu HKO-a); Podrška uvođenju izvannastavnih sadržaja, u suradnji s civilnim sektorom i lokalnim institucijama, u svrhu stjecanju praktičnih znanja i vještina te uvođenju zadrugarstva, društvenog

poduzetništva, poduzetništva i domaćinstva u kurikulum; Povezivanje obrazovnog sustava i sustava istraživanja i razvoja u centre izvrsnosti u obrazovnim institucijama; Poticanje rada s učenicima u posebnim odgojno obrazovnim skupinama; Dodjela stipendija s fokusom na ciljeve ŽRS te subvencioniranje troškova uključivanja djece, učenika i studenata u nepovoljnom socio-ekonomskom položaju u sustav obrazovanja na lokalnoj i županijskoj razini; Poticanje provedbe i vrednovanje formalnog i neformalnog obrazovanja kroz HKO i poticanje neformalnog učenja na svim razinama obrazovanja; Promocija cjeloživotnog učenja među općom populacijom građana; Strukovno osposobljavanje i aktivnosti prijenosa znanja, informiranja te ostale aktivnosti za stjecanje vještina; Energetska obnova zgrada javnih ustanova koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja; Informatizacija i tehnološko opremanje odgojno – obrazovnih ustanova; Izgradnja, dogradnja i opremanje objekata potrebnih za poboljšanje obrazovnog sustava; Razvoj i uvođenje novih studijskih programa (preddiplomski stručni studiji i specijalistički diplomski stručni studiji) na područjima JLS u skladu s obrazovnim standardima i potrebama gospodarstva; Izrada projektne dokumentacije za energetska obnova zgrada i korištenje obnovljivih izvora energije u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja; Provedba aktivnosti umrežavanja i jačanja veza između visokoobrazovnih institucija, javnog sektora i gospodarskih subjekata te provedba zajedničkih projekata i aktivnosti od zajedničkog interesa.

Naziv mjere	2.1.1. Poticanje odgojnih i obrazovnih programa povezanih s potrebama gospodarstva
Prioritet	2.1. Razvoj sustava odgoja i obrazovanja
Strateški cilj	2. Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je prilagodba sustava obrazovanja potrebama gospodarstva te razvoj novih i unaprijeđenije postojećih obrazovnih programa koji će biti u službi gospodarstva i doprinijeti usklađivanju potreba na lokalnom tržištu rada. Cilj mjere je unaprijediti upisnu politiku i sustav stipendiranja radi povećanja zapošljivosti nakon završetka školovanja te jačanje kapaciteta i stručna izobrazba djelatnika obrazovnih ustanova za potrebe planiranja, prilagodbe postojećih i izrade novih obrazovnih programa sukladno potrebama gospodarstvenika na području VSŽ. Pojačano ulaganje u obrazovanje u svim njegovim fazama, stalno osvježavanje važnosti i osiguranje preduvjeta za cjeloživotno učenje te stalnu prilagodbu obrazovnih programa potrebama postojećeg gospodarstva doprinijet će povećanju zapošljivosti radno sposobnog stanovništva županije.

Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • Prilagodba postojećih te izradi i primjeni novih obrazovnih programa sukladno potrebama gospodarstva • Povećan broj upisanih učenika u deficitarna zanimanja • Veće uključivanju stručnjaka iz gospodarstva u obrazovne aktivnosti u okviru redovnog kao i programa cjeloživotnog obrazovanja • Povećan broj poduzetnika koji pružaju mogućnost obavljanja stručne prakse • Povećanje zapošljivosti radne snage • Smanjene nezaposlenosti 					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za obrazovanje, sport, mlade i demografiju VSŽ, RA VSŽ, JLS					
Nositelj	Upravni odjel za obrazovanje, sport, mlade i demografiju VSŽ, JLS, obrazovne ustanove					
Korisnici	Poduzetnici, poduzetničke potporne institucije, udruge poslodavaca, HZZ, nevladine udruge i ostali članovi Lokalnog partnerstva za zapošljavanje					
Ciljne skupine	Obrazovne ustanove, nezaposlene osobe, mladi, učenici i studenti, poduzetnici.					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba kontinuirane procjene potreba gospodarstva (godišnje) u kojoj sudjeluju svi relevantni dionici sa područja VSŽ • Analiza postojećih obrazovnih programa u odnosu na potrebe gospodarstva • Prilagodba upisnih kvota-smjerove u srednjim školama koji proizvode suficitarna zanimanja zamijeniti onima koja su deficitarna • Poticanje prilagodbe postojećih te izrade novih i relevantnih programa obrazovanja i osposobljavanja • Edukacija djelatnika u obrazovnom sustavu za izradu novih kurikuluma u skladu s potrebama tržišta rada • Uvođenje novih obrazovnih programa • Provedba i promocija programa stipendiranja deficitarnih zanimanja • Poticanje aktivnijeg uključivanja obrazovnih ustanova u osmišljavanje i provedbu razvojnih projekata te jačanje partnerske suradnje s gospodarskim subjektima • Uključivanje iskusnih stručnjaka iz gospodarstva u obrazovne aktivnosti u okviru redovnog srednjoškolskog i visokoškolskog obrazovnog programa kao i programa cjeloživotnog obrazovanja (npr. kao gosti predavači) • Poticanje poslodavaca na pružanje kvalitetne stručne prakse • Sustavno praćenje i kontinuirano poticanje podizanja kvalitete programa cjeloživotnog obrazovanja 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		

Poticanje razvoja odgojnih i obrazovnih programa povezanih s potrebama gospodarstva	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni razvoju odgojnih i obrazovnih programa povezanih s potrebama gospodarstva	3	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS
---	------	--	---	-------	----------	----------

Naziv mjere	2.1.2. Unapređenje predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja					
Prioritet	2.1. Razvoj sustava odgoja i obrazovanja					
Strateški cilj	2. Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života					
Svrha, cilj i obrazloženje	Usklađivanje obrazovnih programa sa potrebama tržišta rada u cilju povećanja zaposlenosti na području VSŽ.					
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • obrazovni sustav prilagođen potrebama tržišta rada na području VSŽ • smanjena stopa nezaposlenosti • stručna i konkurentna radna snaga prilagođena potrebama tržišta rada na području VSŽ 					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za obrazovanje, sport, mlade i demografiju VSŽ, RA VSŽ, JSL					
Nositelj	Resorno ministarstvo, VSŽ, odgojno- obrazovne ustanove na području Županije, HZZ					
Korisnici	VSŽ, JLS, odgojno – obrazovne ustanove, poduzetnici					
Ciljne skupine	predškolska djeca, učenici osnovnih i srednjih škola na području VSŽ, studenti, ustanove za obrazovanje odraslih, nezaposlene osobe, poslodavci					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • modernizacija i usklađivanje kurikuluma sa • novim znanjima i potrebama modernog • tržišta rada • jačanje praktične nastave • poticanje prekvalifikacija • promicanje cjeloživotnog obrazovanja • sufinanciranje sustava obrazovanja (prekvalifikacija, stručnog usavršavanja) • umrežavanje poslodavaca, obrazovnih Institucija i zavoda za zapošljavanje 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Unapređenje predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja	Broj	Aktivnosti, mjera i projekti usmjereni unapređenju predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja	60	2020.	Godišnje	DZS, VSŽ

Naziv mjere	2.1.3. Poticanje razvoja visokog obrazovanja
Prioritet	2.1. Razvoj sustava odgoja i obrazovanja
Strateški cilj	2. Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života
Svrha, cilj i obrazloženje	Mjera poticanja razvoja visokog obrazovanja usmjerena je na unaprjeđenje kvalitete postojećih te razvoj novih studijskih programa visokoobrazovnih ustanova, u skladu s potrebama tržišta rada, pogotovo u STEM području (Science, Technology, engineering, mathematics). Također, stalnim usavršavanjem i snaženjem kadrovskih kapaciteta potrebno je osigurati i potaknuti daljnji razvoj znanstvenog i stručno-istraživačkog rada te jače povezivanje visokoobrazovnih institucija, javnog sektora i gospodarstva. Provedbom mjere unaprjeđuje se obrazovna struktura stanovništva te se stvaraju pretpostavke za razvoj gospodarstva i zajednice na području županije.
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • Unaprjeđeni postojeći i razvijeni novi studijski programi u skladu s obrazovnim standardima i potrebama tržišta rada • Osaženi kadrovski kapaciteti koji osiguravaju unaprjeđenje kvalitete nastavnog, znanstvenog i stručno istraživačkog rada • Jača i bolja povezanost visokoobrazovnih institucija, javnog sektora i gospodarstva na području županije kroz provedbu zajedničkih aktivnosti i projekata • Poboljšana obrazovna struktura stanovništva kroz povećanje udjela visokoobrazovanog stanovništva
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za obrazovanje, sport, mlade i demografiju VSŽ, JLS, visokoobrazovne ustanove VSŽ, RA VSŽ
Nositelj	VSŽ, JLS, visokoobrazovne ustanove, resorno ministarstvo, Agencija za znanost i visoko obrazovanje
Korisnici	Visokoobrazovne ustanove, nastavnici i stručni suradnici, studenti, javni sektor, gospodarski subjekti i šira zajednica
Ciljne skupine	Visokoobrazovne ustanove, studenti, nastavnici i stručni suradnici, javni sektor, gospodarski subjekti
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Stalno unaprjeđivanje postojećih studijskih programa sukladno potrebama tržišta rada • Razvoj i uvođenje novih studijskih programa (preddiplomski stručni studiji i specijalistički diplomski stručni studiji) u okviru Veleučilišta s mogućnošću dislocirane nastave u drugim gradovima i općinama županije, u skladu s obrazovnim standardima i potrebama gospodarstva s fokusom na STEM područja • Poticanje dodatne izobrazbe i usavršavanja kadrovskih kapaciteta kroz mjere sufinanciranja i uključivanja u zajedničke aktivnosti i projekte • Osiguranje financijske i druge potpore za znanstvene i stručno-istraživačke projekte od interesa za gospodarski i društveni razvoj županije • Provedba aktivnosti umrežavanja i jačanja veza između visokoobrazovnih institucija, javnog sektora i gospodarskih subjekata te provedba zajedničkih projekata i aktivnosti od zajedničkog interesa (npr. zajednička provedba i razvoj studentske stručne prakse u javnom sektoru i gospodarskim subjektima, mogućnost obavljanja poslova u gospodarskim i drugim subjektima putem student servisa, suradnja studentskog poduzetničkog inkubatora i gospodarskih subjekata na

	<p>području razvoja poduzetničkih znanja, vještina i kompetencija, unaprjeđenja poduzetništva te provedbe zajedničkih projekata, razvoj i provedba projekata financiranih iz sredstava EU i sl.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osiguranje financijske i druge potpore za dogradnju potrebnih sadržaja i opremanje visokoobrazovnih ustanova u cilju unaprjeđenja uvjeta i kvalitete izvedbe studijskih programa • Povećavanje studentskog standarda kroz mjere poboljšanja kvalitete smještaja studenata i stipendiranje
--	---

Pokazatelj ishoda

Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Poticanje razvoja visokog obrazovanja	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni poticanju razvoja visokog obrazovanja	18	2020.	Godišnje	Visokoobrazovne ustanove, JLS, VSŽ

Naziv mjere	2.1.4. Izgradnja, dogradnja i opremanje objekata potrebnih za poboljšanje obrazovnog sustava
Prioritet	2.1. Razvoj sustava odgoja i obrazovanja
Strateški cilj	2. Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života
Svrha, cilj i obrazloženje	Ulaganjem u infrastrukturu školskih ustanova doći će do povećanja kvalitete nastavnog procesa i veće motivacije učenika i stručnog osoblja u školskim ustanovama.
Rezultat i razvojni učinak	Izgrađene, modernizirane i opremljene školske ustanove posebno u ruralnim dijelovima županije. Obrazovanje stanovništvo na području VSŽ.
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za obrazovanje, sport, mlade i demografiju VSŽ, JLS, RA VSŽ
Nositelj	Resorna ministarstva, VSŽ, Upravni odjel za obrazovanje, sport, mlade i demografiju VSŽ, JLS, odgojno-obrazovne ustanove
Korisnici	Školske ustanove, JLS, učenici
Ciljne skupine	Učenici, odgojno – obrazovni djelatnici
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja novih, te rekonstrukcija i modernizacija postojećih odgojno obrazovnih ustanova na području VSŽ • Informatizacija i tehnološko opremanje odgojno – obrazovnih ustanova • Izobrazba odgojno – obrazovnih djelatnika za rad sa novim tehnologijama

Pokazatelj ishoda

Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Poboljšanje obrazovnog sustava	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni poboljšanju obrazovnog sustava	20	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS

PRIORITET 2.2. Razvoj visoko-kvalitetnih zdravstvenih usluga

Cilj prioriteta

Povećanje kapaciteta zdravstvenih ustanova i zdravstvenog kadra za osiguravanje kvalitetnije zdravstvene skrbi, kako za održavanje zdravlja, tako i za poboljšanje uvjeta i mogućnosti za pacijente koji boluju od neizlječivih bolesti.

Opravdanje

Potrebe za uslugama zdravstvene zaštite uvijek premašuju raspoloživa sredstva pa je nužno odrediti prioritete u raspodjeli raspoloživih resursa pri čemu se ne misli samo na financijske, nego i ljudske, infrastrukturne i druge resurse. Iako se u posljednje vrijeme u VSŽ ulažu određena financijska sredstva u područje zdravstva, i dalje je izražena je potreba za izgradnjom, rekonstrukcijom i opremanjem zdravstvenih ustanova, a također je sve veća potreba za uvođenjem nove usluge palijativne skrbi i osiguranja potrebnih uvjeta za uvođenje iste. Također, s obzirom na nedovoljan broj kako liječnika obiteljske medicine, tako i liječnika specijalista, stomatologa, ortodonta i oralnog kirurga u cijeloj županiji, posebice je bitno zadržati postojeći te privući novi stručni kadar osiguravanjem adekvatnih uvjeta rada, edukacija, specijalističkog i stručnog usavršavanja. Kako bise osigurala dodatna kvaliteta života na području VSŽ, potrebna je implementacija određenih mjera s ciljem promicanja zdravog načina života i suzbijanje svih oblika ovisnosti.

Opis

S ciljem razvoja zdravstvene infrastrukture i usluga predviđena su infrastrukturna ulaganja u izgradnju, adaptaciju i modernizaciju objekata, nabavu nove opreme, održavanje i obnavljanje postojeće opreme, a također su potrebna ulaganja u razvoj zdravstvenih usluga za osobe koje boluju od neizlječivih bolesti te usluga kojima bi se djelovalo preventivno u održavanju zdravog života i smanjenja ovisnosti te je potrebno stvoriti uvjete za zadržavanje postojećeg i privlačenje novog medicinskog kadra.

Mjere:

Mjera 2.2.1. Izgradnja, dogradnja i opremanje zdravstvenih ustanova

Mjera 2.2.2. Zadržavanje postojećeg i privlačenje novog medicinskog kadra

Mjera 2.2.3. Razvoj sustava palijativne skrbi

Mjera 2.2.4. Promicanje zdravog načina života i suzbijanje svih oblika ovisnosti

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata

Poboljšanje pristupa primarnoj zdravstvenoj zaštiti s naglaskom na udaljena i deprivirana područja kroz ulaganja u potrebe pružatelja usluga ZZ na primarnoj razini; Poboljšanje isplativosti i pristupa dnevnim bolnicama i/ili dnevnim kirurgijama; Opremanje suvremenim uređajima i ICT opremom u skladu sa standardima i normativima provođenja zdravstvene zaštite; Izrada i provedba programa u svrhu promocije i jačanja svijesti stanovništva o zdravom načinu života te prevencije ovisnosti; Poboljšanje uvjeta za rad medicinskog kadra; Uvođenje stimulativnih mjera za privlačenje zdravstvenog kadra; Osiguranje uvjeta za provođenje palijativne skrbi; Izgradnja, dogradnja i opremanje zdravstvenih ustanova.

Naziv mjere	2.2.1. Izgradnja, dogradnja i opremanje zdravstvenih ustanova
Prioritet	2.2. Razvoj visoko-kvalitetnih zdravstvenih usluga
Strateški cilj	2. Razvijeni ljudski potencijal i visoka kvaliteta života
Svrha, cilj i obrazloženje	Ujednačenost kvalitete pružanja zdravstvenih usluga na cijelom području VSŽ kroz povećanje kapaciteta zdravstvenih ustanova, izgradnju i opremanje dnevnih bolnica, povećanje dostupnosti zdravstvenih usluga, unapređenje standarda opreme radi poboljšanja kvalitete zdravlja; stručno usavršavanje zdravstvenih djelatnika;

	uklanjanje arhitektonskih barijera i prilagodba zdravstvenih objekata osobama sa invaliditetom;					
Rezultat i razvojni učinak	Ulaganjem u zdravstvenu infrastrukturu (građevine, oprema, kadrovi) osigurati će se veća dostupnost i kvaliteta zdravstvenih usluga kako na primarnoj tako i na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite. Smanjit će se broj prijema na akutne bolničke odjele, smanjiti će se broj uputnica primarne zdravstvene zaštite u bolnice.					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb VSŽ, RA VSŽ					
Nositelj	VSŽ, zdravstvene ustanove u VSŽ, koncesionari, resorno ministarstvo, HZZO					
Korisnici	JLS i zdravstvene ustanove u VSŽ					
Ciljne skupine	Stanovništvo VSŽ-svi pacijenti s područja VSŽ i šire regije					
Mehanizmi provedbe	Analiza i ocjena postojećeg stanja objekata i opreme te identifikacija potreba za izgradnjom, dogradnjom zdravstvenih objekata i nabavkom potrebne medicinske i nemedicinske opreme. Razni zdravstveni programi na primarnoj i sekundarnoj razini zdravstvene zaštite.					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Izgradnja, dogradnja i opremanje zdravstvenih ustanova	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti izgradnje, dogradnje i opremanja zdravstvenih ustanova	17	2020.	Godišnje	VSŽ, razvojne agencije, JLS

Naziv mjere	2.2.2. Zadržavanje postojećeg i privlačenje novog medicinskog kadra					
Prioritet	2.2.Razvoj visoko-kvalitetnih zdravstvenih usluga					
Strateški cilj	2.Razvijeni ljudski potencijal i visoka kvaliteta života					
Svrha, cilj i obrazloženje	Osiguravanje potrebnog broja zdravstvenog kadra za jednaku dostupnost zdravstvene zaštite na području cijele županije.					
Rezultat i razvojni učinak	Popunjena mreža javne zdravstvene službe, bolja kvaliteta zdravstvene usluge, smanjenje lista čekanja.					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb VSŽ, RA VSŽ					
Nositelj	VSŽ, JLS, zdravstvene ustanove u VSŽ, resorno ministarstvo, HZZO					
Korisnici	Zdravstvene ustanove u VSŽ					
Ciljne skupine	Doktori medicine i ostali stručni zdravstveni kadar					
Mehanizmi provedbe	Uvođenje stimulativnih mjera za privlačenje zdravstvenog kadra (rješavanje stambenog pitanja i eventualno stimulativnih naknada), poboljšanje uvjeta rada zdravstvenog kadra.					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Zadržavanje postojećeg i privlačenje novog	Broj	Mjere, aktivnosti i projekti zadržavanja postojećeg i privlačenje	4	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS

medicinskog kadra		novog medicinskog kadra				
-------------------	--	-------------------------	--	--	--	--

Naziv mjere	2.2.3. Razvoj sustava palijativne skrbi
Prioritet	2.2.Razvoj visoko-kvalitetnih zdravstvenih usluga
Strateški cilj	2.Razvijeni ljudski potencijal i visoka kvaliteta života
Svrha, cilj i obrazloženje	Povećanje skrbi o osobama oboljelim od neizlječivih bolesti , te pružanje potpore njihovim obiteljima
Rezultat i razvojni učinak	Poboljšanje skrbi o osobama oboljelim od neizlječivih bolesti u posljednjoj fazi života, pružanje potpore njihovim obiteljima, deinstitucionalizacija palijativne skrbi uvođenjem palijativnih mobilnih timova.
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb VSŽ, RA VSŽ
Nositelj	VSŽ, zdravstvene ustanove na primarnoj i sekundarnoj razini, koncesionari, ustanove socijalne skrbi, JLS, resorno ministarstvo, HZZO, civilne udruge, vjerska zajednica
Korisnici	VSŽ, zdravstvene ustanove na primarnoj i sekundarnoj razini, koncesionari, ustanove socijalne skrbi, JLS, resorno ministarstvo, HZZO, civilne udruge, vjerska zajednica.
Ciljne skupine	Osobe oboljele od neizlječivih bolesti u posljednjoj fazi života
Mehanizmi provedbe	Jačanje interdisciplinarnе suradnje među svim nositeljima mjere, uspostava novih elemenata organizacije sustava palijativne skrbi u VSŽ kroz osnivanje županijskog tima za razvoj sustava palijativne skrbi, uspostavljanje bolničkih palijativnih timova i mobilnih palijativnih timova za obilazak u kućne posjete, posudionice pomagala, stacionar za palijativnu medicinu pri domu zdravlja. Senzibilizacija šire javnosti o potrebama osoba starije životne dobi i osoba oboljelih od neizlječivih bolesti

Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Razvoj sustava palijativne skrbi	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni razvoju sustava palijativne skrbi	4	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS

Naziv mjere	2.2.4. Promicanje zdravog načina života i suzbijanje svih oblika ovisnosti
Prioritet	2.2.Razvoj visoko-kvalitetnih zdravstvenih usluga
Strateški cilj	2.Razvijeni ljudski potencijal i visoka kvaliteta života
Svrha, cilj i obrazloženje	Educiranje i podizanje svijesti o promicanju zdravog načina života, te štetnosti ovisničkih sredstava.
Rezultat i razvojni učinak	Bolja informiranost javnosti o zdravom načinu života, zdravoj prehrani te s tim u vezi zdravije stanovništvo, smanjenje broja ovisnika o drogi, alkoholu i drugim oblicima ovisnosti.
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb VSŽ, Upravni odjel za obrazovanje, sport, mlade i demografiju VSŽ, RA VSŽ
Nositelj	VSŽ, socijalne i zdravstvene ustanove, osnovne i srednje škole, športske organizacije, civilne udruge, Vladin ured za suzbijanje zlouporabe droge

Korisnici	VSŽ, zdravstvene ustanove na primarnoj i sekundarnoj razini, koncesionari, ustanove socijalne skrbi, JLS, resorno ministarstvo, HZZO, civilne udruge, vjerska zajednica.					
Ciljne skupine	Stanovništvo VSŽ naročito mlađa populacija					
Mehanizmi provedbe	Održavanje javnih tribina, izrada promotivnih letaka, medijska kampanja.					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Promicanje zdravog načina života i suzbijanje svih oblika ovisnosti	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni promicanju zdravog načina života i suzbijanje svih oblika ovisnosti	8	2020.	Godišnje	VSŽ, zdravstvene i socijalne ustanove, JLS, razvojne agencije

PRIORITET 2.3. Razvoj društvene kohezije

Cilj prioriteta

Unaprjeđenje kvalitete života na razini VSŽ s posebnim naglaskom na sustav socijalne skrbi, nove socijalne usluge te sustav zaštite i spašavanja ljudi i imovine.

Opravdanje

Ovaj prioritet obuhvaća brojne mjere kojima se želi potaknuti razvoj društva u cjelini s posebnim naglaskom na područja socijalne skrbi, djelovanja organizacija civilnog društva te aktivnosti i djelovanja na području civilne zaštite čime se želi pridonijeti većoj kvaliteti života na području VSŽ. U području socijalne skrbi to je unaprjeđenje standarda socijalnih usluga i stvaranje jedinstvene baze podataka korisnika sustava uz implementaciju standarda kvalitete, prevencija institucionalizacije osoba s invaliditetom i razvoj i promocija udomiteljstva. U području pružanja socijalnih usluga naglasak je na razvoju izvaninstitucionalne skrbi i pružanje novih oblika socijalnih usluga. Nadalje, u VSŽ postoji inicijativa i želja stanovništva i udruga za aktivnim uključivanjem u život lokalne zajednice čime doprinose kvaliteti života svoje sredine. Međutim, brojni su izazovi s kojima se moraju suočiti kako bi mogli proaktivno djelovati (neodgovarajući prostorni uvjeti, manjak financijska sredstava za svakodnevno djelovanje i daljnji razvoj) te su primorani osloniti se na lokalnu i regionalnu vlast kako bi mogli opstati. S obzirom i na limitirane financijske kapacitete kako jedinica lokalne tako i regionalne samouprave, veliki broj organizacija i udruženja bori se za egzistenciju te se gasi. Stoga je potrebno pronaći načine i modele putem kojih će se pomoći rad istih što se uvođenjem mjera kroz ovaj razvojni prioritet želi omogućiti.

Opis

S ciljem razvoja društvene kohezije predviđena su infrastrukturna ulaganja u sustav socijalne skrbi (izgradnju, adaptaciju i modernizaciju objekata), razvoj izvaninstitucionalnih usluga za ranjive skupine, unaprjeđenje sektora civilne zaštite te općenito implementacija aktivnosti kojima će se unaprijediti kvaliteta života za sve stanovnike VSŽ, s posebnim naglaskom na djecu, mlade i osobe treće životne dobi.

Mjere:

Mjera 2.3.1. Unaprjeđenje uvjeta i kvalitete rada u sustavu socijalne skrbi

Mjera 2.3.2. Unaprjeđenje socijalnih usluga za ranjive skupine društva

Mjera 2.3.3. Osmišljavanje i provedba programa za djecu, mlade i osobe treće životne dobi

Mjera 2.3.4. Unaprjeđenje sustava zaštite i spašavanja ljudi i imovine

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata

Podrška aktivnostima unaprijeđenja sustava socijalne skrbi i razvoja izvaninstitucionalnih usluga; Razvoj programa i usluga za djecu, mlade i osobe treće životne dobi; Podizanje kvalitete sustava zaštite i spašavanja; Projekti usmjereni jačanju sustava civilne zaštite; Aktivna suradnja i povezivanje podataka sa susjednim županijama vezano uz karte rizika; Stvaranje zajedničke baze podataka koju će koristiti sudionici ujedinenog sustava civilne zaštite s područja VSŽ; Osmišljavanje, provođenje i promoviranje strukturiranog dijaloga i drugih oblika dijaloga koji potiču na raznovrsnost mišljenja i različitih stavova o određenim društveno važnim pitanjima te zagovaranje principa uključenosti šire javnosti u rasprave o aktualnim problemima; Umrežavanje i suradnja organizacija civilnog društva, predstavnika javnog i poslovnog sektora na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini; Poticanje društvenog poduzetništva; Razvoj programa mentoriranja koje nude OCD za različite ciljane skupine, druge OCD i druge dionike koji su usmjereni na razvoj civilnog društva; Informiranje šire javnosti o mogućnostima sudjelovanja u programima za razvoj ljudskih potencijala; Poticanje građana na volonterstvo u skladu sa Zakonom o volonterstvu; Poticanje vrednovanja Potvrde o kompetencijama stečenim volontiranjem kod poslodavaca prilikom zapošljavanja; Izgradnja, dogradnja i opremanje infrastrukture; Pružanje socijalnih usluga u svrhu aktivacije u društvene procese ranjivih skupina; Edukacija stručnih kadrova u ustanovama socijalne skrbi; Osiguravanje sredstava za sufinanciranje.

Naziv mjere	2.3.1. Unapređenje uvjeta i kvalitete rada u sustavu socijalne skrbi				
Prioritet	2.3. Razvoj društvene kohezije				
Strateški cilj	2. Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života				
Svrha, cilj i obrazloženje	Cilj mjere je podizati kvalitetu rada i povećati kapacitete ustanova socijalne skrbi, te prilagodba objekata korisnicima usluga socijalne skrbi. Unapređenjem infrastrukture u ustanovama socijalne skrbi poboljšati će se kvaliteta rada i života u ustanovama socijalne skrbi.				
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • Poboljšana kvaliteta rada u ustanovama socijalne skrbi • Osigurana sredstva • Izgrađeni, rekonstruirani i opremljeni domovi za starije i nemoćne osobe • Osiguran potreban broj stručnih djelatnika u ustanovama socijalne skrbi 				
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb, RA VSŽ				
Nositelj	Ustanove socijalne skrbi, JLS, VSŽ, udruge				
Korisnici	Ustanove socijalne skrbi, JLS, VSŽ				
Ciljne skupine	Korisnici i djelatnici ustanova socijalne skrbi				
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada potrebne projektne dokumentacije • Osiguravanje sredstva • Izgradnja, rekonstrukcija, dogradnja i opremanje domova za starije i nemoćne osobe • Edukacija stručnih kadrova u ustanovama socijalne skrbi 				
Pokazatelj ishoda					
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja
			Vrijednost	Godina	

Naziv mjere	2.3.2. Unapređenje socijalnih usluga za ranjive skupine društva				
Prioritet	2.3. Razvoj društvene kohezije				

Strateški cilj	2. Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života
Svrha, cilj i obrazloženje	Cilj mjere je unaprijediti kvalitetu postojećih socijalnih usluga i razvijati nove izvaninstitucionalne socijalne usluge. Nastojat će se podizati stupanj kvalitete socijalnih usluga ranjivim skupinama.
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • Osigurana sredstva • Izgrađeno i opremljeno prihvatilište za beskućnike • Izgrađena i opremljena stambena zajednica • Razvijene nove izvaninstitucionalne usluge • Osiguran potreban broj djelatnika u ustanovama socijalne skrbi • Mladi educirani za samostalan život
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb, RA VSŽ
Nositelj	Ustanove socijalne skrbi, VSŽ, JLS, udruge, Hrvatski crveni križ
Korisnici	Ustanove socijalne skrbi, VSŽ, JLS, udruge, Hrvatski crveni križ
Ciljne skupine	Žrtve obiteljskog nasilja, ovisnici, osobe s invaliditetom, djeca bez odgovarajuće roditeljske skrbi, beskućnici i ostale ranjive skupine društva
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada potrebne projektne dokumentacije • Rekonstrukcija, izgradnja i opremanje prihvatilišta za beskućnike (Naš topli kutak) • Izgradnja i opremanje stambene zajednice • Poticanje volonterstva • Poticanje društvenog poduzetništva • Pomoć mladima pri osamostaljivanju kroz edukacije za samostalan život i organiziranje svakodnevnog života • Izobrazba i jačanje svijesti lokalne zajednice u vezi brige za različite osjetljive skupine i osobe s invaliditetom

Pokazatelj ishoda

Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Unapređenje socijalnih usluga za ranjive skupine društva	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti smjereni unapređenju socijalnih usluga za ranjive skupine društva	35	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS

Naziv mjere	2.3.3. Osmišljavanje i provedba programa za djecu, mlade i osobe treće životne dobi
Prioritet	2.3. Razvoj društvene kohezije
Strateški cilj	2. Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života
Svrha, cilj i obrazloženje	Cilj ove mjere je stvaranje uvjeta i pružanje potrebnih mogućnosti skladnog razvoja i života djece i mladih u sigurnom i povoljnom okružju, te pružanje skrbi osobama treće životne dobi.
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • Osigurana odgovarajuća skrb za osobe treće životne dobi • Zaposlen potreban broj osoba za rad s navedenim skupinama • Razvijena svijest građana o važnosti prevencije ovisnosti

Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb VSŽ, RA VSŽ					
Nositelj	JLS, VSŽ, Centri za socijalnu skrb, centri za rehabilitaciju, ustanove socijalne skrbi, udruge					
Korisnici	JLS, VSŽ, Centri za socijalnu skrb, centri za rehabilitaciju, ustanove socijalne skrbi, udruge					
Ciljne skupine	Roditelji, djeca, mladi i osobe treće životne dobi					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Provođenje programa „Pomoć u kući“ za osobe treće životne dobi • Osiguranje prostora za dnevne boravke • Provođenje Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga na području VSŽ 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Programi za djecu, mlade i osobe treće životne dobi	Broj	Programi za djecu, mlade i osobe treće životne dobi	20	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS, ustanove socijalne skrbi

Naziv mjere	2.3.4. Unapređenje sustava zaštite i spašavanja ljudi i imovine
Prioritet	2.3. Razvoj društvene kohezije
Strateški cilj	2. Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je povećati sigurnost stanovnika Županije i njihove imovine. Ciljevi su: opremanje, osposobljavanje, usavršavanje, usklađivanje i uvezivanje sudionika u jedinstveni sustav civilne zaštite na području VSŽ. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u svom djelokrugu rada, utvrđenim Ustavom i zakonima, uređuju i planiraju, organiziraju, financiraju i provode, zaštitu i spašavanje, radi prevencije i učinkovitog aktiviranja u katastrofama i velikim nesrećama, te na otklanjanju mogućih uzroka i posljedica katastrofa i velikih nesreća.
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • korištenje znanja, postojećih resursa, inovacija i edukacija za razvitak i izgradnju sustava civilne zaštite • smanjenje postojećih rizika te jačanje pripravnosti za učinkovito djelovanje • povećana sigurnost stanovnika Županije
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Sva upravna tijela uključena u provedbi pojedinih operativnih mjera
Nositelj	Svi nositelji obrađeni u razradi mjere ŽRS
Korisnici	Svi korisnici obrađeni u razradi mjere ŽRS
Ciljne skupine	Sve ciljne skupine obrađeni u razradi mjere ŽRS
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • stvaranje zajedničke baze podataka • standardiziranje postupaka i procedura • izrada procjene rizika • uređenje sustava prema procjeni rizika i pratećim dokumentima • uključivanje sustava u EU projekte • aktivna suradnja i povezivanje podataka sa susjednim županijama vezano uz karte rizika

			<ul style="list-style-type: none"> aktivna suradnja i razmjena podataka sa susjednim državama vezano uz karte rizika 			
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Unapređenje sustava zaštite i spašavanja ljudi i imovine	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni u napređenje sustava zaštite i spašavanja ljudi i imovine	25	2020.	Godišnje	Stožer za civilnu zaštitu Vukovarsko-srijemske županije, VSŽ, JLS

PRIORITET 2.4. Upravljanje razvojem

Cilj prioriteta

Doprinijeti dugoročnom gospodarskom rastu i povećanju kvalitete života u VSŽ.

Opravdanje

U županijskoj bazi razvojnih projekata primjetan je manjak projekata iz područja poticanja konkurentnosti gospodarstva, što pokazuje da županija još uvijek nema dovoljno kapaciteta za iskorak u smjeru osmišljavanja kvalitetnih i međusobno diverzificiranih projekata koji će biti izravnije usmjereni na razvoj gospodarstva. Jedna od zadaća županije je na svom području uspostaviti sustav regionalnog razvoja, osigurati temeljne infrastrukturne i institucionalne uvjete za razvoj, razvijati poticajno okruženje, motivirati, integrirati, povezivati i koordinirati regionalne razvojne aktivnosti, resurse, projekte i nositelje razvoja na putu osmišljavanja, pripremanja i realizacije razvojnih projekata.

Opis

Razvojem VSŽ bavi se više institucija, prvenstveno sama VSŽ, njezinih 5 gradova i 26 općina, odnosno njihova upravna tijela preko kojih se oblikuje i provodi razvojna politika. Također razvojem se bave i lokalne razvojne agencije, LAG-ovi, strukovne komore, HGK, HZZ, turističke zajednice, osnovne i srednje škole, Veleučilište Lavoslav Ružička, poduzetničke potporne institucije, organizacije civilnog društva i druge. Županijske institucije ulažu velike napore u jačanje svojih upravljačkih kapaciteta, međusobne koordinacije te unapređenje učinkovitosti rada. Suradnja Županije s JLS i razvojnim dionicima odvija se putem mjesečnih sastanaka gdje se razgovara o zajedničkim problemima i načinima rješavanja. Većina JLS samostalno i/ili posredstvom svojih lokalnih razvojnih agencija priprema razvojne projekte i aplicira ih kako na EU fondove tako i na resorna ministarstva. Županija aktivno podupire i rad civilnog društva, a suradnja se prvenstveno ostvaruje na području osmišljavanja, pripreme i provedbe zajedničkih projekata. Županija je usvojila cijeli niz važnih sektorskih dokumenata koji su pomogli u stvaranju jasnije slike razvojnih problema i potreba te situacije u okruženju te je ostvarila značajne rezultate u pogledu razvoja IT rješenja za građane i poduzeća, prije svega u području prostornog uređenja (IZAK sustav – izdavanje akata iz područja prostornog uređenja i gradnje, GIS karta Županije, digitalni prostorni plan Županije i lokalnih jedinica). Zbog svog geostrateškog položaja na međunarodnim pravcima županija je iznimnu važnost posvetila međunarodnoj i međuregionalnoj suradnji. To potvrđuje i činjenica da je županija pristupila potpisivanju niza Sporazuma i Protokola o suradnji kako sa stranim državama i regijama tako i s hrvatskim županijama.

Mjere:

- 2.4.1. Poticanje nataliteta i osiguranje uvjeta za jačanje pozitivne migracijske bilance
- 2.4.2. Jačanje ljudskih resursa u regionalnoj i lokalnoj samoupravi
- 2.4.3. Uspostava sustava strateškog planiranja
- 2.4.4. Jačanje kapaciteta za korištenje fondova Europske unije

2.4.5. Jačanje međužupanijske, prekogranične, transnacionalne, međuregionalne i međunarodne suradnje

2.4.6. Jačanje OCD-a i njihove uloge u društvu

2.4.7. Poticanje razvoja potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata

Socio-demografska istraživanja; Javno informiranje i edukacija; Uspostava sustava ciljanih lokalnih razvojnih politika usmjerenih rješavanju specifičnih socio-demografskih problematika koje izravno i/ili neizravno utječu na gospodarsku revitalizaciju VSŽ; Povećanje učinkovitosti i djelotvornosti rada županijske i lokalne uprave-naglasak na primjeni modernih informacijskih tehnologija; Razvoj servisa po mjeri građana i gospodarstvenika; Uspostava cjelovitog sustava strateškog planiranja; Podizanje kvalitete rada u području planiranja i provedbe strateških razvojnih programa županije; Izgradnja i opremanje stambenih naselja za mlade obitelji; Pružanje tehničke pomoći pri izradi i provedbi projekata; Edukacije, radionice, seminari; Savjetodavne usluge; Suradnja s resornim ministarstvima i institucijama koje provode aktivnosti iz područja međunarodne suradnje, EU poslova i regionalnog razvoja; Sudjelovanje u radu međunarodnih asocijacija te predlaganje i realiziranje međužupanijske suradnje te suradnju županije sa zemljama i regijama Europe, Europske unije i šire; Predstavljanje u inozemstvu, uključujući stručne posjete drugim regijama i organizacijama u inozemstvu te sudjeluje na međunarodnim skupovima i konferencijama; Jačanje prekogranične, transnacionalne i međunarodne suradnje; Jačanje OCD-a; Pružanje stručne podrške organizacijama civilnog društva u pripremi i provedbi programa i projekata.

Naziv mjere	2.4.1. Poticanje nataliteta i osiguranje uvjeta za jačanje pozitivne migracijske bilance
Prioritet	Upravljanje razvojem
Strateški cilj	Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života
Svrha, cilj i obrazloženje	Socio-demografska revitalizacija VSŽ u svrhu obnove društvenog i demografskog kapitala kao preduvjeta održivog ekonomskog razvoja.
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none">• Veličina, sastav, distribucija i rast stanovništva prilagođen razvojnim potrebama gospodarstva VSŽ• Usustavljena i usklađena socio-demografska revitalizacija kroz strateški osmišljen okvir policentričnog urbano-ruralnog razvoja VSŽ• Smanjen unutar županijski gospodarski razvojni disparitet
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	VSŽ, JLS, RA VSŽ
Nositelj	VSŽ, JSL, resorna ministarstva
Korisnici	Institucije/ustanove (javne i državne) JLS VSŽ, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar-Područni centar Vukovar
Ciljne skupine	Stanovništvo VSŽ
	<ul style="list-style-type: none">• Institucionalni mehanizam: sustav ciljanih lokalnih razvojnih politika usmjerenih rješavanju specifičnijih socio-demografskih problematika koje izravno i/ili neizravno utječu na gospodarsku revitalizaciju VSŽ• Znanstveni mehanizam: sustavna primjena socio-demografskih istraživanja u svrhu primjene i proširenja postojećih znanstvenih i stručnih spoznaja kao temelja za osmišljavanje i realizaciju učinkovitih lokalnih razvojnih politika revitalizacije gospodarstva VSŽ

Mehanizmi provedbe		<ul style="list-style-type: none"> Mehanizam civilnog sektora: umrežen informativni mehanizam nevladinih udruga stavljen u operativnu funkciju u svrhu edukacije, osnaživanja i osvještavanja javnosti VSŽ o procesu i potrebama gospodarske revitalizacije VSŽ 				
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Priradni prirast VSŽ	Broj	Smanjenje negativnog prirodnog prirasta (razlika živorođenih i umrlih osoba)	-780	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS, DZS

Naziv mjere	2.4.2. Jačanje ljudskih resursa u regionalnoj i lokalnoj samoupravi					
Prioritet	2.4. Upravljanje razvojem					
Strateški cilj	2. Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života					
Svrha, cilj i obrazloženje	Podizanje razine osposobljenosti zaposlenika regionalne i lokalne samouprave u cilju boljeg upravljanja razvojem.					
Rezultat i razvojni učinak	Planirane aktivnosti će omogućiti pružanje kvalitetne stručne usluge stanovništvu, poduzetnicima odnosno svim korisnicima te time omogućiti razvoj gospodarskih aktivnosti.					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Lokalne razvojne agencije, RA VSŽ, VSŽ, JLS					
Nositelj	Lokalne razvojne agencije, RA VSŽ, VSŽ, JLS					
Korisnici	Lokalne razvojne agencije, RA VSŽ, VSŽ, JLS					
Ciljne skupine	Djelatnici VSŽ, JLS, razvojnih agencija					
Mehanizmi provedbe	<p>Za podizanje učinkovitosti i djelotvornosti rada županijske i lokalne uprave planiraju se slijedeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> Unaprijediti organizaciju posla i podjelu rada i odgovornosti na svim razinama djelovanja županijske i lokalne uprave s naglaskom na primjeni modernih informacijskih tehnologija i suvremenim menadžerskim alatima; Plan upravljanja ljudskim resursima u županijskoj upravi i ostalim organizacijama u vlasništvu županije koji će jasno definirati potrebe i aktivnosti u svrhu jačanja ljudskih potencijala; Planovi usavršavanja djelatnika; Uspostaviti suradnju s obrazovnim institucijama te kontinuirano provoditi edukaciju i usavršavanje u tijelima uprave Županije, gradova i općina, ali i kod drugih nositelja razvoja, za različita područja iz djelokruga rada županije i lokalnih jedinica Razvoj servisa po mjeri građana i gospodarstvenika 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Jačanje ljudskih resursa u regionalnoj i lokalnoj	Broj	Aktivnosti jačanja ljudskih resursa u regionalnoj i lokalnoj samoupravi	25	2020.	Godišnje	Razvojne agencije, VSŽ, JLS

samoupravi						
------------	--	--	--	--	--	--

Naziv mjere	2.4.3. Uspostava sustava strateškog planiranja					
Prioritet	2.4. Upravljanje razvojem					
Strateški cilj	2. Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života					
Svrha, cilj i obrazloženje	Podizanje kvalitete rada u području planiranja i provedbe strateških razvojnih programa županije					
Rezultat i razvojni učinak	Poboljšani kapaciteti za strateško upravljanje i planiranje u svim upravnim odjelima županije Uspostavljen sustav praćenja provedbe razvojnih mjera. Promijenjen sustav planiranja proračuna prilagođen mjerama iz Županijske razvojne strategije					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	RA VSŽ					
Nositelj	RA VSŽ, JLS, VSŽ, lokalne razvojne agencije					
Korisnici	RA VSŽ, JLS, VSŽ, lokalne razvojne agencije					
Ciljne skupine	RA VSŽ, JLS, VSŽ, lokalne razvojne agencije					
Mehanizmi provedbe	Uspostaviti cjeloviti sustav strateškog planiranja kroz slijedeće ključne aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> • Izrada nedostajućih strateški dokumente te priprema godišnjih akcijskih planova za sve usvojene dokumente; • Razvijati i sustavno primjenjivati sustav praćenja uspješnosti provedbe razvojnih mjera, razvojnih projekata i vrednovanja njihovih učinaka na razvoj županije; • Povezivanje strateškog i proračunskog planiranja u jedinstveni planerski okvir • Baza razvojnih projekata • Osiguravanje financijskih sredstava 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Unaprijeđen sustav strateškog planiranja	Broj	Lokalne, regionalne, sektorske strategije i dokumenti strateškog planiranja	14	2020.	Godišnje	Razvojne agencije, JLS, VSŽ

Naziv mjere	2.4.4. Jačanje kapaciteta za korištenje fondova Europske unije					
Prioritet	Upravljanje razvojem					
Strateški cilj	Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života					
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je jačanje kapaciteta za korištenje fondova Europske unije kako bi se doprinijelo razvoju županije. VSŽ je jedna od najsiromašnijih županija, a kroz privlačenje sredstava iz Europskih fondova će se omogućiti brži razvoj.					
Rezultat i razvojni učinak	Ojačani kapaciteti za korištenje fondova Europske unije, povećano privlačenje sredstava iz EU fondova, brži razvoj županije u svim područjima.					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	UO za gospodarstvo i regionalni razvoj VSŽ, RA VSŽ					

Nositelj	VSŽ, RA VSŽ, lokalne razvojne agencije, LAG-ovi, JLS					
Korisnici	VSŽ, RA VSŽ, lokalne razvojne agencije, LAG-ovi, JLS, udruge, poduzetnici, ostalo stanovništvo					
Ciljne skupine	VSŽ, RA VSŽ, lokalne razvojne agencije, LAG-ovi, JLS, udruge, poduzetnici, ostalo stanovništvo					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Pružanje tehničke pomoći zainteresiranima • Edukacije, radionice, seminari • Informiranje javnosti • Savjetodavne usluge 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Ojačani kapaciteti za korištenje fondova Europske unije	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni jačanju kapaciteta za korištenje fondova Europske unije	12	2020.	Godišnje	Razvojne agencije, VSŽ, JLS

Naziv mjere	2.4.5. Jačanje međuzupanijske, prekogranične, transnacionalne, međuregionalne i međunarodne suradnje
Prioritet	2.4. Upravljanje razvojem
Strateški cilj	2. Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života
Svrha, cilj i obrazloženje	<p>Svrha ove mjere je putem transfera znanja, razmjene iskustava i zajedničkim partnerstvom na raznim razvojnim projektima doprinijeti jačanju međuzupanijske suradnje te suradnje Županije sa zemljama i regijama Europe, Europske unije i šire.</p> <p>Poticanjem međunarodne i međuregionalne suradnje Županija nastoji doprinijeti razmjeni znanja i iskustava te primjera dobre prakse čime se pruža mogućnost predstavljanja vlastitih postignuća, stvaranja i razvijanja mreža, stvaranja preduvjeta za povezivanje gospodarstva, raznih zainteresiranih institucija i organizacija, stručnjaka i slično s ciljem gospodarskog i društvenog razvoja županije te smanjenju društvene i gospodarske nejednakosti.</p>
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • Broj pripremljenih i prijavljenih projekata • Broj projekata u provedbi • Broj potpisanih Sporazuma o suradnji • Broj prekograničnih radnih skupina
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za gospodarstvo i regionalni razvoj VSŽ, RA VSŽ
Nositelj	VSŽ, RA VSŽ, CEKOM, lokalne razvojne agencije, JLS, LAG-ovi, HGK
Korisnici	VSŽ, JLS, HGK, RA VSŽ, CEKOM, lokalne razvojne agencije, LAG-ovi
Ciljne skupine	Lokalne razvojne agencije, RA VSŽ, CEKOM, LAG-ovi, poduzetnici, civilni sektor, znanstveni sektor
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Suradnja s resornim ministarstvima i institucijama koje provode aktivnosti iz područja međunarodne suradnje, EU poslova i regionalnog razvoja

			<ul style="list-style-type: none"> • Sudjelovanje u radu međunarodnih asocijacija te predlaganje i realiziranje međužupanijske suradnje te suradnju županije sa zemljama i regijama Europe, Europske unije i šire; • Predstavljanje županije u inozemstvu, uključujući stručne posjete drugim regijama i organizacijama u inozemstvu te sudjeluje na međunarodnim skupovima i konferencijama • Priprema i provedba projekata 			
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Međužupanijska, prekogranična, transnacionalna, međuregionalna i međunarodna suradnja	Broj	Projekti i aktivnosti međužupanijske, prekogranične, transnacionalne, međuregionalne i međunarodne suradnje	10	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS

Naziv mjere	2.4.6. Jačanje OCD-a i njihove uloge u društvu					
Prioritet	2.4. Upravljanje razvojem					
Strateški cilj	2. Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života					
Svrha, cilj i obrazloženje	Poticati razvoj udruga					
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • Definiran model financiranja i praćenja rezultata rada udruga civilnog društva, • Povećan broj aktivnih organizacija civilnog društva, • Povećan broj razvojnih projekata pripremljenih od strane civilnog društva, • Kvalitetniji programi i projekti u civilnom sektoru, • Ojačana uloga civilnog društva i partnerstva u Županiji 					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Udruge, JLS, VSŽ, RA VSŽ					
Nositelj	Udruge, JLS, VSŽ, RA VSŽ					
Korisnici	Udruge, JLS, VSŽ, RA VSŽ					
Ciljne skupine	Udruge civilnog društva					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Osiguravanje prostornih kapaciteta za djelovanje udruga; • Pružanje financijske podrške za rad • Pružanje stručne podrške organizacijama civilnog društva u pripremi i provedbi programa i projekata; • Razvijanje sustavne komunikacije s udrugama civilnog društva 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Jačanje OCD-a i njihove uloge u društvu	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni jačanju OCD-a	89	2020.	Godišnje	Udruge civilnog društva, VSŽ, JLS

Naziv mjere	2.4.7. Poticanje razvoja potpomognutih područja i područja razvojnim posebnostima					
Prioritet	Upravljanje razvojem					
Strateški cilj	Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života					
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je osiguravanje potpore svim područjima s društveno-gospodarskim teškoćama u VSŽ, radi povećanja i optimalnog korištenja njihova razvojnog potencijala i rješavanjem uzroka njihovih razvojnih teškoća. Svrha je usmjeravanje određenog udjela svih nacionalnih investicija prema područjima s razvojnim posebnostima. Poseban osvrt na mogućnost iskorištavanja sredstava iz EU fondova da bi se potpomognuto područje poboljšalo i napredovalo. Cilj razvoja potpomognutih područja su veće mogućnosti zapošljavanja, a samim time i veći prihodi, razvijanje ljudskih potencijala i visoka kvaliteta života.					
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • Planirane aktivnosti pridonijet će jačanju razvoja potpomognutih područja • Povećan broj zaposlenosti i smanjen broj nezaposlenosti • Povećana konkurentnost poljoprivrednih gospodarstava • Provedba projekata za poboljšanje i proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo • Izrađena infrastruktura • Provedba projekata za razvoj lokalnog tržišta • Uspostavljene proizvođačke grupe i organizacije 					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za poljoprivredu i infrastrukturu VSŽ, Upravni odjel za gospodarstvo i regionalni razvoj VSŽ, RA VSŽ					
Nositelj	VSŽ, resorna ministarstva, agencije i tijela EU					
Korisnici	VSŽ, JLS, OPG, mali i srednji poduzetnici na potpomognutom području VSŽ.					
Ciljne skupine	Fizičke i pravne osobe koje se bave poljoprivrednom/poduzetničkom djelatnošću, stanovništvo sa potpomognutih područja, JLS sa potpomognutih područja i fizičke i pravne osobe koje na bilo koji način djeluju na potpomognutom području, VSŽ					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Pružanje tehničke pomoći u provedbi EU projekata • Sufinanciranje provedbe aktivnosti za jačanje potpomognutog područja • Informiranje dionika sa potpomognutog područja VSŽ o mogućnosti ulaganja • Jačanje ljudskih kapaciteta u JLS potpomognutog područja 					
Pokazatelj ishoda-						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni razvoju pognutih područja i područja s razvojnim posebnostima	7	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS

--	--	--	--	--	--	--

PRIORITET 2.5. Razvoj ruralnoga područja

Cilj prioriteta

Razvoj ruralnog područja zasnovanog na naslijeđenim prirodnim i kulturnim vrijednostima, tradicionalnim obrtima te stvorenim turističkim atrakcijama u cilju povećanja ukupnih prihoda građana, poduzetnika i lokalne/regionalne samouprave.

Opravdanje

Mala proizvodnja, usitnjenost zemljišnog posjeda, mala produktivnost, deficit poduzetničkog mentaliteta i znanja, tehnološko zaostajanje, demografsko slabljenje koje se očituje u stalnom odlasku mladih i školovanih ljudi u urbane sredine čine slabu polaznu osnovicu za buduće transformacije i razvoj VSŽ. Sve većom mobilnošću i potražnjom za različitim rekreativnim i turističkim sadržajima koji se temelje na sačuvanim prirodnim resursima, turizmu utemeljenom na kulturi i kulturnom naslijeđu, tradicijskoj narodnoj kulturi i umjetnosti, narodnim običajima i tradicionalnom životnom stilu te seoskom turizmu, omogućuje razvitak različitih djelatnosti koje se utemeljuju na upravo ovakvim konkurentskim prednostima ruralnog područja.

Opis

Vukovarsko-srijemska županija kao ruralni prostor bogata je tradicijom i kulturom narodnoga života, običaja te bogat, raznovrstan i očuvan prirodni krajolik koji je idealan preduvjet za razvoj ruralnog područja. Podrška Lokalnim akcijskim grupama, povećanje raznovrsnosti gospodarskih djelatnosti, povećanje broja turističkih usluga i proizvoda te aktivacija seoskih domaćinstava u davanju usluga seoskog turizma nužne su pretpostavke za razvoj ruralnog područja VSŽ. Kroz edukaciju potencijalne pružatelje turističkih usluga potrebno je upoznati sa svim mogućnostima i prilikama koje ovaj prostor nudi.

Mjere:

- 2.5.1. Podrška radu lokalnih akcijskih grupa
- 2.5.2. Održivi razvoj lokalne zajednice u ruralnome prostoru
- 2.5.3. Potpora očuvanju tradicijskih obrta, djelatnosti i rukotvorstva
- 2.5.4. Poticanje proizvodnje, promocije i trženja domaćih proizvoda

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata

Pružanje tehničke pomoći onima koji žele pokrenuti i unaprijediti svoju proizvodnju; Financijska podrška radu LAG-a; Provođenje programskih aktivnosti u zaštiti novih proizvoda; Osiguranje sredstava za sufinanciranje; Poticanje razvoja tradicijskih obrta i njihova promocija; Jačanje kapaciteta u turističkom i sektoru kulture; Brendiranje domaćih autohtonih proizvoda (hrana, piće, rukotvorstvo) ; Revitalizacija i obnova šokačkih stanova; Priprema i provedba projekata.

Naziv mjere	2.5.1. Podrška radu lokalnih akcijskih grupa
Prioritet	2.5. Razvoj ruralnoga područja
Strateški cilj	2. Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je stvaranje nužnih pretpostavki za proširenje, unapređenje i daljnji razvoj ruralnih područja kroz LAG-ove na području VSŽ. Cilj mjere je jačanje operativnih kapaciteta postojećih LAG-ova, jačanje ljudskih kapaciteta sa intencijom povećanja zapošljavanja na ruralnim područjima te informiranosti dionika sa

	područja VSŽ i šire zajednice. Poticanje i potpora razvoju i radu LAG-ova sa područja VSŽ kao bi se unaprijedilo ruralno područje te pružila odgovarajuća tehnička pomoć za provedbu projekata i LRS 2014.-2020. u vrijednosti 23.644.373,30 HRK (Prema privremenom izvještaju o provedenom Natječaju za podmjera 19.2., 19.3. i 19.4. iz PRR RH 2014.-2020.)					
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> Planirane aktivnosti pridonijet će institucionalnom jačanju LAG-ova u provedbi LRS Povećanje zapošljavanja na ruralnom području Osiguranje financijske stabilnosti LAG-ova za provedbu LRS i ostalih apliciranih projekata Pravovremena informiranost zainteresiranih dionika i šire javnosti o mogućnostima financiranja projekata kroz LRS LAG-ova 					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za poljoprivredu i infrastrukturu VSŽ, RA VSŽ, JLS					
Nositelj	VSŽ, JLS, resorna ministarstva, agencije i tijela EU					
Korisnici	Lokalne akcijske grupe sa područja VSŽ					
Ciljne skupine	Fizičke i pravne osobe koje se primarno bave poljoprivrednom djelatnošću, stanovništvo u ruralnom području, JLS u sustavu LAG-ova, udruge u ruralnim LAG područjima, fizičke i pravne osobe koje djeluju na području LAG-ova					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> Pružanje tehničke pomoći LAG-ovima u provedbi LRS LAG-ova Sufinanciranje rada LAG-ova Jačanje ljudskih kapaciteta u LAG-ovima Informiranje dionika sa područja VSŽ i šire javnosti 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Razvoj lokalnih akcijskih grupa	Broj	Razvijene lokalne akcijske grupe	3	2020.	Godišnje	VSŽ, LAG-ovi

Naziv mjere	2.5.2. Održivi razvoj lokalne zajednice u ruralnome prostoru
Prioritet	2.5. Razvoj ruralnoga područja
Strateški cilj	2. Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je da se stvore preduvjeti za dobru kvalitetu života u ruralnim područjima, da se pruži atraktivan ambijent za mlade obitelji čime se zaustavlja depopulacija i osigurava dugoročnu održivost ruralnih područja. Cilj mjere je doprinosti ostvarenju razvoja lokalne zajednice na području VSŽ u skladu s načelima razvojne politike, održivog razvoja i socijalne uključenosti kao dijela razvojnih prioriteta strategije regionalnog razvoja te podržavanju gospodarske i socijalne revitalizacije slabije razvijenih područja.
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> Planirane aktivnosti doprinijet će razvoju infrastrukture – komunalne i društvene Poboljšana kvaliteta života Stvoreni preduvjeti za otvaranje novih radnih mjesta i depopulaciju stanovništva
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za poljoprivredu i infrastrukturu VSŽ, RA VSŽ

Nositelj	VSŽ, resorna ministarstva, JLS, LAG-ovi, lokalne razvojne agencije					
Korisnici	VSŽ, JLS, LAG-ovi, lokalne razvojne agencije					
Ciljne skupine	Poduzetnici, obrtnici, poljoprivrednici, stanovništvo VSŽ					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Pružanje tehničke pomoći JLS-ima u provedbi planova za razvoj • Potpora jačanju infrastrukturnih kapaciteta namijenjenih poboljšanju kvalitete života • Osiguranje sredstava za sufinanciranje 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Razvoj lokalne zajednice u ruralnome prostoru	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni održivom razvoju lokalne zajednice u ruralnome prostoru	20	2020.	Godišnje	FINA, DZS, VSŽ, JLS

Naziv mjere	2.5.3. Potpora očuvanju tradicijskih obrta, djelatnosti i rukotvorstva
Prioritet	2.5. Razvoj ruralnog područja
Strateški cilj	2. Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života
Svrha, cilj i obrazloženje	<p>Tradicijski obrti i rukotvorstva predstavljaju mogućnost samozapošljavanja, a ujedno značajno doprinose atraktivnosti turističkih proizvoda ruralnog područja te mogu kao takvi funkcionirati samostalno. Unatoč vrijednosti koji predstavljaju njima se bave iznimno mali broj ljudi te im prijete nestanak s gospodarske scene. Edukacijom novih generacija tradicijskih obrtnika i rukotvoraca utjecalo bi se ne samo na očuvanje autohtonih vrijednosti ovoga kraja nego i na povećanje zaposlenosti, kreiranje novih turističkih sadržaja, mogućnosti povećanja prihoda već zaposlenih osoba.</p>
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • očuvanje tradicijskih vrijednosti i nasljeđa VSŽ • povećanje gospodarske i turističke aktivnosti ruralnog područja • edukacija za nova zanimanja • cjeloživotno učenje • proširenje tržišta suvenira • povećanje i raznolikost ponude organiziranih, tematskih putovanja u VSŽ • povećanje raznolikosti turističkih sadržaja
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za poljoprivredu i infrastrukturu VSŽ, TZ VSŽ, JLS, HGK
Nositelj	VSŽ, JLS, TZ VSŽ i sustav TZ s područja VSŽ, obrazovne institucije, HZZ, udruge, OPG-i, HGK, HOK
Korisnici	VSŽ, JLS, TZ VSŽ i sustav TZ s područja VSŽ, obrazovne institucije, HZZ, udruge, OPG-i, HGK, HOK
Ciljne skupine	Nositelji OPG-a, obrazovne institucije, sustav TZ, JLS, udruge
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • edukacija u školskom i izvanškolskom programu • provođenje programskih aktivnosti uključenih dionika

		<ul style="list-style-type: none"> osiguravanje financiranja putem dostupnih javnih poziva jačanje kapaciteta u turističkom i sektoru kulture 				
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Poticanje očuvanje tradicijskih obrta, djelatnosti i rukotvorstva	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni poticanju očuvanja tradicijskih obrta, djelatnosti i rukotvorstva	10	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS

Naziv mjere	2.5.4. Poticanje proizvodnje, promocije i trženja domaćih proizvoda					
Prioritet	2.5 Razvoj ruralnog područja					
Strateški cilj	2. Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života					
Strateški cilj i obrazloženje:	Svrha ove mjere je očuvanje i napredak ruralnog područja i ruralnih vrijednosti kroz razvoj i unapređenje postojeće proizvodnje kao i stvaranje novih proizvodnji radi jačanja konkurentnosti i trženja domaćih proizvoda. Stvaranje novih i osnaživanje postojećih poljoprivrednih gospodarstava omogućit će primjereni životni standard i pridonijeti stabilnosti poljoprivrednog dohotka.					
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> jačanje malih i srednjih OPG-ova povećan broj poljoprivrednih gospodarstava koja se bave preradom poljoprivrednih proizvoda povećan broj zaštićenih proizvoda povećanje zaposlenosti 					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	UO za poljoprivredu i infrastrukturu VSŽ, RA VSŽ					
Nositelj:	VSŽ, JLS, lokalne razvojne agencije, resorna ministarstva					
Korisnici	OPG-i, obrtnici, udruge					
Ciljne skupine	OPG-i, obrtnici, nezaposleni, stanovništvo					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> pružanje tehničke pomoći onima koji žele pokrenuti i unaprijediti svoju proizvodnju provođenje programskih aktivnosti u zaštiti novih proizvoda osiguranje sredstava za sufinanciranje 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Poticanje proizvodnje, promocije i trženja domaćih proizvoda	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni poticanju proizvodnje, promocije i trženja domaćih	180	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS, razvojne agencije, OPG-i

		proizvoda				
--	--	-----------	--	--	--	--

STRATEŠKI CILJ 3. MODERNA INFRASTRUKTURA I ZAŠTITA OKOLIŠA

Relevantnost

Razvoj moderne infrastrukture jedan je od najvažnijih temeljnih preduvjeta za razvoj gospodarstva. Kvalitetan cestovni, zračni, željeznički, telekomunikacijski sustav, vodoopskrba i odvodnja, zbrinjavanje otpada i energetika otvaraju mogućnost novih investicija i povećanja broja radnih mjesta. Također je važno omogućiti razvoj širokopojasnog interneta i u slabije razvijenim dijelovima županije. Zaštita okoliša temeljna je odrednica održivog razvoja VSŽ, te je prirodna baština od velikog značaja za društveno-gospodarski razvoj. Zaštita raznovrsnih prirodnih resursa zahtjeva osiguranje kvalitetne infrastrukture, osobito sustava gospodarenja otpadom, sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda. Očuvanje i dugoročan opstanak divljih vrsta i njihovih prirodnih staništa važno je s gledišta upravljanja područja ekološke mreže, zaštićenih područja i divljih vrsta. Uspostavom održivog i smislenog upravljanja područjima ekološke mreže osigurati će se njezina postojanost što će doprinijeti očuvanju rijetkih i ugroženih vrsta i njihovih prirodnih stanišnih tipova.

Očekivani načini ostvarenja

Strateški cilj moderne infrastrukture i zaštite okoliša ostvariti će se provedbom mjera slijedećih prioriteta: Unaprjeđenje gospodarske infrastrukture, integracija i modernizacija prometne infrastrukture, cjelovito i učinkovito gospodarenje vodama, korištenje obnovljivih izvora energije i poticanje energetske učinkovitosti, očuvanje okoliša i zaštita prirode. Mjere su usmjerene ka unaprijeđenju i razvoju komunalne, prometne, poljoprivredne i poduzetničke infrastrukture, obnovi sustava vodoopskrbe odvodnje, poticanju energetske učinkovitosti i korištenju obnovljivih izvora energije te zaštiti i održivom gospodarenju prirodnim resursima, gospodarenju otpadom, upravljanju rizicima te daljnjem razvoju komunikacijske povezanosti.

Dosljednost

Utemeljenost cilja proizlazi iz niza strategija i operativnih programa: Europa 2020 – Strategija za pametan, održiv i uključiv rast, Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva 2012.-2016. godine, Strategija prometnog razvoja RH 2014.-2030., Strategija razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2016. do 2020.godine, Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020., Program Ruralnog Razvoje RH 2014.-2020., Industrijska strategija RH 2014.-2020., Strategija poticanja inovacija RH 2014.-2020..

Izgradnja i osiguranje moderne infrastrukture uz adekvatnu zaštitu okoliša stvaraju preduvjete za nove investicije, rast gospodarstva, i smanjenje nezaposlenosti a paralelno vodeći brigu o zaštiti okoliša i očuvanju prirodnog bogatstva i biološke raznolikosti.

Cilj	Pokazatelj učinka	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost		Izvor
------	-------------------	--------------------	--------------------	--	-------

	Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina	Vrijednost	Godina	Učestalost praćenja	
Moderna infrastruktura i zaštita okoliša	Povećanje broja projekata u izgradnji i osiguranju moderne infrastrukture	%	Postotno povećanje broja projekata u izgradnji i osiguranju moderne infrastrukture	10	2017	10	2020.	Godišnje	UO za gospodarstvo i regionalni razvoj VSŽ, Služba za prostorno planiranje, gradnju i zaštitu okoliša, JLS

PRIORITET 3.1. Unapređenje gospodarske infrastrukture

Cilj prioriteta

Unaprijediti postojeću gospodarsku infrastrukturu i na taj način poboljšati mogućnosti za razvoj gospodarstva, poticati jačanje prioritetnih sektora i razvoja novih, poboljšati kvalitetu življenja, stvoriti fizičke pretpostavke za realizaciju investicija i zaposlenosti na području VSŽ.

Opravdanje

Stvaranje temeljnih pretpostavki i uvjeta za daljnji razvoj gospodarstva kroz unapređenje gospodarske infrastrukture koja je nastala kao rezultat promišljenog i organiziranog prostorno razvojnog koncepta područne (regionalne) samouprave. Razvijenost gospodarske infrastrukture jedna je od temeljnih karakteristika svake županije i potencijalno je znak njezine prepoznatljivosti. Razvijena gospodarska infrastruktura temeljni je preduvjet za moderno i konkurentno gospodarstvo te čimbenik ekonomskog rasta. Samo odgovarajuće infrastrukturno opremljena područja omogućavaju uspješan rast i razvoj poslovnih djelatnosti veće dodane vrijednosti. Povećanjem razine kvalitete infrastrukturne opremljenosti povećava se i mogućnost za porast poduzetničkih aktivnosti, opću razvijenost županije, povećava se zaposlenost, a time i standard cjelokupnog stanovništva, te ravnomjerni gospodarski i demografski rast županije. Unatoč kontinuiranim aktivnostima i naporima na regionalnoj (područnoj) razini, javna gospodarska infrastruktura na području VSŽ još uvijek nije na zadovoljavajućoj razini. Dodatni razlozi koji utječu na stagnaciju gospodarskog razvitka na razini županije je i neravnomjerno raspoređena te neujednačena kvaliteta gospodarske infrastrukture između pojedinih područja, posebice između gradskih, prigradskih i ruralnih dijelova županije. Upravo neadekvatna infrastruktura, često predstavlja, uz već postojeće ograničenje rasta, motiv migracije stanovništva što dodatno utječe na neravnomjerni razvoj županije.

Opis

Ovaj prioritet omogućiti će rast gospodarske i investicijske aktivnosti u svim gospodarskim sektorima kroz stvaranje bolje infrastrukturne opremljenosti na području županije. Kako postojeća gospodarska infrastruktura ne bi bila razvojno ograničenje, nužno je kontinuirano djelovanje u smislu njezina razvoja, a sukladno potrebama i zahtjevima njezinih korisnika. Svaka županija svojom infrastrukturnom opremljenošću mora biti atraktivna svim postojećim i potencijalnim korisnicima, a globalizacija poslovanja zahtjeva eliminiranje svih infrastrukturnih ograničenja. Nizom planiranih mjera, ulaganjem u sve aspekte i konvencionalne i tehnološke infrastrukture osigurat će se sustavno planiranje, a time će se postići i ravnomjerniji razvoj cjelokupnog prostora županije. Kako bi se efekt ulaganja u razvoj gospodarske infrastrukture ostvario u potpunosti, planirana su ulaganja i u ljudski kapital koji upravlja navedenom infrastrukturom, ali i samih korisnika infrastrukture odnosno jačanje ljudskih kapaciteta putem različitih edukacija, informiranja, savjetovanja i dr.

Mjere:

Mjera 3.1.1. Unapređenje komunalne infrastrukture

Mjera 3.1.2. Razvoj poduzetničke infrastrukture i infrastrukture PPI

Mjera 3.1.3. Razvoj poljoprivredne infrastrukture

Mjera 3.1.4. Razvoj IKT infrastrukture

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata

Osiguravanje sredstava za sufinanciranje; Jačanje vidljivosti PPI i zona; Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih PPI, poslovno industrijskih zona i poduzetničke infrastrukture; Širenje i razvoj kapaciteta PPI i zona uz razvoj usluga i servisa poduzetnicima s naglaskom na potporu inovacijama i proizvodnji te uslugama više dodane vrijednosti temeljene na IKT; poticanje brownfield investicija te korištenje postojećih zapuštenih ili nekorištenih nekretnina nekadašnjih pogona, zona ili pojedinačnih zgrada; Pružanje potpora inovativnim, proizvodnim i tvrtkama s uslugama više razine dodane vrijednosti; Nabava programa i opreme za e-učenje o korištenju usluga informacijskog društva i interneta; Implementacija znanja iz IKT sektora u sve sektore VSŽ; Provođenje redovitih aktivnosti PPI (informiranje, zagovaranje, tehnička pomoć i dr.); Projekti lokalnih tržnica, pristupnih putova i komunalne infrastrukture; Unapređenje, razvoj i proširenje postojeće poljoprivredne infrastrukture; Izgradnja brze i sigurne informacijske i komunikacijske infrastrukture; Izgradnja logističko – distributivnih centara.

Naziv mjere	3.1.1. Unapređenje komunalne infrastrukture					
Prioritet	3.1. Unapređenje gospodarske infrastrukture					
Strateški cilj	3. Moderna infrastruktura i zaštita okoliša					
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je stvaranje infrastrukturnih pretpostavki za razvoj gospodarstva. Cilj je opremanje/obnova postojećih i potencijalnih lokacija na kojima se odvijaju gospodarske aktivnosti neophodnom komunalnom infrastrukturom. Opremljenost odgovarajućom komunalnom infrastrukturom je preduvjet za razvoj gospodarstva.					
Rezultat i razvojni učinak	Opremljenost odgovarajućom komunalnom infrastrukturom predstavlja značajan čimbenik u privlačenju ulaganja i razvoju gospodarstva.					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Odjeli za gospodarstvo i regionalni razvoj VSŽ, Upravni odjel za poljoprivredu i infrastrukturu VSŽ, RA VSŽ, JLS					
Nositelj	VSŽ, JLS, RA VSŽ, lokalne razvojne agencije, komunalna poduzeća, resorna ministarstva i agencije, javna poduzeća					
Korisnici	VSŽ, JLS, poduzetnici, obrtnici, zadruge, udruge, OPG-i					
Ciljne skupine	VSŽ, JLS, poduzetnici, obrtnici, zadruge, udruge, OPG-i					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none">• Pružanje tehničke pomoći zainteresiranima• Priprema i provedba projekata• Informiranje javnosti• Osiguravanje sredstava za sufinanciranje					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Unapređenje komunalne infrastrukture	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni unapređenju komunalne infrastrukture	100	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS, razvojne agencije

Naziv mjere	3.1.2. Razvoj poduzetničke infrastrukture i infrastrukture PPI					
Prioritet	3.1. Unapređenje gospodarske infrastrukture					
Strateški cilj	3. Moderna infrastruktura i zaštita okoliša					
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je širenje mreže PPI i unaprjeđenje njihova rada kroz uvođenje specifičnih usluga i servisa za poduzetnike s ciljem poticanja nastajanja i razvoja novih tvrtki na području VSŽ s dominantnim usmjerenjem na inovacije, proizvodnju i usluge više dodane vrijednosti temeljene na IKT tehnologijama, a sve s krajnjim ciljem povećanja razine zaposlenosti. Specifični ciljevi koji se planiraju ostvariti odnose se na stvaranje novih te razvoj kapaciteta postojećih PPI (uključujući i zone, LAG-ove, zadruge te gospodarska udruženja), razvoj servisa i usluga PPI u sklopu postojećih ili novih PPI, stvaranje sustava učinkovite tehničke pomoći poduzetnicima-početnicima te kroz stvaranje snažne mreže poduzetničke infrastrukture kao spone između poduzetnika i lokalne samouprave.					
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj novi i širenje postojećih PPI • Razvoj poduzetničkih usluga PPI • Razvoj proizvodnih servisa PPI • Povećan broj novoosnovanih tvrtki • Povećan broj korisnika PPI prostora, usluga i servisa • Povećana profitabilnost • Povećana zaposlenost • Promjena strukture gospodarstva u korist proizvodnih djelatnosti 					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	RA VSŽ, lokalne razvojne agencije, PPI, UO za gospodarstvo i regionalni razvoj					
Nositelj	VSŽ, JLS, PPI, LAG, poduzetničke zone, zadruge, gospodarska udruženja, RA VSŽ, lokalne razvojne agencije, HGK, HOK					
Korisnici	MSP u svim fazama razvoja, obrti, zadruge, gospodarska udruženja, PPI, poduzetničke zone, LAG-ovi, RA VSŽ, lokalne razvojne agencije, HOK, HGK					
Ciljne skupine	Poduzetnici, obrtnici, inovatori, OPG-i, samostalni stručnjaci (freelanceri), nezaposleni					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Jačanje vidljivosti PPI i zona • Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih PPI i zona • Širenje i razvoj kapaciteta PPI i zona uz razvoj usluga i servisa poduzetnicima s naglaskom na potporu inovacijama i proizvodnji te uslugama više dodane vrijednosti temeljene na IKT • Poticanje brownfield investicija te korištenje postojećih zapuštenih ili nekorištenih nekretnina nekadašnjih pogona, zona ili pojedinačnih zgrada • Pružanje potpora inovativnim, proizvodnim i tvrtkama s uslugama više razine dodane vrijednosti • Provođenje redovitih aktivnosti PPI (informiranje, zagovaranje, tehnička pomoć i dr.) 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		

Razvoj poduzetničke infrastrukture i infrastrukture PPI	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni razvoju poduzetničke infrastrukture i infrastrukture PPI	25	2020.	Na kraju promatranog razdoblja	JLS, PPI, VSŽ
---	------	---	----	-------	--------------------------------	---------------

Naziv mjere		3.1.3. Razvoj poljoprivredne infrastrukture				
Prioritet		3.1 Unapređenje gospodarske infrastrukture				
Strateški cilj		3. Moderna infrastruktura i zaštita okoliša				
Svrha, cilj i obrazloženje		Svrha ove mjere je unapređenje , razvoj i proširenje postojeće poljoprivredne infrastrukture koja će u konačnici poboljšati konkurentnost poljoprivrednih gospodarstava. Ciljevi koji se planiraju postići odnose se na jačanje kapaciteta trženja, uređenje i izgradnju pristupnih cesta i putova do poljoprivrednih površina i farmi, pomoć pri dovođenju komunalne infrastrukture do gospodarsko – proizvodnih objekata i izgradnju lokalnih tržnih centra za voće, povrće i ostale poljoprivredne proizvode				
Rezultat i razvojni učinak		Provođenje predloženih aktivnosti pridonijet će boljoj povezanosti poljoprivrednih proizvođača, jačanju konkurentnosti na lokalnom tržištu naspram trženja u velikim trgovačkim lancima, boljem i jačem marketinškom pristupu prilikom prodaje vlastitih proizvoda, većem broju registriranih proizvođača				
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere		Upravni odjel za poljoprivredu i infrastrukturu VSŽ, RA VSŽ, JLS				
Nositelj		VSŽ, JLS, Lokalne razvojne agencije VSŽ, LAG-ovi, RA VSŽ, resorna ministarstva, tvrtke u vlasništvu JLS ili VSŽ				
Korisnici		Registrirana poljoprivredna gospodarstva (OPG-i, poljoprivredne zadruge, obrti, tvrtke), udruge poljoprivrednih proizvođača, LAG-ovi				
Ciljne skupine		Registrirana poljoprivredna gospodarstva (OPG-i, poljoprivredne zadruge, obrti, tvrtke)				
Mehanizmi provedbe		<ul style="list-style-type: none"> • Informiranje potencijalnih korisnika • Provođenje aktivnosti u pripremi projektne dokumentacije • Osiguranje sredstava za sufinanciranje 				
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Razvoj poljoprivredne infrastrukture	Broj	Broj aktivnosti usmjerenih razvoju poljoprivredne infrastrukture	30	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS, razvojne agencije

Naziv mjere		3.1.4. Razvoj IKT infrastrukture				
Prioritet		3.1. Unapređenje gospodarske infrastrukture				
Strateški cilj		3. Moderna infrastruktura i zaštita okoliša				

Svrha, cilj i obrazloženje	<p>Informacijska i komunikacijska tehnologija omogućuje prijenos i korištenje svih vrsta informacija i najprodornija je generička tehnologija današnjice. IKT infrastruktura nalazi primjene u svim granama gospodarstva i u svim područjima znanosti, te je podloga za uspješno djelovanje poduzetništva, kao i svih društvenih i državnih struktura. Iz tih razloga od izričite je važnosti olakšati pristup i korištenje informacijsko komunikacijske tehnologije u svim sektorima posebno s naglaskom na županijsku, državnu i društvenu strukturu. Cilj ove mjere je stvoriti IKT okruženje s kojim ćemo kroz druge aktivnosti pomoći poduzetnicima u transferu i razvoju tehnologija, te ubrzanom komercijalizaciji znanja i inovacija. Obrazovanje putem informacijskih i komunikacijskih tehnologija omogućit će povećanje učinkovitosti obrazovanja u cjelini, dok će obrazovanje za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju stvarati stručnjake potrebne za suvremene radne procese te time privlačiti strane i domaće investicije. U VSŽ treba stvoriti uvjete za nesmetano širenje istraživanja, razvoja, proizvodnje i svih oblika uporabe informacijske i komunikacijske tehnologije koja je prijeko potrebna za priključivanje razvijenom svijetu. Zbog širokog spektra primjene i mogućnosti koju IKT infrastruktura nudi (prikupljanje, pohranjivanje, prenošenje i obrada podataka) informacijsko komunikacijska tehnologija može dodatno osnažiti i unaprijediti VSŽ.</p>
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • Potpora poslovanju poslovnim subjektima u IKT sektoru • Jačanje informatičke pismenosti stanovništva • Razvoj elektroničkih usluga u javnom sektoru • Povećanje produktivnosti i racionalnosti u javnom sektoru • Brzo i lako prenošenje informacija između županija, JLS-a, tijela državne uprave te javnih poslovnih subjekata i drugih javnih organizacija • Povećana dostupnost i protok informacija • Dobivanje velikih količina informacije za neki poslovni proces • Lakša i preciznija razmjena znanja i ekspertiza s ciljem poboljšanja novih proizvoda i usluga • Brza i sigurna informacijska i komunikacijska infrastruktura • Otvorene mogućnosti ubrzanog rasta • Unapređenje proizvodnih i poslovnih procesa • Izgradnja širokopojasne mreže • Razvoj mreže optičkih kabela
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	VSŽ, JLS, javna poduzeća, RA VSŽ
Nositelj	VSŽ, JLS, javna poduzeća, poduzetnici
Korisnici	Poduzetnici, JLS, VSŽ, stanovništvo VSŽ, javna poduzeća
Ciljne skupine	Poduzetnici, JLS, VSŽ, stanovništvo VSŽ
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnjom brze i sigurne informacijske i komunikacijske infrastrukture treba osigurati zadovoljavanje potreba građana i gospodarstva • Provedba izobrazbe građana, poduzetnika i javnih službenika i bolja iskorištenost IKT infrastrukture • Poticanje istraživačkih projekata za razvoj digitalne i medijske pismenosti kao i e-vještina.

<ul style="list-style-type: none"> • Financijska podrška znanstvenim i tehnološkim projektima kojima je cilj unapređenje postojećih i razvoj novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija i usluga • Razvoj mehanizma VSŽ koji će poticati korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija i za nju ostvarivati određenu financijsku podršku • Poticanje mjera koje će olakšati dostupnost, korištenje te kvalitete informacijsko komunikacijske tehnologije • Nabava programa i opreme za e-učenje o korištenju usluga informacijskog društva i interneta • Osiguranje brze i točne razmjenu informacija kao i informacijsku povezanost svih sudionika poslovnih procesa, bilo u procesima rada ili procesima odlučivanja. • Izrada i redovito ažuriranje javno dostupne komunikacijske mreže • Implementacija znanja iz IKT sektora u sve sektore VSŽ 						
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Izgradnja brze i sigurne informacijske i komunikacijske infrastrukture	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti izgradnje informacijske i komunikacijske infrastrukture	10	2020.	Godišnje	JLS, VSŽ

PRIORITET 3.2. Integracija i modernizacija prometne infrastrukture

Cilj prioriteta

Povećanje i modernizacija sveukupne prometne infrastrukture

Opravdanje

Kvaliteta cesta i dalje je lošija nego u ostalim dijelovima Hrvatske, te su neophodna intenzivnija ulaganja u sanacije, rekonstrukcije i izvanredno održavanje cesta. Kako bi se poboljšala struktura prometa potrebno je ulaganje u izgradnju novih županijskih i lokalnih cesta, te obilaznica i korekcija trasa na državnim cestama. Prioriteti po pitanju željezničkog prometa su rekonstrukcija pruge Vinkovci-Vukovar, rekonstrukcija kolodvora Vinkovci, istraživanje mogućnosti i prostornih uvjeta za preuređenje i proširenje postojećeg kolodvora Vukovar u funkciji prijevoza tereta, te izgradnja logističkog centra i kontejnerskog terminala. Za daljnji razvoj lučke infrastrukture, potrebno je proširenje luke Vukovar kao i izgradnja županijske luke Ilok. Potencijal za razvoj širokopojasne mreže je na zadovoljavajućoj razini. Postojeći priključci izvedeni su zastarjelom tehnologijom bakrenih parica, preko 90% i moraju se zamijeniti novom svjetlovodnom tehnologijom. Izgrađena infrastrukturna mreža koja je u vlasništvu države i javnih tvrtki, omogućava priključak distribucijske mreže po gradovima i većim naseljima. Daljnji razvoj postojećeg i izgradnja budućeg prometnog sustava pridonijet će boljoj povezanosti VSŽ sa ostalim dijelovima Republike Hrvatske kao i okolnim zemljama. Nužno je daljnje ulaganje u razvoj i modernizaciju prometne infrastrukture kroz izgradnju i modernizaciju javnih cesta, željezničke i zračne infrastrukture, plovnih putova i luka te razvoj multimodalne infrastrukture. Kompletno izgrađen prometni sustav, te spoj i međusobno djelovanje i sinergija različitih prometnih grana može doprinijeti modernizaciji i napretku sveukupne prometne infrastrukture.

Opis

Stvaranje pretpostavki za modernizaciju prometne infrastrukture pridonijet će daljnjem gospodarskom razvoju VSŽ. Sve veći razvoj motorizacije u svijetu kao i u VSŽ je utjecao na to da se broj motornih cestovnih vozila znatno povećao što dovodi do zagušenja prometa. Navedeni problem se može riješiti samo kroz daljnju izgradnju i modernizaciju cestovnog prometa. Također daljnji razvoj željezničke i zračne infrastrukture i željezničkog i zračnog prometa će doprinijeti da VSŽ ponovno stekne predratnu važnost u smislu željezničkog i logističkog središta. Izgradnja i modernizacija unutarnjih plovinih puteva će doprinijeti prepoznavanju VSŽ kao međunarodnog i regionalnog središta za prihvat i distribuciju robe te središta za putnički i turistički promet. Razvoj multimodalne infrastrukture i prometa je također važan u smislu međusobne povezanosti prometnih sektora i prometno-tehnoloških aktivnosti a što će utjecati da se manipulacija i transport robe izvrši brzo, sigurno i ekonomično.

Mjere:

Mjera 3.2.1. Održavanje, izgradnja i modernizacija mreže javnih cesta

Mjera 3.2.2. Razvoj željezničke i zračne infrastrukture i željezničkog i zračnog prometa

Mjera 3.2.3. Održavanje, izgradnja i modernizacija unutarnjih plovinih putova i luka te razvoj vodnog prometa

Mjera 3.2.4. Razvoj multimodalne infrastrukture i prometa

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata

Održavanje, izgradnja i modernizacija mreže javnih cesta; Sanacija najkritičnijih dijelova dionica cesta te rekonstrukcija i izgradnja novih; Razvoj željezničke i zračne infrastrukture i željezničkog i zračnog prometa; Proširenje postojećih tercijarnih zračnih luka, pristaništa i uzletišta; Proširenje postojećih kapaciteta u zračnom prometu; Održavanje, izgradnja i modernizacija unutarnjih plovinih putova i luka te razvoj vodnog prometa; Razvoj multimodalne infrastrukture i prometa; Povezivanje cestovnog i željezničkog prometa s lukama.

Naziv mjere	3.2.1. Održavanje izgradnja i modernizacija mreže javnih cesta
Prioritet	3.2. Integracija i modernizacija prometne infrastrukture
Strateški cilj	3. Moderna infrastruktura i zaštita okoliša
Svrha, cilj i obrazloženje	<ul style="list-style-type: none"> • Podizanje kvalitete prometne infrastrukture • Rješavanje problema cestovnog prometa u gradskim i većim naseljima • Povećanje sigurnosti u prometu
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • Veća kvaliteta prometnica • Bolja povezanost naselja • Smanjenje broja stradalih u prometu • Pripremljena tehnička dokumentacija za buduće projekte u području razvoja cestovne infrastrukture
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	ŽUC, HAC, HC, JLS, RA VSŽ
Nositelj	ŽUC, HAC, HC, JLS, VSŽ, resorno ministarstvo
Korisnici	ŽUC, HAC, HC, JLS, VSŽ,
Ciljne skupine	JLS, VSŽ, šira zajednica i stanovništvo VSŽ
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Priprema tehničke dokumentacije za sanaciju, izgradnju i rekonstrukciju mreže javnih cesta; • Sanacija najkritičnijih dionica na području županije; • Izgradnja novih dionica i objekata; • Modernizacija postojećih raskrižja; • Rekonstrukcija dionica te poboljšanje tehničkih karakteristika ceste

• Osiguravanje financijskih sredstava						
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Održavanje, izgradnja i modernizacija mreže javnih cesta	Broj	Broj projekata i aktivnosti održavanja, izgradnje i modernizacije mreže javnih cesta	100	2020.	Godišnje	ŽUC, HAC, HC, JLS, VSŽ

Naziv mjere	3.2.2. Razvoj željezničke i zračne infrastrukture i željezničkog i zračnog prometa					
Prioritet	3.2. Integracija i modernizacija prometne infrastrukture					
Strateški cilj	3. Moderna infrastruktura i zaštita okoliša					
Svrha, cilj i obrazloženje	<p>Kod željezničkog prometa cilj je povećanje brzine vlakova, smanjenje vremena putovanja, povećanje sigurnosti, kvalitete i atraktivnosti putovanja vlakovima, povećanje broja osiguranih željezničko-cestovnih prijelaza.</p> <p>Kod zračnog prometa cilj je proširenje postojećih tercijarnih zračnih luka, pristaništa i uzletišta luke radi unapređenja turističke ponude županije, kao i poboljšanje gospodarskih i sportskih aktivnosti.</p>					
Rezultat i razvojni učinak	<p>Kod željezničkog prometa: smanjenje broja prometnih nesreća, veći broj prevezenih putnika, veći broj polazaka, kvalitetna željeznička infrastruktura.</p> <p>Kod zračnog prometa: unapređenje gospodarstva u cjelini, a naročito turističke djelatnosti.</p>					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	HŽ, JLS, VSŽ, RA VSŽ					
Nositelj	HŽ, JLS, VSŽ					
Korisnici	VSŽ, JLS, HŽ, Zavod za prostorno uređenje VSŽ, udruge					
Ciljne skupine	JLS, VSŽ, turisti, sportaši, šira zajednica i stanovništvo VSŽ					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> Razvoj željezničke infrastrukture, revitalizacija postojećih pruga i objekata (perona), gradnja, odnosno sustavno rješavanje željezničko-cestovnih prijelaza Zračni promet - osiguravanje uvjeta (tehnička dokumentacija) za proširenje postojećih kapaciteta u zračnom prometu Osiguranje financijskih sredstava 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Razvoj željezničke i zračne infrastrukture i željezničkog i zračnog prometa	Broj	Aktivnosti, mjere i projekti usmjereni razvoju željezničke i zračne infrastrukture i željezničkog i zračnog prometa	8	2020.	Godišnje	HŽ, VSŽ, JLS

Naziv mjere	3.2.3. Održavanje, izgradnja i modernizacija unutarnjih plovni putova i luka te razvoj vodnog prometa					
Prioritet	3.2. Integracija i modernizacija prometne infrastrukture					
Strateški cilj	3. Moderna infrastruktura i zaštita okoliša					
Svrha, cilj i obrazloženje	Opći cilj je uređenje i održavanje vodnih putova na način da se poveća sigurnost i efikasnost unutarnje plovidbe. Postizanje veće razine konkurentnosti i kvalitete postojeće mreže unutarnjih vodnih putova (kroz kvalitetnije održavanje, uklanjanje uskih grla, te tehnološku modernizaciju sustava obilježavanja i plovidbene signalizacije). Ostvarivanje brže i skladnije izgradnje vodnih putova europskog standarda, u sklopu TEN-T mreže, sukladno načelima europske prometne politike.					
Rezultat i razvojni učinak	Poboljšana kvaliteta vodnih putova					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Lučka uprava Vukovar, Agencija za vodne putove, RA VSŽ					
Nositelj	Lučka uprava Vukovar, Agencija za vodne putove, resorno ministarstvo, javna poduzeća, Hrvatske vode pravna osoba za upravljanje vodama, JLS, VSŽ					
Korisnici	Služba za prostorno planiranje, gradnju i zaštitu okoliša VSŽ, JLS, VSŽ, RA VSŽ, Hrvatske vode pravna osoba za upravljanje vodama, resorno ministarstvo					
Ciljne skupine	JLS, VSŽ, poduzetnici, šira zajednica i stanovništvo VSŽ					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Održavanje dionica međunarodnih vodnih putova na način da se osigura sigurna, pouzdana i ekonomski održiva plovidba • Povećanje kvalitete sustava obilježavanja vodnih putova • Primjenjivanje ekoloških standarde prilikom uređenja i održavanja vodnih putova; • Započeti izgradnju plovni putova i luka • Izgradnja, dogradnja i održavanje pristaništa • Modernizacija i izgradnja dodatnih kapaciteta luka 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Održavanje, izgradnja i modernizacija unutarnjih plovni putova i luka te razvoj vodnog prometa	Broj	Broj projekta i aktivnosti održavanja, izgradnje i modernizacije unutarnjih plovni putova i luka te razvoj vodnog prometa	10	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS, Lučka uprava, Agencija za vodne putove

Naziv mjere	3.2.4. Razvoj multimodalne infrastrukture i prometa					
Prioritet	3.2. Integracija i modernizacija prometne infrastrukture					
Strateški cilj	3. Moderna infrastruktura i zaštita okoliša					
Svrha, cilj i obrazloženje	Povezati luke unutarnjih voda s prometnim mrežama i razviti multimodalni promet. Luke treba povezati s glavnim cestovnim i željezničkim koridorima radi postizanja bolje integracije s					

	gospodarskim zaledem i stvoriti preduvjete za razvoj intermodalnog prometa.					
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> Definiran plan razvoja multimodalnih prometnih terminala; Identificirani potencijalni ulagači; Započeta izrada projektne dokumentacije. 					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	HŽ, HC, ŽUC, RA VSŽ, JSL, VSŽ					
Nositelj	Lučka uprava Vukovar, Agencija za vodne putove, resorno ministarstvo, Hrvatske vode pravna osoba za upravljanje vodama, HC, HŽ, ŽUC					
Korisnici	Služba za prostorno planiranje, gradnju i zaštitu okoliša VSŽ, JLS, VSŽ, RA VSŽ, Hrvatske vode pravna osoba za upravljanje vodama, resorno ministarstvo, Hrvatske ceste, Ministarstvo financija, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU, Grad Vukovar, Grad Ilok					
Ciljne skupine	JLS, VSŽ, poduzetnici, šira zajednica i stanovništvo VSŽ					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> Identificiranje i povezivanje dionika zainteresiranih za ulaganja Osiguranje financijskih sredstava Definiranje skladišno-pretovarnih lokacija Izrada projektne dokumentacije i realizacija projekata 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Razvoj multimodalne infrastrukture i prometa	Broj	Broj aktivnosti usmjerenih na razvoj multimodalne infrastrukture i prometa	10	2020.	Godišnje	VSŽ, ŽUC, HŽ, JLS

PRIORITET 3.3. Cjelovito i učinkovito gospodarenje vodama

Cilj prioriteta

Razvoj i integracija sustava vodoopskrbe i odvodnje

Opravdanje

Dijelovi županije koji se opskrbljuju lokalnim vodovodima imaju vodu neadekvatnu kvalitetu vode. Stanje vodoopskrbne infrastrukture je loše. Vodovodna je mreža uglavnom starija od 30 godina te je kao takva neprimjerena. (ne zadovoljava protupožarnu zaštitu minimalno potrebnim tlakovima i profilima), pod kapacitirana i dotrajala (starost, loša kvaliteta cijevi, neadekvatni materijali cjevovoda - azbestne cijevi) zastarjela vodovodna oprema (mnogi postojeći zasuni, odzračni ventili, muljni ispusti, hidranti su u lošem stanju ili uopće ne funkcioniraju). Dotrajalost izgrađenih vodoopskrbnih sustava ugrožava kvalitetu vodoopskrbe te uzrokuje velike gubitke u opskrbi. Nedovoljna opskrbljenost pojedinih općina vodom, nedovoljni sigurnosni kapaciteti vodospremnika, nezadovoljavajuća izgrađenost regionalnog vodovoda Istočne Slavonije, nezadovoljavajući sustav odvodnje te ispuštanje neobrađene otpadne vode u recipijent ili kanale predviđene za melioracijsku odvodnju zbog nedostatak uređaja za pročišćavanje vode ukazuju na izrazito loše stanje vodovodne opreme i gospodarenje vodom. Poboljšanje sustava zaštite od poplava za VSŽ je od velikog značaja što se pokazalo točnim 2014. godine uslijed velikih poplava koje su zahvatile Županiju.

Opis

Nastavak projektiranja i izgradnje regionalnog vodovoda Istočne Slavonije s ciljem povećanja kvalitete i osiguranja vodoopskrbe za sve stanovnike Županije te rekonstrukcija i sanacija postojećih cjevovoda radi

smanjenja gubitaka u opskrbi vodom osigurali bi zadovoljenje zakonske regulative te omogućilo kvalitetniji život na području Vukovarko-srijemske županije. Obnova, dogradnja i izgradnja javnih sustava odvodnje, uspostava prekogranične suradnje u praćenju kakvoće površinskih voda i smanjenju emisija u vode te izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih sustava od poplave sa mogućnošću korištenja akumulacije u svrhu navodnjavanja, športa, ribolova i turističkih sadržaja minimalizirali bi moguće štetno djelovanje voda i pozitivno djelovalo na gospodarstvo i život u Županiji.

Mjere:

3.3.1. Izgradnja, rekonstrukcija, obnova i održavanje sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja voda

3.3.2. Poboljšanje sustava zaštite od poplava

3.3.3. Sanacija i izgradnja sustava navodnjavanja i melioracijske odvodnje

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata

Rekonstrukcija sustava vodoopskrbe; Rekonstrukcija crpnih stanica; Izgradnja sustava odvodnje; Rekonstrukcija sustava odvodnje; Izgradnja sustava vodoopskrbe; Pročistači za kanalizaciju; Jačanje kapaciteta tijela zaduženih za zaštitu od poplava te jačanje sustava boljim umrežavanjem i poboljšanom komunikacijom između dionika; Sustavi navodnjavanja na području VSŽ (Sopot, Blata-Cerna, Lipovac, Ervenica, Tovarnik, Grabovo); Čišćenje i uređenje kanala detaljne melioracijske odvodnje; Obnova savskog nasipa u VSŽ.

Naziv mjere	3.3.1. Izgradnja, rekonstrukcija, obnova i održavanje sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja voda					
Prioritet	3.3. Cjelovito i učinkovito gospodarenje vodama					
Strateški cilj	3. Moderna infrastruktura i zaštita okoliša					
Svrha, cilj i obrazloženje	Poboljšati sustave vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja voda na području županije kroz izgradnju novih sustava, obnovu postojećih te redovito održavanje.					
Rezultat i razvojni učinak	Izgrađeni, obnovljeni i održavani sustavi vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja voda <ul style="list-style-type: none"> • Sanirani i obnovljeni postojeći vodoopskrbni sustavi; • Proširena vodoopskrbna mreža; • Izgrađen regionalni vodovod. 					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	JLS, VSŽ, RA VSŽ					
Nositelj	Hrvatske vode pravna osoba za upravljanje vodama, JLS, javna poduzeća, VSŽ					
Korisnici	JLS, VSŽ, javna poduzeća, Hrvatske vode pravna osoba za upravljanje vodama					
Ciljne skupine	JLS, VSŽ, šira zajednica i stanovništvo VSŽ					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Sanirati i obnoviti postojeće vodoopskrbne sustave; • Proširiti postojeću vodoopskrbnu mrežu; • Radovi na izgradnji regionalnog vodovoda; • Sanirati i obnoviti postojeći sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda; • Proširiti i izgraditi nove sustave odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Projekti izgradnje, rekonstrukcije,	Broj	Broj projekata izgradnje,	40	2020.	Godišnje	JLS, VSŽ

obnove i održavanja vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja voda		rekonstrukcije, obnove i održavanja vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja voda				
--	--	--	--	--	--	--

Naziv mjere		3.3.2 Poboljšanje sustava zaštite od poplava				
Prioritet		3.3. Cjelovito i učinkovito gospodarenje vodama				
Strateški cilj		3. Moderna infrastruktura i zaštita okoliša				
Svrha, cilj i obrazloženje		Svrha ove mjere je zaštititi stanovništvo Županije i njihovu imovinu od poplava. Ciljevi su jačanje kapaciteta tijela zaduženih za zaštitu od poplava te jačanje sustava boljim umrežavanjem i poboljšanom komunikacijom između dionika. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u svom djelokrugu rada, utvrđenim Ustavom i zakonima, uređuju i planiraju, organiziraju, financiraju i provode, zaštitu i spašavanje, radi prevencije i učinkovitog aktiviranja u katastrofama i velikim nesrećama, te na otklanjanju mogućih uzroka i posljedica katastrofa i velikih nesreća.				
Rezultat i razvojni učinak		<ul style="list-style-type: none"> osiguranje pravovremene identifikacije, procjene i praćenja rizika od poplava izgradnja sustava zaštite i njegova otpornost na svim razinama osiguranje sredstava za potrebe sustava povećana sigurnost stanovnika Županije 				
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere		Hrvatske vode pravna osoba za upravljanje vodama , DUZS, VSŽ, JLS, RA VSŽ				
Nositelj		Hrvatske vode pravna osoba za upravljanje vodama, VSŽ, JLS, DUZS, udruge				
Korisnici		Hrvatske vode pravna osoba za upravljanje vodama, VSŽ, JLS, DUZS, udruge				
Ciljne skupine		JLS, VSŽ, šira zajednica i stanovništvo VSŽ				
Mehanizmi provedbe		<ul style="list-style-type: none"> potpuna i temeljita obnova savskog nasipa izgradnja nadvišenja nasipa sustav ranog uzbunjivanja od vodenog vala izrada projekcije vodostaja izgradnja i uređenje retencija u Spačvanskom bazenu izgradnja i uređenje akumulacija u nizvodnom dijelu toka rijeke Save 				
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Obnova Savskog nasipa u VSŽ	Kilometara	Potpuna i temeljita obnova nasipa u Vukovarsko-srijemskoj županiji od Račinovaca do Babine Grede	68	2019.	Godišnje	Hrvatske vode

Naziv mjere	3.3.3. Sanacija i izgradnja sustava navodnjavanja i melioracijske odvodnje
--------------------	---

Prioritet	3.3. Cjelovito i učinkovito gospodarenje vodama					
Strateški cilj	3. Moderna infrastruktura i zaštita okoliša					
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je jačanje i razvoj poljoprivrede. Stvaranje konkurentnije, raznovrsnije proizvodnje uz odgovarajuće gospodarenje prirodnim resursima (tlo i voda). Čišćenje i održavanje kanala melioracijske odvodnje. Na području županije ima oko 4.500 km koja nije u potpunosti dovedena u nulto stanje.					
Rezultat i razvojni učinak	Na prostoru VSŽ postoje povoljni uvjeti tla i voda i opravdano je očekivati da će navodnjavanje proširiti strukturu uzgajanih poljoprivrednih kultura te unaprijediti poljoprivrednu proizvodnju a samim tim potaknuti razvoj gospodarstva i osigurati nova radna mjesta. Uređenjem zapuštenih kanala osigurati funkcionalnu melioracijsku odvodnju					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Upravni odjel za poljoprivredu i infrastrukturu VSŽ, RA VSŽ					
Nositelj	VSŽ, Hrvatske vode pravna osoba za upravljanje vodama, JLS					
Korisnici	VSŽ, JLS, fizičke i pravne osobe odnosno korisnici polj. zemljišta koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom					
Ciljne skupine	Fizičke i pravne osobe odnosno korisnici polj. zemljišta koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Informiranje, iskazivanje interesa i organiziranje korisnika • Određivanje obuhvata sustava navodnjavanja • Izrada potrebne projektne dokumentacije • Rješavanje imovinsko pravnih poslova • Ishođenje dozvola • Osiguravanje sredstava za sufinanciranje 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Sustavi navodnjavanja	Broj	Pokazatelj mjeri broj izgrađenih sustava navodnjavanja	5	2020.	Na godišnjoj razini	VSŽ, JLS

PRIORITET 3.4. Korištenje obnovljivih izvora energije i poticanje energetske učinkovitosti

Cilj prioriteta

Povećanje udjela obnovljivih izvora energije i poticanje energetske učinkovitosti u cilju održivog razvoja i zaštite okoliša

Opravdanje

Analiza stanja je pokazala da na prostoru Županije postoje značajni potencijali obnovljivih izvora energije koji nisu dovoljno iskorišteni ili koji se koriste van Županije. Učinkovitim i održivim korištenjem svog potencijala obnovljivih izvora energije na području Županije doprinijet će se održivom razvoju i zaštiti okoliša u skladu s direktivama i strategijama Europske Unije i Republike Hrvatske

Opis

Razvojni prioritet će biti ostvaren kroz sinergiju navedenih Mjera: poticanjem proizvodnje i korištenja energije iz obnovljivih izvora, poticanjem energetske učinkovitosti u javnom i privatnom sektoru, kao i poticanjem energetske neovisnosti u javnom i privatnom sektoru.

Mjere:

- 3.4.1. Poticanje proizvodnje i korištenja energije iz obnovljivih izvora
- 3.4.2. Poticanje energetske učinkovitosti u javnom i privatnom sektoru
- 3.4.3. Poticanje energetske neovisnosti u javnom i privatnom sektoru

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata

Priprema i provedba aktivnosti vezanih uz korištenje OIE; Istraživanje i eksploatacija geotermalnog potencijala; Pružanje tehničke pomoći zainteresiranima; Informiranje javnosti; Osiguravanje sredstava za sufinanciranje; Energetski učinkovita javna rasvjeta; Rekonstrukcija i sanacija postojećih sustava grijanja; Izgradnja novih sustava opskrbe toplinskom energijom; Energetska obnova postojećih objekata; Korištenje obnovljivih izvora energije u toplinarstvu; Izrada potrebne projektno-tehničke dokumentacije; Priprema i provedba promotivnih kampanja o učinkovitom korištenju energije; Pokrenuti energetski učinkovit pokazni centar 'near zero energy house'; Izrada Županijske energetske strategije te izrada akcijskog plana djelovanja; Izrada kvalitetne energetske baze podataka.

Naziv mjere	3.4.1. Poticanje proizvodnje i korištenja energije iz obnovljivih izvora					
Prioritet	3.4. Korištenje obnovljivih izvora energije i poticanje energetske učinkovitosti					
Strateški cilj	3. Moderna infrastruktura i zaštita okoliša					
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je jačanje energetske neovisnosti i razvoj gospodarstva. Cilj je iskorištavanje obnovljivih izvora energije kojima VSŽ raspolaže. Na prostoru VSŽ postoje značajni potencijali u vidu OIE (npr. biomasa, sunčana energija, vjetar, geotermalna voda i dr.) koji su samo manjim dijelom iskorišteni i treba ih staviti u funkciju.					
Rezultat i razvojni učinak	Korištenje potencijala OIE dovest će do povećanja proizvodnje energije (električne, toplinske) te će omogućiti razvoj drugih dohodovnih djelatnosti (staklenička proizvodnja, sušarski kapaciteti, razvoj akvakulture, razvoj turizma itd.) i stvaranje novih radnih mjesta.					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Odjeli za gospodarstvo i regionalni razvoj VSŽ, Služba za prostorno planiranje, gradnju i zaštitu okoliša, JLS, RA VSŽ					
Nositelj	VSŽ, JLS, lokalne razvojne agencije, poduzeća u vlasništvu VSŽ i JLS, resorna ministarstva i agencije, javna poduzeća, RA VSŽ, CEKOM					
Korisnici	VSŽ, JLS, CEKOM, Poduzetnici, obrtnici, zadruge, udruge, OPG-i					
Ciljne skupine	Poduzetnici, obrtnici, zadruge, udruge, OPG-i					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none">• Priprema i provedba aktivnosti vezanih uz korištenje OIE• Pružanje tehničke pomoći zainteresiranima• Informiranje javnosti• Osiguravanje sredstava za sufinanciranje					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Projekti proizvodnje i korištenja energije iz obnovljivih izvora	Broj	Broj provedenih projekata u proizvodnji i korištenju energije iz obnovljivih izvora	20	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS, razvojne agencije

Naziv mjere	3.4.2. Poticanje energetske učinkovitosti u javnom i privatnom sektoru
Prioritet	3.4. Korištenje obnovljivih izvora energije i poticanje energetske učinkovitosti
Strateški cilj	3. Moderna infrastruktura i zaštita okoliša
Svrha, cilj i obrazloženje	Povećanje energetske učinkovitosti (EE) u toplinarstvu sa ciljem smanjenja troškova potrebnih za korištenje energije. Povećanje energetske učinkovitosti kao osnova za bolju iskoristivost i racionalnije korištenje energetske učinkovitosti što služi kao pretpostavka za daljnji razvoj Županije te smanjenje emisije štetnih plinova. Promicanje energetske učinkovitosti putem informiranja građana i razvijanja svijesti o racionalnom korištenju energije te daljnje aktivnosti kojima se stvaraju preduvjeti za učinkovito korištenje energije.
Rezultat i razvojni učinak	Povećanje energetske učinkovitosti (EE) u toplinarstvu sa većom iskoristivošću i povećanjem energetske učinkovitosti uz: Učinkovitije korištenje energije, smanjenje emisije štetnih plinova, ekonomski isplativije korištenje toplinske energije, podizanje svijesti o učinkovitom korištenju energije, identificiranje i promoviranje EE projekata. Povezivanje dionika u projekte ili interesne skupine vezano za EE, povećanje korištenja energetske učinkovitih rješenja u institucijama i kod privatnih korisnika. Energetska obnova postojećih objekata.
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	EKO-SUSTAV d.o.o., koncesionari u toplinarstvu sa područja JLS, JLS, LAG-ovi, RA VSŽ
Nositelj	EKO-SUSTAV d.o.o., koncesionari u toplinarstvu sa područja JLS, JLS, LAG-ovi i lokalne razvojne agencije
Korisnici	Korisnici usluga toplinarstva tj. potrošači, institucije županije, poduzetnici, JLS, VSŽ
Ciljne skupine	Fizičke i pravne osobe u županiji, sve institucije županije, šira zajednica VSŽ
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonstrukcija i sanacija postojećih sustava (rekonstrukcija i modernizacija kotlovnica, rekonstrukcija i modernizacija sustava grijanja, rekonstrukcija i modernizacija toplovoda, racionalizacija broja kotlovnica • Energetska obnova postojećih objekata • Izgradnja novih sustava opskrbe toplinskom energijom • Povećanje energetske učinkovitosti prelaskom na energetske učinkovitije sustave, • Izgradnja centralnih sustava opskrbe toplinskom energijom u manjim JLS • Korištenje obnovljivih izvora energije u toplinarstvu • Izrada potrebne projektno-tehničke dokumentacije • Pripremiti promotivne materijale za lokalne jedinice, kućanstva i poduzeća o učinkovitom korištenju energije i kontinuirano provoditi edukativne kampanje (organizacija seminara, itd.) • Pokrenuti energetske učinkovit pokazni centar 'near zero energy house' • EE Savjetovanje

	<ul style="list-style-type: none"> • Organiziranje stručnih seminara, prezentacija, obrazovnih tečajeva, javnih promocija s ciljem podizanja informiranosti i znanja o energetske učinkovitosti i sustavnom gospodarenju energijom. • Identificirati odgovarajuće projekte iz područja energetske učinkovitosti te definirati kriterije za njihovo prihvaćanje i pokretanje • Osiguravanje sredstava za sufinanciranje • Usluge stručne tehničke pomoći u pripremi projekata poboljšanja energetske učinkovitosti te u pripremi i provođenju projekata sustavnog gospodarenja energijom.
--	--

Pokazatelj ishoda

Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Izrada potrebne projektno-tehničke dokumentacije	Broj	Izrada potrebne projektno-tehničke dokumentacije	40	2020.	Godišnje	Koncesionari u toplinarstvu, JLS, VSŽ

Naziv mjere	3.4.3. Poticanje energetske neovisnosti u javnom i privatnom sektoru
Prioritet	3.4.Korištenje obnovljivih izvora energije i poticanje energetske učinkovitosti
Strateški cilj	3.Moderna infrastruktura i zaštita okoliša
Svrha, cilj i obrazloženje	Poticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije kao poticanje energetske neovisnosti za stanovnike županije u javnom i privatnom sektoru.
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • Izrađena županijska energetska strategija • Izrađena energetska bilanca VSŽ i baza podataka o praćenju potrošnje energije • Identificirani projekti za EU fondove i druge izvore financiranja iz područja proizvodnje energije iz obnovljivih izvora te osigurana stručna i financijska podrška
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	EKO-SUSTAV d.o.o., JLS, JRS, RA VSŽ
Nositelj	EKO-SUSTAV d.o.o., JLS, VSŽ
Korisnici	Korisnici usluga tj. potrošači, javna poduzeća i institucije, poduzetnici, JLS
Ciljne skupine	Fizičke i pravne osobe u Županiji, javna poduzeća i institucije, poduzetnici
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje pripreme i provedbe projekata obnovljivih izvora energije u VSŽ, JLS • Izraditi Županijsku energetska strategiju, gdje će se definirati županijski prioriteti i predložiti mjere za korištenje obnovljivih izvora (OIE) te izraditi akcijski plan djelovanja

<ul style="list-style-type: none"> • Nastaviti izradu kvalitetne energetske baze podataka koja će omogućiti sustavno praćenje i analizu potrošnje energije u objektima u vlasništvu županije te planiranje raznih aktivnosti na području obnovljivih izvora energije, kao i kontrolu postignutih rezultata • Identificirati odgovarajuće projekte iz područja korištenja obnovljivih izvora energije te definirati kriterije za njihovo prihvaćanje i pokretanje • Podrška pripremi projekata za financiranje kroz EU/nacionalne fondove • Osiguravanje financijskih sredstava • Prilagođavanje prostornih planova projektima proizvodnje energije iz obnovljivih izvora 						
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Izrađena Županijska energetska strategija	Broj	Povećanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora	1	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS

PRIORITET 3.5. Očuvanje okoliša i zaštita prirode

Cilj prioriteta

Ovim prioritetom se želi postići očuvanje i unapređenje zaštite okoliša a koje je usredotočeno na gospodarenje prirodnim resursima, razvoju sustava za praćenje stanja u okolišu, uspostavi integralnog sustava gospodarenja otpadom, te podizanje svijesti javnosti o važnosti zaštićenih područja, staništa, te biljnih i životinjskih sustava.

Opravdanje

Mjere i projekti unutar ovog prioriteta su nužni za sveobuhvatno rješenje svi osnovnih problema kako što su nepostojanje mreže za kontinuirano praćenje kvalitete zraka, nezadovoljavajućeg sustava odvodnje, nedovoljnog broja uređaja za pročišćavanje vode, praćenje kvalitete tla, te nepostojanje važnih planskih dokumenata kao i što nije dovoljno razvijena svijest javnosti te pojedinih institucija o potrebi očuvanja ugroženih vrsta i staništa.

Opis

Ovim prioritetom je predviđen niz mjera kojima je svrha doprinijeti povećanju kvalitete okoliša kao i zaštite prirode a što će doprinijeti i povećanju kvalitete života, sigurnosti stanovnika, sprečavanju onečišćenja, gospodarskom rastu, razvoju korištenja novih okolišno prihvatljivih tehnologija. Zaštita i održivo gospodarenje prirodnim resursima će staviti fokus na obnovu i upravljanje bioraznolikošću i ekosustavom na održiv način, te će fokus biti stavljen i na kopnena i vodena staništa. Razvoj sustava za praćenje stanja u okolišu omogućiti će sprečavanje i smanjenje onečišćenja okoliša te primjenu suvremenih stručnih dostignuća na području zaštite okoliša. Uspostava održivog integralnog sustava gospodarenja otpadom obuhvaća usklađivanje sustava gospodarenja otpadom sa strateškim dokumentima i zakonskim propisima Republike Hrvatske i Europske unije. Također integralni održivi sustav gospodarenja otpadom će utjecati na povećanje stupanja odvojenog prikupljanja korisnog i opasnog otpada iz komunalnog otpada, te saniranje i prenamjena postojećih odlagališta otpada u reciklažna dvorišta. Podizanje svijesti javnosti o važnosti zaštićenih područja, staništa, biljnih i životinjskih vrsta i poticanje aktivnosti na zaštićenim područjima je također važno za očuvanje zaštite okoliša i očuvanje prirode. Isto će se provoditi kroz razne

edukacije i informativne radionice za predstavnike JLS i regionalne samouprave, gospodarske subjekte, predstavnike javnih institucija i stanovništvo sa područja VSŽ.

Mjere:

Mjera 3.5.1. Zaštita i održivo gospodarenje prirodnim resursima

Mjera 3.5.2. Razvoj sustava za praćenje stanja u okolišu

Mjera 3.5.3. Uspostava održivog integralnog sustava gospodarenja otpadom

Mjera 3.5.4. Podizanje svijesti javnosti o važnosti zaštićenih područja, staništa, biljnih i životinjskih vrsta i poticanje aktivnosti na zaštićenim područjima

Mjera 3.5.5. Podizanje svijesti javnosti o zaštiti okoliša i poticanje aktivnosti zaštite okoliša

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata

Istraživanja, monitoring i inventarizacija prirodnih dobara; Istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina; Izrada i provedba planskih dokumenata upravljanja i korištenja zaštićenih dijelova prirode i prirodnih resursa; Provedba postupka za proglašenje novih zaštićenih područja; Održiva turistička i gospodarska valorizacija vrijedne prirodne baštine; Informatizacija sustava praćenja okoliša; Nabavka suvremene opreme za praćenje stanja okoliša; Održavanje prohodne infrastrukture do prirodnih dobara; Uspostava regionalnog Centra za gospodarenje otpadom; Sanacija divljih odlagališta; Modernizacija sustava gospodarenja otpadom; Izgradnja reciklažnih dvorišta; Izgradnja sortirnica; Sustavna edukacija stanovništva svih dobni skupina o nastanku, odlaganju i ponovnom korištenju otpada kao sirovine/energenta; Promicanje načela održivog razvoja te edukacija stanovništva o važnosti očuvanja i poboljšanja stanja svih sastavnica okoliša; Projekti međunarodne suradnje; Podizanje svijesti javnosti o važnosti zaštićenih područja, staništa, biljnih i životinjskih vrsta i poticanje aktivnosti na zaštićenim područjima; Zeleni otoci.

Naziv mjere	3.5.1. Istraživanje, zaštita i održivo gospodarenje prirodnim resursima
Prioritet	3.5. Očuvanje okoliša i zaštita prirode
Strateški cilj	3. Moderna infrastruktura i zaštita okoliša
Svrha, cilj i obrazloženje	<p>Svrha ove mjere je očuvanje prirode, odnosno njene sveukupne biološke, krajobrazne i geološke raznolikosti na području VSŽ te osiguranje održivog i racionalnog korištenja prirodnih dobara (obnovljivih i neobnovljivih) uz što manje narušavanja ravnoteže sastavnica prirode, kroz postizanje sljedećih ciljeva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • istraživanje i monitoring prirodnih dobara, • identifikacija posebno vrijednih dijelova prirode koji još nisu uključeni u posebni režim upravljanja i njihovo uključivanje u posebni režim upravljanja , • izrada planova korištenja i upravljanja prirodnim dobrima (obnovljivim i neobnovljivim), • stavljanje vrijednih dijelova prirode u funkciju razvoja • osiguranja skladnog odnosa prirode i čovjeka te • sanacija razminiranih područja i održavanje infrastrukture. <p>Istraživanje i monitoring prirodnih dobara važan su čimbenik za izradu planova, ali i identifikaciju posebno vrijednih dijelova prirode. Plansko korištenje i upravljanje prirodnim dobrima pridonosi racionalnom korištenju neobnovljivih prirodnih resursa i održivom korištenju obnovljivih prirodnih resursa.</p>

	<p>Zaštita posebno vrijednih dijelova prirode i plansko upravljanje njima pridonosi trajnom očuvanju prirode i neometanom funkcioniranju svih njenih sastavnica bez narušavanja prirodne ravnoteže od strane čovjeka.</p> <p>Sanacija razminiranih područja prirodnih vrijednosti.</p> <p>Ekološka mreža NATURA 2000, vrijedni dijelovi prirode i prirodni resursi važni su čimbenici gospodarskog razvoja VSŽ, bilo kroz turizam, poljoprivredu, naftno rudarstvo, šumarstvo ili drvnu industriju.</p>					
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> održivo gospodarenje obnovljivim prirodnim resursima i racionalno gospodarenje neobnovljivim prirodnim resursima zaštita vrijednih dijelova prirode i valorizacija prirodne baštine 					
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Služba za prostorno planiranje, gradnju i zaštitu okoliša VSŽ, RA VSŽ, JU za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima VSŽ					
Nositelj	VSŽ, JLS, pravne osobe koje provode planove gospodarenja (Hrvatske šume, Hrvatske vode pravna osoba za upravljanje vodama, Savjetodavna služba i dr.), JU za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima VSŽ, LAG-ovi					
Korisnici	Hrvatske šume, Hrvatske vode pravna osoba za upravljanje vodama, JU za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima VSŽ, CEKOM					
Ciljne skupine	JLS, stanovništvo, gospodarski subjekti, pružatelji turističkih usluga u VSŽ, pravne osobe koje provode planove gospodarenja, pravne osobe koje obavljaju djelatnost u zaštićenim područjima, udruge					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> prirodoslovna istraživanja, monitoring i inventarizacija prirodnih dobara izrada i provedba planskih dokumenata upravljanja i korištenja zaštićenih dijelova prirode i prirodnih resursa provedba postupka za proglašenje novih zaštićenih područja održiva turistička i gospodarska valorizacija vrijedne prirodne baštine održavanje prohodne infrastrukture do prirodnih dobara 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Sufinanciranje rada Centra za nizinske šume	Broj	Broj sufinanciranih Centara za nizinske šume	1	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS

Naziv mjere	3.5.2. Razvoj sustava za praćenje stanja u okolišu
Prioritet	3.5. Očuvanje okoliša i zaštita prirode
Strateški cilj	3. Moderna infrastruktura i zaštita okoliša
Svrha, cilj i obrazloženje	Izraditi informacijski sustav praćenja stanja u okolišu.
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> Stvoreni preduvjeti za funkcioniranje sustava praćenja stanja u okolišu; Redovito praćenje stanja u okolišu s ciljem preventivnog djelovanja; Izgrađen i integriran informacijski sustav okoliša Redovito izvještavanje javnosti o stanju u okolišu.
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Zavod za prostorno uređenje Vukovarsko-srijemske županije, Služba za prostorno planiranje, gradnju i zaštitu okoliša VSŽ, RA VSŽ

Nositelj	Zavod za prostorno uređenje Vukovarsko-srijemske županije, Služba za prostorno planiranje, gradnju i zaštitu okoliša VSŽ					
Korisnici	Znanstveno-istraživačke i stručne institucije Županije, ustanove za zaštitu prirode, JLS, VSŽ					
Ciljne skupine	Znanstveno-istraživačke i stručne institucije Županije, ustanove za zaštitu prirode, stanovništvo VSŽ, JLS					
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza postojećeg stanja i izrada modela praćenja stanja u okolišu • Nabavka suvremene opreme za praćenje stanja okoliša: zrak, voda, more i tlo • Informatizacija sustava praćenja okoliša • Izrada i objavljivanje redovitih izvještaja o stanju okoliša 					
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Sustav praćenja stanja u okolišu	Broj	Razvijen sustav praćenja stanja u okolišu	1	2020.	Godišnje	VSŽ, JLS

Naziv mjere	3.5.3. Uspostava održivog integralnog sustava gospodarenja otpadom
Prioritet	3.5. Očuvanje okoliša i zaštita prirode
Strateški cilj	3. Moderna infrastruktura i zaštita okoliša
Svrha, cilj i obrazloženje	Izgradnja sustava za gospodarenje otpadom u županiji te sprječavanje i potpuno suzbijanje odlaganje otpada na divlje deponije (divlja odlagališta). Razvijanje sustava odvojenog prikupljanja i reciklaže pojedinih komponenti komunalnog otpada. Izgradnja centra za gospodarenje otpadom i smanjenje količine odloženog otpada te omogućeno materijalno-energetsko iskorištavanje otpada
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> - Izgrađen sustav za gospodarenje otpadom u županiji - Većina divljih odlagališta sanirana - Educiranje stanovništva županije o prikupljanju i skladištenju otpada - Izgrađen sustav reciklažnih dvorišta, pretovarnih stanica, zelenih otoka - Izgrađen Centar za gospodarenje otpadom
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	EKO-SUSTAV d.o.o., JLS, komunalne tvrtke, RA VSŽ
Nositelj	EKO-SUSTAV d.o.o., Zavod za prostorno uređenje Vukovarsko-srijemske županije, Služba za prostorno planiranje, gradnju i zaštitu okoliša VSŽ, JLS, komunalne tvrtke
Korisnici	Fizičke i pravne osobe u županiji, sve institucije županije, JLS, VSŽ
Ciljne skupine	Fizičke i pravne osobe u županiji, JLS, komunalne tvrtke, VSŽ
Mehanizmi provedbe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastaviti izgradnju sustava za gospodarenje otpadom <ul style="list-style-type: none"> - Izgraditi i uspostaviti sustav reciklažnih dvorišta, pretovarnih stanica, zelenih otoka, pogona za sortiranje ambalažnog otpada, građevina za obradu biootpada, odlagališta neopasnog otpada, centara za ponovnu upotrebu otpada i dr. - Uskladiti postojeći sustav za organizirano prikupljanje i odvoz komunalnog i ostalog otpada

<p>- Organizirati izdvojeno prikupljanje biootpada s javnih površina, iz domaćinstava, te javnih i turističkih objekata, kako bi se smanjile količine biorazgradivog otpada koje se odlažu</p> <p>- Sanirati službena odlagališta prema važećim propisima</p> <p>2. Sprječavanje i potpuno suzbijanje odlaganja otpada na divljim deponijima</p> <p>- Sanirati postojeće onečišćene lokacije</p> <p>3. Temeljne predviđene aktivnosti u sklopu mjere su: Izgradnja regionalnog Centra za gospodarenje otpadom i priprema dokumentacije za prijavu prema EU/nacionalnim fondovima</p> <p>- Izrada projektne dokumentacije regionalnog Centra za gospodarenje otpadom</p> <p>- izgradnja regionalnog Centra za gospodarenje otpadom</p> <p>- instaliranje postrojenja za obradu otpada i energetska iskorištenje otpada</p> <p>4. Sustavna edukacija stanovništva svih dobnih skupina o nastanku, odlaganju i ponovnom korištenju otpada kao sirovine/energenta</p>						
<p>Pokazatelj ishoda Izgradnja sustava za gospodarenje otpadom u županiji te sprječavanje i potpuno suzbijanje odlaganje otpada na divlje deponije (divlja odlagališta). Izgradnja Centra za gospodarenje otpadom uz edukaciju stanovništva</p>						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Regionlani centar za gospodarenje otpadom sa pretovarnim stanicama	Broj	Uspostava regionalnog centra za gospodarenje otpadom sa pretovarnim stanicama	1	2020.	Godišnje	JLS, VSŽ

Naziv mjere	3.5.4. Podizanje svijesti javnosti o važnosti zaštićenih područja, staništa biljnih i životinjskih vrsta i poticanje aktivnosti na zaštićenim područjima
Prioritet	3.5. Očuvanje okoliša i zaštita prirode
Strateški cilj	3. Moderna infrastruktura i zaštita okoliša
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je edukacija stanovništva, prvenstveno ciljnih skupina o potrebi očuvanja biološke raznolikosti kao i uređenje određene turističko-edukacijske infrastrukture u zaštićenim područjima prirode i ekološke mreže Natura 2000 Vukovarsko-srijemske županije kako bi se pridonijelo povećanju poduzetničkih aktivnosti. Time bi se postigao razvoj manjih obrta, turističke ponude i gastronomije kao i smanjenje nezaposlenosti na razini cijele županije.
Rezultat i razvojni učinak	<ul style="list-style-type: none"> • Planirane aktivnosti pridonijeti će povećanju razine svijesti stanovništva o potrebi čuvanja biološke raznolikosti • Planirane aktivnosti obogatiti će turističku ponudu VSŽ • Mogućnost intenziviranja rada malih i srednjih poduzeća • Mogućnost osnivanja novih obrta • Povećanje domaćih i stranih ulaganja na prostoru županije • Smanjenje nezaposlenosti
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima VSŽ

Nositelj	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima VSŽ, VSŽ, JLS, nevladine udruge, lokalne akcijske grupe, turističke zajednice
Korisnici	Obrtnici, mali i srednji poduzetnici u svim stupnjevima razvoja, JLS, lokalne akcijske grupe, nevladine udruge, turističke zajednice, VSŽ
Ciljne skupine	Poduzetnici, obrtnici, nezaposleni, stanovništvo
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Pružanje stručne pomoći JLS koje žele unaprijediti zaštićeno područje prirode ili stanište strogo zaštićene biljne ili životinjske vrstu na svom prostoru • Provođenje programske aktivnosti edukacije ciljnih skupina • Nadzor, priprema i provođenje projekata

Pokazatelj ishoda

Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Površina uređenog područja prirode	m ²	Ukupna površina zaštićenih područja na kojima se nalazi uređena turistička i edukacijska infrastruktura	1.295	2020.	Godišnje	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima VSŽ

Naziv mjere	3.5.5. Podizanje svijesti javnosti o zaštiti okoliša i poticanje aktivnosti zaštite okoliša
Prioritet	3.5. Očuvanje okoliša i zaštita prirode
Strateški cilj	3. Moderna infrastruktura i zaštita okoliša
Svrha, cilj i obrazloženje	Svrha ove mjere je promicanje načela održivog razvoja te edukacija stanovništva o važnosti očuvanja i poboljšanja stanja svih sastavnica okoliša. Cilj je postizanje takve razine svijesti i odgovornosti stanovništva o važnosti očuvanja okoliša koja će omogućiti naslijeđe čistog i zdravog okoliša budućim naraštajima. Ova je mjera od izuzetne važnosti jer se zaštita okoliša i temelji na svakodnevnim aktivnostima svake fizičke ili pravne osobe kojima može ili pridonijeti zaštiti okoliša ili ga dalje devastirati.
Rezultat i razvojni učinak	Rezultat provedbe ove mjere je način razmišljanja i djelovanja javnosti koji omogućuje trajno unapređivanje stanja u okolišu (npr. volonterske akcije čišćenja okoliša, primjena "eco-friendly" sredstava u poljoprivredi, korištenje obnovljivih izvora energije u gospodarstvu i sl.) Navedeno će omogućiti uvođenje novih tehnologija i razvoj gospodarskih djelatnosti koje trenutno nisu značajno zastupljene (kemijska industrija, proizvodnja elemenata za korištenje OIE i s.) i novo zapošljavanje
Tijelo zaduženo za praćenje provedbe mjere	Služba za prostorno planiranje, gradnju i zaštitu okoliša VSŽ, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima VSŽ, Zavod za prostorno uređenje VSŽ, RA VSŽ
Nositelj	Služba za prostorno planiranje, gradnju i zaštitu okoliša, Eko-sustav d.o.o., Zavod za prostorno uređenje VSŽ, JLS
Korisnici	Stanovništvo VSŽ
Ciljne skupine	Mladi, poljoprivrednici, poduzetnici, obrtnici, javna poduzeća
Mehanizmi provedbe	<ul style="list-style-type: none"> • Snažna periodična promotivna kampanja putem sredstava javnog priopćavanja

<ul style="list-style-type: none"> • Predstavljanje razloga važnosti zaštite okoliša u osnovnim i srednjim školama te fakultetima • Predstavljanje razloga važnosti zaštite okoliša članicama gospodarskih, obrtničkih i poljoprivrednih udruženja • Predstavljanje razloga važnosti zaštite okoliša JLS-ovima • Pružanje financijske/ tehničke/organizacijske potpore inicijativama za zaštitu okoliša • Priprema i provedba projekata 						
Pokazatelj ishoda						
Definicija	Jedinica	Opis	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
			Vrijednost	Godina		
Broj aktivnosti podizanje svijesti javnosti o zaštiti okoliša i poticanje aktivnosti zaštite okoliša	Broj	Broj aktivnosti podizanje svijesti javnosti o zaštiti okoliša i poticanje aktivnosti zaštite okoliša	16	2020.	Godišnje	Služba za prostorno planiranje, gradnju i zaštitu okoliša VSŽ, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima VSŽ, Zavod za prostorno uređenje VSŽ

6. POLITIKA ŽUPANIJE PREMA TERITORIJALNOM I URBANOM RAZVOJU

Na razini Vukovarsko-srijemske županije izrađen je niz planova koji se bave teritorijalnim razvojem, među kojima se ističe Prostorni plan Vukovarsko-srijemske županije. Trenutno je u fazi IV. Izmjena i dopuna prostornog plana.

Tijekom izrade Razvojne strategije Vukovarsko-srijemske županije vodilo se računa da sva planirana ulaganja budu usklađena kako s Prostornim planom Vukovarsko-srijemske županije tako i prostornim planovima JLS s područja županije.

Na lokalnoj razini politika teritorijalnog razvoja razmatra se putem razvojnih strategija gradova i općina te kroz razvojne strategije lokalnih akcijskih grupa (LAG-ova).

Tijekom izrade Razvojne strategije Vukovarsko-srijemske županije putem radnih grupa, ciljevi, mjere, strateški programi i glavni razvojni projekti su povezani i usklađeni s postojećim prostornim planom/trenutno važećim prostornim planom. U Razvojnoj strategiji Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje do 2020. godine politika županije prema teritorijalnom razvoju jasno je istaknuta kroz Strateški cilj 2. Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života, Prioritet 2.4. Upravljanje razvojem, Prioritet 2.5. Razvoj ruralnog područja.

Potpomognuta i ruralna područja VSŽ

Područje VSŽ pretežno je ruralno područje temeljem kriterija gustoće naseljenosti što podrazumijeva da veliki dio stanovništva živi u ruralnim područjima. Veliki poticaj razvoju tih ruralnih područja predstavlja mogućnost korištenja sredstava iz Programa ruralnog razvoja. Ovdje vidimo veliku važnost postojanja Lokalnih akcijskih grupa (LAG) i njihove uloge u rješavanju specifičnih lokalnih pitanja. Na razini županije osnovana su tri LAG-a: LAG Srijem, LAG Bosutski niz i LAG Šumanovci.

Kako bi pomogla razvoj ruralnih područja Županija će i dalje sustavno raditi na koordinaciji svih razvojnih dionika s područja županije kako bi se poboljšala komunikacija prema nositeljima razvoja. Navedenom ide u prilog i provedba Pravilnika o provedbi Programa potpora poljoprivredi na području Vukovarsko-srijemske županije 2016.-2020.

U prosincu 2017. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je novu Odluku o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 132/17) koja se primjenjuje od 1. siječnja 2018. Prema Odluci VSŽ je svrstana u I. skupinu razvijenosti s indeksom razvijenosti od 91,992 (prosječni prag razvijenosti - indeks 100) te sukladno članku 36. Zakona o regionalnom razvoju (NN 147/14, 123/17) ima status potpomognutog područja.

Kada promatramo kategorizaciju JLS na području VSŽ, najbolje su plasirani Vinkovci s indeksom razvijenosti 103,96, a najlošija je Gunja s vrijednošću indeksa razvijenosti od 87,39. Nadalje, vidljivo je kako osim grada Vinkovaca, sve ostale jedinice bilježe indeks razvijenosti manji od 100 i imaju status potpomognutog područja.

Urbana područja

Smatramo bitnim naglasiti kako je Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU u rujnu 2015. godine objavilo Smjernice za izradu strategija razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe i vrednovanje kao temeljni strateški dokument kojim se određuju ciljevi i prioritete razvoja urbanih područja. Navedene smjernice slijede odredbe Zakona o regionalnom razvoju kojim je propisana obveza izrade strategije za tri tipa urbanih područja (NN 147/14, NN 123/17): urbane aglomeracije (Zagreb, Split, Rijeka i Osijek), veća urbana područja (gradovi s više od 35.000 stanovnika) i manja urbana područja (gradovi s brojem stanovnika između 10.000 i 35.000). Prema ovoj klasifikaciji, u VSŽ jedino općina Tordinci pripada urbanoj aglomeraciji Osijek, dok Vinkovci pripadaju većem urbanom području, a Vukovar manjem urbanom području.

Pogranična područja VSŽ

Vukovarsko-srijemska županija je pogranična županija koja na istoku graniči s Republikom Srbijom, a na jugu s Bosnom i Hercegovinom. Većina pograničnih JLS ima dugogodišnju uspješnu poslovnu i prijateljsku suradnju s općinama i naseljima u susjednim zemljama što je rezultiralo provedbom različitih projekata u okviru IPA Programa prekogranične suradnje Hrvatska - Srbija 2007.-2013. i IPA Program prekogranične suradnje Hrvatska-Bosna i Hercegovina 2007.-2013., a isto je doprinijelo jačanju daljnje suradnje kroz Interreg Program prekogranične suradnje Hrvatska- Srbija 2014- 2020. te Interreg Program prekogranične suradnje Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora.

Županija podržava i potiče ovakve oblike suradnje te se definirane mjere u strategiji odnose na jačanje ukupnih kapaciteta za pripremu i provedbu zajedničkih projekata i korištenje fondova Europske unije kao i na jačanje međuzupanijske, prekogranične, transnacionalne, međuregionalne i međunarodne suradnje.

7. PROVEDBA

7.1. Financijski okvir za provedbu strategije

Financijskim okvirom daje se razrada planiranja sredstava s naznakom izvora sredstava na razini ciljeva za cjelokupno razdoblje ŽRS. U nastavku se nalazi indikativni financijski okvir za razdoblje trajanja ŽRS-a koji se za prve tri godine ŽRS-a detaljno razrađuje u Akcijskom planu kao zasebnom provedbenom dokumentu koji služi za operacionalizaciju i provedbu ŽRS-a, a omogućuje cjelovit pregled, strukturu te razradu svih aktivnosti, programa i projekata potrebnih za provedbu ŽRS-a u trogodišnjem razdoblju.

Budući je Akcijski plan podloga za sustavnu kontrolu i nadzor provedbe, u procesu izrade Akcijskog plana ŽRS-a, kao i prilikom njegovog godišnjeg usklađivanja, ključna je suradnja Županije s JLS, te svim ostalim potencijalnim izvorima financiranja provedbe ŽRS-a.

Tablica 10. Financijski okvir za provedbu strategije

	Ciljevi i prioriteti	Procjena potrebnih sredstava u trogodišnjem razdoblju*	Procjena potrebnih sredstava do kraja provedbe strategije	Izvor financiranja					
		Sveukupno	Sveukupno	Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Fondovi EU	Javna poduzeća	Ostalo
1.	Cilj: Održivo gospodarstvo	527.716.979,45 kn	527.716.979,45 kn	15%	2%	22%	59%	0%	1%
1.1.	Prioritet: Jačanje poduzetništva i privlačenje ulaganja	44.670.239,49 kn	44.670.239,49 kn	27%	3%	19%	51%	0%	1%
1.2.	Prioritet: Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju i tehnologiji	45.687.774,01 kn	45.687.774,01 kn	1%	8%	5%	82%	0%	4%
1.3.	Prioritet: Povećanje konkurentnosti poljoprivrede	9.754.452,26 kn	9.754.452,26 kn	1%	11%	18%	65%	5%	0%
1.4.	Prioritet: Održivi razvoj prehrambenog i drvnog sektora	7.500.000,00 kn	7.500.000,00 kn	0%	2%	5%	93%	0%	0%
1.5.	Prioritet: Razvoj i unapređenje kulture i turizma	402.441.798,65 kn	402.441.798,65 kn	17%	1%	26%	55%	0%	1%
1.6.	Prioritet: Razvoj tržišta rada	17.662.715,04 kn	17.662.715,04 kn	1%	0%	0%	98%	0%	0%
2.	Cilj: Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života	684.390.278,47 kn	684.390.278,47 kn	19%	11%	16%	50%	0%	4%
2.1.	Prioritet: Razvoj sustava odgoja i obrazovanja	359.309.065,90 kn	359.309.065,90 kn	22%	11%	19%	47%	0%	2%
2.2.	Prioritet: Razvoj visoko-kvalitetnih zdravstvenih usluga	147.175.179,15 kn	147.175.179,15 kn	24%	3%	1%	59%	0%	14%
2.3.	Prioritet: Razvoj društvene kohezije	113.302.724,97 kn	113.302.724,97 kn	7%	7%	23%	63%	0%	0%
2.4.	Prioritet: Upravljanje razvojem	45.705.713,18 kn	45.705.713,18 kn	9%	55%	28%	8%	0%	0%
2.5.	Prioritet: Razvoj ruralnog područja	18.897.595,27 kn	18.897.595,27 kn	30%	6%	21%	43%	0%	0%
3.	Cilj: Moderna infrastruktura i zaštita okoliša	2.042.519.328,34 kn	2.042.519.328,34 kn	21%	1%	11%	62%	1%	0%
3.1.	Prioritet: Unapređenje gospodarske infrastrukture	436.676.307,26 kn	431.676.307,26 kn	7%	3%	24%	65%	0%	1%
3.2.	Prioritet: Integracija i modernizacija prometne infrastrukture	1.117.402.416,81 kn	1.117.402.416,81 kn	26%	0%	7%	66%	0%	0%
3.3.	Prioritet: Cjelovito i učinkovito gospodarenje vodama	315.615.037,75 kn	315.615.037,75 kn	26%	1%	6%	64%	3%	0%
3.4.	Prioritet: Korištenje obnovljivih izvora energije i poticanje energetske učinkovitosti	103.124.556,67 kn	103.124.556,67 kn	17%	0%	12%	70%	0%	0%
3.5.	Prioritet: Očuvanje okoliša i zaštita prirode	69.701.009,85 kn	69.701.009,85 kn	17%	2%	14%	63%	3%	0%
UKUPNO		3.254.626.586,26 kn	3.254.626.586,26 kn						

Izvor: Akcijski plan VSŽ za razdoblje do 2020. godine

7.2. Provedbeni mehanizmi

Institucionalni okvir podrazumijeva sudjelovanje bitnih dionika te institucija uključenih u provedbu ŽRS VSŽ 2020. Veliki broj institucija, organizacija i drugih dionika iz VSŽ angažirani su prilikom izrade i provedbe strategije, a važne su za provedbu županijskih i lokalnih razvojnih projekata. U provedbi je važno osigurati timove stručnjaka te jačati sposobnosti znanja i vještine lokalne uprave i razvojnih agencija. Najznačajniji dionici u provedbi strategije su:

Županijska skupština

Županijska skupština predstavničko je tijelo područne (regionalne) samouprave koje razmatra pitanja i donosi akte u okviru prava i dužnosti županije. Usvaja ŽRS VSŽ za razdoblje do 2020. godine te predlaže načine za kvalitetniju i obuhvatniju provedbu mjera i aktivnosti u okviru ŽRS.

Županijska uprava

Županijsku upravu čine Županijska skupština, Ured župana te upravni odjeli i službe. Uloga Županijske uprave je potpora i suradnja na implementaciji ŽRS odnosno na praćenju Akcijskog plana te imaju dostatne kapacitete do kraja 2020. godine. Nositelj izrade i provedbe ŽRS-a je Upravni odjel za gospodarstvo i regionalni razvoj.

Partnersko vijeće

Partnersko vijeće za područje Vukovarsko-srijemske županije (u daljnjem tekstu PV VSŽ) je savjetodavno tijelo putem kojeg se osigurava ostvarenje načela partnerstva u pripremi i praćenju provedbe planskih dokumenata politike regionalnog razvoja, u pripremi izvješća o napretku u provedbi tih dokumenata te njihovom vrednovanju. PV VSŽ je osnovano u svibnju 2016. godine i sastoji se od 35 članova predstavnika institucija ili organizacija na području VSŽ.

Rukovodi se prema slijedećim načelima:

- Ravnomjerne predstavljenosti partnera kojim omogućava predstavljenost ključnih dionika razvoja iz javnog, privatnog i civilnog sektora na područje za koje se osniva;
- Transparentnosti koje se odnosi na postupak utvrđivanja ključnih dionika, razvoja kao i načina rada PV VSŽ;
- Jednakosti članova partnerstva koje podrazumijeva da svaki član PV VSŽ može iznijeti stajalište organizacije koju predstavlja, te da to mišljenje bude uzeto na razmatranje na prikladan način;
- Usuglašavanja koje podrazumijeva da se odluka o PV VSŽ dolazi putem pregovaračkog procesa kroz postizanje sporazuma između članova.

Jedinice lokalne samouprave

Jedinice lokalne samouprave (JLS) ključni su nositelji razvoja na subnacionalnoj razini i u planiranju razvoja. Teritorijalno-administrativni ustroj strukturiran je u 31 JLS, od kojih je 5 gradova i 26 općina. Surađuju s velikim gradovima i ostalim JLS sa svog područja i u skladu s tim osnivaju agencije koje će koordinirati cijeli proces. Provode svoje projekte i time doprinose rezultatima ciljeva i prioriteta ŽRS-a, prijavljuju projekte u Bazu županijskih razvojnih projekata, preko svojih članova u PV prate provedbu i rezultate nakon provedbe ŽRS-a.

Razvojna agencija Vukovarsko-srijemske županije

Razvojna agencija Vukovarsko-srijemske županije, kao regionalni koordinator, s ciljem učinkovite koordinacije i poticanja regionalnog razvoja na razini VSŽ, a sukladno Članku 25. Zakona o regionalnom razvoju (NN 147/2014) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 123/2017), izrađuje i koordinira izradu ŽRS, educira i informira dionike, izrađuje godišnja izvješća o provedbi strategije, ažurira elektroničku bazu projekata te pruža tehničku pomoć u implementaciji ŽRS-a odnosno Akcijskog plana do 2020. godine.

Radna skupina

Radna skupina sudjeluje u svim fazama izrade Razvojne strategije VSŽ, odnosno pri izradi analize stanja i SWOT analize, definiranju razvojnih potencijala i potreba, utvrđivanju vizije i ciljeva, prioriteta i mjera, odabiru razvojnih projekata kao i pri praćenju provedbe ŽRS VSŽ. Članovi su djelatnici Razvojne agencije Vukovarsko-srijemske županije, predstavnici upravnih odjela VSŽ te predstavnici ostalih ključnih dionika razvoja VSŽ. Radna skupina djeluje u četiri Tematske skupine: društvo, gospodarstvo, prostor i okoliš te upravljanje razvojem.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU

Središnje je tijelo zaduženo za pripremu i provedbu politike regionalnog razvoja kojoj je cilj pridonijeti ukupnom društveno-gospodarskom razvoju uz poštivanje načela održivog razvoja, pripremu strateških dokumenata na temelju kojih se uređuju razvojni ciljevi i prioriteti za korištenje sredstava ESI fondova te suradnju i koordinaciju aktivnosti s jedinicama lokalne (regionalne) samouprave te ostalim sudionicima i nositeljima u pripremi, organizaciji i provedbi razvojnih projekata. Strategija regionalnog razvoja RH je osnovni strateški dokument regionalnog razvoja na nacionalnoj razini te jedan od temelja za izradu ŽRS, a MRRFEU je nositelj izrade iste.

Ex-ante evaluator

Plavi partner d.o.o. je ocjenjivač strateških dokumenata u njihovoj provedbi koji ima dostatan tim stručnjaka s jedinstvenim radnim iskustvom za vrednovanje i praćenje strateških dokumenata. Postupak vrednovanja provodi tijekom (nakon dvije do tri godine) i nakon provedbe (nakon isteka ukupnog razdoblja).

Slika 2. Prikaz institucionalnog okvira izrade Razvojne strategije Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje do 2020. godine

7.3. Popis strateških projekata županije

Br.	Naziv projekta	Nositelj projekta	Partneri	Cilj projekta	Sažetak aktivnosti	Ciljano područje	Tip projekta	Pripremljenost projekta i ishodovana dokumentacija	Indikativni ukupni trošak (kn)	Izvor financiranja
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(9)	
Cilj 1: Održivo gospodarstvo										
Razvojni prioritet 1.2.: Razvoj gospodarstva temeljenoga na znanju i tehnologiji										
Mjera 1.2.1.: Jačanje suradnje znanosti i gospodarstva kroz projekte istraživanja, razvoja i inovacija										
1.	Agrotehnološki centar VSŽ	VSŽ	Općina Cerna, RA VSŽ	<p><u>Opći cilj projekta</u> je potaknuti ekonomski rast u Vukovarsko-srijemskoj županiji temeljen na istraživanju i razvoju te transferu novih tehnologija u poljoprivredi.</p> <p><u>Specifični cilj</u> je organizirati Centar koji će pružati usluge proizvođačima voća i povrća u područjima selekcije sjemena, primjene određenih gnojiva, načina uzgoja, eksperimenata na polju za postizanje optimalnih rezultata proizvodnje, odnosno definirane kvalitete pojedinog proizvoda kao i preradu za daljnju preradu. Unaprijediti konkurentnost prehrambene industrije stvaranjem poboljšane sirovinke osnove radi unapređenja zdravlja populacije i mogućnosti za proizvodnju proizvoda dodane vrijednosti.</p>	<p>Agrotehnološki centar sa sjedištem u Cerni služiti će povezivanju javnog, privatnog i znanstveno-istraživačkog sektora sa svrhom da proizvođačima povrtlarskih kultura i voća, kao i prehrambenoj industriji omogući unaprjeđenje proizvodnje temeljeno na rezultatima primijenjenih istraživanja, a u funkciji stvaranja i komercijalizacije novih i inovativnih proizvoda.</p> <p>Glavna funkcija AT Centra je osigurati logističku podršku proizvođačima u primarnoj proizvodnji i preradi, pomoć u povezivanju (umrežavanju) proizvođača, educiranje i izobrazbu, istraživanje i pozicioniranje na tržištu, ili drugim riječima omogućavanje proizvodnje na konkurentan način, uz poboljšanje njihove produktivnosti kako bi se što uspješnije natjecali na domaćem i stranom tržištu. Realizacijom projekta osigurati će se samoodrživost na duži rok svih gospodarskih subjekta poslovnog povezanih sa Agrotehnoškim centrom.</p>	Cerna	Infrastrukturni projekt	2	30.000.000,00 kn	VSŽ, lokalni proračun i EU fondovi.

Cilj 1: Održivo gospodarstvo											
Razvojni prioritet 1.5.: Razvoj i unapređenje kulture i turizma											
Mjera 1.5.3. Obnova i izgradnja turističke i kulturne infrastrukture i ustanova u kulturi											
2.	Gradski muzej s interpretacijskim centrom za posjetitelje Vinkovci	Grad Vinkovci	Gradski muzej Vinkovci, Turistička zajednica grada Vinkovaca	<p>Cilj projekta je izgradnja i opremanje muzejskog objekta ukupne bruto površine 7.000 m² sa sadržajima kojim bi se unaprijedila turistička ponuda grada Vinkovaca i Vukovarko-srijemske županije. Izgradnjom i opremanjem Gradskog muzeja s interpretacijskim centrom za posjetitelje unutar zaštićene kulturno povijesne cjeline realizirala bi se nova turistička atrakcija koju će činiti Interpretacijski centar za posjetitelje, Multimedijalni centar s Planetarijom i audio vizualnom interpretacijom grada Vinkovaca i okolice. Uz prezentaciju najvrjednijih arheoloških nalazišta grada kroz određene muzejske segmente prezentiralo se 8.300 godina kontinuiranog života u gradu Vinkovcima, a kao senzacija turisti bi mogli vidjeti vrijedno srebrno posuđe, jednog od najvažnijih arheoloških nalaza u Hrvatskoj, a koje spada među najvažnije ostave iz 4. stoljeća i vraća nas u staro rimsko vrijeme.</p>	<p>Izrađena je projektno-tehnička dokumentacija i ishođena lokacijska dozvola, za složenu građevinu koja se sastoji iz dvije dilatacije, a izgradnja je podijeljena u dvije etape. Projektom će se provesti postupci javne nabave za radova izgradnje, navabe usluga projektiranja interijera, nabava usluga projektantskog i stručnog nadzora, te nabave opreme objekta (vanjska i unutrašnja). Interpretacijski centar: pohrana i izložba pronađenog srebrnog rimskog posuđa te prezentacija dijela arheološke građe. Multimedijalni centar: promocija ključnih atrakcija kroz audio vizualnu interpretaciju.</p>	Grad Vinkovci	Infrastrukturni projekt	1	53.000.000,00 kn	Lokalni proračun, fondovi EU, državni proračun.	
Cilj 3: Moderna infrastruktura i zaštita okoliša											
Razvojni prioritet 3.1.: Unapređenje gospodarske infrastrukture											
Mjera 3.1.2. Razvoj poduzetničke infrastrukture i infrastrukture PPI											
3.	Drvno-tehnološki	VSŽ	Drvni klaster SLAVONSKI	Opći cilj: Poboljšanje poslovne kvalitete	Izgradnja objekta Drvno-tehnološkog centra. Postavljanje	Općina Gradište	Infrastrukturni projekt	1	25.000.000,00 kn	VSŽ, EU fondovi	

	centar		HRAST, Drvodjeljska tehnička škola Vinkovci, Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu itd.	infrastrukture i povećanje broja proizvoda/usluga koje omogućava infrastruktura, a koji će koristiti poduzetnicima u rastu i razvoju njihovog poslovanja, u svrhu privlačenja investicija i stvaranja mogućnosti za otvaranje novih radnih mjesta u malim i srednjim poduzećima. Specifični cilj: Izgrađen i opremljen Drvno-tehnološki centar u svrhu privlačenja investicija i stvaranja mogućnosti za otvaranje novih radnih mjesta u malim i srednjim poduzećima drvnog sektora.	instalacije struje, vode, grijanja i hlađenja te uređenje eksterijera objekta (interne prometnice, parkirališta, hortikultura, rasvjeta, signalizacija, itd.). Opremanje interijera, nabava uredskog namještaja i opreme. Opremanje specijaliziranih prostorija (laboratorij, radiona, sušara).					
4.	Auto park Lipovac	Općina Nijemci	VSŽ, Republika Hrvatska	<p><u>STRATEŠKI CILJ:</u> Pokretanje gospodarstva i zapošljavanje lokalnog stanovništva</p> <p><u>PRIORITET:</u> 1.3. Pokretanje malog i srednjeg poduzetništva te poticanje poduzetničke inicijative</p> <p><u>MJERA:</u> 1.3.1. Izgradnja poslovne infrastrukture</p>	<p>1. Izrada studije izvodljivosti - treba definirati podatke o sadržaju i potrebnim površinama za izgradnju AP LIPOVAC, fazama izgradnje, pravnim oblicima poduzeća koje će upravljati Auto parkom. Posebnu pažnju u izradi studije potrebno je posvetiti financiranju izgradnje, kroz jasno definiranje mogućih modela. Na osnovu ovih elemenata potrebno je izvršiti analizu izvodljivosti i opravdanosti investicije putem SWOT analize te preliminarno definirati troškove pripreme i izgradnje projekta uz analizu parametara za postizanje isplativosti projekta.</p> <p>2. Nakon studije izvodljivosti potrebno je riješiti imovinsko pravne odnose</p> <p>3. Pronaći investitora i izvore financiranja projekta</p> <p>4. Izrada idejnog, glavnog i izvedbenog projekta</p> <p>5. Izgradnja objekata u Auto parku</p> <p>6. Stavljanje u uporabu objekata</p> <p>7. Promocija Auto parka</p> <p>8. Otvaranje gospodarskih i prometno- tehničkih sadržaja</p>	Lipovac	Infrastrukturni projekt	2	45.000.000,00 kn	Lokalni proračun, fondovi EU.

					9. Zapošljavanje djelatnika					
5.	Transportno-logistički centar Vukovarsko-srijemske županije – I. faza	VSŽ	Grad Vinkovci, RA VSŽ.	<p><u>Opći cilj projekta</u> je formiranje suvremenog logističkog centra u skladu s europskim standardima i kvalitetom izvedbe u cilju osiguranja okvira za ekonomski isplativo i dugoročno samoodrživo funkcioniranje.</p> <p>Transportno-logistički centar Vukovarsko-srijemske županije će biti centar (hub) za područje šire regije u ovom dijelu Istočne Europe, u kojem će se odvijati sve aktivnosti koje se odnose na prijevoz, logistiku i distribuciju robe, (za nacionalni i međunarodni tranzit), za najraznovrsnije subjekte/korisnike usluga, na komercijalnoj osnovi. U prvoj fazi planira se njegova izgradnja na površini od 31,26 hektara.</p> <p><u>Specifični ciljevi projekta:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - opremljenost svim javnim sadržajima potrebnim za obavljanje navedenih operacija, uz dostupnost određenih javnih usluga za osoblje, kao i korisnike oprema -osiguranje svih resursa neophodnih za Intermodalni prijevoz za robe – dostupnost svih vidova prometa (ceste, željeznice, unutarnji plovni putovi) -definiranje i uspostavljanje efikasnog i kvalitetnog načina upravljanja (management) logističkog 	<p>Transportno - logistički centar Vukovarsko-srijemske županije će biti centar (hub) za područje šire regije u ovom dijelu Istočne Europe, u kojem će se odvijati sve aktivnosti koje se odnose na prijevoz, logistiku i distribuciju robe, (za nacionalni i međunarodni tranzit), za najraznovrsnije subjekte / korisnike usluga na komercijalnoj osnovi. Također, u Centru će se odvijati ostale gospodarske djelatnosti od interesa za korisnike (proizvodnja, dorada, manipulacija i skladištenje proizvoda), u skladu sa potrebama korisnika i njegovom osnovnom namjenom. Projektna ideja zasniva se na korištenju geostrateškog položaja Vukovarsko-srijemske županije, što je značajna komparativna prednost u odnosu na susjedne županije i regiju Istočne Europe u cjelini. Do sada ova komparativna prednost nije bila značajnije gospodarski valorizirana. Položaj VSŽ je osnova za intenzivni razvoj logističko - transportne komponente, obzirom da se na području Županije sijeku značajni europski prometni pravci (riječni, željeznički i cestovni). Pored toga, za Hrvatsku je nužno pravovremeno uklapanje prioriternih nacionalnih prometnih pravaca kao integralnih dijelova ili ekstenzija unutar tri europska koridora: Baltičko-Jadranski, Dunavski i Mediteranski koridor što daje značaj i opravdanje razvoja ovog projekta.</p> <p><u>Aktivnosti projekta</u> u budućnosti odnose se na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa vezanih za građevinsko zemljište 	Grad Vinkovci	Infrastrukturni projekt	2	449.991.650,00 kn	VSŽ, resorna ministarstva, EU fondovi

				centra (poželjno javno-privatno partnerstvo)	2. Izrada projektno-tehničke dokumentacije 3. Izgradnja transportno logističkog centra, faza I.					
Cilj 3: Moderna infrastruktura i zaštita okoliša										
Razvojni prioritet 3.2.: Integracija i modernizacija prometne infrastrukture										
Mjera 3.2.1. Održavanje, izgradnja i modernizacija mreže javnih cesta										
6.	Srijemska granična transverzala Ilok - Šarengrad - Bapska - Tovarnik - Nijemci - Lipovac - Strošinci	Hrvatske ceste d.o.o.		Jačanje prometne povezanosti svih dijelova VSŽ. Izgradnjom Srijemske granične transverzala trasa će se skratiti za 21 km a vremensko skraćenje puta od autoceste A3 do Iloka biti će znatno uz povećanje sigurnosti za sve sudionike u prometu jer predmetna trasa obilazi sva naselja. Značajno je i to što će se tijekom prometnih ljetnih gužvi na graničnom prijelazu Bajakovo efikasno moći preusmjeriti promet na granične prijelaze Tovarnik i Ilok.	Za čitav je projekt izrađen idejni projekt i ishođena lokacijska dozvola. Izvedena je prva faza, duga 1,8 km. Faze projekta definirane lokacijskom dozvolom prema kojima se može realizirati projekt su sljedeće: 1. Srijemska granična transverzala, dionica: Ilok - Lipovac, poddionica I od km 0+000,00 do km 1+800,00, zaobilaznica Iloka sa pripadajućim čvorištima „Ilok 1“ i „Ilok 2“ i spojnom cestom do državne ceste D2 – poddionica realizirana/izgrađena 2. poddionica II od km 1+800,00 do km 17+600,00, Ilok – Tovarnik; od čvorišta „Ilok 1“, sa pripadajućim čvorištima „Šarengrad-Bapska“, „Lovas“ i „Tovarnik 1“, vijaduktima i spojnom cestom do naselja Lovasu duljini 2.010 m 3. poddionica III od km 17+600,00 do km 35+000,00, Tovarnik – Apševci; od čvorišta „Tovarnik 1“, sa pripadajućim čvorištima „Tovarnik 2“ i „Nijemci“ i nadvožnjakom preko željezničke pruge Zagreb-Tovarnik 4. IV poddionica od km 35+000,00 do km 39+200,00, Zaobilaznica Apševaca i Lipovca; sa	Vukovarsko-srijemski županija	Infrastrukturni projekt	1	850.498.252,50 kn	Proračun RH, EU fondovi

					<p>pripadajućim čvorištima „Apševci“ i „Lipovac“, spojnom cestom do državne ceste D57 i pripadajućim raskrižjem i mostom preko rijeke Bosut.</p> <p>Hrvatske ceste su kao korisnik projekta u ovom trenutku pokrenule aktivnosti vezane uz izradu nove studije izvodljivosti, studije utjecaja na okoliš, kao i racionalizacije cijelog projekta građenja, a s ciljem smanjenja ukupnog troška izgradnja, što će dovesti do povećanja isplativosti projekta, odnosno poboljšanja omjera troška i koristi projekta.</p>					
Cilj 3: Moderna infrastruktura i zaštita okoliša										
Razvojni prioritet 3.2.: Integracija i modernizacija prometne infrastrukture										
Mjera 3.2.3. Održavanje, izgradnja i modernizacija unutarnjih plovnih putova i luka te razvoj vodnog prometa										
7.	Dogradnja i rekonstrukcija infrastrukture Luke Vukovar – Nova luka Istok uz rekonstrukciju ulaza u lučko područje premještanjem administrativnih sadržaja u zgradu željezničkog kolodvora Novi Vukovar	Luka Vukovar	Lučka uprava Vukovar, Grad Vukovar	Jačanje sektora unutarnje plovidbe i poticanje gospodarskog razvoja u regiji kroz poboljšanje konkurentnosti luke, postizanje visoke kvalitete lučkih usluga, povećanje konkurentnosti luke na međunarodnom tržištu i osiguranje održivog razvoja luke Vukovar.	Projekt bi se provodio u sinergiji Lučke uprave Vukovar i Luke Vukovar d.o.o. kao koncesionara luke. S obzirom na vlasništvo, u projekt će biti uključene i Hrvatske željeznice. Objekt je zaštićeno kulturno dobro, u proces obnove i stavljanje u funkciju nužno mora biti uključeno i Ministarstvo kulture RH, konzervatorski odjel u Vukovaru, kao i Grad Vukovar zbog urbanističkog uređenja na potezu kolodvora. Osim toga na području luke djeluju i ispostave Carine, inspekcija i dr. koji bi aktivno bili uključeni u projekt.	Grad Vukovar	Infrastrukturni projekt	3	180.127.500,00 kn	EU fondovi
Cilj 3: Moderna infrastruktura i zaštita okoliša										
Razvojni prioritet 3.3. Cijelovito i učinkovito gospodarenje vodama										
Mjera 3.3.3. Sanacija sustava navodnjavanja i meloracijske odvodnje										
8.	Izrada projektne dokumentacije i izgradnja	VSŽ	Hrvatske vode	Povećati potencijal projektnog područja kako bi se mogla vršiti moderna i	Izraditi potrebnu dokumentaciju i ishododiti dozvole (lokacijske i građevinske). Izgraditi građevne	Gradovi Vinkovci, Otok,	Infrastrukturni projekt	SN Sopot i Blata-Cerna (1)	156.662.463,00 kn	Proračun VSŽ, Hrvatske vode, Prodrum ruralnog

	sustava navodnjavanja na području Vukovarsko - srijemske županije (Sopot, Blata-Cerna, Lipovac, Ervenica, Tovarnik, Grabovo)			intenzivna poljoprivredna proizvodnja. Promjena strukture uzgajanih kultura na način da se počnu uzgajati visoko dohodovne kulture. Značajno povećanje prinosa uzgajanih kultura i povećanje kvalitete usjeva. Neosjetljivost uzgajanih kultura na sušu. Uvođenje inovativnih rješenja za učinkovito upravljanje sustavima navodnjavanja. Bolje upoznavanje novih tehničkih rješenja u izgradnji i održavanju sustava za navodnjavanje.	sustave (crpne stanice i razvodne tlačne cjevovode do parcela korisnika) navodnjavanja i osigurati dovoljnu količinu vode za navodnjavanje.	Vukovar, općine Andrijaševci, Cerna, Nijemci, Privlaka, Tovrnik, Ilača		Sn Lipovac i Ervenica (2) SN Tovarnik i Grabovo (3)		razvoja RH za razdoblje 2014.-2020.
--	---	--	--	---	---	--	--	---	--	-------------------------------------

Cilj 3. Moderna infrastruktura i zaštita okoliša

Razvojni prioritet 3.4. Korištenje obnovljivih izvora energije i poticanje energetske učinkovitosti

Mjera 3.4.1. Poticanje proizvodnje i korištenja energije iz obnovljivih izvora

9.	Istraživanje i eksploatacija geotermalnog potencijala	Geotermalni izvori d.o.o. Babina Greda	Vukovarsko-srijemska županija, Općina Babina Greda,	1. Provedba istražnih radova 2. Izgradnja geotermalne elektrane čime će stvoriti pretpostavke za daljnji održivi razvoj u smislu korištenja obnovljivih izvora energije za proizvodnju električne energije te korištenje jeftine i čiste toplinske energije za druge namjene (staklenička proizvodnja, sušare, ribogojilišta, razvoj turizma itd) što će rezultirati otvaranjem velikog broja novih radnih mjesta i svekolikom gospodarskom napretku depriviranog područja županije.	Analiza i obrada postojeće dokumentacije; Planiranje i izvođenje geofizičkih mjerenja; Izrada geološko-fizikalne osnove; Izrada idejnog projekta za dobivanje lokacijske dozvole; Izrada i opremanje prve bušotine; Izrada elaborata o rezervama; Izrada rudarskog projekta; Izrada studije utjecaja na okoliš; Ishođenje potrebnih dozvola; Izrada rudarskog projekta za eksploataciju; Izgradnja i opremanje geotermalne elektrane; Izrada i opremanje utisne bušotine Puštanje elektrane u pogon; Priprema dokumentacije za natječaje	Općina Babina Greda	Infrastrukturni projekt	2	75.000.000,00 kn	Proračun VSŽ, proračun Općine Babina Greda, EU fondovi
----	--	--	---	---	--	---------------------	-------------------------	---	------------------	--

Cilj 3: Moderna infrastruktura i zaštita okoliša

Razvojni prioritet 3.5. Očuvanje okoliša i zaštita prirode

Mjera 3.5.4. Podizanje svijesti javnosti o važnosti zaštićenih područja, staništa. Biljnih i životinjskih vrsta i poticanje aktivnosti na zaštićenim područjima

10.	Vrata spačvanskog bazena Izgradnja opremanje Bioekološko edukacijskog centra Virovi	- i	Grad Otok	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima VSŽ, Turistička zajednica VSŽ, Udruga za zaštitu prirode i okoliša Zeleni Osijek	<p><u>Opći cilj:</u> Unaprijediti valorizaciju prirodne baštine novim turističkim sadržajima kako bi se unaprijedilo društveno-gospodarski razvoj u istočnoj Slavoniji</p> <p><u>Specifični ciljevi:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Održivo korištenje prirodne baštine Lože i Virovi te njihova posjetiteljska i gospodarska valorizacija 2.Unaprijediti znanja i podići svijest šire javnosti o značaju i vrijednosti spačvanskih šuma kao prirodne baštine kroz razvoj infrastrukture, edukacijskih sadržaja i modela upravljanja odredištima prirodne baštine Virovi i Lože 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Priprema projektne tehničke dokumentacije i studija 2. Posjetiteljska infrastruktura i sadržaji (izgradnja i opremanje bioekološko - edukacijskog centra Virovi, nabavka električnog turističkog broda, nabava električnog turističkog čamca, nabava razne opreme za turističke programe, uspostavljanje turističkih biciklističkih i turističkih vodenih ruta 3. Edukacija i interpretacija (nabava opreme za provedbu edukacijskih i interpretativnih sadržaja u prirodi, izrada edukativnih materijala, izrada studija biljnih i životinjskih vrsta područja Natura 2000) 4. Promocija i vidljivost (predstavljanje na specijaliziranim sajmovima, promocija putem turističkih operatera, izrada web stranice, ugovaranje PR stručnjaka..) 5. Promidžba i vidljivost (uvodna i završna konferencija) 6. Upravljanje projektom i administracija 	Spačvan ska šuma - Virovi	Infrastrukturni projekt	1	25.595.341,55 kn	Lokalni proračun, EU fondovi, proračun RH
-----	--	--------	-----------	---	---	---	------------------------------------	----------------------------	---	---------------------	---

8. PRAĆENJE I VREDNOVANJE STRATEGIJE

8.1. Uspostava sustava praćenja i vrednovanja

Praćenje provedbe politike regionalnog razvoja određeno je Zakonom o regionalnom razvoju (NN 147/14, 123/17) člankom 49. u kojem se navodi da Županija podnosi Ministarstvu godišnje izvješće o rezultatima provedbe županijske razvojne strategije najkasnije do 31. srpnja tekuće godine za prethodnu godinu. Temeljem spomenutog Zakona, čl. 48., županijske razvojne strategije (ŽRS) kao osnovni planski dokumenti politike regionalnog razvoja podliježu postupku vrednovanja tijekom izrade i provedbe te nakon provedbe. Osnova za realizaciju vrednovanja je Pravilnik o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja. U Pravilniku su navedeni i dodatni kriteriji koje će uputno koristiti tijekom vrednovanja županijske razvojne strategije. Praćenje provedbe Razvojne strategije VSŽ za razdoblje do 2020. godine odvijat će se na godišnjoj osnovi, slijedom propisanog zakonskog postupka.

Županija će pripremiti izvještaj o provedbi akcijskog plana u dijelu u kojem je nadležna za pokretanje, praćenje te financiranje projekata i programa, te će pratiti stupanj ostvarenja utvrđenih ciljeva, prioriteta i mjera, ostvarene rezultate i razvojne utjecaje, djelotvornost (efektivnost) i učinkovitost (efikasnost) u korištenju financijskih sredstava te ostvarenje u skladu s utvrđenim financijskim okvirom, kvalitetu i doprinos ključnih partnera, razvojnih dionika i zainteresiranih strana realizaciji strategije, kvalitetu upravljanja i organizaciju provedbe strategije, te vidljivost strategije u javnosti Županije kao i u JLS na području Županije.

Praćenje provedbe ŽRS-a VSŽ obavljat će se trajno tijekom cijelog razdoblja koje obuhvaća strategija, a nužno je barem jednom godišnje izvijestiti Partnersko vijeće o rezultatima provedbe strategije. Prethodno vrednovanje provodilo se tijekom izrade ŽRS-a. Sažetak prethodnog vrednovanja sastavni je dio Strategije. Vrednovanje u tijeku izrade strategije provodi se s namjerom da se u prvom redu podigne kvaliteta izrađenog strateškog dokumenta, u skladu s osnovnim načelima prethodnog vrednovanja, osnovnim i dodatnim kriterijima, a slijedom propisanog u spomenutom Pravilniku MRRFEU-a. Prethodno vrednovanje slijedilo je izradu ŽRS-a Županije. Vrednovanje je bilo usmjereno prvenstveno na analizu snaga, slabosti i razvojnog potencijala te je pružilo prethodnu prosudbu o tome jesu li razvojna pitanja ispravno utvrđena, jesu li predložena strategija i ciljevi relevantni, je li vidljiva usklađenost u odnosu na nadređene politike i smjernice, jesu li očekivani učinci realni i sl. Vrednovanje tijekom provedbe ŽRS-a odgovara na pitanje što funkcionira, a što ne kako bi se provele korektivne mjere odnosno poduzeli neophodni koraci koji pridonose uspješnoj realizaciji ŽRS-a u skladu sa zacrtanim ciljevima i prioritetima. Vrednovanje će se provesti i nakon provedbe odnosno realizacije ŽRS-a i sažeto ocijeniti ukupan utjecaj/činak i doprinos strategije sveukupnom razvoju VSŽ.

9. ŽUPANIJSKO PARTNERSTVO

Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17), u Članku 13. definira da županijsku razvojnu strategiju donosi jedinica područne (regionalne) samouprave u skladu s načelom partnerstva i suradnje nakon prethodno pribavljenog mišljenja partnerskog vijeća za područje županije, uzimajući u obzir potrebu osiguranja ravnomjernog razvoja svih dijelova županije.

Temeljem Uredbe o osnivanju, djelokrugu i načinu rada partnerskih vijeća (NN 103/15), a sukladno načelu ravnomjerne zastupljenosti različitih dionika razvoja s ovog područja Župan donosi Odluku o osnivanju Partnerskog vijeća za područje Vukovarsko-srijemske županije (PV VSŽ). PV VSŽ je savjetodavno tijelo putem kojeg se osigurava ostvarenje načela partnerstva u pripremi i praćenju provedbe planskih dokumenata politike regionalnog razvoja, u pripremi izvješća o napretku u provedbi tih dokumenata te u njihovom vrednovanju.

U radu PV VSŽ sudjeluje 35 članova i njihovih zamjena, predstavnika VSŽ, gradova i općina s područja VSŽ, regionalnog koordinatora za područje Vukovarsko-srijemske županije, visokoškolskih ustanova, pružatelja obrazovnih usluga i usluga osposobljavanja te istraživačkih centara, gospodarskih i socijalnih partnera te organizacija civilnog društva s područja VSŽ.

Administrativne i stručne poslove za potrebe rada PV VSŽ obavlja Razvojna agencija Vukovarsko-srijemske županije, kao regionalni koordinatorski centar za jedinicu područne (regionalne) samouprave.

Partnersko vijeće za područje Vukovarsko-srijemske županije čine predstavnici institucija ili organizacija kako slijedi:

1. Vukovarsko-srijemska županija
2. Razvojna agencija Vukovarsko-srijemske županije
3. Grad Vukovar
4. Grad Vinkovci
5. Grad Ilok
6. Grad Županja
7. Grad Otok
8. LAG Bosutski niz
9. LAG Šumanovci
10. LAG Srijem
11. Veleučilište Lavoslav Ružička u Vukovaru
12. Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, područni centar Vukovar
13. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti HAZU Vinkovci/Vukovar
14. HŠI Centar za nizinske šume Vinkovci
15. Poljoprivredni fakultet u Osijeku
16. Zavod za javno zdravstvo Vukovarsko-srijemske županije
17. HZZ (PS Vinkovci i PS Vukovar)
18. Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima VSŽ
19. Centar za socijalnu skrb Vukovar
20. Obrtnička komora VSŽ
21. Hrvatska gospodarska komora – Županijska komora Vukovar
22. Turistička zajednica VSŽ
23. Uprava za ceste VSŽ
24. Savjetodavna služba VSŽ
25. Fond za obnovu i razvoj grada Vukovara
26. Lučka uprava Vukovar
27. HŽ INFRASTRUKTURA d.o.o. Vinkovci
28. Udruga hrvatskih srednjoškolskih ravnatelja (ogranak VSŽ)
29. Koordinacija udruga proisteklih iz Domovinskog rata Vukovarsko-srijemske županije
30. Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina VSŽ
31. Bubamara Vinkovci – Udruga osoba sa invaliditetom
32. Gospodarsko-socijalno vijeće Vukovarsko-srijemske županije
33. Drvni klaster SLAVONSKI HRAST
34. Europski dom Vukovar
35. Županijski savez športova VSŽ

Župan svojom Odlukom imenuje Radnu skupine za izradu Razvojne strategije VSŽ iz redova djelatnika RA VSŽ, predstavnika upravnih odjela VSŽ, te predstavnika ostalih ključnih dionika razvoja VSŽ.

Odlukom se imenuju 4 Tematske skupine:

1. DRUŠTVO (demografija, socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi, društvena i zdravstvena infrastruktura, obrazovanje),
2. GOSPODARSTVO (opća gospodarska kretanja, tržište rada, poslovno okruženje, turizam i kultura),
3. PROSTOR I OKOLIŠ (kvaliteta okoliša, izloženost ekološkim rizicima i klimatskim opasnostima, primarna infrastruktura, infrastruktura za mobilnost i internetsku povezanost)
4. UPRAVLJANJE RAZVOJEM (institucionalna tijela u čijoj je nadležnosti upravljanje razvojem, administrativni kapaciteti)

Radna skupina sudjeluje u svim fazama izrade Razvojne strategije VSŽ, odnosno pri izradi analize stanja i SWOT analize, definiranju razvojnih potencijala i potreba, utvrđivanju vizije i ciljeva, prioriteta i mjera, odabiru razvojnih projekata kao i pri praćenju provedbe Razvojne strategije VSŽ.

Izrada ŽRS-a odvijala se kroz niz radionica, sastanaka i konzultacija Radne skupine i radnih podskupina, sjednica Parterskog vijeća te konzultacija s gradonačelnicima i načelnicima.

10. HORIZONTALNA NAČELA

Horizontalna načela imaju za cilj osigurati dodanu vrijednost pozitivnom učinku odabranih ciljeva, prioriteta i mjera u ŽRS-u VSŽ. Provedba mjera ŽRS-a, dakle identificiranje, priprema i provedba razvojnih projekata i programa, zasnivat će se na sljedećim temeljnim horizontalnim načelima:

- jednake mogućnosti za sve društvene skupine
- održivi razvoj
- participativni pristup razvoju i
- korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija u javnom i privatnom sektoru.

Jednake mogućnost i za sve društvene skupine

Načelo jednakih mogućnosti promiče razumijevanje i uklanjanje svih barijera koje mogu ugroziti i spriječiti jednake mogućnosti za sve pojedince i skupine stanovništva u ostvarenju njihovih razvojnih potreba i potencijala u društvu. Primjenom tog načela osigurava se zastupljenost i vidljivost svih društvenih skupina u svim segmentima života u Županiji. Jednake mogućnost i za sve društvene skupine, neovisno o rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjerskom opredjeljenju, seksualnom opredjeljenju, političkom mišljenju, socijalnom podrijetlu ili drugom statusu, osnova su i preduvjet za razvoj socijalno pravednog društva i primjenjive su u svim aktivnostima koje se poduzimaju s ciljem rasta i razvoja VSŽ-a. Sukladno zahtjevima strategije za pametan, održiv i uključiv rast Europa 2020, vodit će se računao većem uključivanju socijalno ugroženih skupina društva u provedbu mjera ŽRS-a.

Održivi razvoj

To načelo ključno je u razvoju svakog područja, sektora i cjelokupnog razvoja VSŽ-a. Održivi razvoj tiče se svih stanovnika, turista i drugih posjetitelja, odnosno njihova uključivanja i sudjelovanja u procesu planiranja, realizacije i vrednovanja razvojnih projekata i programa. Održivi razvoj povezuje zaštitu okoliša, društvenu jednakost, koheziju i ekonomski prosperitet te ima za cilj podržati takve aktivnosti pri kojima će se uzimati u obzir (ograničene) mogućnosti prirodnih resursa i osigurati visoka razina zaštite i poboljšanja kvalitete okoliša.

Participativni pristup u razvoju

Participativni pristup, sudjelovanje javnog, privatnog i sektora civilnog društva, osnova je gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije Županije te očuvanja i razvoja njezina identiteta. Jedan od preduvjeta za održiv i uključiv gospodarski, socijalni, kulturni i ekološki razvoj jest korištenje domaćeg znanja i svekolikih postojećih kapaciteta na nekom području te razvoj snažnog partnerstva koje uključuje lokalno stanovništvo,

civilno društvo, gospodarski sektor i različite razine javne vlasti. Takva partnerska suradnja i pristup esencijalni su za iznalaženje zajedničkih i usuglašenih rješenja, dostizanje općeprihvaćenih i održivih rezultata te razvoj osjećaja pripadnosti zajednici i vlasništva nad razvojnim procesima.

Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija u javnom i privatnom sektoru

Budući da informacijska i komunikacijska tehnologija omogućuje prijenos i uporabu svih vrsta informacija, ovim je načelom nužno ojačati pristup te povećati korištenje informacijsko- komunikacijske tehnologije u svakoj grani gospodarstva, kao i na svim razinama županijskih, društvenih i državnih struktura. Jačanje pristupa i korištenja informacijskih i komunikacijskih tehnologija unaprijedit će i javni i privatni sektor.

Upravo zbog svog značaja u razvojnom procesu spomenuta načela uzeta su kao osnova tijekom izrade ŽRS i definiranja strateškog okvira, a prilikom izrade osnovne analize posebna im je pažnja posvećena u okviru analize demografske i obrazovne strukture stanovništva, društvenih djelatnosti (obrazovanje, zdravstvo i socijalna skrb), tržišta rada, civilnog društva te stanja u okolišu i zaštite okoliša kao važnog razvojnog resursa VSŽ. Time su spomenuta horizontalna načela snažno ugrađena u viziju razvoja Županije, očekivane razvojne ciljeve i rezultate, te je zacrtan put njihovoj promociji tijekom provedbe ŽRS-a. U skladu s načelom partnerstva, u proces izrade i odabira ciljeva, prioriteta i mjera aktivno su bili uključeni i predstavnici civilnog društva i nevladinih organizacija, lokalnih gospodarstvenika i socio-ekonomskih partnera sudjelovanjem u Partnerskom vijeću, a njihov doprinos kao članova Partnerskog vijeća predviđen je i tijekom provedbe ŽRS-a Županije.

U procesu provedbe ŽRS-a, u svim prioritetima i mjerama primjena spomenutih horizontalnih načela odražavat će se u postupcima prijave i odabira projekata. Naglasak će se staviti na projekte koji promiču jednake mogućnosti u svim aspektima, nemaju štetan utjecaj na okoliš, pridonose održivom razvoju i potiču korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija u javnom i privatnom sektoru. Tako će se, primjerice, načelo jednakih mogućnosti i nediskriminacije primjenjivati kroz sve prioritete i mjere vodeći računa o odabiru takvih projekata koji ni na koji način neće ograničavati i stavljati u nepovoljan položaj pojedine skupine stanovništva. Kod planiranja, provedbe i odabira infrastrukturnih projekata te projekata usmjerenih na razvoj novih proizvoda i usluga, stjecanje novih znanja i vještina, posebna će se pažnja posvetiti osiguranju dostupnosti za osobe s invaliditetom. U procesu odabira projekata prioritet će se, također, davati onima koji pridonose kreiranju zelenih radnih mjesta, podržavaju eko inovacije i promiču zelenu javnu nabavu.

U procesu praćenja provedbe ŽRS-a, primjena horizontalnih načela pratit će se u izvješćima o napretku pojedinih projekata i izvješćima o napretku provedbe. Poštujući načelo partnerstva i promičući participativan pristup razvoju, predstavnici relevantnih institucija te organizacija civilnog društva koje djeluju u područjima zaštite okoliša, održivog razvoja i socijalne uključenosti te s tim u vezi zastupaju interese različitih skupina, bit će uključeni u praćenje poštovanja horizontalnih načela tijekom provedbe ŽRS-a putem sudjelovanja u radu Partnerskog vijeća.

11. IZVJEŠĆE O PROVEDENOM PRETHODNOM VREDNOVANJU – SAŽETAK

Na temelju članka 48. stavka 3. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17) donesen je Pravilnik o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja (Pravilnik) kojim su uređena načela vrednovanja, ciljevi i koristi vrednovanja te postupak i metodologija vrednovanja politike regionalnog razvoja. Sukladno Pravilniku, planski dokumenti podliježu postupku vrednovanja tijekom izrade, tijekom provedbe i nakon provedbe zbog čega je moguće razlikovati:

- Vrednovanje tijekom izrade (prethodno vrednovanje),
- Vrednovanje tijekom provedbe,
- Vrednovanje nakon provedbe.

Neovisno o vrsti vrednovanja, Pravilnikom su propisani obvezni kriteriji vrednovanja:

- Važnost (relevantnost) – provjerava jesu li ciljevi i prioriteti planskog dokumenta utemeljeni na stvarnim podacima i razvojnim potencijalima odnosno do koje mjere su ciljevi programa opravdani u odnosu na potrebe;
- Djelotvornost (efektivnost) – uspoređuje što je ostvareno u odnosu na planirano odnosno do koje mjere su ciljevi ostvareni te do koje mjere se očekuje da će se ostvariti (ovisno o vrsti vrednovanja);
- Usklađenost (koherentnost) – uključuje unutarnju i vanjsku usklađenost planskog dokumenta. Utvrđuje jesu li odabrani prioriteti i mjere komplementarni i povezani tj. da li je planski dokument u skladu s relevantnim nacionalnim odnosno regionalnim strategijama. Vanjska usklađenost podrazumijeva usklađenost između ciljeva planskog dokumenta s ciljevima drugih javnih intervencija koje su s njima povezane. Unutarnja usklađenost podrazumijeva usklađenost ciljeva planskog dokumenta.

Prethodno vrednovanje provodi se tijekom svih faza izrade ŽRS-a, a završava prije njenog usvajanja. Ono osigurava da planski dokument bude u što većoj mjeri relevantan i koherentan. Naime, prethodno vrednovanje prvenstveno je usmjereno na analizu snaga, slabosti i razvojnog potencijala te relevantnim dionicima pruža prethodnu prosudbu o tome jesu li razvojna pitanja ispravno utvrđena, jesu li predložena strategija i ciljevi relevantni, da li je vidljiva koherentnost u odnosu na nadređene politike i smjernice, jesu li očekivani učinci realni. Zaključci ove vrste vrednovanja integriraju se u planski dokument tijekom izrade, a valja naglasiti kako ono također pruža osnovu potrebnu za praćenje i buduće vrednovanje.

Predmet prvog dijela prethodnog vrednovanja Razvojne strategije Vukovarsko-srijemske županije do 2020. godine, bila je dokumentacija dostavljena evaluatorima 25. kolovoza 2016. godine, a sadržavala je slijedeće dokumente:

- Kompletan sadržaj te analizu stanja radne verzije Razvojne strategije Vukovarsko-srijemske županije do 2020. godine;
- Odluku o osnivanju Partnerskog vijeća Vukovarsko-srijemske županije, Poslovnik o radu Partnerskog vijeća Vukovarsko-srijemske županije te pozive, zapisnik i potpisnu listu s osnivačke sjednice Partnerskog vijeća Vukovarsko-srijemske županije;
- Odluku o osnivanju Radne skupine za izradu županijske razvojne strategije;
- Zapisnik i potpisne liste s tematskih radionica za izradu Županijske razvojne strategije;
- Poveznice na objave na webu.

Pregledom dostavljene verzije Razvojne strategije Vukovarsko-srijemske županije do 2020. godine te prateće dokumentacije, utvrđeno je kako se tijekom postupka izrade županijske razvojne strategije uglavnom pridržavalo službenih naputaka. Uvidom u dostavljene dokumente uočena su manja odstupanja koja su jasno identificirana, a za čiji su ispravak u sklopu ovog dokumenta dane jasne preporuke. Sukladno navedenome, nakon provedene prve faze evaluacije Razvojne strategije Vukovarsko-srijemske županije do 2020. godine nije bilo većih zamjerki.

U okviru druge evaluacije koja je obuhvaćala analizu stanja, SWOT analizu, razvojne potencijale i razvojne potrebe, strateški okvir te akcijski plan provedbe, ponovno su propitivani svi bitni elementi razvojne strategije Vukovarsko-srijemske županije. U cilju daljnjeg napretka i kvalitativnih pomaka izrade Strategije, u okviru druge evaluacije date su načelne i pojedinačne primjedbe, te sugestije i preporuke za unapređenje metodološkog i sadržajnog aspekta Strategije.

Brojne primjedbe i sugestije iz prve i druge evaluacije uvažene su prilikom izrade konačne verzije dokumenta Strategije te se, na temelju cjelokupnog procesa prethodnog vrednovanja, provedenog vrednovanja konačnog prijedloga nacrtu razvojne strategije i konačne ocjene, preporuča usvojiti predloženi nacrt Razvojne strategije Vukovarsko-srijemske županije do 2020. godine, te početi provoditi Akcijski plan.

12. IZVJEŠĆE O PROVEDENOJ STRATEŠKOJ PROCJENI UTJECAJA NA OKOLIŠ – SAŽETAK

Vukovarsko-srijemska županija je, 31. svibnja 2017. godine, donijela Odluku o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš „Razvojne strategije Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje do 2020. godine“. Ista se temelji na prethodno dobivenim mišljenjima od strane Ministarstva zaštite okoliša i energetike, od 18. studenog 2016. godine, (KLASA:351-03/16-04/1477, URBR:517-06-2-1-2-16-2), u kojemu je navedeno da je za Razvojnu strategiju Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje do 2020. godine potrebno provesti postupak strateške procjene kao i mišljenju od 22. ožujka 2017. godine, (KLASA:UP/I 612-07/17-71/28, URBROJ:517-07-2-1-16-4), u kojemu je navedeno kako je za Razvojnu strategiju Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje do 2020. godine obvezna provedba glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Postupajući po Zaključku o imenovanju savjetodavnog stručnog povjerenstva za stratešku procjenu utjecaja Razvojne strategije Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje do 2020. godine na okoliš (KLASA: 351-03/17-01/02, URBROJ: 2196/1-01-17-6 od 24. kolovoza 2017.) te prema propisanom postupku, savjetodavno stručno povjerenstvo za stratešku procjenu utjecaja na okoliš za Razvojnu strategiju Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje do 2020. godine održalo je dvije sjednice, i to 18. listopada 2017. godine i 7. prosinca 2017. godine. Povjerenstvo je utvrdilo da je strateška studija cjelovita i stručno utemeljena te je donijelo mišljenje o rezultatima strateške studije.

Nakon dobivenog mišljenja Povjerenstva pristupilo se donošenju Odluke o upućivanju Strateške studije o procjeni utjecaja na okoliš Razvojne strategije Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje do 2020. i Nacrta prijedloga Razvojne strategije Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje do 2020. na javnu raspravu.

Javni uvid i javna rasprava održavale su se od 27. prosinca 2017. do 28. siječnja 2018. godine. Tijekom trajanja javnog uvida i javne rasprave javnosti je u prostorijama Upravnog odjela za gospodarstvo i regionalni razvoj Vukovarsko-srijemske županije u Vinkovcima, bio omogućen javni uvid u Stratešku studiju, Ne-tehnički sažetak Strateške studije i Nacrt Razvojne strategije.

Zaključak

Zbog manjka prostornih i specifičnih projektnih podataka, mogući utjecaj na pojedina područja ekološke mreže (u daljnjem tekstu EM) kao i njihov stvarni značaj, za niz mjera, na razini strateške procjene, nije bilo moguće sa sigurnošću ocijeniti, kao niti mogući kumulativni utjecaj na područja EM, već su istaknute mjere prilikom čije provedbe postoji rizik za ostvarivanje postavljenog okolišnog cilja. Nastavno na isto, razrađen je prijedlog mjera ublažavanja negativnih utjecaja provedbe RS na ekološku mrežu.

Tablica 11. PRIJEDLOG MJERA UBLAŽAVANJA NEGATIVNIH UTJECAJA PROVEDBE RS NA EKOLOŠKU MREŽU

NAZIV MJERE / PRIORITETA	MJERA UBLAŽAVANJA
Prioritet 1.3. Povećanje konkurentnosti poljoprivrede	Odabirom projekata poticati ekološku proizvodnju.
3.1.1. Unapređenje komunalne infrastrukture	Odabirom projekata podupirati nove lokacije gospodarskih aktivnosti koje su planirane izvan područja: HR2001045 Trpinja, HR2001088 Mala Dubrava – Vučedol, HR2001500 Stepska staništa kod Bapske, HR2001501 Stepska staništa kod Opatovca, HR2001502 Stepska staništa kod Šarengrada.
3.1.2. Razvoj poduzetničke infrastrukture i infrastrukture PPI	

3.2.1. Održavanje, izgradnja i modernizacija mreže javnih cesta	Odabirom projekata poticati projekte rekonstrukcije prometnica
3.3.2. Poboljšanje sustava zaštite od poplava	Prilikom planiranja sustava za obranu od poplava, posebno u dijelovima izvan izgrađenih dijelova građevinskih područja, maksimalno primijeniti principe ekološki prihvatljivih sustava zaštite od poplava na način da se rijekama da prostora za prirodno plavljenje, očuva povezanost sustava vodotoka, uzme u obzir i krajobrazna vrijednost vodnih tijela, očekivano kretanje velikih voda, sigurnost metoda zaštite od poplava i dr. Također, mogu se primijeniti i alternativne metode obrane od poplava kao što su promjene u načinu korištenja površina, korištenje prirodnih retencija za zadržavanje dijela vodnog vala te obnova poplavnih područja rijeka
3.3.3. Sanacija i izgradnja sustava navodnjavanja i melioracijske odvodnje	U projekte sustava navodnjavanja i melioracijske odvodnje u najvećoj mogućoj mjeri integrirati ciljeve zaštite i unaprjeđenja stanja voda.
3.5.1. Istraživanje, zaštita i održivo gospodarenje prirodnim resursima	Odabirom projekata podupirati iskorištavanje mineralnih sirovina planirano izvan područja: HR2001045 Trpinja, HR2001088 Mala Dubrava – Vučedol, HR2001500 Stepska staništa kod Bapske, HR2001501 Stepska staništa kod Opatovca, HR2001502 Stepska staništa kod Šarengrada. Voditi računa da projektima uključivanja prirode u turističku ponudu ne dođe do preopterećenosti područja EM turističkim aktivnostima. S tim u cilju u razradu navedenih projekata je potrebno uključiti JU za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima VSŽ. U projekte izrade planova gospodarenja šumama i vodama uključiti JU za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima VSŽ kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri u njima integrirale specifičnosti i zahtjevi za očuvanje pojedinih područja EM.
3.5.4. Podizanje svijesti javnosti o važnosti zaštićenih područja, staništa, biljnih i životinjskih vrsta i poticanje aktivnosti na zaštićenim područjima	Voditi računa da projektima uključivanja prirode u turističku ponudu ne dođe do preopterećenosti područja EM turističkim aktivnostima. S tim u cilju u razradu navedenih projekata je potrebno uključiti JU za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima VSŽ.

Izvor: Strateška studija o utjecaju na okoliš razvojne strategije Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje do 2020. godine

Prema Strateškoj studiji o utjecaju na okoliš razvojne strategije VSŽ za razdoblje do 2020. godine, napravljeni su prijedlozi i preporuke za poboljšanje stanja okoliša:

- Kako je jedna od mjera strategije 3.5.2. Razvoj sustava za praćenje stanja u okolišu, predlaže se uspostaviti na razini županije sustav praćenja kvalitete tla, čije nepostojanje je jedan od postojećih problema okoliša.
- Poticati međusektorsku suradnju u cilju usklađenja infrastrukturnih projekata (prometni koridori i trase, sustavi za navodnjavanje, vrijeme izvođenja gradnje/rekonstrukcije zahvata itd.).
- Poticati međusektorsku suradnju između sektora poljoprivrede, zaštite prirode, vodnog gospodarstva i sektora šumarstva kod rješavanja otvorenih pitanja na velikim projektima od strateškog županijskog i nacionalnog značaja.

Stalnim praćenjem stanja okoliša, kao i izvora onečišćenja (zagađenja), moguće je donositi upravljačke odluke o učinkovitosti predviđenih mjera zaštite te potrebu uvođenja dodatnih postupaka za poboljšanje i očuvanje pojedinih ekosustava. U slijedećoj tablici prikazane su mjere zaštite okoliša.

Tablica 12. Mjere zaštite okoliša

	Mjera zaštite okoliša	Prioritet / Mjera RS VSŽ
Zrak	Pri provedbi aktivnosti vezanih uz razvoj zračnog prometa obratiti pažnju na moguće narušavanje kvalitete zraka bližeg okolnog područja zračnih luka, pristaništa i uzletišta.	3.2.2. Razvoj željezničke i zračne infrastrukture i željezničkog i zračnog prometa
	Pri razradi projekata izgradnje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda voditi računa da su dovoljno udaljeni od objekata u kojima borave ljudi kako se ne bi narušila kvaliteta života.	3.3.1. Izgradnja, rekonstrukcija, obnova i održavanje sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja voda
	Pri odabiru OIE projekata poticati one vrste OIE čije korištenje neće narušiti postojeću kvalitetu zraka.	3.4.1. Poticanje proizvodnje obnovljivih izvora energije
Klimatske promjene - ublažavanje - prilagodba	Pri provedbi aktivnosti vezanih uz Integraciju i modernizaciju prometne infrastrukture potrebno je voditi računa da se koriste najnovije tehnologije s malim emisijama stakleničkih plinova, obnovljivi izvori energije te provode mjere energetske učinkovitosti.	3.2.1. Održavanje, izgradnja i modernizacija mreže javnih cesta 3.2.2. Razvoj željezničke i zračne infrastrukture i željezničkog i zračnog prometa 3.2.4. Razvoj multimodalne infrastrukture i prometa
	Pri razradi projekata uključenih u mjere, moraju se uzimati relevantne projekcije i scenariji mogućih rizika koje klimatske promjene donose. Budući da su klimatske promjene dinamički procesi, a scenariji i projekcije budućeg stanja klime sadrže određene nepouzdanosti, intenzitet i smjer budućih klimatskih promjena ne može se odrediti sa potpunom sigurnošću. U tom bi smislu i mjere prilagodbe klimatskim promjenama trebale biti redovito ažurirane.	3.3.1. Izgradnja, rekonstrukcija, obnova i održavanje sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja voda 3.3.2. Poboljšanje sustava zaštite od poplava 3.3.3. Sanacija i izgradnja sustava navodnjavanja i melioracijske odvodnje
Vode	Planirane aktivnosti uskladiti s propisanim zabranama, mjerama zaštite i mjerama sanacije važećih Odluka o zonama sanitarne zaštite.	3.2.1. Održavanje, izgradnja i modernizacija mreže javnih cesta

	Prilikom održavanja postojećih i izgradnje objekata infrastrukture riječnog prometa uzeti u obzir moguća hidromorfološka opterećenja vodnih tijela.	3.2.3. Održavanje, izgradnja i modernizacija unutarnjih plovnih putova i luka te razvoj vodnog prometa
	U okviru projekata sustava navodnjavanja, hidromelioracije i poboljšanje sustava zaštite od poplava. predvidjeti adekvatne uvjete vodnog režima kako ne bi došlo do narušavanja prirodnog režima površinskih i podzemnih voda.	3.3.2. Poboljšanje sustava zaštite od poplava 3.3.3. Sanacija i izgradnja sustava navodnjavanja i melioracijske odvodnje
Bioraznolikost, zaštićena područja	U aktivnosti savjetodavne podrške i edukacija zainteresiranih poljoprivrednika uključiti edukacije o primjeni Načela dobre poljoprivredne prakse.	1.3.1. Poticanje ulaganja u visokodohodovne poljoprivredne kulture 1.3.2. Poticanje udruživanja poljoprivrednih proizvođača
	Maksimalno poticati primjenu koncepta zelene infrastrukture (korištenje prirodnih retencija i sl.).	3.3.2. Poboljšanje sustava zaštite od poplava
	U projekte sustava navodnjavanja i melioracijske odvodnje u najvećoj mogućoj mjeri integrirati ciljeve zaštite i unaprjeđenja stanja voda.	3.3.3. Sanacija i izgradnja sustava navodnjavanja i melioracijske odvodnje
Krajobraz	Oblikovanje zahvata prilagoditi lokalnim krajobraznim značajkama odnosno oblikom i izborom materijala pratiti prirodne uzorke okoliša.	3.3. Cjelovito i učinkovito gospodarenje vodama 3.2. Integracija i modernizacija prometne infrastrukture
Kulturno - povijesna baština	U slučajevima kada djelatnosti uključuju obnovu ili potrebu za smještajem u objekte prednost dati trenutno zapuštenim i oštećenim objektima od kulturne vrijednosti.	1.5.1. Promocija i razvoj kulturnih i turističkih proizvoda i sadržaja 1.5.3. Obnova i izgradnja turističke i kulturne infrastrukture i ustanova u kulturi 1.5.4. Valorizacija, zaštita i održivo gospodarenje kulturnom baštinom

	U suradnji s nadležnim institucijama iz područja kulture i kulturno-povijesne baštine prepoznati kulturološki značajne obrte i vještine. Povezati ih s djelatnostima iz osi 1.5.1., 1.5.2., i 1.5.4. kako bi se osim njihove zaštite postigla i ekonomska održivost te se osigurali nosioci specifičnih znanja i vještina.	2.5.3. Potpora očuvanju tradicijskih obrta, djelatnosti i rukotvorstva
	Za dijelove zahvata u okviru razvojnih prioriteta 3.2. i 3.3. koji su planirani u evidentiranim arheološkim područjima, ili njihovoj neposrednoj blizini (do 250 m) u daljnjim fazama ishođenja projektne dokumentacije predvidjeti arheološki pregled terena.	3.2. Integracija i modernizacija prometne infrastrukture 3.3. Cjelovito i učinkovito gospodarenje vodama
Šumarstvo i lovstvo	U fazi projektiranja novih cestovnih prometnica, obavezno se konzultirati sa stručnjacima "Hrvatskih šuma" d.o.o. i Lovačkim savezom VSŽ kako bi se pokušali izbjeći migracijski putovi divljači te fragmentacija šumskog područja.	3.2.1. Održavanje, izgradnja i modernizacija mreže javnih cesta
	U fazi projektiranja bilo kakvih radova koji podrazumijevaju intervenciju u postojeće plovne putove ili melioracijske zahvate obavezno se konzultirati sa stručnjacima za ekologiju "Hrvatskih šuma" d.o.o. kako bi se izbjegli poremećaji režima podzemnih voda, a time i značajne posljedice na sastojine hrasta lužnjaka.	3.2.3. Održavanje, izgradnja i modernizacija unutarnjih plovnih putova i luka te razvoj vodnog prometa 3.3.3. Sanacija i izgradnja sustava navodnjavanja i melioracijske odvodnje

Izvor: Strateška studija o utjecaju na okoliš razvojne strategije Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje do 2020. godine

POPIS TABLICA

Tablica 1. Osnovni gospodarski pokazatelji, 2014.....	12
Tablica 2. Ukupna BDV VSŽ po djelatnostima, struktura te udio djelatnosti VSŽ u BDV-u RH, Kontinentalne Hrvatske u 2014. (mil. kn)	13
Tablica 3. Vanjskotrgovinska razmjena RH i VSŽ u razdoblju od 2012. do 2016. godine (000 kn).....	15
Tablica 4. Rangiranje JLS VSŽ prema indeksu razvijenosti (2017.)	15
Tablica 5. Financijski rezultati poslovanja poduzetnika i VSŽ u 2016. godini.....	20
Tablica 6. Poslovni subjekti u VSŽ i RH, lipanj 2016. godine	20
Tablica 7. Broj zaposlenih u obrtu na području VSŽ u razdoblju od 2010.-2016. godine	21
Tablica 8. Stanje obrta po udruženjima obrtnika u razdoblju od 2012. - 2016. godine.....	21
Tablica 9. Preporuke Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture 2009.-2016.....	46
Tablica 10. Financijski okvir za provedbu strategije.....	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Tablica 11. Prijedlog mjera ublažavanja negativnih utjecaja provedbe rs na ekološku mrežu.....	160
Tablica 12. Mjere zaštite okoliša	162

POPIS SLIKA

Slika 1. Administrativno-teritorijalni ustroj VSŽ	4
Slika 2. Prikaz institucionalnog okvira izrade Razvojne strategije Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje do 2020. godine.....	146

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Ukupno ostvareni BDP VSŽ, RH i Kontinentalne Hrvatske u razdoblju od 2000.-2014. (tis. EUR)	13
Grafikon 2. Profil konkurentnosti Vukovarsko-srijemske županije – „čvrsti“ (statistički) indikator	19
Grafikon 3. Rezultati provođenja prijašnjih strategija od 2011.-2013. godine	52